

DVD Friss 9 GB
A legjobb driverek, hasznos programok,
a hónap játéka, exkluzív csomagok...

**Szoftverek több mint
95 ezer Ft-ért!**

Az 50 legjobb tuningeszköz
Ezek a programok minden PC-t felgyorsítanak - Az összes a DVD-n!

**Mentő-USB
véshelyzetre**
Azonnal segít, minden gépen
Magyar nyelven! ▶ 92. oldal

2008/11 CHIPONLINE.HU

**FÁJDALOMMENTES
Windows - újratelepítés**

Így megy a leggyorsabban, így marad meg minden beállítása. Eszközök a DVD-n! ▶ 26. oldal

Teljesen automatán, ripsz-ropsz!

**Lassú HDD?
Ez segít!**
2009-es program
Garantált gyorsulás

Registry tisztítás
Kitörli a felesleges
Windows-szemétet

További teljes változatok ▶ 60. oldal

**Új veszélyek az
online bankolásnál**

CHIP csomag + különleges böngésző a DVD-n
▶ Már csak ezekkel biztonságosak a tranzakciói ▶ 96. oldal

**A tökéletes
tűzfal**
Győztesünk a DVD-n
Messze ez a legjobb

**Csak a CHIP olvasóknak
Router-okosítás**
Drága funkciók a filléres
routerünkhöz

A leggyorsabb grafikus chipek
Az összes technikai részlet az új GPU generációról ▶ 44. oldal

1995 Ft, előfizetéssel 1395 Ft
XX. évfolyam, 11. szám, 2008. november
Kiadja a Motor-Pressé Budapest Lapkiadó Kft.

CP +32 oldal
melléklet

Felelős: Péter István a WLAN routerek >> Blu-ray mindentkinél >> Teszt: ingyen tűzfalak >> Így működnek a csúsvideokártyák >> Teszt: online mérvelemzők >> USB kulcs véshelyzetre >> Új veszélyek online bankolásnál

CD **Exkluzív csomagok**
A legújabb driverek, hasznos programok,
a hónap játéka, biztonsági szoftverek

**Szoftverek több mint
55 ezer Ft-ért!**

Az 50 legjobb tuningeszköz
Ezek a programok minden PC-t felgyorsítanak - Az összes a CD-n!

**Vadonatúj
Photoshop**

10 funkció, amit szeretni fog az új CS4 csomagban ▶ 156. oldal

2008/11 CHIPONLINE.HU

FÁJDALOMMENTES Windows - újratelepítés

**Teljesen
automatán,
ripsz-ropsz!**

Így megy a leggyorsabban, így marad meg minden beállítása. Eszközök a CD-n! ▶ 26. oldal

Új veszélyek az online bankolásnál

CHIP csomag + különleges böngésző a CD-n
▶ Már csak ezekkel biztonságosak a tranzakciói ▶ 96. oldal

**Lassú HDD?
Ez segít!**
2009-es program
Garantált gyorsulás

**A tökéletes
tűzfal**
Győztesünk a CD-n
Messze ez a legjobb

**Csak a CHIP olvasóknak
Router-okosítás**
Drága funkciók a filléres
routerünkhöz

**Registry-
tisztítás**
Kitörli a felesleges
Windows-szemétet

A leggyorsabb grafikus chipek

Az összes technikai részlet az új GPU-generációról ▶ 44. oldal

További teljes változatok ▶ 60. oldal

1495 Ft, előfizetéssel 1045 Ft
XX. évfolyam, 11. szám, 2008. november
Kiadja a Motor-Pressé Budapest Lapkiadó Kft.

CP +32 oldal
melléklet

Felelős: Fehér István a WLAN routerek >> Blu-ray mindentkinél >> Teszt: online mérelemzők >> USB kulcs veszélyeztet >> Új veszélyek online bankolásnál >> Így működnek a csúsvideokártyák >> Teszt: ingyenes tűzfalak >> Így működnek a csúsvideokártyák >> Teszt: online mérelemzők >> USB kulcs veszélyeztet >> Új veszélyek online bankolásnál

Az év meglepetése a CHIP DVD-jén

Kedves Olvasó!

Harangozó Csongor
főszerkesztő

Toldozzuk-foltozzuk a Windowst, de egy idő után bizony nincs visszaút: csak az újratelepítés segít. Ez egyben lehetőséget ad arra is, hogy átgondoljuk, milyen programokra van szükségünk, milyen partíciókat szeretnénk létrehozni, minden sokkal szebb és jobb lesz. Tulajdonképpen időnként az újratelepítés a legjobb megoldás, egyetlen fájdalmas következménye, hogy ilyenkor elvesznek az adataink, a beállításaink és a meghajtóprogramjaink. Ezek pótlása, előkeresése több órát vesz igénybe. Hiába szárnyal a Windows, ha még órák múlva is javában az egyik egzotikusabb hardverünk driverét halászatjuk az interneten, vagy épp az asztal alatt egy elemlámpával próbáljuk kideríteni, milyen modellszámot is írt a gyártó az alaplapunkra. A CHIP megkíméli ezektől a kellemetlenségektől: 26. oldalon kezdődő cikkünkben lépésről lépésre leírjuk, hogyan marad meg a Windows újratelepítése során minden adata, beállítása és drivere.

Az egyik legbosszantóbb PC-s jelenség, hogy a fájljainkat nem tudjuk egyetlen bombabiztos, bárhol és bármikor elérhető merevlemezen tárolni. A jövő azonban kétségtelenül az online HDD-ké. Az internetkapcsolatok egyre gyorsulnak, és a legtöbb szolgáltató már ingyenesen kínál akár 50 GB-nyi tárhelyet is. A merevlemezünk így már nem a gépben kap helyet, hanem mondjuk a világ másik végén, a Google tengeren ringatózó szerverparkjában. De megbízhatunk-e ezekben a cégekben? Átadhatjuk-e nekik fontos személyes és céges adatainkat, privát képeinket? Teszteltük a legnagyobb online adatbankokat, és felfedjük, kire bízhatjuk rá nyugodtan az adatait.

Jó hír azoknak, akik szívesen tájékozódnaak kicsit bővebben a hardverek felépítéséről. Hogyan működnek a legújabb grafikus kártyák? Mi a különbség az Ati és az Nvidia két szuperchipje között? Lapozzon a magazin 44. oldalára és minden kiderül.

Végezetül: extra meglepetéssel szolgálunk a DVD mellékletünkön. Felmértük, hogy az idén mely programok voltak a legnépszerűbbek a CHIP olvasóinak körében, és ezekből most egy best of csomagot nyújtunk át a DVD-n. Hibátlan lemezírás, mindenre kiterjedő Windows-tuning, merevlemez-gyorsítás – mindez nem gond a CHIP novemberi DVD-jével, amelyen 10 nagynevű, fizetős program teljes változatát találja – ez alkalommal teljesen ingyen. Hab a tortán, hogy ezek egy része a legújabb, 2009-es változat.

Kérem, továbbra is ossza meg velem véleményét a magazinról:
csharangozo@motorpresse.hu

Csongor Harangozó

Szerkesztői ajánlat

CHIP életmentő USB kulcs

A CHIP életmentő USB kulcs a Windows újratelepítése során megőrzi az adatait, beállításait és a meghajtóprogramjait. A kulcs segítségével a Windows újratelepítése során minden adata, beállítása és drivere megmarad.

EGYEDI CHIP VÁLTOZAT Kollégánk hetekig dolgozott rajta, de végül mindenkit elbűvölt

Így működnek a csúcsvideokártyák

Az új videokártyák működését, az új chipjeiket és a legújabb grafikus kártyák működését mutatjuk meg a magazinban.

ÜRTECHNOLÓGIA Így fér el többszáz millió tranzistor egyetlen grafikus chipben

A világ legnagyobb adattermelője

A világ legnagyobb adattermelője, a CERN, a világ legnagyobb részecskegyorsítójában, a Large Hadron Colliderben, a világ legnagyobb részecskegyorsítójában.

MEGÚSZTUK! A katasztrófa szerencsére elmaradt a világ legnagyobb részecskegyorsítójában

CÍMLAPON

- 26 **Fájdalommentes Windows-telepítés**
A CHIP megmutatja, hogy a gyengélkedő Windows miképpen tehető adatvesztés nélkül olyanra, mint újkorában

AKTUÁLIS

- 10 **Fókuszban az állami lehallgatás**
Szinte minden ország kormányzata megfigyeli polgárait és tárolja digitális életük nyomait
- 12 **PC-be költözik a PS3 szíve**
A Toshiba kártyáján a Sony Playstation 3-ban dolgozó Cell CPU butított változata található
- 13 **Leccengő antivírus-korszak?**
A Korset program proaktív védelmet, kernelszintű megelőzést nyújt, de még nincs kész
- 14 **Biztonsági hírek**
A Vistában is csődöt mondanak a védelmi szisztémák? Megmutatjuk...
- 16 **A gazdasági válság és az IT**
A földrészeken átívelő krízis a dotkom bukta óta a legnagyobb megpróbáltatást jelentheti
- 20 **Interjú: Yahoo**
Interjú a Yahoo stratégiájáról, sikerreceptekről és a Microsoft felvásárlási kísérleteiről
- 23 **Azt beszélnek, hogy...**
Az sms károsabb, mint az ivás; a felhasználók imádják a felugró ablakokat...
- 24 **Új technológiák: Adobe RGB**
Az új színtér sokkal több szín visszaadására képes, leginkább a zöld árnyalatok területén
- 30 **Trendek a Photokínán**
Bemutatjuk a világ egyik legfontosabb fotós kiállításának újdonságait
- 32 **Fekete-fehér listán a WLAN routerek**
Az n-Draft logó nem jelenti azt, hogy a készülék mindent tud. Bemutatjuk a buktatókat
- 33 **Új: Vásárlási tanácsok a CHIP-től**
Mostantól három notebook-kategóriából ajánlunk egy-egy készüléket

TESZTEK, TECHNOLÓGIÁK

- 34 **Blu-ray mindenkinek**
A CHIP minden kérdést megvilágít, ami a DVD-utóddal kapcsolatban felmerül
- 42 **Teszt: ingyen tűzfalak**
Fél tucat tűzfal expressz tesztje, mindegyik a lemezmellékleten
- 44 **Így működnek a csúcsvideokártyák**
Az új videokártyák hihetetlenül erősek. Vajon meddig lehet még fokozni a PC-s grafikát?

A CHIP magazin két verzióban jelenik meg:

DVD melléklettel

CD melléklettel

26 Friss és új Windows

A végső megoldás az újratelepítés: a CHIP megmutatja, hogy a gyengélkedő Windows miképpen tehető adatvesztés nélkül olyanra, mint újkorában – az összes beállításával, adatával és meghajtójával együtt

CD/DVD melléklet novemberben

- ▶ **A legjobb 50 tuningeszköz**
Több funkció, gyorsabb rendszer
- ▶ **10 top program – ingyen**
Csak a CHIP-en! Teljes verziók.
- ▶ **Exkluzív: CHIP mentő-USB**
Egyedi chip rendszer, ami mindig segít
- ▶ **Csomag az újratelepítéshez**
Így minden beállítása, drivere megmarad
- ▶ **6 profi tűzfal**
Senki nem juthat be a rendszerére
- ▶ **Fifa09 játékdemó**
61 különböző bajnokságban indulhatunk

A TELJES CD/DVD TARTALOM A 60. OLDALON!

126 TERMÉK TESZTJE

HARDVER

ALAPLAP

Gigabyte MA790GP-DS4H 69

BILLENTYŰZET, EGÉR

Icon7 Twister 1000 Wireless, TRUST Laser Gamer Mouse Elite 71

Logitech V550 Nano, Microsoft Wireless Media Desktop 1000 72

BLU-RAY ÍRÓ

LG GGW-H20L, LG GBW-H10N, Lite-On DH-4B1S, Lite-On LH-2B1S, Pioneer BDR-202, Plextor PX-B920SA, Sony BD-100M, Sony BWU-200S 34

BLU-RAY OLVASÓ

Sony BDU-X10S, Lite-On DH-401S 34

HÁLÓZATI MÉDIALEJÁTSZÓ

Freecom Network Mediaplayer 450 WLAN 72

KOMBÓ MEGHAJTÓ

ASUS BC-1205PT, LG GGC-H20L, Pioneer BDC-S02, Plextor PX-B300SA 34

LCD TV

Sharp AQUOS LC-37XL8E 70

MOBILTELEFON, SMARTPHONE

LG KS20, Sony Ericsson W760 74

MONITOR

Acer P223W, Asus PG221, Asus VW222U, Eizo FlexScan S2231WH, LG M228WD, Philips 220XW8FB, Samsung SyncMaster 226BW, Samsung SyncMaster T220, ViewSonic VX2255WMB, Zalman ZM-M220W 86

MULTIFUNKCIÓS NYOMTATÓ

Canon PIXMA MP260 73

NOTEBOOK

Fujitsu Siemens Amilo Pi 2540, Lenovo 3000 N200 (TY2EPHV-2GB), Toshiba Satellite X200-22U 35

HP Pavilion dv5-1080eh 71

PNA

ASUS R700t, DreimGO DG-210, Garmin nüvi 255WT, Garmin nüvi 860, Mio Moov 360, Navigon 7110, Navon 450, TomTom Go 930 Traffic, TomTom One CEU, Xroad 4150 56

PROCESSZOR

Intel Core 2 Extreme QX9770, Intel Core 2 Extreme QX9650, Intel Core 2 Quad Q9550, Intel Core 2

Quad Q9450, Intel Core 2 Extreme Q6700, Intel Core 2 Quad Q9300, Intel Core 2 Duo 8500, Intel Core 2 Duo E8400, Intel Core 2 Quad Q6600, AMD Phenom X4 9950 BE 85

SZKENNER

Canon CanoScan 5600F 74

VIDEOKÁRTYA

EVGA Geforce GTX 280 44

MSI R4870 T2D 512 44

ASUS EAH4870 X2 69

ASUS EN9800GT Matrix 69

MSI R4670-2D512/D3 70

ASUS ENGTX280-HTDP, Gainward Bliss GeForce 9800 GT, Gigabyte Radeon HD4870, Leadtek WinFast GTX260, MSI Radeon HD3870 X2, Sapphire Radeon HD3870 Lite, Sapphire Radeon HD4850, Sapphire Radeon HD4870X2 2GB, XFX GeForce 9800GTX2 1GB, Zotac GeForce 9800GTX+ 86

WLAN ROUTER

AirLive WN5000R, Apple Airport Extreme, AVM Fritz!Box FON WLAN 7270, Belkin N1 Vision F5D8232, D-Link DIR-655, Linksys WRT350N, Netgear WNR834B, Netgear WNR854T, Siemens Gigaset SE366 WLAN, Trendnet TEW633GR, Zyxel NBG-415N 32

Linksys WAG160N-E1 73

SZOFTVER

BACKUP

Carbonite Online PC-Backup 3.6 76

CD/LEMEZKÉP-KEZELŐ

O&O Diskimage 3 Professional 75

KÉPNÉZEGETŐ, KÉPSZERKESZTŐ

Xtreme Photo and Graphic Designer 2 77

MULTIMÉDIÁS PROGRAM

Maigix Webradio Recorder 4 77

SEGÉDPROGRAM

Getdata zip Repair Pro 4.2 76

TŰZFAL

Ashampoo FireWall, Comodo Firewall Pro, PC Tools Firewall Plus, Sunbelt Personal Firewall (Kerio), Windows tűzfal, ZoneAlarm 42

VÍRUSIRTÓ, VÉDELMI PROGRAM

Norton Internet Security 2009 75

Steganos Password Manager 2009 76

48 CHIP CPU/GPU kalauz

A Magyarországon kapható összes videokártya és CPU összevetése. Már mobil CPU-k is!

52 **Teszt: online merevlemezek**

A CHIP-ből megtudja, kire bízhatja nyugodtan fájljait az interneten

56 **10 GPS készülék tesztje**

A navigációs készülékek az eladási listák vezetői: többet tudnak az egyszerű navigációnál

58 **CHIP-történelem: mobiltelefonok**

A mai legfontosabb kommunikációs eszköz: így fejlődtek a mobilok

68 **Hardver- és szoftvertesztek**

Rövid, de tartalmas bemutatók a legújabb hardverekről és szoftverekről

78 **CHIP TOP 10**

Folyamatosan teszteljük a legjobb IT-termékeket, és aktuális rangsort közlünk róluk

83 **Melléklet: Játékok 2008**

Lépjén be a játékok világába! Internetes játékporthalok, a konzolok és a PC végső megmértetése

GYAKORLAT

92 **USB kulcs vészhelyzetre**

A CHIP mentő-USB komplett védelmet nyújt PC-je számára

96 **Új veszélyek online bankolásakor**

Bemutatjuk a legújabb csapdákat és elhárítjuk módját is. Eszközök a lemezmellékleten

100 **Az 50 legjobb tuningprogram**

Még több sebesség és szolgáltatás – teljesen ingyen a CHIP megacsomagjával

104 **Router-okosítás percek alatt**

Drága funkciók a filléres routerünkhöz. Váltson a gyári firmware-ről a CHIP szoftverére.

110 **Ingyen programok**

Mindig a hónap freeware és open source terméséből választjuk ki a legérdekesebbeket

118 **Tippek & trükkök**

Hasznos tippjeink garantálják Önnek a gondtalan számítógép-használatot

MAGAZIN

114 **Részecskegyorsító IT-szemzőgből**

Új részecskegyorsítójukkal a genfi CERN kutatói a világ legnagyobb adattermelői

131 **Computer Panoráma melléklet**

Kiemelt témáink: Top 10 termékek vállalkozásoknak, a holnapután autói, teszten a Photoshop CS4

ÁLLANDÓ ROVATAINK

3 **Vezércikk**

6 **Mailbox**

60 **Programok a CD-/DVD-mellékleten**

106 **Gyors segítség – olvasóink kérétek**

130 **Előzetes decemberi számunkból, impresszum**

Blu-ray mindenkinek

34 Minden információ a csatlakozáshoz: a legjobb írók, olvasók és kombó meghajtók a DVD utódjához

Teszt: online merevlemezek

52 Mennyire biztonságosak az ingyenes online tárhelyek? A CHIP 7 szolgáltatást tesztelt 50 MB tárhelyig

USB kulcs vészhelyzetre

92 Zseniális és ingyenes: A CHIP mentőrendszere egy USB kulcsra másolva tökéletes védelmet nyújt számítógépének

Rólunk írták az olvasók

Német nyelvű, de a legfrissebb

Örömmel vettem, hogy a 2008/10 CHIP címlapján a Paragon Partition Manager TELJES VERZIÓ felirattal ékeskedik... Sajnos a telepítéskor ékes német nyelven indul a program, és ez nekem fáj... Gyengém e nyelv – sokszor volt már meg bennem a szándék és elhatározás, hogy nekiülök és veszek néhány leckét, de mindeddig nem követte cselekedet a gondolatot... Remélem, a cikkben szereplő képernyőképekhez hasonlóan angolul is elérhetővé teszik a szoftvert a CHIP vásárlóinak! J. György

CHIP Igyekszünk elkerülni a német nyelvű programokat, sőt! Ahol csak lehet, a magyar változatokat preferáljuk. Ez esetben azonban a legfrissebb változat csak németül volt elérhető. Úgy döntöttünk, hogy felrakjuk, hiszen 1 éves licenccel tudtuk kínálni az olvasóknak, és a cikkben a legfontosabb lépéseket németül is leírtuk. Ugyancsak szerepel a DVD-n a korábbi angol PM, de csak demó változatban.

Két verzió: DVD vagy CD

Ma vásároltam meg a CHIP magazint – inentől rendszeresen tervezem –, de rögtön egy hiányosság fogadott. Azaz: dvd ÉS CD mellékletnek kellene benne lennie, de „csak” egy dvd lemez fogadott a csomagolásban belül –

a cd melléklet hiányzik. Mi ennek az oka? Az újságnál megnéztünk még egyet, abban sem volt cd. Hogyan juthatnék hozzá a hiányzó cd-hez? T. Sándor

Az újságban olvasott olvasói levelek és a saját tapasztalataim alapján az alábbiakra kérek választ:

1. A 2008/09 számban 1 db DVD mellékletet találtam. A leírások arra utalnak, hogy még egy CD melléklet is az újság tartozéka, ha jól érttem.

2. A 2008/10 számban 1 db CD mellékletet találtam. A CD-n a friss programoknál és a honosító műhelynél azt írja, hogy területi okok miatt az itt keresett anyagok a mellékelt DVD-n érhetőek el.

Amennyiben valamely újságnál hiányzott a CD, vagy a DVD, akkor azt hogyan lehet pótlólag megkapni? Az újságok vásárlás alkalmával mindkét esetben sértetlen, lehetséges, átlátszó műanyag fóliába voltak csomagolva. T. András

Kiadványunk két variációban vásárolható meg: CD-melléklettel vagy DVD-melléklettel. A két verziót úgy a legegyszerűbb (az árán kívül) megkülönböztetni, hogy a címlap bal felső sarkában figyelik a jelölést.

CHIP Kiadványunk két variációban vásárolható meg: CD-melléklettel, vagy DVD-melléklettel. A két verziót úgy a legegyszerűbb (az árán kívül) megkülönböztetni, hogy a címlap bal felső sarkában figyelik a jelölést. Ajánlom a DVD-s kiadvány vásárlását, így soha nem fogja csatlódni a lemez melléklet. Ha a melléklet sérült, nem olvasható, vagy a címlap jelölése ellenére DVD helyett CD van csomagolva az újsághoz, az mpb@motorpresse.hu címre írjanak.

Archívum

2004.01 óta az összes Chip magazin megvan és hát mostanra sok lapszám összegyűlt és csak a helyet foglalja. Szeretnék hozzájutni a Chip Archívumban (a honlapon) található PDF állományokhoz. Ha előfizetek az újságra, akkor az a mellé kapott kóddal visszamenőleg is letölthetem a

fájlokat? Az újságuk mellé csak gratulálni tudok! F. Zoltán

CHIP Így van, az előfizetéssel hozzájut ahhoz a kódhoz, melynek segítségével egészen 2004. decemberéig visszamenőleg hozzájut az archívumhoz. Előfizetés: www.itmediabolt.hu.

Download.chip.eu/hu: blackPanther OS

Arra eddig, hogy én valaha feltelepítetek egyedül egy operációs rendszert, gondolni sem mertem. Hát még arra, hogy ez egy Linux lesz, és, hogy fokozzam, még használni is fogom?! Eddig azt hallottam, hogy a Linux ilyen meg olyan s...r. Nem tudom, hogy mások mit próbáltak, de ez a rendszer nagyon hasonló a winhez. Amikor a szomszédból áthívtam a nálam hozzátértőbb Windows szakembert, csak tátotta a száját. Még tegnap megismerkedtünk vele, ma ő is telepíti az irodában a gépekre!

Azt nem értem, hogy erről, hogy mi magyarok ilyet is tudunk csinálni, miért nem tudunk? Miért nem használja ezt mindenki?! Itt van, ingyenes, kiváló, és még egy ilyen hülye is tudja telepíteni. Tényleg köszönettel tartozom, megmenekültem a költséges APEH-es szoftvernyilvántartástól is, és van egy teljesen legális, céges infrastruktúránk, mindez azért, mert innen letölthetem, teljesen ingyen. Köszönöm! T. Andor

SEGÍT A CHIP

Olvasói levelek
1590 Budapest, Pf. 279
Szerkesztőség címe: 1113 Budapest,
Nagyszőlős u. 11-15.
Fax: 577-2690
E-mail: chip@motorpresse.hu

Technikai kérdések
(hardveres és szoftveres)
Tesztlabor:
leveleslada@chiponline.hu
CD/DVD melléklettel kapcsolatos kérdések:
lemezmellet@chiponline.hu

Előfizetés
itlofizetes@motorpresse.hu

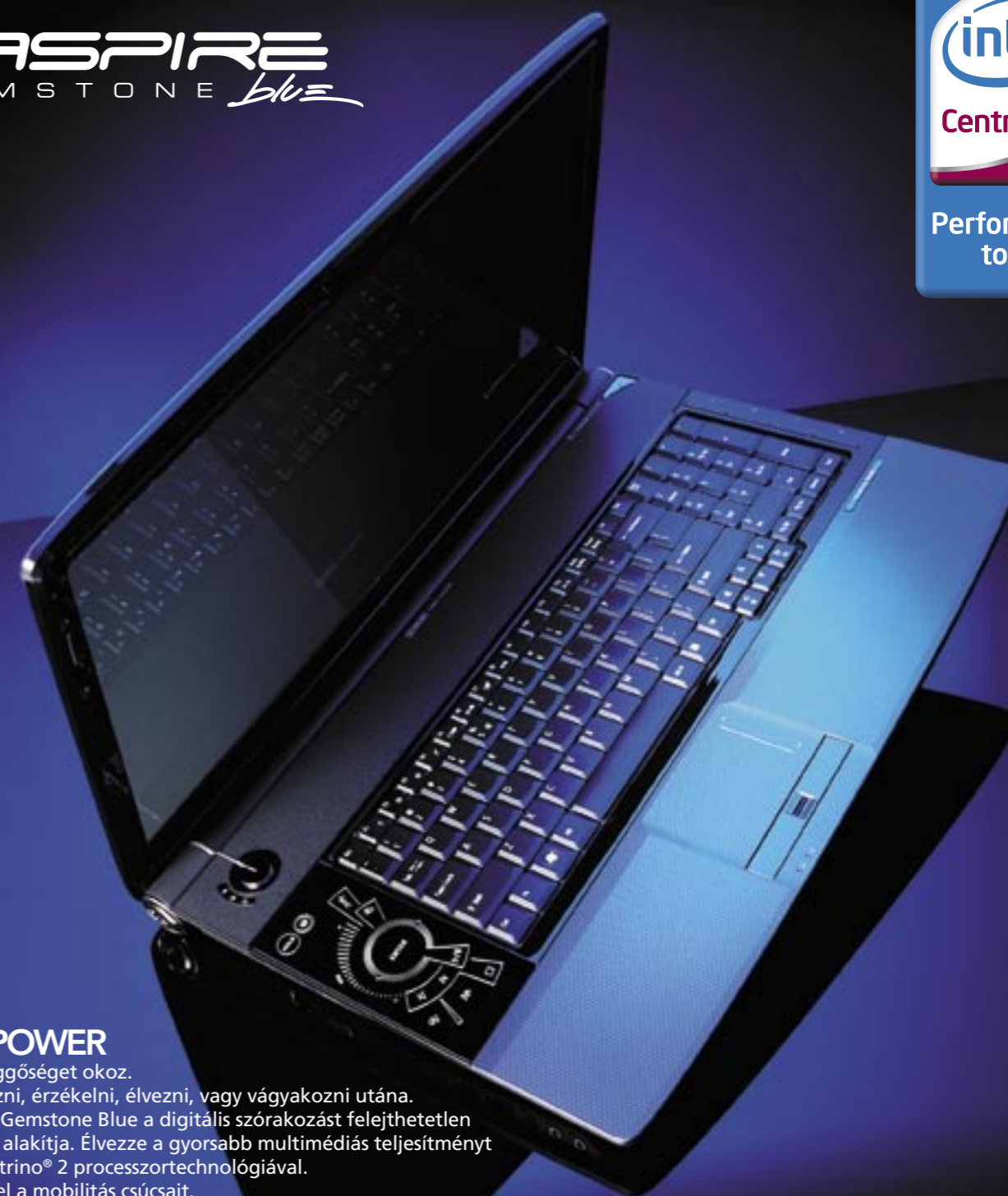
Korábbi számok megvásárolhatók
www.itmediabolt.hu

CHIP **Kiadvánnyal kapcsolatos kérdések**
mpb@motorpresse.hu
Telefon: 577-2631

További elérhetőségeinket megtalálja az impresszumban, a 130. oldalon.

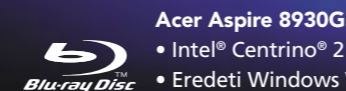
Az Acer a Windows Vista® Home Premium operációs rendszert ajánlja.

ASPIRE
GEMSTONE blue

BLUEPOWER

Az erő függőséget okoz. Lehet érezni, érzékelni, élvezni, vagy vágyakozni utána. Az Aspire Gemstone Blue a digitális szórakozást felejthetetlen élménnyé alakítja. Élvezze a gyorsabb multimédiás teljesítményt Intel® Centrino® 2 processzortechnológiával. Fedezze fel a mobilitás csúcsait.

Acer Aspire 8930G

- Intel® Centrino® 2 processzortechnológia
- Eredeti Windows Vista® Home Premium
- 18.4" teljes HD képernyő Acer CineCrystal™-l
- Hitelesített Dolby Home Theater® hangrendszer
- Blu-ray Disc™ meghajtó

Keresse az új Acer Aspire Gemstone Blue notebookokat a legközelebbi viszonteladónál. Látogasson el a www.acer.com/gemstoneblue/hu oldalra

Az Acer és az Acer logó regisztrált védjegyek az Acer Incorporated-nél. Copyright 2008 Acer. Minden jog fenntartva. Az alábbiak az Intel Corporation Egyesült Államokban vagy más országokban regisztrált védjegyei. Centrino és Centrino Inside. A Microsoft, a Windows, a Windows logo és a Windows Vista a Microsoft Corporation regisztrált védjegyei. A Dolby, a Dolby Home Theater és a double-D szimbólum a Dolby Laboratories védjegyei. A Blu-ray Disc a Blu-ray Disc Association védjegye. Minden más márká és terméknév védett vagy regisztrált védjegye a vállalatoknak. Minden más feltüntetett márká- és terméknév saját vállalatának tulajdona. Az itt szereplő információk előzetes tájékoztatás nélkül változhatnak. Az Acer nem vállal felelősséget semmilyen nyomdai vagy egyéb hibáért. A képek reprezentatív jellegűek, az elérhető termékek eltérhetnek a bemutatottaktól.

acer

SLOTMUSIC - CD HELYETT

Zenei albumok memóriakártyán

A Wall Street Journal adott hírt arról, hogy az EMI, a Warner, a Sony BMG és a Universal a SanDiskkal együtt egy új médiumot mutat be – egyértelműen a CD helyére pozícionálva.

A SlotMusicnak keresztelt médium egy microSD memóriakártya, melyre a dalokat MP3 formátumban helyezik fel. A microSD előnye, hogy számos készülék már alaptól képes olvasni azt. A SlotMusic kártyákhoz lesz egy miniSD- és egy SD-adapter, valamint egy USB-s olvasó. Ez utóbbival akár olyan számítógépekre is könnyedén felmásolhatjuk a zenéket, melyekben nincs külön kártyaolvasó.

NETBOOK GRAFIKA

S3: itt a legújabb grafikus lapka

Az egykor jobb időket is megélt S3-ról nem sokat hallani mostanság. Most viszont egy új termékkel rukkoltak elő, mégpedig kifejezetten netbookokba szánt, alacsony fogyasztású grafikus vezérlővel. A Chrome 400 ULP sorozat DirectX 10.1 gyorsítást és 1080i/p HD-lejátszást kínál. A lapka előnye, hogy külön hűtést nem igényel. Mivel a netbookok és UMPC-k alaplapjainak grafikus vezérlőlapkával kerülnek forgalomba, az S3 terméke lehet az egyik első dedikált megoldás ebben a szegmensben.

A cég közleménye szerint a Chrome a riválisoknál 40 százalékkal alacsonyabb fogyasztás mellett képes azonos teljesítményre – erről azonban majd független teszteredmények között is meg kell győződnünk... A lapkát több noteszgéppgyártó is használni fogja, így például a Fujitsu.

PALM TREO PRO A Palm új készüléke rendkívül stílusos – azonban nem ő fogja kihúzni a céget a bajból

AZOK A BOLDOG SZÉP NAPOK...

Palm: komoly bajban az okostelefonok atyja

A Palm – a Treo és Centro okostelefonok gyártója – egyre növekvő veszteségekről számol be. Az egykor úttörő szerepet betöltő cég egyre kevésbé bírja a harcot riválisaival – a BlackBerryvel és az Apple iPhone-jával.

A vállalat nemrég mutatta be a Treo Pro modellt, mely kifejezetten a stílusra érzékeny üzleti felhasználókat célozza, azonban a Palm az (anyagi) sikert mégis az olcsó („gazdaságos”) Centro okostelefonoktól várja. A Centro ugyanis rop

pant kelendő, a cég történetének leggyorsabban fogyó terméke. A Palm OS-t futtató masina digitális fényképezővel, beépített bluetooth-szal és 64 megabájt beépített memóriával rendelkezik. A Palm Centro okostelefon Windows Mobile 6 Standard operációs rendszerrel felszerelt változata, a Treo 500 Magyarországon is beszerezhető. Kijelzője nagyméretű, de nem érintésérzékeny. A Treo 500 teljes billentyűzetet és 3G/HSDPA adatátvitelt kínál.

ADSENSE

Google hirdetések a játékokban is

A Google óriási pénzekhez jut a különböző hirdetéseiből. Főként a népszerű AdSense/Adwords rendszerből. Most ezt tovább bővíti: az AdSense for Games program lehetővé teszi a játékefejlesztők számára, hogy reklámokat helyezzenek el a játékaikon belül. A rendszer a végleges állapotában a fejlesztők mind a megjelenés, mind a kattintások után pénzt kapnak – akárcsak a „hagyományos” AdSense esetében. A bevételt aztán megosztják a Google és a játék kiadója között.

A programban jelenleg fejlesztőként vesz részt a Konami, a Playfish és a Mochi Media, a hirdetőik között pedig megtalálhatjuk például a Sony Picturest. Először 2006-ban kaptak szárnyra hírek arról, hogy a Microsoft több százmillió dollárt fizetett a Massive Inc.-nek egy ilyen megoldásért, a Sony pedig ez év elején indította erre vonatkozó programját.

VESZÉLYBEN A VILÁGBANK?

Sikeres támadások sorozatban

Az amerikai Fox News tájékoztatása szerint a Világbank számítógépes rendszerét immár több mint egy éve sikeresen(!) támadják különböző illetőségű hackerrek. A Világbank szerveire több

ízben bejutottak, és ott szabadon szereztek meg információkat. A Fox News riportja óriási visszhangot keltett. A médium pedig a banki szervezetről kikerült jelentésekre hivatkozva állítja, hogy

A WORLD BANK FŐHADISZÁLLÁSA A szervezet kulcsfontosságú szerveire egy év alatt többször törtek be

2007 szeptembere óta legalább hat, különböző helyekről érkező sikeres betörés zajlott le (bár azt nem tudták kideríteni, hogy a behatolók pontosan milyen adatokhoz férhettek hozzá), s legalább 18, de akár 40 szerver is érintett lehet az ügyben.

Kínaiak és indiaiak: legalábbis az FBI szerint

A hír tényleg sokkoló, az FBI természetesen szorgosan nyomoz az ügyben. A tájékoztatásuk szerint legalább két támadás Kínából indult, azonos IP-címcsoportról. E támadás során a Fox News szerint a crackerek legalább hat hónapig teljes hozzáféréssel rendelkeztek a Világbank dél-afrikai számítógépes rendszeréhez.

Körülbelül ugyanebben az időben mások is próbálkoztak. Ezúttal a washingtoni központ volt a támadás célja. A riport szerint a külsőként bedolgozó indiai Satyam Computer Services volt a ludas: vagy a Satyam egyik beszállítója, vagy a cég egyik munkatársa fertőzött meg néhány

számítógépet egy olyan billentyűzetfigyelő programmal, mely ismeretlen helyre továbbította a megszerzett adatokat. Ez utóbbi eset kapcsán a Világbank azonnal megszakította kapcsolatait a Satyammal, India egyik legnagyobb IT-szolgáltatójával, akikkel 2003 óta álltak szerződésben.

A Fox News riportja szerint ezek után is több támadás zajlott le még nyáron, melyek a Világbank biztosítási szervezeti egységének hálózatát célozták meg. Egy magát megnevezni nem kívánó belső forrás szerint a crackerek a számítógépes rendszer feltérképezésére használták fel a támadásokat. Ekkoriból való az az ijesztő emlékeztető is (a Fox News erre is szert tett), mely arról számol be, hogy legalább 18 szerver kompromittálódott, melyek közül öt olyan, mely bizalmas adatokat tartalmazott. A lap ennek alátámasztására közöl egy belső hírlevelet is, mely a biztonsági intézkedések megváltoztatásáról (például jelszóváltoztatásokról) szól.

Mert Ön az energiaköltségeket szeretné csökkenteni, nem a teljesítményt

► Bemutatjuk a világ első zöld Ethernet switcheit

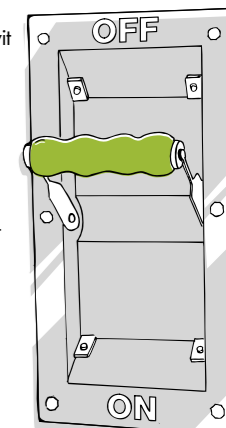
Gondolta volna, hogy még az otthoni switcheket is 100 méteres kábelhossz kiszolgálására tervezték? Tudta, hogy egy 8 portos switch akkor is 8 számítógép kiszolgálásához vesz fel áramot, ha csak 2 kikapcsolt gép csatlakozik? Forradalmian új energia-hatékony asztali switchekkel akár 44 százalékkal is csökkentheti otthoni hálózata áramfogyasztását, miközben hangyányit sem csökken annak teljesítménye.

Új asztali és Smart menedzselhető switcheink észlelik, ha a csatlakoztatott számítógépek ki vannak kapcsolva, és energiatakarékos üzemmódra váltanak. Emellett észlelik a kábel hosszúságát, és képesek ehhez igazítani a szükséges energiafelvételt.

Miért fizetne az áramért, amire semmi szüksége?

Cserélje meglévő switchét D-Link-re, és tegye hozzá a magáét a Föld jövőjéért!

További információ a www.dlink.hu/greenethernet oldalon.

green
ethernet

LENOVO

Nem hiszünk a netbookokban!

Az ASUS Eee PC megjelenése jelentősen megbolygatta a netbook-piacot. Valószínűleg nem véletlen és nem is a tervezési ciklus hosszúsága magyarázza, hogy a netbook-piac számos meghatározó szereplője az Asus Eee PC-bejelentését követően csak hosszú idővel lépett be a netbookok szegmensébe. A prózái ok inkább az lehet: nem hittek a kategória sikerében, és csak az érdeklődés nagysága, valamint az Asus eladási adatai győzték meg a cégeket, hogy saját netbookot készítsenek.

Ebből az üzletből nem lehet kimaradni: a főként az üzleti szegmensre koncentráló Lenovo is belép két modellel a piacra, az S9 és az S10 típusjelűekkel. Pedig a cégnek komoly aggályai voltak az ASUS kezdeti, 7 hüvelykes kijel-

zővel szerelt modelljével kapcsolatban. Ezek az aggályok márpedig megalapozottnak tűnnek, és a problémák a gyakorlatban is megmutatkoztak.

Sok fogyasztó csak az alacsony árcédulát látta, de nem mérte fel, hogy nem teljes értékű netbookot kap a pénzéért. A kijelző alacsony felbontású és apró, a billentyűzet nehéz melléütés nélkül gépelt, nincs optikai meghajtó, alacsony a tárhelykapacitás és teljesítmény. Van, aki ennél sokkal keményebben fogalmaz: az Asus Eee PC 701 lejáratra itthon a netbook-kategóriát, olyannyira korlátozottan használható.

LENOVO NETBOOK Az üzleti noteszgépeiről ismert Lenovo is megadta magát a trendnek – azaz, nem akar kimaradni...

FÓKUSZBAN AZ ÁLLAMI LEHALLGATÁS

A világ a Nagy Testvér szorításában

Nem csak Kínában figyelik meg az emberek kommunikációját. Szinte minden ország kormánya megfigyeli polgárait és adatbázisokban tárolja digitális életük nyomait.

■ Ha gonosztevők után kell kémkedni, senki nem jobb James Bondnál. A legújabb technológiai vívmányokkal felszerelve mindig legyőzi a rosszfiúkat. A 007-es technokráciája mértékadó lett – a valóság számára is. A modern technika segítségével egyre több állam és egyre mélyebben vájkkal állampolgárai adataiban a bűn és terror elleni harcra hivatkozva. Sokakban felmerül a kérdés: ki itt a jó és ki a rosszfiú?

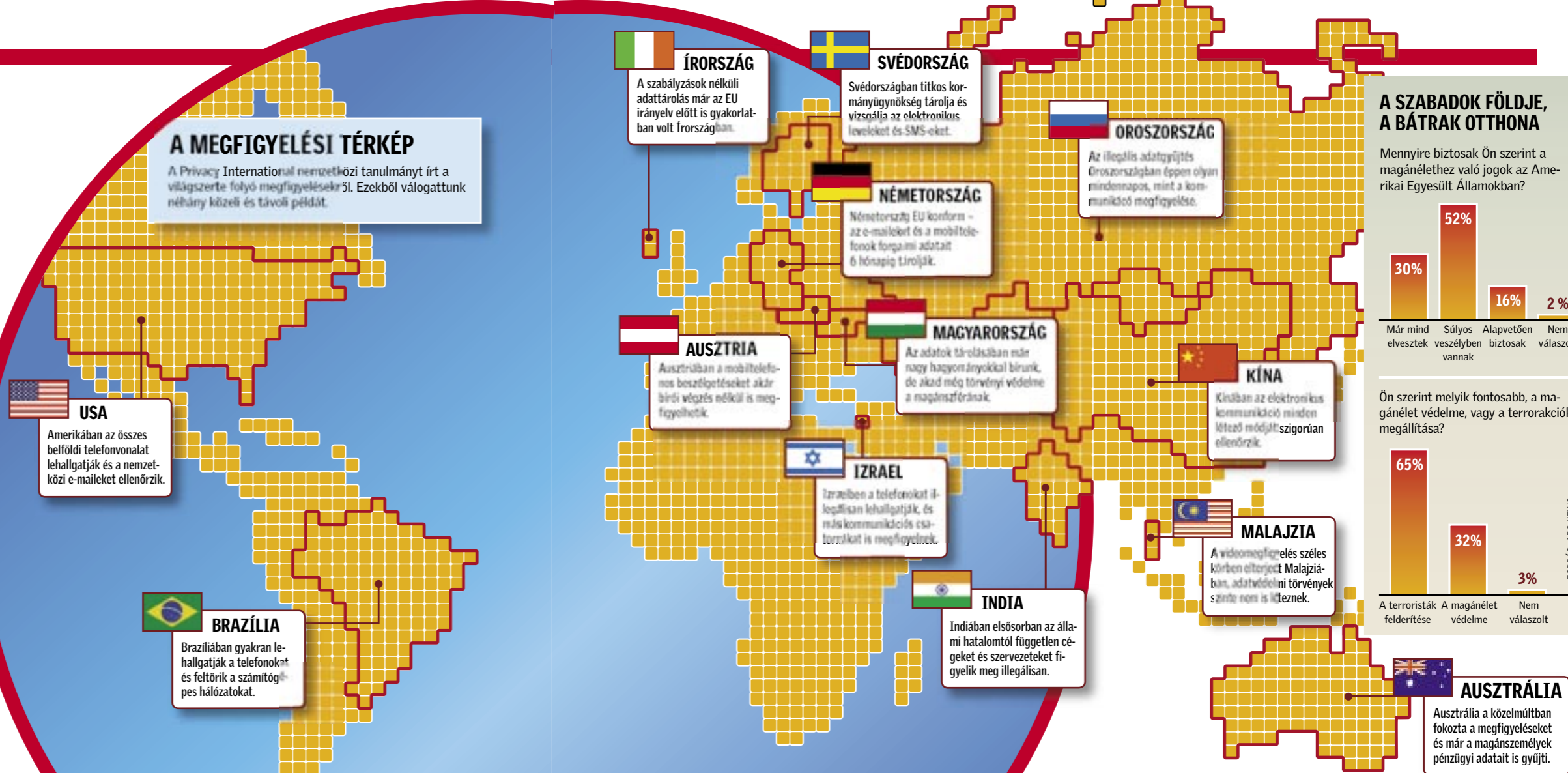
EU irányelv: tárolják az e-maileket, SMS-ek és telefonok adatait

Az EU adattárolásról szóló irányelve szerint a tagállamok kommunikációs szolgáltatói a kommunikáció időpontjától számított legalább hat hónapig, de legfeljebb két évig kötelesek megőrizni a mobiltelefonok és internetkapcsolatok forgalmi adatait, és az elektronikus levelezést. Nincs különbségtétel ártatlan vagy gyanús személyek, vagy akár szavak között. Az irányelv értelmében mindenki gyanúsítottként minősül. Egyedül talán a terroristákat nem zavarja igazán a dolog, ők mindig megtalálták a maguk kommunikációs módszereit és kódnyelvét.

Hazánkban nem kellett sokat változtatni az irányelv miatt, mivel a szolgáltatók bizonyos adatokat három évig kötelesek megőrizni. Sok más uniós ország azon-

ban törvényváltoztatásokra kényszerült. Svédországban például az FRA titkosszolgálat június óta minden nemzetközi e-mailt megfigyelhet, ami svéd routereken halad át. Nem csupán a forgalmi adatokat tárolják, de a levelek teljes tartalmát analizálják – mindezt bármilyen törvényi szabályzás nélkül. Több mint egy millióan tiltakoztak e-mailben az állami kémkedés ellen, amióta a parlament elfogadta a törvényt. Szakértők szerint azonban többről van szó, mint belpolitikáról, vagy privacyról. Svédország fő célja az Oroszországba tartó, vagy onnan érkező adatok megfigyelése, ugyanis Oroszország nemzetközi forgalmának mintegy 80 százaléka svéd routereken halad át.

A Privacy International tanulmányai szerint Svédországot Nagy-Britannia és Franciaország követi az internetet megfigyelő országok „toplistáján”. A szabad, művészi gondolkodásáról és bohémításáról híres Franciaország jelenleg olyan törvényt készít elő, amely szerint a netszolgáltatók kötelesek lesznek tárolni a felhasználók adatforgalmát, és azt kérés esetén átadni a rendőrségnek. Alapvető forgalmi adatok átadására persze hazánkban is kötelezhetőek a netszolgáltatók, de Franciaországban már felmerült

Országok a Nagy Testvér nyomdokaiban

Országok	Adatvédelmi törvények száma	Kommunikáció megfigyelési szintje	Adattárolás szintje	A megfigyelés kiterjedtsége
Magyarország	számos	nagyon magas	alacsony	közepes
Németország	számos	magas	nagyon magas	közepes
Svédország	néhány	magas	nagyon magas	magas
Ausztrália	kevés	magas	alacsony	magas
Ízrael	néhány	magas	magas	magas
Brazília	kevés	magas	magas	magas
India	nagyon kevés	nagyon magas	n.a.	nagyon magas
USA	nagyon kevés	nagyon magas	közepes	nagyon magas
Oroszország	kevés	nagyon magas	nagyon magas	nagyon magas
Kína	kevés	nagyon magas	nagyon magas	nagyon magas
Malajzia	kevés	nagyon magas	közepes	nagyon magas

Forrás: Privacy International

a politikai igény, hogy akár a jelzőszavak és belépőkódok is rögzíthetőek és továbbadandó adatnak számítsanak. Ausztráliában eközben olyan új megfigyelőrendszert tesztel-

nek, amely a személyes pénzügyi adatokat és tranzakciókat is nyom követi. A hivatalos magyarázat: így megfékezhetők azon szélsőségesek, akik több banknál is jelennek meg kölcsönért.

INTERJÚ

Az adattárolás értelmetlen eljárás, csupán a politikai populizmus születe

Ricardo Remmert-Fontes
Privacy szakértő, az Adattárolási munkacsoport tagja

Milyen ügyet támogat a szervezetük?
Próbáljuk felhívni a figyelmet a tömeges megfigyelés és adattárolás hosszú távon jelentkező veszélyeire. A célunk az, hogy civil és emberi jogi szervezetek hálózata hozhasson létre, amely az egész világot behálózza.

Az adattárolás védelmében legtöbbször a bűnözők felderítésére és a terrorizmus ellenes háborúra szoktak hivatkozni. Erről mi a véleménye?
Ez teljes képtelenség és csupán politikai populizmus. A terroristák könnyedén megkerülik ezeket az intézkedéseket és a hasonló módszereket. A terrorrelles harcot övező hisztéria azonban komoly, és maradandó hatású károkat okozott szabad társadalmunkban, többet, mint amire a terroristák képesek lennének.

Miért tartják ennyire hibásnak a kommunikációs adatok tárolását?
Az ártatlanság védelme a szabad társadalom számára elengedhetetlen jog, a kommunikációs csatornák válogatás nélküli megfigyelése és a szabályozatlan adatgyűjtés

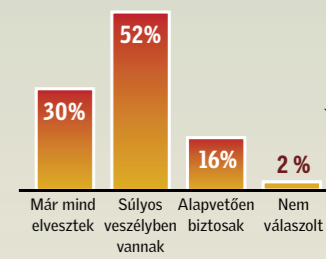
azonban ezt az elvet sérti. Az alapvető jogok ilyen megsértését legfeljebb mint végső eszközt szabadna bevetni, nem pedig mindennapos gyakorlatként használni. Nem szabad elfelejtenünk, hogy a legtöbb demokratikus ország alkotmányában létezik egy határ, ami elválasztja a demokráciát a diktatúrától.

Sikerült már elérniük valami változást az adattárolási törvényekben?
Látszik némi reménység: a német alkotmánybíróság úgy döntött, hogy részben felfüggeszti az erről szóló törvényt. És lehetséges, hogy a jövőben a maradék részét is komolyabban felülvizsgálja. De az Európai Bíróságon folyó eljárás legalább ugyanilyen fontos, főként, mivel a két eljárás kölcsönösen függ egymástól.

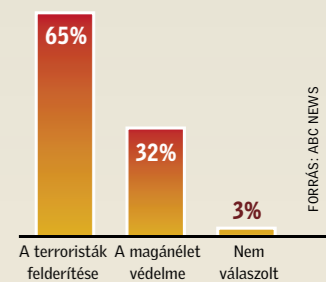
Mit ajánl azoknak, akik küzdeni szeretnének az adattárolás ellen?
Tiltakozzanak minden lehető törvényes módszerrel. Szervezenek demonstrációkat, keressék a párbeszédet a politikussal, vagy forduljanak a médiához.

A SZABADOK FÖLDJE, A BÁTRAK OTTHONA

Mennyire biztosak Ön szerint a magánélethez való jogok az Amerikai Egyesült Államokban?

Ön szerint melyik fontosabb, a magánélet védelme, vagy a terrorizmus megállításának?

AUSZTRÁLIA
Ausztrália a közelmúltban fokozta a megfigyeléseket és már a magánszemélyek pénzügyi adatait is gyűjti.

Rövid hírek

► Nincs többé Fujitsu HDD?

Egyre biztosabbnak tűnik, hogy a Fujitsu elhagyja a mobil HDD-k piacát, és jelenleg veszteséges merevlemezrészlegét a világ második legnagyobb HDD-gyártójának, a Western Digitalnak adja el. Ha létrejön az üzlet, a WD piaci részesedése a világszerte Seagate-et is utolérheti.

► Memória Core i7-hez

Már kapható az első, kifejezetten Intel Core i7 CPU-hoz pasz-

szoló hárommodulos DDR3 memóriakészlet az A-DATA-tól. A csomagban 3 darab, egyenként 2 GB-os, gyárilag összeválogatott modul található. Eközben az Elpida elkészült PC3-19200-as RAM-jaival, amik stabilan mennek effektív 2400 MHz-es órajelen is.

► Intel, MS: a netbook megfajtói

Az Intel alig képes elég Atom CPU-t gyártani, pedig már a duplamagosat is bemutatta. Az egymagos sikerei miatt azonban nem siet el az új modell bevezetését, ráadásul a Microsoft netbookos kikötéseiben az szerepel, hogy duplamagos CPU-ra a partnerek nem telepíthetnek XP-t.

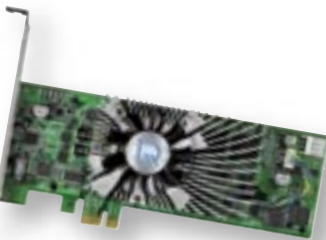
► A PC-s játékipar megmentője

A PC-s játékok piacát évek óta a Sims és a WoW uralják. A rekordokat most a Sims alkotójának, Will Wrightnak új játéka, a Spore döntheti meg, amiből már az első két héten rekord mennyiséget adtak el (több mint 1 millió), vagyis messze még a PC-s játékok határuháza.

HD VIDEO PROCESSZOR

PC-be költözik a Sony PS3 szíve

A Toshiba SpursEngine PCI Express x1 csatolású kártyán egy Quad Core HD video processzor található, ami nem más, mint a Sony Playstation 3 játékkonzolban dolgozó Cell CPU butított, négymagos változata. A Toshiba csúcsnotebookjaiban is alkalmazza a HD videoszerkesztést nagy-

ságrendekkel felgyorsító chipet. A speciális kártya elkészítésével a Toshiba a Leadteket és a Thomsonot bízza meg, akik reménykednek a nagy keresletben. A 128 MB XDR memóriával szerelt Leadteket Winfast PxVC 1100-as kártya kb. 50 ezer forintos áron kerül a boltokba. Sajnos azt nem tudni, összekapcsolható lesz-e több ilyen kártya, és egyelőre a szoftvertámogatottság sem nevezhető széleskörűnek.

SONY VAIO TT NOTEBOOK

A legkisebb HD-lejátszó

Ki más, mint a Sony mutatta be a világ legkisebb blu-rayes notebookját. A mindössze 1 inch vastag (2,54 cm), 1,3 kg-os PC-t 11,1 colos, LED-es kijelzővel szerelték. A gép az Intel Montevina platformjának képviselője, így Intel SU9400 CPU-ra épül, 4 GB RAM-mal kapható és GMA 4500MHD VGA gondoskodik a hardveres HD-lejátszásról. A Blu-ray ellenére a beépített kijelző felbontása nem Full HD, csupán 1366x768 képpontos. Szerencsére a VAIO TT HDMI kimeneten Full HD kijelzőt is képes meghajtani.

További érdekességek a karbon szálas ház és az összes ma használt kommunikációs vezérlő

NEM VÉSZ EL, CSAK ÁTALAKUL Két cég lett az AMD-ből, hátha így végre nyereséges lesz, és jobban megszorongatja az Intelt

KÉT CÉGRE OSZLIK AZ AMD

Az AMD vége: kettészakad az Intel ellenfele

Az AMD október elején hivatalosan is bejelentette, amiről már nyár óta szülföltek a hírek: két cégre oszlik. Az egyik cég az AMD nevet megtartva továbbra is a chippek, processzorok, GPU-k tervezését végzi, míg a másik vállalat, Foundry Company névvel a gyártásért lesz felelős. A kapcsolat szoros marad a két cég között, de mégis két különálló vállalat lesznek, így az AMD mással is gyártathatja chipjeit, a Foundry

pedig más cégektől is kaphat megrendelést.

Jó hír, hogy két cég 5,7 milliárd USA dollárt investál a cégekbe, így a Foundry Corp. megépítheti új, New York melletti gyárat, illetve felújíthatja drezdai üzemét, hogy minél hamarabb a TSMC komoly konkurenciájává váljon. Ezzel a lépéssel az AMD a hosszú ideje tartó veszteséges működést kívánja megtörni, és természetesen a fő cél, hogy felzárkózzon az Intelhez.

ALBATRON MINI-ITX LAP

Miniatűr AMD-s csúcsrendszer

Újra felkapottak lettek a mini-ITX rendszerek. Anno a VIA CPU-ira épülő mini-ITX-es PC-k kicsik voltak, de nagyon gyengék. Az Intel Atom lapok sem sokkal erősebbek: a chipkészlet elavult, a bővíthetőség korlátozott. Az Albatron KI780G-jére mindez nem igaz: az AMD 780G-s chipkészlet, az AM2+ foglalat (maximum 65 watt TDP-s CPU-kat fogad), a 2 DDR2 SO-DIMM, a 4 SATA II RAID és egy IDE csatlakozó, a gigabites LAN, a HDMI kimenet és a PCIe 2.0 x16 kártyahely segítségével akár komoly játékgépet vagy HTPC-t is építhetünk mindössze 17x17 cm-es méretben.

FORRADALMI KORSET

Lecsengőben az antivírus-korszak?

Egy tel-avivi egyetem oktatója és kutatója újfajta védelmi programot mutatott be, mely sokat tehet a rosszindulatú kódok elleni védelem terén. A saját fejlesztésű, nyílt forráskódú program a Linuxot futtató szerverek biztonságát hivatott növelni proaktív módon. Kérdés, mit szólnak majd a Korset nevű szoftverhez az anti-

vírusgyártók, ha a megoldás elterjed más platformokon is – ugyanis az feleslegessé teheti termékeiket.

Proaktív védelem: kernelszintű megelőzés

A Korset esetében a kernelben helyeznek el egy modult, amely képes figyelni a rendszerre telepít-

A KORSET SZÜLŐÁTYJA Avishai Wool a Tel-Avivi Egyetemről előadás közben. A Korset forradalmasíthatja a kártevők elleni védelmet

ÚJ CREATIVE HANGKÁRTYA

Vezeték nélkül a hangszóróba

A Creative Sound Blaster X-Fi Notebook hangkártyával nemcsak szebb, tartalmasabb hangzásra bírhatjuk noteszgépeinket, hanem egy igen hasznos újdonságot is tartalmaz: a digitális hangcsívet vezeték nélkül továbbíthatjuk. A kártya képes a noteszgéptől maximum 30 méter távolságra elhelyeztetni, az erősítőre vagy aktív hangszóróra kötött vevőegységre továbbítani a hangot. A rendszer négy, külön megvásárolható vevővel képes folyamatosan kommunikálni. A lejátszás folyamatos maradhat akkor is, ha a felhasználó átvizsgálja a notebookot egyik helyiségéből a másikba.

BRIT E-MAIL MEGFIGYELÉS

Nincs privát szféra

Nagy-Britanniában a kormány egy olyan megfigyelőrendszer kiépítése mellett döntött, amely a teljes internetes aktivitást képes „lehallgatni” az ország területén – az e-mailek, telefonhívások is ide tartoznak. Minderre 12 milliárd fontot kölönítettek el.

A döntés okát természetesen a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni küzdelem szolgáltatja. A tervezetet sokan ellenzik a személyiségi és alkotmányos jogokra hivatkozva. A jelenlegi gyakorlat szerint a titkosszolgálat, az MI5 csak korlátozottan figyelheti az e-

tett és futásra készülő programokat. A Korset által alkalmazott technika érdekessége, hogy előre megjósolja, hogy egy szoftvernek hogyan kell futnia, milyen műveleteket kell elvégeznie.

A Korset statikusan elemzi az alkalmazás forrását/object kódját, majd felépít egy ún. folyamatábrát (control flow graph – CFG). Ezt a folyamatábrát használja fel a kernel annak ellenőrzésére, hogy az adott program által használt rendszerhívások és azok sorrendje legitimek-e vagy sem. Ha a kernel abnormális aktivitást észlel, leállítja a program futását.

A Korset két részből áll. Egy statikus elemzőből, amely a fordítási folyamat részeként felépíti a CFG-t, illetve egy kernel agentből, amely érvényt szerez a CFG-től származó irányelvnek, és leállítja a problémás folyamatokat.

Persze a kérdés adott, hogy ki lehet-e játszani ezt a rendszert is? A fejlesztő szerint ez nem zár-

ható ki, statisztikai elemzésekkel azonban növelhető a program hatékonysága. Meghatározott tevékenységekhez ugyanis jól körülhatárolható mennyiségű és minőségű rendszerhívás társítható. Ha egy program olyan rendszerhívásokat kezdeményez, melyek statisztikailag nem igazolhatóak, nagy a valószínűsége, hogy deviáns viselkedéssel állunk szemben, és a szoftver ennek megfelelően kezelendő.

Jobb lehet, mint a vírusirtók: de még nincs kész

A hagyományos antivírus programokkal szemben a Korset kétségkívül hatékonyabb, mert – ellentétben a mostani védelmi rendszerekkel – nem igényel további erőforrásokat a számítógéptől. További probléma a vírusirtóknál, hogy ezek csak utólag képesek jelezni és közbelepní, ha megjelenik egy új kórokozó, relatíve sok időt vesz igénybe egy vírus tanulmányozása, a vírusleírás elkészítése. Ebből fakadóan hiába védik a felhasználók a számítógépeiket tűzfalakkal, vírus- és kémprogramirtókkal, mindig lesz egy időintervallum, amíg védtelenek lesznek a támadásokkal szemben. A Korset kidolgozott megoldása viszont megelőző jellegű, igaz, még van fejleszteni való rajta.

KÜRT VÉDELEM

Lehallgatás és adatlopás ellen

A Kürt elkészült lehallgatás és adatlopás elleni csomagjával. A cég a közelmúltban történt kémbotrányokra és a rejtett kémprogramok elhárítására reagált ezzel. A termékkel teljes kép adható a rendszer hiányosságairól, a támadási felületekről, valamint a fenyegetettség kiküszöbölésének módjairól. A csomag része a kémprogram-mentesítés, a belső, a külső és a webes sérülékenységvizsgálat, a fizikai kontrollvizsgálat, a biztonsági tudatosítás és a lehallgatásfelderítés. Azaz egy komplett rendszert kapunk az egyre fenyegetőbbnek ható adatlopási kísérletek ellen.

Veszélybarométer

Vista: csődöt mondanak a védelmi szisztémák

A Microsoft az elmúlt években új technológiákat mutatott be, hogy biztonságosabbá tegye a tárhelykezelést – főként a Vista-ban. Az egész azzal a céllal történt, hogy a puffertúlsordulásos hibát – ami a hackerek kedvelt fegyvere – egyszer és mindenkorra múlt időbe helyezték.

A puffertúlsordulásnál az alkalmazás túl sok mennyiségű adatot ír a megfelelő tárhelyre. A Black Hat biztonsági konferencián két specialista bemutatta, hogyan kerülhet meg a Microsoft újfajta védelme. Két fontos mechanizmus, a DEP (adatfuttatás-megelőzés) és az ASLR (véletlenszerű címiosztás) került bevetésre a Microsoft részéről.

A DEP leegyszerűsítve olyan biztonsági technológia, amely a programok memóriahasználatának helyességét felügyeli. Ha a DEP észreveszi, hogy valamilyen program vagy folyamat helytelenül próbálja használni a memóriát – azaz illegális helyen akar kódot futtatni –, kíméletlenül lezárja azt, és figyelmeztetést küld a felhasználónak. Elméletileg a puffertúlsordulás többet nem jelenthetne problémát, azonban néhány széles körben használt program – például az IE7 és a Firefox 2 – nem támogatják e technológiát (megnyugtató, hogy az

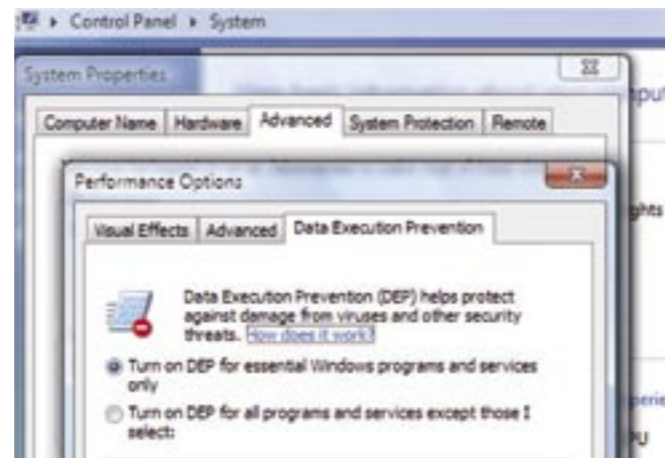
IE8 és az FF3 már igen!). Ráadásul még a Java maga is hatástalanítja a DEP-et, ugyanis mindig bekapcsolja az írás engedélyezését. Így a Java alkalmazásokból érkező puffertúlsordulásos probléma marad.

Hatástalan védelem: az alkalmazások nem támogatják

A másik MS-technika, az ASLR vagy véletlenszerű címtérület-kiosztás azt jelenti, hogy a betöltött alkalmazás, program vagy folyamat kulcsterületei véletlenszerű helyre kerülnek az erre szolgáló memóriában. Így a támadó soha nem tudja meg, hogy hogyan

létre puffertúlsordulást, hogy saját értékeivel írja felül ezt a helyet. Sajnos az ASLR a külső alkalmazásokkal csődöt mond. És nem ez az egyetlen probléma: az úgynevezett „fröcskölés” technikával a támadó az ASLR-en keresztül meghatározott területet támadhatja meg úgy, hogy az ártó kódot óriási számban duplikálja és szétteríti a memóriában.

A Microsoft eddig nem szólt ezekről a biztonsági résekről. A javítás azonban nem egyszerű, mert a probléma többnyire nem az operációs rendszerrel van, hanem a Windows és a külső alkalmazások együttműködésében.

WINDOWS DEP Számos széles körben használt program – így az IE7 és a Firefox 2 – nem támogatja a védelmi technológiát

AMIRŐL NE FELEDKEZZÜNK EL

Őszi teljes körű frissítés

A támadási felület eltolódása a rendszerszoftvertől a különféle alkalmazások felé egyértelmű tendencia – a biztonsági szoftverek és a webképes alkalmazások fejlesztői ezért a felhasználók érdekében igyekeznek minél ellenállóbbá tenni a termékeiket.

A korábbi „évjáratú” programok használatával ma már leg-

feljebb csak félig vagyunk biztonságban. Frissítésre érdemes újdonság márpedig mindenütt akad. A webböngészők piacán örvendéses módon újra bővül a választék: a Firefox 3 mellett a Google Chrome fejlesztése is figyelemre érdemes. Mindkettő ingyenesen használható magyar nyelvű termék, amelynek elkészítése so-

rán a biztonsági szempontok kiemelt figyelemben részesültek. Más népszerű szoftverek is megújultak, már elérhető az elterjedt, PDF dokumentumformátum olvasásához készült Adobe Reader program 9-es kiadása, illetve az Apple QuickTime médialejátszó 7.55-ös verziója – hogy csak néhányat emeljünk ki.

Mivel védik a rádiós hálózatot Európában?

1. Antivírus-program **86,1%**
2. Kémprogramirtók **44,8%**
3. Wireless-titkosítás **44,7%**

Forrás: Webroot

A németek legtöbbje például jelszóval biztosítja, hogy más ne férjen hozzá a rádiós hálózathoz.

Jelszólopás

Növekvő veszély: a hackerek egyre több phishing oldallal vadásznak a felhasználók jelszavaira.

A HÓNAP SZÁMA

236 millió \$

Egy arizonai párra ekkora összegű kártérítési kötelezettséget szabtak ki spamelésért.

AVG ANTI-VIRUS

A népszerű, Magyarországon is sokak által használt AVG anti-vírus motor sebezhető DoS-támadásokkal. Ennek során manipulált fájlokkal elérhető, hogy végtelen ciklusok jöjjenek létre, és a CPU teljesen blokkolódjon. **Megoldás:** Azonnal frissítsünk a legújabb változatra (8.0.156), hogy bezárjuk a fent említett biztonsági réseket. **Info:** www.grisoft.com

SAFARI

A támadó hozzáférhet a felhasználó adataihoz a cookie-k kezelésében lévő gyenge ponton keresztül. Az Apple Safari akkor sebezhető, amikor a com.au és co.uk domáineken barangolunk le. **Megoldás:** Jelenleg még nincs javítás, ózdkodjunk a fentebb említett domáinektől – vagy váltunk más böngészőre. **Info:** www.apple.com/safari

REAL PLAYER

A szoftveres lejátszónak két fő gyenge pontja van: egy nem biztonságos ActiveX beépülő modul, amivel összeomlasztja a böngészőt, a másik pedig hogy puffertúlsorduláson keresztül ártó kód hajtható végre. **Megoldás:** A készítő, a Real Networks weboldalán már elérhető mindkét hibára a frissítés, javítás – töltsük le. **Info:** www.real.com

MAC OS

A legújabb Mac OS X frissítés, a 10.5.5 három tucat hibát foltoz be. Néhány belőlük a képfeldolgozáson és Finderben található hibákat javítja, míg mások a különböző open source projektek (Bind, ClamAV, OpenSSH) hiányosságait. **Megoldás:** Amennyiben Mac OS-t használunk, töltsük le a frissítést az Apple oldaláról. **Info:** www.apple.com

INTERNETMAFFIA

Újfajta, trükkös kattintásos csalás

Új csalás, új módszer ütötte fel a fejét. A visszaélők olyan oldalakat jegyeztetnek be, mint a www.symnec.com vagy a www.kaspasky.com, amelyre – legtöbbször véletlenségből, elgépelés folytán – rengeteg látogató érkezik. Itt menünek álcázott kattintásos hirdetések vannak, például a Google AdSense-en keresztül – az ezekre való kattintás már sok pénzt hoz.

Azonban ezt a fél legitim pénzforrást könnyen meg lehet szorozni – és itt jön a lényeg: a csaló egy botnet hálózat segítségével a saját oldalán lévő hirdetésekre kattintgat. Teszi mindezt automatikusan, és olyan gyakorisággal, amellyel csak lehetséges. A Click Forensics cég szerint ma a kattintási csalások 25 százaléka már így „készül”. Pedig a trükk viszonylag új.

ONLINE VIDEÓK

Becsapós frissítés a Flash Playerhez

A legtöbb videoportál a Flash lejátszóra támaszkodik a mozgókép lejátszásához. Ez elegendő ok arra, hogy a hackerek megpróbáljanak itt utat találni a gépünkhez.

Egyre több videó jelenik meg a népszerű keresésekhez kapcsolódóan (lásd Paris Hilton) – főként a Facebook és a MySpace oldalakon. Amennyiben a felhasználó a linkre kattint, egy hamis YouTube oldalra kerül, ami felajánlja a Flash Player frissítését. Erre kattintva máris települ a Koobface féreg, amivel gépünk egy botnet tagjává válik. Ráadásul a látszólag a CNN-től érkező mailek is hasonló elven működnek: szintén olyan videolinkeket tartalmaznak, amelyek fertőző Flash-frissítést kínálnak. Az Adobe azt javasolja, hogy ellenőrizzük a fájl tulajdonságai között a digitális tanúsítványt.

Az OKI C5000-es nyomtató olyan, mint egy prémiumautó.

Megbízhatóságával lenyűgözi tulajdonosát. Miközben a legmodernebb kényelmi extrákat vonultatja fel, gazdaságosságában is verhetetlen. Nem csoda hát, hogy olyan nehéz tőle megválni a hétvégére.

PRINTING SOLUTIONS

www.okihu.hu

www.nyomtatoshop.hu

ÁRNYÉK BORULT A SZILÍCIUM-VÖLGYRE

Az IT-ipart is elérte a globális válság

Az IT-szektor néhány hónappal ezelőtt még érinthetetlennek vélték. Mára bebizonyosodott, hogy a földrészeken átívelő krízis a dotkom-bukta óta a legnagyobb megpróbáltatást jelentheti.

■ Őszre bekövetkezett az, amire kevesen mertek gondolni: az amerikai hitelválságból globális méretű pénzügyi krízis kerekedett, és jelenleg már – egyes előrejelzések szerint – nincs messze a globális recesszió sem.

A válsághelyzet elején még sokan gondolták azt, hogy az IT-szektor akár profitálhat is a nehezebbé váló körülményekből. Ugyanis a felhasználók tömege majd még kevesebbet mozdul ki, és többet DVD-zik, internetezik vagy épp játszik otthon. Magyarán a lapostévék, a házimozik, a videokonzolok és játékok ugyanolyan jól fognak majd.

Azonban mostanság leginkább a bizonytalanság az úr. Az amerikai high-tech index, a Nasdaq október eleje óta elvesztette értéke egynegyedét. A korábban magabiztosnak tűnő IT-cégek – és itt olyan nevekről van szó, mint az Apple, a Google, az e-Bay, a Dell, az Intel, a HP vagy az Amazon – elkezdtek félni. Persze a tőzsdei indexekben nagy szerepet játszik az eluralkodó pánik, a negyedéves jelentések viszont arról árulkodnak, hogy a negyedéves profitvárosításokat jelentősen kurtították.

Ez pedig már azt vetíti előre, hogy nem csak tőzsdei pánikról, a pénzügyi szektor saját problémáiról, hanem komoly gazdasági visszaesésről van szó. Ráadásul mindez a jelentős karácsonyi szezon előtt. Azt már legtöbben tényként kezelik, hogy bizony a „fogyasztás” gyenge lesz. A Walmart egyenesen az utóbbi 17 év leggyengébb karácsonyára készül. Lássuk, hogy a gyakorlat szintjén miben mutatkozhat meg a krízishelyzet az IT-iparban.

A webet sem kímélik: Beszűkülő online világ

Kezdjük mindjárt az utóbbi időben szárnyaló online marketing-költségekkel és magával a webbel. Az online hirdetési költségek csökkenő összege az, ami többek között a Google-t is visszavetheti.

SOKAN RÁTENYERELTEK

Jelenleg inkább a pánik dominál, de az igazán sokatmondó negyedéves mutatók nem sok bizakodásra adnak okot...

Márpedig őszi időszaknak nézünk elébe. Az eMarketer cég még augusztusban – a valódi krízishelyzet beköszönte előtt – 10%-kal módosította lefelé az internetes hirdetési bevételeket becsülő jelentését. A Sequoia Capital – a legnagyobb technológiai kockázati tőke befektető válságtanácskozássra hívta össze a Szilícium-völgybeli cégeket. A titkos tanácskozásról természetesen számos részlet szivárgott ki: ezek közé tartozik az, hogy az IT-szektor szempontjából a 2000-es dotkom-válsághoz hasonlítható jelenség bontakozik ki. A befektető szerint a krízis olyan mérvű, hogy abból csak nagyon nehezen tápázkodik fel majd az amerikai gazdaság. Kevesebb, kisebb értékű vásárlásokra lehet majd számítani, össze kell húzni

a nadrágszíjat, és csak a legerősebbek maradnak életben. A pozitív cashflow lényegében 'all-important' („mindent vivő”) tényezővé válik.

Senki sem menekülhet: A nagyok is megszenvedik

A Microsoft már bejelentette, hogy az üzleti és fogyasztói költségek gyengébbek lesznek, így a Microsoft is sérülékeny. Ami a félvezető-gyártókat illeti, szintén súlyosan érintettek, hiszen többük hitelből finanszírozza meglehetősen tőkeintenzív tevékenységét. Nem csoda, ha az AMD gyakorlatilag eladta a chipgyártó részlegét egy arab befektetői csoportnak. Így főként a processzortervezésre összpontosíthat.

Laposodunk: Eltűnhetnek a forradalmi termékek?

Ezen a területen nehéz jóslatot tenni. Egyfelől a pénzsűzike szülehet komoly innovációkat, másfelől a kockázatoktól való fokozott ódzkodás komoly korlátokat szabhat. Hiába a nagy látványos ötlet, a nem profitábilis webkettes-alkalmazások ugyancsak hamar eltűnhetnek a süllyesztőben.

Regisztráljon és nyerjen!

Mit kell tennie?

Regisztrálja most ingyenesen a legfrissebb ESET Smart Security vírusirtó programot a www.eset.hu/chip weboldalon a CHIP magazin 67. oldalán található ESET kód segítségével!

A regisztrálók között 50 db. fél éves CHIP magazin előfizetést sorsolunk ki!

Együttműködő partnerünk

Sorsolás: 2008. november 30.
További részletek: www.eset.hu/chip
<http://download.chip.eu/hu>

ELKELT A VATERA

Óriási hazai online akvizíció

A 2000-ben alapított magyar Vatera Kft.-t – mely a legnagyobb hazai aukciós portált üzemeltette – megvette a dél-afrikai Naspers csoport internetes divíziója. Egyes információk szerint az akvizíció 1,5 milliárd forint feletti összegbe került a cégnek, amely mostanra a teljes kelet-európai régióban képviselteti magát több vezető online szolgáltatással, az aukciós oldalak mellett ár-összehasonlító,

azonnali üzenetküldő és levelező megoldásokkal.

A Vatera.hu a legnagyobb magyar aukciós piactér, jócskán megelőzve a Sanoma résztulajdonában lévő TeszVeszt. Míg ez utóbbi a Webaudit mérései szerint átlagosan napi 58 ezer egyedi látogatót vonz és 3 millió oldalletöltést generál, addig a magyar fejlesztésű egyedi motoron alapuló Vatera napi 110 ezer egyedi lá-

togatót és 4,8 millió oldalletöltést tud felmutatni. A cég átmenő forgalma pedig a tavalyi évben 6,9 milliárd forint volt.

A Vatera bekebelező Naspers idén márciusban szerezte meg az Allegrot, az 1999 óta működő lengyel aukciós oldalt. Most viszont lengyel weboldalakba való integrálása révén gyorsan népszerűvé vált Allegrónak mára 7 millió felhasználója lett, és naponta mintegy 5000 új felhasználó csatlakozik a rendszerhez. Az Allegro a kelet-európai régióban feltűnően terjed: eddig cseh, szlovák, orosz, ukrán, bolgár aukciós oldalakat és ár-összehasonlító rendszereket gyűjtött.

ELKELT A VATERA A legnagyobb aukciós oldalt több mint 1,5 milliárd forintért dél-afrikai vásárolták meg

SZKEPTIKUS PANASONIC

Messze még az OLED elterjedése

Az OLED-ekkel kapcsolatos korábbi bizakodó nyilatkozatok és a fejlesztésbe ölt hatalmas pénzösszegek ellenére meglehetősen szkeptikus véleményeket lehetett hallani a Ceatec 2008 kiállítás nyitónapján a Panasonictól a

technológia jövőbeni térhódítását illetően. „Kizárt dolog, hogy a szerves fénykibocsátó diódákra (azaz OLED-technológiára) épülő panelekkel szerelt televíziókészülékek néhány éven belül megtörik a ma széles körben elterjedt LCD és plazma alapú megoldások dominanciáját” – hangzott a nyilatkozat.

MEGSZŪNHET A RAPIDSHARE?

Egy újabb fájlmeosztó szolgáltatás hattyúdala

A német bíróság legújabb, szerzői jogokat, illetve azok megsértését szabályozó döntése értelmében megszűnhet a Magyarországon is népszerű RapidShare szolgáltatás. Műtán egy német jogtulajdonos beperelte, a RapidShare kénytelen volt elkezdeni bizonygatni, hogy mindent megtett az illegális tartalmak kiszűréséért, a frissen megjelent tartalom illegális másolatainak garmadája pedig csak véletlen.

A RapidShare az egyik legnagyobb szolgáltató, mely nagyméretű fájlok tárolását kínálja az internetfelhasználóknak, akik családjukkal, ismerőseikkel szeretnék megosztani adataikat. Az eredetileg 2006-ban indult RapidShare-en minden alapszolgáltatás ingyenes, de a korlátlan tárhelyért vagy a várakozás nélküli letöltésért vagy a nagy sávszélességért fizetni kell, hiszen ezek prémiumszolgáltatásnak számítanak.

BEZÁRJÁK? A RapidShare fájlmeosztó szolgáltatás idehaza is igen népszerű

WINDOWS

Újabb fél évet kapott az XP

Az eredeti tervek szerint a notebookok kivételével a Microsoft 2009. január 31-ével teljesen be szüntette volna a desktop és médiacenter Windows XP licencként értékesítését, hogy Windows Vista operációs rendszerére terelje át a felhasználókat. Most viszont újabb fél évet kapott. Ezt az időpontot követően a PC-gyártók teljes értékű számítógépeket nem értékesíthetnek Windows XP-vel.

A Windows XP azonban nemcsak személyi számítógépeken van jelen, hanem számos megoldászállító beágyazott eszközökben is alkalmazza: többek között információs kioszkok, ATM-ek, értékesítési pontok működtetésére. Szerencsére nekik nem kell áttermniük: beágyazott célú felhasználásra a Microsoft dedikált termékekkel rendelkezik, a Windows Embedded termékcsaláddal, melyek közt a Windows XP több formában is elérhető marad.

BAJ VAN A MIÓVAL

Új márka a navigációs eszközök piacán

Az Mio navigációs termékek diztribútoraként ismert LCP Systems – párhuzamosan az általa eddig forgalmazott márkával – egy teljesen új, saját márkát vezet be a hazai piacra. Érdekesség, hogy az új termékcsaládban – mely az IconX nevet kapta – nem csak navigációs készülékek, hanem a későbbiekben médialejátszó, hordozható DVD-lejátszó is megjelenhetnek. De vajon miért is választotta ezt az utat az LCP Systems a jól vezetett Mio márka ellenében?

Az új család bevezetésének az oka igen prózai: a Mio Moov sorozatba a magyar fejlesztésű iGo szoftver helyett a Mio által felvásárolt NavMan került, ami – saját tapasztalatunk és a sajtó egybehangzó véleménye szerint – jóval gyengébben teljesít az iGo-nál.

Ezek után bátor és ügyes döntésnek látszik, hogy az LCP Systems saját, a magyar piacra szabott készülékekkel jelent meg.

IconX: tervezéskor a hazai igények voltak szem előtt

Az IconX esetében a gyártás saját tervek alapján történik, így bevezetésével a hazai preferenciáknak megfelelő felszereltséggel, funkcionalitással tudják kialakítani, felszerelni a készülékeket. A navigációs készülékekre kerülő szoftver pedig szerencsére a jól bevált Nav N Go iGo lett a legújabb, 2008-as változat a háromdimenziós domborzattal és épületekkel együtt.

Az induláskor bemutatott két modell, az IconX G300 és G400 az autós navigáció mellett kapott egy túratervező programot is,

melyben az ígéretek szerint egész Kelet-Európa túraterképei megtalálhatóak lesznek. A készülékek persze képesek lejátszani az ismertebb zenei, kép, és videó formátumokat, illetve játékokkal is lehet mulatni az időt.

Nézzük, hogy a hardver tekintetében mit kínál az IconX: a bemutatkozó két modell szívét egyaránt a 396 MHz-es Centrality Atlas III processzor képezi, melyhez 128 megabájt RAM és 64 megabájt NAND ROM memória társul. A készülékek elérhető természetesen az SDHC-támogatás. A két készülék közt a TMC-támogatás és a kijelző mérete a fő különbség, míg a kisebbik 3,5, addig a nagyobbik 4,3 hüvelyk átmérőjű kijelzővel rendelkezik. A G400 ajánlott fogyasztói ára 70 ezer forint körül lesz. Az új termékeket várhatóan a nagyobb elektronikai üzletláncokban (Electro World, Media Markt) lehet majd keresni.

TRANZISZTORFORRADALOM!

Sima papír a szilícium helyett

Egy portugál egyetem kutatói elkészítették az első működő papíralapú tranzisztort. Gyakorlatilag a papír tartja össze a tranzisztort és szigetelőként funkcionál. Minden digitális áramkör tranzisztorokra épül: ez az az alkatrész, aminél a ráadott feszültség szabályozza, hogy éppen vezeti az áramot, vagy sem, ez a két állapot pedig a digitális technikában alkalmazott egyesnek és nullának felel meg.

A szilícium olcsó, de az alkatrészek gyártása drága, ezért kiváló helyettesítő a papír. Ami nagyon meglepő, hogy a papírt tranzisztor jobban szerepelt az első teszteken, mint a hagyományos szilíciumtranzisztor, sőt megközelítette a csúcstechnikájú oxid vékonyfilm tranzisztorok teljesítményét. Így megnyílik az út a papírkijelzők, intelligens címkék, RFID technológia előtt.

EU SZABÁLYOZÁS

Egységes e-kereskedelem az Európai Unión belül

Az EU teljesen új törvénytervezetet készít, melynek keretében az Unión belüli online boltok működését szeretné egyszerűen szabályozni. A cél az, hogy egyszerűbbé, biztonságosabbá és fogyasztóbarátabbá tegyék az internetes vásárlást. A lényeg az, hogy leegyszerűsítsék és egységessé tegyék a szabályozást. A politikások szerint minél több fogyasztó

akar a saját országán kívüli üzletekből vásárolni, annál jobban nőnek az EU e-kereskedelmi mutatói – és ez olyan cél, amiért megéri közösen tenni.

A tervezet szerint az online vásárlóknak egyértelmű információkat kell kapniuk az árazásról, extra költségekről, szállítási-, garanciális-, javítási- és egyéb szabályokról. A rendelkezések kikötnék továbbá, hogy a kereskedőnek maximum 30 napja lenne arra, hogy eljuttassa a terméket a megrendelőhöz, illetve a vevő helyett az eladóra terhelne a tranzakcióval kapcsolatos kockázatok felelősségét. Készülne egy fekete és egy szürke lista is, amiken szerepelne minden tisztességtelen szerződési feltétel, melyeket tilos lenne alkalmazni az EU teljes területén.

E-KERESKEDELEM A brüsszeli direktívák egységesítik a webshopok működésének feltételeit

LEZUHANTAK AZ ÁRAK!
10-50 EZER FT ÁRENGEDMÉNY!

15,4"
Kétfagos processzorral!

7615

99.900.-

15,4" Glare Type TFT, Celeron Dual Core T1400, 1 GB RAM, 120 GB HDD, DVD-író, webkamera, kártyaolvasó, LAN/modem, 6 cellás akku

1 GB 990.- **4 GB 2.990.-**

2 GB 1.990.- **8 GB 4.990.-**

22"

22" wide, 1680x1050, 5 ms válaszidő, 1000:1 (3000:1 DCR), D-Sub

39.900.-

3 GB

QUERTY

Asztali számítógép már 39.900.-tól!

QUERTY COMPUTER **1111 Budapest, Bartók Béla út 14. Telefon: 466-9377**

„Ma nyitottabbak vagyunk”

Terry von Bibra, a Yahoo németországi igazgatója, a CHIP-interjúban a Yahoo stratégiájáról, sikerreceptekről és arról beszél, miért büszke egy kicsit a Microsoft felvásárlási kísérleteire.

Von Bibra úr, Ön ismeri még a Yahoo szó eredeti jelentését?

Régebben az angolban a Yahoo energikus, fiatal férfit jelentett.

Energikus – ez a Yahoo mai karaktere is?

Nagyon fontos nekünk, hogy megtartsuk ezt a szellemet, még akkor is, ha 13 évesen az egyik legregebbi internetes cég vagyunk. A stratégiánk egy része: vissza azokhoz a célokhoz, amelyeket kezdetben akartunk elérni.

Vissza a klasszikus portálhoz? Kinek van arra még szüksége?

13 év az interneten különlegesen hosszú idő, alapstratégiánk azonban még mindig a kezdeti: kiinduló oldal akarunk lenni, amely segít

stratégia, és miért kellett megváltoztatni?

A portálon tudat annak idején megnehezítette a dolgunkat. Az internetlufi kipukkadásával a portálok rossz hírbe keveredtek. A szemrehányás úgy hangzott: soha nem fognak tudni mindent olyan jól csinálni, mint egy speciális szakoldal. Akkor felismertük: mindennek, amit csinálunk, ugyanolyan minőségűnek kell lennie, mint a specializáltaké. Azóta olyan termékekre koncentrálnak, amelyek különösen alkalmasak az interneten való elinduláshoz: kezdőlap, keresőoldal, e-mail szolgáltatás és mobil keresés.

Ha előbbre tekint: mit kell majd tudnia a Yahoo-nak a jövőben?

új utat járunk. És a reklám is egészen másképp fog kinézni egy keresőgépben. A nagy kérdés: hogyan hozzuk össze a felhasználók által generált tartalmakat a reklámmal?

Apropó, felhasználók generálta tartalmak és videók. Egy Yahoo-tanulmány szerint a rich-media tartalmak az internet jövője.

Nem hiányzik a Yahoo-nak egy saját YouTube?

Nem. A YouTube-nál a formátum áll az előtérben. Ez nekünk idegen. Mi azért használunk videót, hogy értékes tartalmakat mutassunk be.

Mennyit használja az internetet? Merre szörfözik az interneten,

A Google-nál minden fejlesztő a munkaideje 20 százalékát saját új projekteire fordíthatja. A Yahoo-nál ez nem lehetséges?

Nem. Nálunk kemény kiválasztási szempontok alapján dől el, melyik ötletet támogatjuk és melyiket nem. A döntés után azonban minden munkatársunknak ezeknek az ötleteknek a megvalósítására is kell fordítani az idejét. Ha egy mérnök ennek ellenére a saját ötleteit követné, az számunkra nem lenne helyes. Mi azt akarjuk, hogy a mérnök, mint mindenki más is, arra koncentráljon, hogy megvalósítsa azokat az ötleteket, amelyek mellett mi, mint cég döntöttünk.

A Microsoft több mint 40 milliárd dollárt kínált a Yahoo átvételéért. Ez egy munkatárs számára motiváció vagy inkább épp az ellenkező irányban hat?

Erre természetesen nem válaszolhatok minden egyes munkatárs nevében. Egyesek bizonyára azt kérdezték maguktól: „Ember, most mi lesz?” Nekünk az a fontos, hogy továbbra is a stratégiánkra összpontosítsunk. Hiszen a felhasználóinkat nem érdekli, milyen ajánlatot tesz X cég Y cégnek. A felhasználó ad nekünk tíz percnyi időt arra, hogy teljesítsük az elvárásait. Ha már nem arra koncentrálnánk, hogy ezt minél jobban tegyük, hanem azon törnénk a fejünket, hogy mi történhetne, már rég veszítettünk volna.

„Ha nem leszünk egyre jobbak, veszítünk”

TERRY VON BIBRA, A YAHOO NÉMETORSZÁGI IGAZGATÓJA

az embereknek rábukkanni valamire a weben. Természetesen sok minden megváltozott. Éveken át akartuk a felhasználókat a Yahoo-n tartani, mára nyitottabbak lettünk. Egy kezdőlapnak tovább kell küldenie a felhasználót, aki máshol több információt akar találni.

Ön 2005 januárjában kezdett a Yahoo-nál. Mi volt akkoriban a

A mobil keresés öt év múlva masszívan másképp fog kinézni, mint ma. Azután: beszédvezérelt keresés, ahogy azt az USA-ban már kínáljuk – ezt ki fogjuk építeni Európában is. Hogy a keresőgép hogyan kezeli a multimédia-formátumokat, az is egy fontos téma lesz. Itt az Open Search-csel és BOSS platformmunkkal egy számunkra teljesen

ha véletlenül nem egy Yahoo-oldalon van?

Állandóan az interneten vagyok. Ha privát szörfözök, azt is a cég vezetőjével teszem. Ha ön egy weboldalt használ, ezt azért teszi, mert van valamilyen igénye. Az olyan weboldal, amely ezt az igényt azonnal ki tudja elégíteni, siker, amelyik nem, azzal valamilyen gond van.

ASUS ROG EN9800GT MATRIX

Tedd teljessé a fegyverarzenálod

ASUS
Rock Solid · Heart Touching

A küzdelem csak most vált igazán kiélezetté az ASUS ROG (Republic of Gamers) EN9800GT MATRIX/HTDI/512M megjelenésével, amely könnyen a digitális uralomra törhet. Játék közben az intelligens ASUS Hybrid Engine segít, hogy a lehető legjobb formában harcolj az ellenséggel. A folyamatos információgyűjtésnek a GPU képes 3D üzemmódban 15%, illetve 2D-ben 30%-os növekedést elérni. Emellett egy olyan csúcstechnológias alacsonyan a hőmérsékletet a legintenzívebb igénybevétel során is, mely egyesíti mind a ventilátor, mind a hűtőborda előnyeit, hogy optimális hűtést szolgáltatson a döntő megmérettetés folyamán. Vagy energiamegtakarítással egybekötve proaktív előhűtést biztosít alacsony terhelés mellett. Az ötletes iTracker alkalmazás segítségével könnyedén tesztelheted és késedelem nélkül beállíthatod a grafikus kártya beállításait. Ehhez négy alapértelmezett profilt és egy felhasználói üzemmódot biztosít, hogy könnyen megfelelj a grafikus igényeidnek.

Super vehesd fel a köszönhetően teljesítményhűtési újítás tartja

Ingyentévé a monitorunkon

Négy lehetőséget mutatunk, mellyel az aktuális tévéműsorokat meg tudjuk nézni a monitorunkon. A két bemutatott szoftver ingyenes, sőt a webszolgáltatásokért sem kell fizetnünk.

Blinkx Broadband TV

A blinkx broadband tv-t használva számos online tévécsatornába pillanthatunk bele. A képernyő jobb oldalán vannak a különböző adók (1). Olyan tematikával, mint sport, hírek és egyebek. A vezérlőszervek (2) intuitívak és a médiajátékszövekből már mindenkinek ismerősek lehetnek.

INFO: www.blinkxbtv.com

SZOFTVER

Joost

A Joost egy komoly internetes tévé. Az adók közül a baloldalon választhatunk (1). A jobb oldali menübe magunk válogathatjuk össze kedvenc csatornáinkat személyes preferencia szerint (2). A képernyő alján előcsalható menüben információkat hívhatunk le a műsorokról (3).

INFO: www.joost.com

WWITV

A wwiTV webszolgáltatás számos nemzet tévéadóját gyűjti össze egy helyen, és ezeket kategóriákba rendszerezi. Bal oldalt találjuk az országválasztót (1), jobbra a kategóriákat (2). Egy kattintással megnyithatjuk a kiválasztott adót a saját médiajátékszövekből, ami új ablakban jelenik meg (3).

INFO: <http://de.wwitv.com>

INTERNET

Onlineglotze.tv

Az onlineglotze.tv a Firefox alá készült mediaplayer beépülő modul (1). Az épp futó műsorok közül könnyen választhatunk (2). Praktikus funkció, hogy a szolgáltatást saját weboldalunkba is beépíthetjük. Szépséghiba viszont, hogy a szolgáltatás németül kommunikál.

INFO: www.onlineglotze.tv

FRISS PLETYKÁK A SZÁMÍTÁSTECHNIKA LENYÜGŐZŐ VILÁGÁBÓL

Meglepő és érdekes: azt beszélik, hogy...

► **Végre végleg elnémitották Jack Thompson**, aki sora perelt be minden olyan játékiadót, aki erőszakosságot ábrázoló játékot készített. A hírhedt ügyvéd kedvenc célpontja a GTA volt, ám Dana Tunis bírónő úgy ítélte, Thompson többször is félrevezette az esküdtszéket, és a valóságot szája íze szerint kiszínezve rosszaknak állította be a játékokat, mint amilyenek. A határozat szerint a floridai legfelsőbb bíróság kizárta Jack Thompson az ügyvédi kamarából, emellett közel 44 ezer dolláros büntetést is kiszabtak rá. Thompson egy másik ügy miatt felperesként még meg fog jelenni a bíróság előtt, ugyanis a kizárás előtt polgári perbe fogta a teljes ügyvédi kamarát, a bíróságot és hét bírót is.

► **Az sms károsabb, mint az ivás – legalábbis Schwarzenegger szerint**, aki az ittas vezetéssel egyenértékű büntetést nyilvánította a vezetés közbeni üzenetküldést. Az új szabály január 1-jétől lép életbe, így akit sms-íráson kapnak vezetés közben, első alkalommal 20 dollárt, majd 50 dolláros büntetéseket köteles fizetni. A bejelentés előtt szeptemberben egy súlyos, 25 emberáldozatot követelő vonatbaleset történt Kaliforniában, amit valószínűleg a vezető sms-írása okozott. Szeptemberben a vasúttársaság is betiltotta dolgozóinak az üzenetküldést.

► **A felhívások és a rengeteg biztonsági szoftver ellenére a felhasználók imádják a felugró ablakokat, és könnyedén belesétálnak bármilyen csap-**

dába. Egy amerikai egyetem által készített felmérés szerint az eredmény lehangoló: a felhasználók többsége előbb „lőve” a biztonsági felszólításokat, mint egy felugró ablakot. A netezők imádják a körleveleket, ahogy a levélhez csatolt ingyenes „ajándékokat” is, ha pedig egy Windows üzenetre hasonlít az OK vagy a bezárás gombokra. Sajnos sok kártevő éppen az ilyen bezárások települ fel titokban gépünkre. A felmérés érdekessége, hogy „átlagos felhasználóként” egyetemistákat figyeltek meg.

► **Jövőre hatalmas változások várhatóak a számítástechnikában** – állítja az immáron két céggé oszlott AMD. A cég Japánban nem holmi

CPU-ról beszélt, hanem a PC jövőjéről. 2009-ben több olyan technológia szivárog be a hétköznapi világba, ami forradalmi változásokat hoz. Ilyen a Windows 7 és a DirectX 11, valamint a GPGPU keretében az OpenCL felület. Ez az NVIDIA CUDA-hoz hasonló programozási készlet, de nyitott és ingyenes, a cél pedig a nagyszámítógépes világ (HPC). Hardver oldalon az AMD-nél a 40 nm elérése a feladat 2009-re, valamint a GDDR5 elterjedése. Érkeznek az erősebb GPU-k is, így a Full HD után már a HD+, vagyis a 2560x1600-as felbontás a cél, és nagy jövőt látunk a cég emberei az iPhone-nál megismert multi-touch kijelzőkben is. A processzorok világában pedig a Fusion jelenti egy új éra kezdetét. ■

AZ ELSŐ MAGYARORSZÁGON

Fujitsu-Siemens márkabolt nyílt

A Fujitsu Siemens megnyitotta az első márkaboltját Magyarországon, a fővárosban. A Westend City Center bevásárlóközpontban lévő üzletben a cég teljes termékportfóliója megtalálható, a gyártó ezen kívül – elsősorban az üzleti termékek vásárlói számára – egyedi igények alapján is összeállít konfigurációkat. A boltot az EnterNet üzemelteti (akárcsak a Dell márkaboltot, amiről nemrég adtunk hírt a CHIP hasábjain). A cég termékei egyébként a legtöbb nagy elektronikai üzletláncban kaphatók.

A KÖZÖSSÉG MAGYAR MÓDRA

Feltölthető képek garmadája az iWiW-en

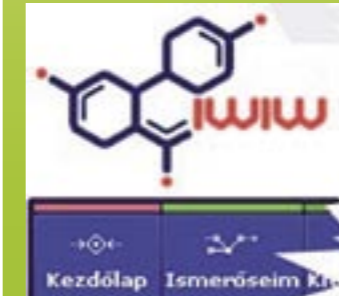
A rendkívül népszerű magyar közösségi portál, az iWiW új szolgáltatást kínál. Mostantól a korábbi, csupán néhány MB-os tárhely helyett havonta megújuló 100 megabájtos kapacitás áll minden felhasználó rendelkezésére. A „megújuló” szó azt jelenti, hogy a feltöltési limit 100 MB-ról indul, és a felhasznált keretektől függetlenül havonta visszaugrik erre a kiindulási értékre. Ez pedig nemcsak jól jön a felhasználóknak, ugyanis az iWiW egyik

legkedveltebb szolgáltatása a képnézegetés. Nemrég növelték egyébként az eredetileg 2 MB-os limitet 6 MB-ra, de a jelen újítás más fénybe helyezi az iWiW ezen funkcióját. Ugyanis a 100 MB-os tárhelytel úgy működhet a szolgáltatás, mint egy képmegosztó.

A működtető, az Origo Zrt. szerint 20 millió adatlap-hoz kapcsolódó képet tárol jelenleg a rendszer, ami így nemcsak a várhatóan meg-
többszöröződik.

KÉPMEGOSZTÓVÁ VÁLT

Az iWiW leggyakrabban használt szolgáltatása a képnézegetés. Ezt bővítette, fejlesztette fel az üzemeltető. Bizonyosan sokan fogják használni a rendelkezésre álló 100 MB-ot

Adobe RGB: Egy színtér a valóban élethű színekért

Sokáig csak drága, profi eszközökkel lehetett a számítógépen valóságú színekre számítani. Most viszont már az Adobe színtér megjelenítésére képes monitorok ára elfogadható szintre csökkent – de mi ez az Adobe színtér?

■ **Felháborító:** hiába készítünk remek képeket félmillió DSLR fényképezőgéppünkkel, és töltöttünk aztán otthon órákat a számítógép előtt a végső simításokkal – amint kinyomtatjuk őket, hatalmas csalódás ér: a monitoron még élethű és élénk színek hamisnak és fakónak tűnnek a papíron. Ezt a problémát az okozza, hogy a TFT monitorok és a nyomtatók két különböző színtérrel dolgoznak. Megoldást jelenthetne az, ha mindkét eszköz az Adobe RGB teret használná, ám az erre képes monitorok egészen a közelmúltig rendkívül drágák voltak – túl drágák még a legelkessebb amatőr fotósoknak is.

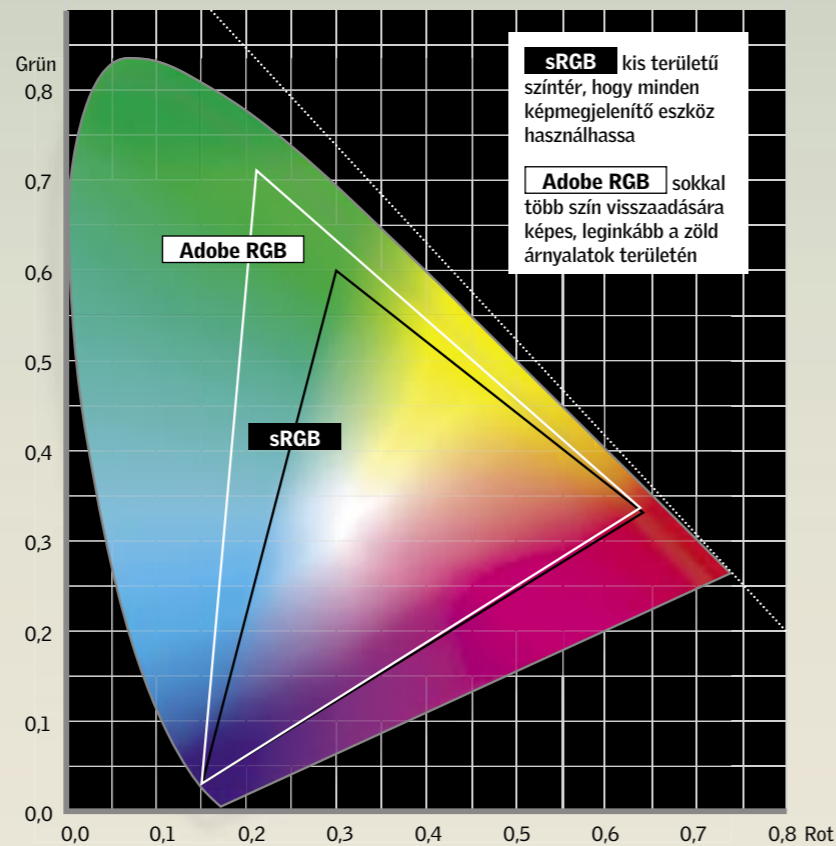
Szerencsére mostanra ez megváltozni látszik: sokszor már a régi árak tizedéért is kaphatunk megfelelő kijelzőt – a Samsung XL20 például alig 250 ezer forintért a miénk lehet. Persze még ez is jóval magasabb, mint egy közönséges 20"-es kijelző ára, de a különbség már nem olyan mellbevágó, és ha nem akarunk ennyit fizetni, akkor még olcsóbban 92 vagy 95 százalékos lefedést ígérő monitorokat is találhatunk. De mi egyáltalán ez az Adobe RGB színtér, és miért lehet számunkra érdekes? A CHIP most megválaszolja ezeket a kérdéseket.

Az alapoktól: színlátásunk és a színterek

Azt, hogy mi emberek látunk, a retinában található érzékelő sejtek teszik lehetővé. Kétféle ilyen fotoreceptorral rendelkezünk: csapokkal és pálcikákkal. Az előbbiek teszik lehetővé a részletgazdag, szí-

A színes cipősarok

1931 óta az úgynevezett CIE koordináta-rendszerben ábrázolhatjuk a színeket. A kétdimenziós (a harmadik dimenzióban az adott szín „fényerősségét” ábrázolják) térben X és Y koordinátákkal valamennyi, az emberi szem által látott színárnyalatot leírhatjuk. A CIE koordináta-rendszer könnyen láthatóvá teszi a különböző színterek méretét is. Egy színtér egy olyan háromszöggel ábrázolható, amelynek csúcspontjaiban az adott térben előállítható tiszta vörös, zöld és kék szín található meg – a többi árnyalatnak pedig a háromszögön belüli pontok felelnek meg. Amint a jobb oldali ábrán is látható, a régebbi sRGB tér nagyjából ugyanannyi vörös, zöld és kék árnyalatot tartalmaz, míg az Adobe RGB elsősorban a zöld színek területén nyújt többet: ezek hiányoztak leginkább az sRGB-ből.

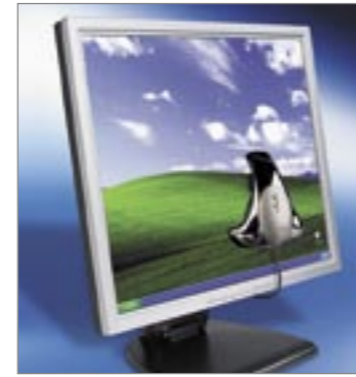

HERMANN GRASSMANN (1809–1877) Kidolgozta a színkeverés négy törvényét

nes látást, míg a pálcikák sokkal fényérzékenyebbek, ám kevésbé részletgazdag képet adnak, ráadásul a színlátásban sem vállalnak szerepet (viszont elengedhetetlenek ahhoz, hogy sötétben, félhomályban is lássunk).

Retinánk közepén tipikusan a csapok, a széleken pedig a pálcikák vannak túlsúlyban – éppen ezért látjuk sötétben jobban a mozgást ha „szemünk sarkából” fi-

gyeljük csak a külvilágot. Csapokból háromféle található a szemünkben: az R-csapok rövidebb, a K-csapok közép-, a H-csapok pedig hosszabb hullámhosszokra érzékenyebbek, így inkább a kékes, zöldes, illetve vöröses színeket érzékelik (szemünkben a legtöbb K-csapból van, éppen ezért az emberi szem az 530 nm-es hullámhosszú zöldes színre a legérzékenyebb). A csapokból és pálcik-

KALIBRÁCIÓ A kijelzők és a nyomtatók kalibrációjára használható például a Spyder3Elite

rendelkeznek, és a színeket additív módon állítják össze a három alapszínből. A nyomtatók azonban papírra dolgoznak, amely saját magában nem világít, hanem a környezet fényét veri vissza, és közben annak bizonyos komponenseit elnyeli – így itt a szubtraktív színkeverést használhatjuk. A kétféle eljárás különböző alapszíneket használ: az összeadó színkeverés a vörös, zöld és kék (azaz RGB), míg a kivonó a cián, magenta és sárga alapszínekkel dolgozik.

A szubtraktív színkeverés ismerős lehet az iskolából is, ami-

Ez az úgynevezett CMYK-nak nevezett eljárás az, amelyet minden mai nyomtató használ – még akkor is, ha nem csak négy, hanem nyolc vagy akár tíz különböző tintából keverik ki a megfelelő színeket – ezek a kiegészítő tinták a valóságban nem mások, mint az alapszínek „halványabb” változatai.

Az, hogy a monitor és a nyomtató más módon keveri ki a színeket, nem okozna problémát, ha nem volna szükség a két színtér közötti konverzióra. Sajnos még ma sincs egzakt képlet arra, hogy pontosan mikor néz ki egyformán egy kevert szín a két színtérben. Ez köszönhető többek között a sokféle képkötő-eszköznek, amelyek mind-mind más részét tudják csak leképezni az RGB vagy CMYK színtérnek. Így már igazán nem meglepő, ha a látott és a kinyomtatott kép színei nem igazán hasonlítanak egymásra.

A jóval több szín visszaadására (lásd előző oldalon a fehér háromszöget) képes Adobe RGB eljárást az Adobe már 1998-ban kidolgozta. Ez elsősorban a zöld árnyalatok területén tud többet, és körülbelül 50 százalékát képes visszaadni a látott színeknek – ebbe pedig a CMYK tér legnagyobb része is beletartozik. Ennek megfelelően tehát az Adobe RGB megjelenítésére képes monitoron a legtöbb kinyomtatható színt is láthatjuk, amely nagyon hasznos olyan képek szerkesztésénél, amelyet aztán papíron akarunk viszontlátni.

Adobe RGB: még több és még élethűbb színek

Sem az RGB, sem a CMYK modell nem nyugszik egzakt matematikai alapokon – így aztán nem biztosítható az, hogy minden kijelzőn egyforma színek jelenjenek meg. Ennek a problémának a megoldására dolgozta ki 1996-ban a CRT kijelzők számára a Microsoft és a HP az sRGB (standard RGB) színteret, ahol a vörös, zöld és kék pontok ugyanolyan pontosan meghatározott értékeket kaptak a CIE XY koordináta-rendszerben (lásd előző oldalon), mint a fehér színnek megfelelő pont.

Egy sRGB szabványnak megfelelő monitornak valamennyi, az előző oldal ábrájának fekete háromszögön belül fekvő szín megjelenítésére képesnek kell lennie. Természetesen az is mindegy, hogy milyen eszközről beszélünk, mert bármely színárnyalat ugyanazzal a matematikai képlettel írható le minden kijelzőnél. A színek jelzésére számhármast használhatunk: a tiszta vörös például így jelölhető: 255|0|0, míg egy halványabb sötétzöld így: 114|247|160.

Az sRGB azonban még mindig nem tökéletes – legnagyobb hibája, hogy a teljes sRGB háromszög a teljes CIE színtérnek csak körülbelül 35 százalékát fedi le. Ráadásul legnagyobb hányada ép-

pen a zöld színeknek hiányzik, amelyekre szemünk a legérzékenyebb, és amelyek a legnagyobb százalékban fordulnak elő a természetben. Ezeket persze a monitorok sem fogják majd megjeleníteni, és így fotóinkról is hiányoznak majd. Ráadásul a CMYK színtér is nagyobb az sRGB-nél, tehát a nyomtatók képességeit nem is használnánk ki az sRGB-vel. Ezért aztán a nyomdák és a profi fotósok igényelték sem elégti ki ez a módszer – a helyzet valójában az, hogy inkább csak a számítógépes, internetes megjelenítésben használják az sRGB színteret.

A megfelelően kalibrált eszközök (kalibrálásához használhatjuk például a DataColor Spyder3Studio nevű készletet, amely a monitorokhoz használható Spyder3Elite-ből és a nyomtatókhoz való Spyder3Print-ből áll) esetében már csak alig észrevehető a különbség a monitoron látott és a kinyomtatott kép között.

Az eddigi monitorok esetében az Adobe RGB használata azért nem volt általános, mert az olcsóbb kijelzők kivétel nélkül neoncsöves háttérvilágítást használtak – ezek a lámpák pedig csak korlátozott szélspektrumú fényt bocsátanak ki. Az előbbiekben említett Samsung XL20 azonban LED-es háttérvilágítást használ, amelynek tisztább fehér fénye már lehetővé teszi a teljes Adobe RGB tér ábrázolását. Akiknek azonban még ez a készülék is túl drága, választhatják például a szintén LED-es háttérű 85 000 forintos Lenovo L220X-et, amely az Adobe RGB színeinek 94 százalékát képes megjeleníteni. ■

Színkeverés: additív vagy szubtraktív

Az emberek mindig ugyanúgy határozzák meg a színeket – ám azok megjelenítése eszközről eszközre változik. A két eljárás közötti átváltás azonban problémás lehet.

Minden színárnyalat előállítható az alapszínek keverésével. A különbséget az okozza, hogy a képkötő eszköz maga világít-e, vagy inkább a környezet fényét veri vissza. Az előbbiek (monitorok, projektorok) az additív színkeverést használják, ahol a vörös, zöld és kék alapszínek keverésével készül a többi árnyalat – a három alapszínből fehéret kapunk. A nyomtatók esetében azonban a nyomtatott környezet fényének egy részét elnyeli, és csak a maradékot veri vissza – ez a szubtraktív színkeverés. Az alapszínek „végeredménye” itt a fekete.

TÖBB FÉNY Az összeadó keverésnél a különböző hullámhosszúságú fénysugarak „összeadódnak”, így jön létre a fehér szín

KEVESEBB FÉNY A kivonó színkeverésnél az összes hullámhosszúságú fénysugár elnyelődik, így jön létre a fekete szín

kából érkező jelek a szemidegen keresztül jutnak agyunkba, és ott alakulnak az a színes képpé, amit látunk. Ehhez nagyon hasonlóan működik a színkeverés is: pár alapszín kombinációjából hozza létre a látható színeket.

Összeadás, kivonás: Kétféle színkeverési eljárás létezik: additív (összeadó) és szubtraktív (kivonó) metódus. A számítógép-monitorok például saját megvilágítással

kor rajzórán így kevertünk ki magunknak új színeket a vízfestékekből – például a sárgából és a kékből zöldet! A három alapszín (C mint ciánkék, M mint magenta és Y mint yellow, azaz sárga) összekeverésével a valóságban egy kifejezetten sötét szürkét kapunk, emiatt a valódi feketéhez egy negyedik tinta is szükséges. Ez a K (az ofset-nyomtatásból származó „key plate” rövidítéséből).

Friss és új Windows

A végső megoldás az újratelepítés. A CHIP megmutatja, hogy a gyengélkedő Windows miképpen tehető adatvesztés nélkül olyanra, mint újkorában.

Ebben a cikkben

Újratelepítés mindenre kiterjedően

Nélkülözhetetlen adatok mentése

Automatikus telepítő készítése

Teljes eszközkészlet a CD/DVD-n

A hosszantartó szerelem nem lankad – de a Windows iránt érzett igen. Sokévtényi szörfölés, játék és munka után azt tapasztaljuk, hogy a rendszer betöltése órákig tart, nem csupán percekig, mint korábban. Ráadásul gomba módra szaporodnak a hibaüzenetek és az összeomlások.

Az egyetlen gyógyszer az újratelepítés. Egy reménytelenül összekuszálódott operációs rendszert csupán ezzel a drasztikus beavatkozással lehet helyrehozni, a karbantartó programokkal végzett toldozgatás ilyenkor már nem segít. Igen ám, de a hosszú idő során rengeteg konfigurációs beállítással alakítottuk igényeink szerint az operációs rendszert, és sok személyes állományunk gyűlt össze, amelyek az újratelepítéskor elveszhetnek. Körültekintően kell tehát utánanéznünk annak, hogy mely állományokat kell feltétlenül elmentenünk az újratelepítés előtt – ebben a munkában segít a CHIP.

Annak érdekében, hogy elkerüljük az adatvesztést, először is leltárt kell készítenünk. Milyen alkalmazásokat használunk?

Hol tároljuk a videóinkat, zenéinket és Word fájljainkat? Teljes Windows-változattal rendelkezünk vagy csak egy OEM/visszaállító CD-vel? Megvannak-e a driver CD-k? Csak ez után vághatunk bele az újratelepítésbe. A visszaállító CD-k egy program segítségével igazi Windows telepítő DVD-vé alakíthatók, a személyes adatok és programbeállítások pedig külső meghajtóra menthetők. Az utolsó lépésben aztán jöhet a régi Windows cseréje. A renováláshoz szükséges valamennyi eszközt megtalálják a CD/DVD-n.

1. LÉPÉS

Fontos adatok mentése

Jelenleg mintegy egymilliárd PC van használatban, ami egymilliárd különböző konfigurációt jelent. Ezért cikkünkben csak a legfontosabb elemeket említjük meg, amelyeket újratelepítés előtt mindenképpen érdemes biztonságba helyezni. A legjobb megoldást egy külső merevlemez-meghajtó jelenti. A mentésben ingyenes programjaink és a Windows standard eszközei segítenek.

Megjegyzés: Második merevlemez híján kiadós tisztogatásra lesz szükség. Ha csupán a fontos dolgokat tartjuk meg, elegendő lesz az adatok tárolására egy DVD. Egy másik megoldás a Windows Live SkyDrive (<http://skydrive.live.com>) webes

Lemez mellékletünkön

Ami az újratelepítéshez kell

xp-Iso-Builder Egyedi XP-telepítő DVD-t generál	☒ ☐
vLite Saját Vista-telepítő DVD-t készít	☒ ☐
VirtualBox Virtuális PC-n futtatja a Windowst	☒ ☐
Driver Collector Összegyűjti a telepített vezérlőket	☒ ☐
Outlook Backup Assistant Menti az Outlook-adatokat	☒ ☐
MozBackup Tárolja a Mozilla-beállításokat	☒ ☐
Unattended Hálózatra menti a rendszerpartíciót	☒ ☐
Cobian Backup Tartalék másolatot készít adatainkról	☒ ☐
Personal Backup Adott típusú állományokat ment	☒ ☐

Programok a CD-n DVD-n

szolgáltatás használata, amely öt gigabájtnyi ingyenes online tárterületet kínál.

Alkalmazások és javítások: Először is meg kell állapítanunk, hogy mely programok és Windows-javítások vannak telepítve a gépünkre. A Vezérlőpulton indítsuk el a *Programok telepítése és törlése* modult, és jelöljük be a *Frissítések megjelenítése* lehetőséget. A listát nyomtassuk ki (miután képernyőlopóval, több lépésben rögzítettük az ablak tartalmát), majd a segítségével gyűjtjük össze az internetről a használt alkalmazások telepítő állományait, és a backup tárolón egy külön mappában helyezük el őket. Hasonlóképpen keressük meg a dobozos programjaink telepítő lemezeit. A Windows frissítéseket KB-vel kezdődő azonosítójuk alapján a Microsoft webhelyéről (www.microsoft.hu) tölthetjük le; ezeket is helyezzük el egy külön mappában.

Zenék, filmek, dokumentumok: Ha szöveges és multimédiás állományainkat mindig a *Dokumentumok* mappába mentjük, egyszerű dolgunk lesz. Nem kell mást tennünk, mint a jobb egérgombbal kattintani a mappa ikonján, a gyorsmenüben a *Tulajdonságok* tételt választani, majd a *Cél* lapon az *Áthelyezés* gombra kattintani, és megadni a célmappát. A dokumentumok tárolására használt más mappákról ugyancsak készítsünk másolatot.

Windows-beállítások: Az operációs rendszer konfigurációs beállításait a *migwiz.exe* Windows-eszközzel menthetjük el. Helyezzük be a Windows-telepítő lemezt a meghajtóba, és a menüben válasszuk az *Egyéb feladatok végrehajtása/Fájlok és beállítások átvitele* utasításokat. Az elinduló varázslóban jelöljük be a *Régi számítógép*, majd az *Egyéb (például cserélhető vagy hálózati* →

Ezekre is szükségünk lesz

Kisméretű, ritkán szem előtt lévő fájlokról könnyedén elfelejtkezünk, pedig hiányuk később sok bosszúságot okozhat. Az alábbi lista biztosítja, hogy ne maradjon ki közülük semmi.

✓ Jelszavak és azonosítók:

Jelszavaink biztonságba helyezéséhez keressük a *sef* (Steganos Password Manager) és a *kdb* (KeePass Password Safe) kiterjesztésű fájlokat. Az online üzletekbe és netes fórumokba automatikus bejelentkezést lehetővé tévő süti a *Documents and Settings\felhasználónév\Cookies* mappában található.

✓ Messenger-kapcsolatok:

Ezek az állományok többnyire a Messenger telepítési könyvtárában találhatóak.

✓ Játékkálások:

Ezek az adatok általában a telepítési vagy az *Application Data* mappában találhatóak. Szükség esetén használjuk a Windows keresőjét.

✓ Lejátszási listák:

Mentsük el ezeket a lejátszóval együtt, vagy pedig keressük a *pls*, *m3u* és *wpl* kiterjesztésű fájlokat.

✓ Kedvencek:

A böngészőből menthetjük el a kedvencek listáját *html* formátumban a backup meghajtóra.

✓ Kézikönyvek PDF formátumban:

Az alkalmazások és a hardvereszközök (többek között az alaplap) kézikönyve pótolhatatlan kincsnek számít.

✓ Saját webhelyünk:

Ha webhelyet üzemeltetünk, ne felejtünk el másolatot készíteni a merevlemezre a működő változatról, képekkel, animációkkal és sablonokkal együtt.

✓ Szkriptek és makrók:

Ha olyan automatizáló eszközökkel dolgozunk, mint például a Z-Cron, mentsük el az összes időbeosztást és akciót. Programozók ne feledkezzenek meg a munkáikról.

✓ Pluginek, kiegészítők, bőrlök:

Legyen szó a Firefoxról, a Wordről vagy a Photoshopról, idővel sok alkalmazást bővítettünk hasznos funkciókkal, amelyekről feltétlenül készítsünk másolatot.

meghajtó) lehetőséget, és adjuk meg a meghajtó elérési útját. A Microsoft szerint ezen legalább 150 megabájtnyi szabad helynek kell lennie. Most a varázsló következő lapján válasszuk *A beállításokat és a fájlokat* lehetőséget, majd a *Tovább* gombra kattintás után a program összegyűjti, tömöríti és elmenti a kívánt adatokat.

Office-adatok: Az Office 2003-tól kezdődően egy varázsló segítségével lehetőségünk van a személyes beállítások elmentésére. A varázsló elindításához adjuk ki a *Start/Microsoft Office/Microsoft Office eszközök/Beállításmentő varázsló* menüutasításokat. Használata nagymértékben hasonlít a *migwiz.exe*-éhez. Bővebb információt a <http://office.microsoft.com/hu-hu/help/HA010347481038.aspx> weboldalon kapunk arról, hogy a program pontosan milyen adatokat ment el.

Az Outlook-beállítások mentéséhez az Outlook Backup Assistant 30 napos próbaverzióját mellékeljük a CD/DVD-n.

Firefox, Thunderbird és társai: Mivel az Internet Explorer nagy riválisa nem a Microsoft műhelyében készült, a fentebb tárgyalt eszközök nem foglalkoznak vele. Ugyanez vonatkozik a Thunderbird levelezőre és a többi Mozilla-fejlesztésre is. Ezek mentésére a lemez mellékelten megtalálható, cseh fejlesztésű MozBackup (<http://mozbackup.jasnepaka.com>) segédprogramot használhatjuk, amely annak rendje és módja szerint elvégzi az adatok biztonságba helyezését.

DRM-adatok: Ha másolás ellen védett zene-számokat vásároltunk, el kell mentenünk a hozzájuk tartozó DRM-licenceket is, máskülönben az újratelepített Windowsban nem tudjuk majd lejátszani a dalokat.

Az iTunes esetében ezt igen egyszerű megvalósítani. Először is a programmal másoljuk át biztonságos helyre az állományokat, majd a *Store/Deactivate account on this computer* utasításokkal jelentkezzünk ki a szolgáltatásból. A Windows és az iTunes újratelepítése után válasszuk a *File/Add to Media Library* utasításokat, és adjuk meg a zenei mappánkat. Regisztráljuk magunkat újra az Apple zeneáruházában, és ezzel végeztünk is.

Sokkal bonyolultabb a helyzet, ha WMA (Windows Media Audio) állományaink vannak, amelyeket többek között a Napstertől, a Musicloadtól és a Tower Recordstól szerezhettünk be. A Microsoft a www.microsoft.com/windows/windows-media/hu/drm/pluwiz.aspx címen egy va-

Personal Backup: megadott kiterjesztésű fájlok mentése

Vajon hány Excel táblázat és Word dokumentum kószál szerteszét a merevlemezünkön? És mi a helyzet a többi program által elmentett állományokkal? Mielőtt elkezdünk egyenként megkeresni őket – ez akár 20 évig is eltarthat –, telepítsük a Personal Backupot a CD/DVD-ről. Ez a hasznos eszköz azonnal megmondja nekünk, hogy milyen fájltípusokat használunk, egy típusból hány darabbal rendelkezünk, és mennyi tárterületre van szükség ezeknek az állományoknak az elmentésére.

Miután elindítottuk a programot, a *Destination folder* mezőben adjuk meg a mentés célkönyvtárát. A másik lehetőség, hogy az *FTP server destination* mezőben

megadott FTP kiszolgálóra mentünk. Ez után a programablak jobb szélén jelöljük ki a Windows-partíciónak otthont adó meghajtót, mint forrást, és kattintsunk az *Add to Task* gombra. Ha a Personal Backup végzett az állományok átvizsgálásával, a *Types* lapon fogjuk látni, hogy milyen típusú fájlokat tárolunk a merevlemezén. Ha a *Count* oszlopban 0 található, olyan kiterjesztésű fájlnak nincsen. A lista legtetején lévő bejegyzésben gyűjtötte össze a program azokat az állományokat, amelyeknek a kiterjesztését nem ismeri. Ezeket mindig vegyük be a mentendők közé, mert bár együttesen sok tárhelyet foglalnak le, lehetnek köztük olyan állományok, amelyekre később mindenképpen szük-

ségünk lesz. A bal oldali mezőben hagyjuk meg a menteni kívánt fájltípusokat, jelöljük be az *Only these* lehetőséget, és kattintsunk a *Start backup* gombra.

Type	Count	Size
DLL_0002_1032	2	138,2 kB
DLL_1038	26	7,18 MB
DLS	2	6,56 MB
DNG	3	13,30 MB
DOC	562	105,2 MB
DOCX	7	85,31 kB
DOT	22	1,33 MB
DPC	1	627 B
DRV	46	2,70 MB
DS	1	3,50 kB

DOKUMENTUMOK MENTÉSE Tesztgépünkön 562 Word dokumentumot talált a Personal Backup

rázslót kínál a DRM-licenckel elmentésére. Mi több, a cég lépésről lépésre haladó, részletes útmutatót közöl a www.microsoft.com/windows/windowsmedia/hu/windowsxp/movetoxp.aspx címen a digitális zene- és videógyűjtemény átviteléről. A kényelmes használat érdekében ezt érdemes kinyomtatni. Azonban a megoldás csak olyan állományoknál működik, amelyek többször másolhatók. Ha a DRM nem engedélyezi a másolást, vagy a fájlok csak egyszer másolhatók, az újratelepítéskor sajnos, mindenképpen elveszítjük a dalainkat.

Eszközvezérlők: Használjuk a CD/DVD-n megtalálható Driver Collectort, amely nem igényel telepítést, és elindítása után azonnal megjeleníti az összes fontos vezérlőt. Kattintsunk a *Display* tételre a bal oldali listán, és ha megfelelően jelenik meg a grafikus kártya típusa, kattintsunk a *Copy Files* gombra. Ennek hatására a program az általa

létrehozott C:/Driver Collector mappába másolja a kártya vezérlőjét. A többi vezérlő esetében ugyanígy történik a mentés. Utolsó lépésként másoljuk az összegyűjtött vezérlőket a külső merevlemezre.

2. LÉPÉS

Automata DVD készítése

Ha számítógépünk megújítása mellett döntünk, nem csupán az operációs rendszert kell újratelepítenünk, hanem a hozzá való eszközvezérlőket és frissítéseket, valamint a futtatott alkalmazásokat is. Az xp-Iso-Builder és a vLite segédprogramokkal olyan XP-, illetve Vista-telepítő lemezt készíthetünk, amely automatikusan elvégzi mindezeket a feladatokat. Az alábbiakban az xp-Iso-Builder használatát mutatjuk be.

Előkészületek: Telepítsük az xp-Iso-Builder-t, annak elindítása után helyezzük

be a meghajtóba a Windows gyári telepítő CD-jét, majd adjuk meg a munkakönyvtárát. Ekkor a program a CD teljes tartalmát átmásolja ebbe a könyvtárba. Az XP 3. szervizcsomagját a fő telepítés után nekünk kell majd üzembe állítanunk, mivel a program csak az SP2-es Windowst kezeli.

Automatizálás: A további beállításokat egy többlapos varázsló segítségével végezhetjük el. Ennek érdekében helyeztük el a CD/DVD-n a VirtualBox programot, amellyel virtuális számítógépet hozhatunk létre, s ebben vizsgálhatjuk meg az egyéni Windows-telepítő működését. Ha mindent rendben találunk, következhet az égetés egy üres lemezre. **Megjegyzés:** Az egyéni telepítés a testre szabás és az extrák miatt hosszabb ideig fog tartani.

Vezérlők integrálása: Ha speciális merevlemez-vezérlőt használunk, ezt a 6. lapon adhatjuk meg. Az összes többi vezérlőt a 7. lapon kell definiálnunk, amiben a Driver Collector által létrehozott mappát hívhatjuk segítségül. Kattintsunk az *Add* gombra, s egyenként vegyük fel a listára az inf kiterjesztésű vezérlőket.

Programok hozzáadása: Ha a telepítési folyamatba programokat szeretnénk integrálni, rendelkezünk kell azok telepítő állományával, amelyeket a varázsló 9. lapján vehetjük fel a listára. A dolog azonban csak akkor működik, ha az adott alkalmazáshoz létezik egy speciális paraméter, amit a www.windows-unattended.de/component/option,com_appbase/Itemid,88/oldalon_talalható_tartalomjegyzékben kereshetünk meg. Az olyan programokat, amelyekhez nem létezik paraméter, manuálisan kell újratelepítenünk.

Telepítő-DVD tesztelése: Miután az xp-Iso-Builder elkészítette a telepítő-DVD képet, lemezre írás előtt érdemes tesztelni annak működését. Ennek érdekében helyeztük el a CD/DVD-n a VirtualBox programot, amellyel virtuális számítógépet hozhatunk létre, s ebben vizsgálhatjuk meg az egyéni Windows-telepítő működését. Ha mindent rendben találunk, következhet az égetés egy üres lemezre.

Megjegyzés: Az egyéni telepítés a testre szabás és az extrák miatt hosszabb ideig fog tartani.

3. LÉPÉS

Lemez particionálása

Itt az ideje búcsút mondani az idők során elhasználódott öreg Windowsunknak, és telepíteni az új operációs rendszert. Ami a

legfontosabb: semmi esetre se telepítsük rá a régire az új Windowst. Ha ugyanis ezt tesszük, töredezett állapotban kerülnek a merevlemezre az újratelepített állományok, ami jelentősen visszafogja majd a teljesítményt. Márpedig az egész macerába éppen azért kezdünk bele, hogy új sebességfokozatba kapcsoljuk számítógépünket.

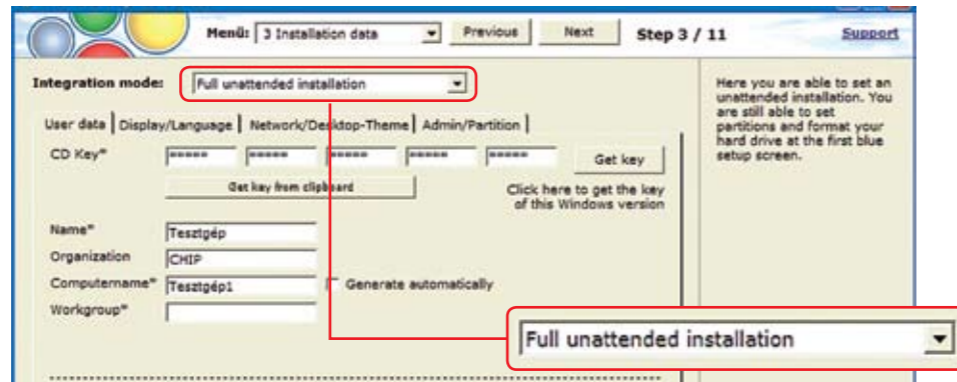
Indítsuk el a PC-t az általunk készített telepítő DVD-ről, és a merevlemez-teszt lefutása után töröljük a meglévő Windows-partíciót. Ez után hozunk létre a meghajtón két partíciót, egy 50 gigabájtos kisebbet az operációs rendszernek és a telepítendő alkalmazásoknak, a maradék nagyobb részt pedig szánjuk adatállományainknak. A megoldás előnye: ha megint újratelepítésre kerül a sor, az adataink (zeneink, videóink, képeink) mentésével nem kell majd bajlódniuk.

4. LÉPÉS

Windows újratelepítése

Most telepítsük a Windowst a neki szánt merevlemez-partícióba, amelyet előtte formáztunk NTFS állományrendszerre, hogy a régi Windows nyomai teljesen eltűnjenek. A telepítés többi része teljesen automatikusan történik.

Alkalmazásainkat és személyes beállításainkat a *migwiz.exe*-vel, a MozBackupkal és az 1. lépésben tárgyalt többi eszközzel állíthatjuk vissza. Telepítsük újra azokat a programokat, amelyeket az xp-Iso-Builder, illetve a vLite nem képes kezelni. Ez nem okozhat problémát, mivel ezek telepítő állományait korábban már összegyűjtöttük. Végezetül a *Start/Windows Update* parancsok kiadása után töltsük le és telepítsük az operációs rendszer legfrissebb javításait, amelyekkel együtt a Windows még annál is jobb lesz, mint újkorában. ■

SAJÁT XP-TELEPÍTŐ DVD Válasszuk az xp-Iso-Builder segédprogramban az *Integration mode/Full unattended installation* lehetőségeket az automatikusan működő telepítő létrehozásához

HDD MEGOSZTÁSA Hozunk létre egy partíciót a Windowsnak és a programoknak, a meghajtó nagyobbik felén pedig tároljuk személyes adatainkat, vagy telepítsünk ide egy másik rendszert

ÚJRATELPIÉS Az általunk készített DVD teljesen automatikusan telepíti a Windowst

LUMIX G1 A kiállítás legnagyobb sztárja a Panasonic G1, amely egy egészen új kategóriát teremthet meg

NV 100HD A Samsung kompakt fényképezőgépe 720p felbontású filmet is rögzít

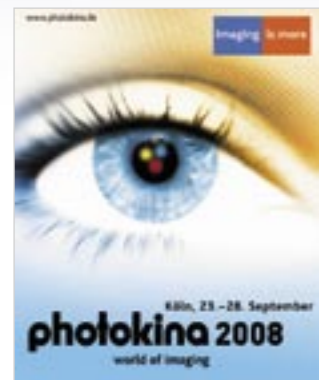
ALPHA 900 Egyelőre a Sony Full Frame A900-asa tartja a felbontási rekordot

NIKON P6000 A CoolPix sorozat új csúcsmo-
dellje beépített GPS-vevővel rendelkezik

FUJI 3D Két objektív 3D-s fényképező-
gép és térhatású digitális képeret

KIÁLLÍTÁS

Photokina 2008

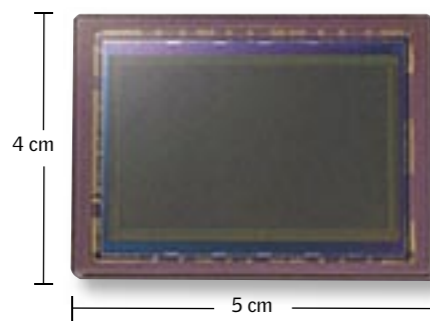
Ha páros év és szeptember, akkor Köln és Photokina – a világ egyik legfontosabb fotós kiállításán körülbelül 1500 kiállító termékén keresztül ismerkedhettünk meg a fotós trendekkel. *Rosta Gábor*

Legyen szó bármilyen szakmai kiállításról, az újságíró azért megy oda, hogy megismerkedjen az új termékekkel, elbeszélgessen a fejlesztőkkel, és hogy lássa, merre halad az adott iparág. Az idei Photokina ebből a szempontból különlegesnek volt mondható, hiszen a legnagyobb durranásokat a cégek még a kiállítás előtt bejelentették – sőt, egyes külföldi szaklapok már tesztfotókat és előzeteseket is közzölhettek. Így járt például a Canon 5D várva várt utóda, az 5D Mark II, a Nikon D80-at leváltó D90 és a Panasonic G1 is. Annak ellenére azonban, hogy egyetlen standnál sem álltunk meg leesezt állal, mégis sok újdonságot, érdekességet láttunk, és sok különleges fényképezőgéppel itt találkoztunk először. Mielőtt végignéznénk a következő évek legérdekesebb kameráit, lássuk először a legérdekesebb újdonságot!

Korszakalkotó: Micro Four Thirds rendszer

A kiállítás igazi sztárja, és az átlagos felhasználók számára legje-

lentősebb a Panasonic G1 volt – jobban mondva nem is maga a fényképezőgép, hanem inkább a vele bevezetésre kerülő, a Panasonic és az Olympus által kidolgozott Micro Four Thirds szabvány. Ennek segítségével a gyártók olyan fényképezőgépeket gyártanak, amelyek a tükröreflexes gépek nyújtotta szolgáltatásokat – sőt, egyes külföldi szaklapok már tesztfotókat és előzeteseket is közzölhettek. Így járt például a Canon 5D várva várt utóda, az 5D Mark II, a Nikon D80-at leváltó D90 és a Panasonic G1 is. Annak ellenére azonban, hogy egyetlen standnál sem álltunk meg leesezt állal, mégis sok újdonságot, érdekességet láttunk, és sok különleges fényképezőgéppel itt találkoztunk először. Mielőtt végignéznénk a következő évek legérdekesebb kameráit, lássuk először a legérdekesebb újdonságot!

ÉRZÉKELŐ A luxuskategória után a felsőkategóriába is megérkeztek a nagyfelbontású full frame érzékelők – a Sony a900 például 24,6 Mpixeles

fotózáshoz – ez pedig a mai kis gépeket messze meghaladó képminőséget ígér. Persze a kereső nem tükrös vagy prizma segítségével működik, hanem a kompakt gépekhez hasonlóan az érzékelőből származó képet mutatják mind az „átnézeti” keresőn, mind a hátsó kijelzőn. Mivel így hiányozhat a tükrös és a hozzá tartozó teljes mechanizmus, a fényképezőgép jóval kisebb lehet a tükröreflexeseknél, ráadásul az érzékelő is közelebb kerülhet az optika hátoldalához, ami kisebb méretű objektíveket jelent.

Az új, hibrid kamerák egészen új kategóriát jelenthetnek, ame-

lyek elsősorban a bridge és az egészen olcsó (például a Canon 1000D vagy az új Pentax K2000) DSLR vevőit hódíthatja el. Ennek jelentőségét jól mutatja, hogy a Samsung sajtótájékoztatóján újságírói kérdésre a cég vezetői elismerték, hogy a többi nagy gyártóhoz hasonlóan ők is dolgoznak hasonló megoldáson.

Az első ilyen fényképezőgép természetesen a Panasonic G1-es, amely nagyjából akkora, mint egy kisméretű bridge fényképezőgép – de a rendszer nyújtotta lehetőségeket az Olympus standján található makett illusztrálta igazán jól, amely semmivel sem volt nagyobb egy közönséges kompakt kameránál. A 12,1 Mpixeles Live MOS szenzort használó G1-est kipróbálva meggyőződhattünk arról, hogy a gép teljesen jól használható. Keresője igazi különlegesség: a DLP projektorokhoz hasonlóan a vörös-zöld-kék alapszíneknek megfelelő részképek gyors egymásutáni felvillantásával gyakorlatilag egy 1,4 Mpixeles képet mutat nekünk, amely telje-

sen pixelmentes. Ugyan nem egészen olyan élményt nyújt, mint egy profi tükröreflexes gép optikai keresője, de nagyon közel van hozzá – a kompaktok képességeit pedig messze meghaladta.

Végre megérkeztek: nagylátószögű kompaktok

A standok között sétálva megállapíthattuk, hogy a cégek végre felismerték: a kompakt kamerák vásárlói is igénylik a nagylátószögű objektívek nyújtotta lehetőségeket. Ennek megfelelően a kiállítás legizgalmasabb kompakt kamerája a Samsung standjáról

származik – ez az egyelőre még csak kísérleti állapotban létező és nem is végleges nevű HZ1-es, amely jövőre kerül valószínűleg a magyar vásárlók kezébe. A HZ1 az ún. utazózoomok (kompakt, de nagy zoomtartományú) kategóriájában számíthat nagyon jó helyezésre, ugyanis kis mérete ellenére is 10x-es optikai átfogású objektívje van, ami ráadásul 24 mm-ről indul, a 24–240 mm-es gyújtótávolság-tartomány pedig az épületfotózástól a távoli részek megragadásáig mindenre használható. Vegyük még ehhez hozzá a 10 Mpixeles érzékelőt, a

képstabilizátort, és a minden létező helyzetre felkészített segéd-funkciókat (a kamera például figyel, hogy a fotózott arc mosolyog-e, nem pislog-e éppen bele a felvételbe, és így tovább), és egy olyan fényképezőgépet kapunk, amely sok amatőr számára lehet majd jó vétel.

Nagyfelbontás: HD felvétel mindenhol

Pár éve már tart a HD-mánia: eddig a tévéket, projektorokat és tévéadásokat lehetett ezzel a rövidítéssel eladni, most viszont a fényképezőgépeken a sor: legyen szó akár a kompakt, akár az SLR kategóriáról, a legalább 720p-nek megfelelő filmfelvétel egyre inkább alapkövetelménnyé válik. Jól megfigyelhető ez például a Samsung NV100HD-n, amelyet a gyártó szerezzen csak az Ultimate HD Experience-nek (a legjobb HD élmény) titulált. Igaz, a fényképezőgép valóban sokat tud: 28 mm-es nagylátószögű objektív 3,6x-es optikai zoommal és 14,7 Mpixeles érzékelővel rendelkezik, került bele digitális és optikai képstabilizátor és egy 3 hüvelykes érintőkijelző is. A 14 Mpixeles fotók mellett természetesen a hangsúly a HD felvételen van, a kis géppel ugyanis 720p-s felvételeket készíthetünk a kártya kapacitásáig.

A kompakt kamerák esetében azonban a filmfelvétel nem újdonság – DSLR oldalon viszont még nem találkozhattunk ezzel. Most azonban elsőként a Nikon D90, majd a Canon teljes képkockás 5D Mark II-es gépe is 1080p-s minőségben tud mozgóképet rögzíteni. Hogy pontosan mi értelme van ennek a funkciónak ebben a kategóriában, az nem teljesen világos (egy 1080p-s, valóban filmfelvételre optimalizált HD kamerával azért kényelmesebb dolgozni), de ha már az egyik cég elkezdte, akkor a többiek sem maradhatnak ki.

A felső kategóriában: Full frame és megapixelok

Immár nem csak az egészen profik számára elérhetőek a 35 mm-es filmnek megfelelő méretű érzékelőt (úgynevezett Full Frame) tartalmazó DSLR gépek. Az első, ugyan még mindig vastagabb pénztárcájú amatőröknek készült FF gép a Nikon D700 volt, amely már jó pár hónapja piacon van – most viszont megjelent mellé a régóta várt Canon 5D-utód, az EOS 5D Mark II, illetve a Sony Alpha 900 is. Az utóbbi kettő ráadásul a felbontás területén is újat hozott: gyakorlatilag egy lépéssel szinte megkétszerezték az eddigi pixelszámot. Az Alpha 900 24,6, a Canon 5D viszont „csak” 21 Mpixeles, ezért cserébe viszont akár ISO 25600-as érzékenységet is választhatunk.

A magas felbontást kedvelők számára nyújtott érdekességet még Leica és a Hasselblad standja. Az előbbinél az S2 nevű ösvérkamerát csodálhatták meg az érdeklődők: ez egy 35 mm-es DSLR-re emlékeztető, ám belsejében egy 37 Mpixeles, középformátumú érzékelőt rejtő csodagép (a piacon várhatóan csak jövő év közepén jelenik meg), míg az utóbbinál az 50 Mpixeles H3D II vonzotta a legtöbb látogatót. ■

Egyéb érdekes termékek

- **Tamron** A japán objektívgyártó elkészítette a bridge kamerára vágyó DSLR-tulajdonosok álomobjektívjét: a 18-270mm F3.5-6.3 Di II LD Aspherical (IF) Macro 15x-ös átfogással rendelkezik.
- **Nikon** Bár a reflektorfény a D90-re irányult, a CoolPix P6000 nevű csúcscategóriás kompakt is figyelemreméltó újdonságokkal érkezett – nem utolsósorban beépített GPS-vevővel, amivel minden fotót rögtön geotaggelhetünk is, illetve az ebben a kategóriában még ritkaságszámba menő RAW formátummal.
- **Lensbaby** A kreatív fotózás egyik hasznos segédeszköze a változtatható geometriájú Lensbaby objektív. Az eddig kissé nehézkesen kezelhető szerszámmal most egy sokkal profibb, gömbcsuklós megoldású változatát csodálhattuk meg.
- **Olympus** A kompakt kamerák kategóriájában a vízálló mju 1050 SW, illetve a már említett, tenyérbem is elférő Micro Four Third-prototípus volt a legérdekesebb újdonság.
- **Fuji** A különlegesen nagy dinamikát ígérő SuperCCD EXR érzékelő mellett egy 3D-s (két objektívvel rendelkező) fényképezőgép, és a hozzá tartozó speciális digitális képeret volt a legérdekesebb újdonság.
- **Casio** A tavalyi év sebességrekordere, a Pro EX-F1 után megérkezett az utód, a kisebb, könnyebb és olcsóbb EX-FH20 is: az alaptól 9,1 Mpixeles kamerával 7 Mpixeles méretben már 40, 480x360 pixelnél pedig 210 fps sebességgel készíthetünk felvételeket.

FENT ÉS LENT

WLAN routerek: gyors vagy gyenge?

Hiába az n-Draft logó, igen gyakran a WLAN routerek sebessége és tudása is különbözik. A CHIP listájában kitérünk a hátrányokra is.

Fehér bárányok

Linksys WRT350N

Kényelmes: A külsőleg, USB-re csatlakoztatható merevlemezrel egy csapásra médiaszerver válik belőle. Az adatokat az FTP szerverrel az internet felől is könnyedén elérhetjük, DD-WRT-vel pedig csodákra képes!
Info: www.linksys.hu, ár: kb. 39 000 Ft

D-Link DIR-655

Energiatakarékos: Az internethasználat közben is pénzt takaríthatunk meg, hiszen energiagazdálkodása példás (csupán 5,6 W). Egyedül akkor lassul le, ha a régebbi, 54 megabites klienseket kell kiszolgálnia.
Info: www.dlink.hu, ár: kb. 24 000 Ft

Netgear WNR854T

Okos: A Netgear külső antennák nélküli routere nem csak jól néz ki, de a nagy sebességével és az alacsony fogyasztásával is felhívja magára a figyelmet. LAN portjai pedig természetesen gigabitesek.
Info: hu.netgear.com, ár: kb. 30 000 Ft

Trendnet TEW633GR

Méltányos: Alacsony ára ellenére a Trendnet igen szép sebességet produkál a WLAN oldalon, különösen az Intel Santa Rosa alapú notebookokkal remekel. Alacsony ára miatt pedig érdemes utánajárni.
Info: www.trendnet.hu, ár: kb. 24 000 Ft

Zyxel NBG-415N

Takarékos: A router kiegyensúlyozott teljesítményt nyújt. Legnagyobb előnye a kis fogyasztása, amely készenléti állapotban még alacsonyabb (csupán 5,1 W), otthonra ezért ideális.
Info: www.zyxel.hu, ár: kb. 34 000 Ft

Fekete bárányok

Siemens Gigaset SE366 WLAN

Lassú: Amíg a Siemens routere átlagos sebességet mutat titkosítás nélküli WLAN hálózat mellett, ha a WPA2-t bekapcsoljuk, egy jóllakott csiga sebességét alig múlja felül.
Info: www.siemens.hu, ár: kb. 38 000 Ft

Apple Airport Extreme

Korlátozott: Nehézkes használata (webes kezelő felület nélkül) és centrínos notebookokkal erősen ingadozó sebesség jellemzi. Ezért az árértéke arányban elfogadhatatlan, hiszen csak a megjelenése előnyös, semmi más.
Info: www.apple.hu, ár: kb. 48 000 Ft

AirLive WN5000R

Bonyolult: Az Ovislink routere gyenge biztonsági beállításokkal érkezik, például kikapcsolt tűzfalal. Még a leírása sem elég egyértelmű egy átlagos felhasználónak. Ára ezt a problémát azért könnyedén feledteti.
Info: www.airlive.hu, ár: kb. 14 000 Ft

Belkin N1 Vision F5D8232

Hangtalanul: A kiváló működési jellemzők sajnos nem kompenzálják eléggé az alacsony adatátviteli sebességet, és még az interferenciára kevésbé érzékeny 5 GHz-es tartományt sem kezeli.
Info: www.belkin.com/hu, ár: kb. 32 000 Ft

Netgear WNR834B

Átlagos: 802.11n Draft tanúsítványú, ám WLAN sebességben sok vetélytársa alatt teljesít, ezt pedig sajnos a csupán 100 Mbit/s LAN portjainak köszönheti. Legalább az ára kedvező!
Info: www.netgear.hu, ár: kb. 19 000 Ft

Szürke zóna

AVM Fritz!Box FON WLAN 7270

Lassú Integrált ADSL2+ modemmel, DSL telefon és VoIP támogatással, USB porttal, FTP szerver funkcióval – mindent alapból. Ráadásul a Linux-alapú firmware-e is módosítható, ezzel torrentezni is tud. A WLAN hatótá-

volsága éppen megfelelő, sebessége alacsony. Ha egy n-es és egy g-s készüléket csatlakoztatunk, az eredmény a legjobb sebességének körülbelül fele lesz csak.
Info: www.avm.de, ár: kb. 50 000 Ft

CHIP Vásárlási tippek

A hónap legjobb vételei. Csapjunk le a kedvező árakra, vagy érdemesebb várni? Minden hónapban megmutatjuk hét alkatrész árának eddigi, és várható alakulását, hogy segítsünk a döntésben. Plusz ajánlat: a legjobb noteszgépek három kategóriában.

VÁSÁRLÁSI TANÁCSADÓ

Havi noteszgépajánló

Rendszeresen megjelenő összeállításunkban megtalálhatja a három leggyakrabban keresett noteszgép-kategória egy-egy kiváló vételét. A három modell alapján azt is megállapíthatja, tisztességes-e egy másik, önnek tetsző notebook árazása.

BELÉPŐSZINTŰ

Ár
110 000 Ft

Név	Lenovo 3000 N200 (TY2EPHV-2GB)
Processzor	Intel Pentium Dual Core T2390
Memória	2 GB (max. 4 GB)
Videovezérlő	Intel GMA X3100
Megjelenítő	15,4", 1280×800 pixel
Merevlemez	120 GB
WLAN	802.11 b/g
Operációs rendszer	FreeDOS
Méret	360×38×266 mm
Tömeg	2,9 kg

ÁLTALÁNOS FELHASZNÁLÁSRA

Ár
170 000 Ft

Név	Fujitsu Siemens Amilo Pi 2540
Processzor	Intel Pentium Dual Core T2370
Memória	2 GB (max. 4 GB)
Videovezérlő	ATI Mobility Radeon HD2400
Megjelenítő	15,4", 1280×800 pixel
Merevlemez	250 GB
WLAN	802.11 a/b/g
Operációs rendszer	Windows Vista Home Premium
Méret	360×37×272 mm
Tömeg	3,0 kg

MULTIMÉDIA - JÁTÉK

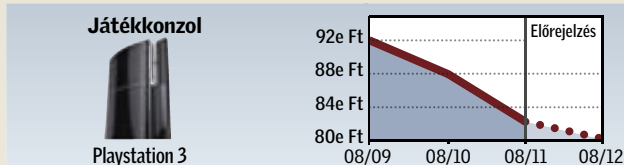
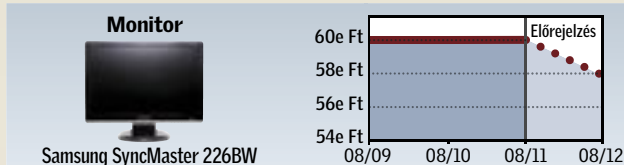
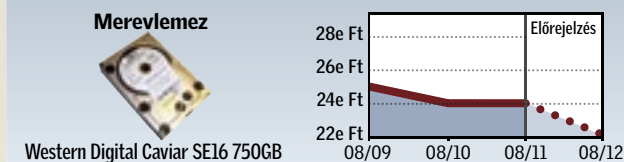
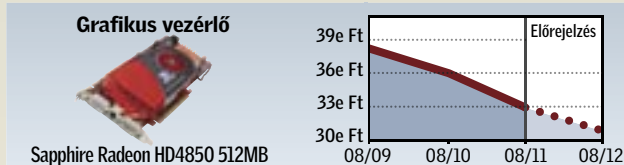
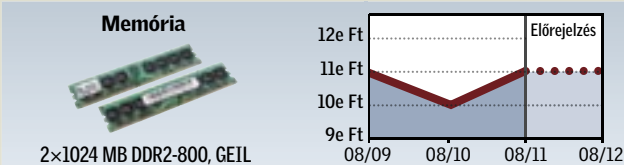
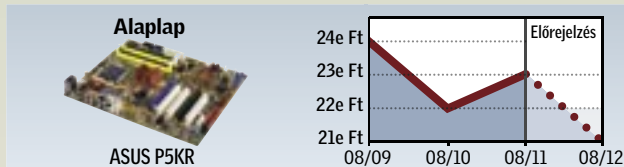
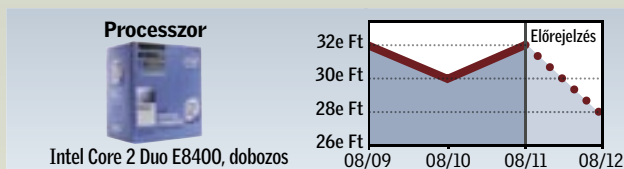

Ár
335 000 Ft

Név	Toshiba Satellite X200-22U
Processzor	Core 2 Duo T7500
Memória	3 GB (max. 4 GB)
Videovezérlő	NVIDIA GeForce Go 8700M-GT 512MB
Megjelenítő	17,1", 1680×1050 pixel
Merevlemez	250 GB
WLAN	802.11 a/b/g/n
Operációs rendszer	Windows Vista Home Premium
Méret	399×52×288 mm
Tömeg	3,8 kg

CHIP ár-előrejelzés

Prognózisainkból előre láthatja, mennyire jó üzlet most megvenni a cikkben szereplő alkatrészeket.

Blu-ray mindenkinek

A DVD utódja kész arra, hogy meghódítsa a nappalit. De amennyire briliánsak a HD videók, annyira problémás sokak számára a csatlakozás. A CHIP segítségével most mindenki változtathat ezen!

Apró ráncok Angelina Jolie szemei körül, Brad Pitt összes hajszála – a HD minőség minden apró részletet láttatni enged. Ugyanakkor a HD élmény sem tökéletes, a formátum hibáit a részletekben kell keresnünk. Habár a formátumháború a Blu-ray HD DVD felett aratott győzelmével lezárult, még mindig van számos apróság, amely nem tökéletes. Mind közül a legrosszabb az, hogy a nagyon is gyakran frissülő formátumok, extra szolgáltatások és másolásvédelmi eljárások összezavarják a felhasználókat.

Hogy ez mennyire visszafogja a keresletet, azt kiválóan példázza, hogy a nálunk fejlettebb nyugat-európai háztartásokban is alacsony a BD penetrációja. Németországban például csaknem 40 millió háztartás van nyilvántartva, 2008 végén mégis csupán 1,2 millióban lesz megtalálható a Blu-ray lejátszó. Nagyon alacsony szám!

De természetesen a kereslet alacsony miatt a kéklézeres technológia magas ára is magyarázza. Ez ellen a gyártóknak kellene tenni valamit, de úgy tűnik, hogy az alacsonyabb árú készülékek megjelenése egyelőre

meghaladja az erejüket. Az árak csökkentésében a CHIP természetesen nem tud szerepet játszani, de cikkünk a problémás kérdések megválaszolásában segíthet. Megmutatjuk, hogyan lehet hatalmas költségek belépni a Blu-ray világába.

MEGJELENÍTŐK

A lapostévének rendelkeznie kell HD ready logóval

A kulcsszó: HD ready. A lakásban lévő tévének vagy projektornak legalább a HD ready tanúsítvánnyal kell rendelkeznie, de még jobb, ha a megjelenítő 1080 soros fel-

bontás megjelenítésére is képes. Egy régi, katódsugárcsöves tévé nem tudja megjeleníteni a részletgazdag HD felbontású anyagot, felesleges is velük próbálkozni.

Bár az analóg adatátvitel önmagában nem jelent problémát, féltő, hogy a filmstúdiók nyomására a készülékek a jövőben csak a (HDCP-s) digitális kimenetek használatával fogják majd megjeleníteni teljes felbontásban a képet.

Egy alkalmas megjelenítőre tehát mindenképpen szükségünk lesz, ha a Blu-ray filmeket nézni szeretnénk. Ha még nincs Önnek LCD vagy plazmatévéje, netán projektora, olvassa el HD házimozi 250 000 forintból című cikkünket a CHIP magazin

Jó és ésszerű választás: TV vagy projektor Blu-rayhez

HD ready vagy HD ready 1080p logóval ellátott termék szükséges ahhoz, hogy a Blu-ray filmeket le tudjuk játszani. Két kedvező árú alternatívát kínálunk.

Megfizethető plazma: A Panasonic TH-42PV8P az egyik legolcsóbb alternatíva BD filmekhez. Bár a tévé nem Full HD felbontású, villámgyors

válaszidővel bír, kiváló a képminősége és csak 180 000 forintba kerül, így mindenképpen érdemes számolni vele, ha otthonunkban még sincsen HD-képes megjelenítő, és mostanában szeretnénk beszerezni egyet.

**Info: www.panasonic.hu
Tájékoztató ár: 180 000 Ft**

Kiváló projektor: Az Epson házimozi projektora, az EMP-TW680 ára 220 000 forint körül alakul. Cserébe hatalmas, akár 7,6 méteres képátlót, 720 soros felbontást és természetesen 16:9-es képarányt kapunk egy olyan megjelenítőtől, amelyik csendben teszi a dolgát.

**Info: www.epson.hu
Tájékoztató ár: 220 000 Ft**

2008/09-es számának 42. oldalán. Ha egy HD-képes megjelenítő már van a nappaliban, az alapvető követelmények egyik felét már is teljesítettük. Már csak egy olyan berendezésre lesz szükség, amely le tudja játszani a Blu-ray filmeket – a legtöbb felhasználó otthonából a BD-lejátszó bizony még hiányzik!

ASZTALI LEJÁTSZÓK

Túl sok a szabvány, ráadásul drágák a lejátszók

Egy klasszikus DVD-lejátszó a legegyszerűbb, egyszermind a tökéletes választás, ha DVD filmeket szeretnénk nézni. Logikusan az következne ebből, hogy BD filmekhez egy asztali készülék passzol a legjobban. Sajnos ez nem így van, mert bár tucatnyi lejátszót vásárolhatunk meg már ma is, nyugodt szívvel egyelőre egyetlen típust sem tudunk ajánlani. Ennek egyik oka a készülékek relatív magas ára, a másik legalább ennyire fontos ok viszont az, hogy a Blu-ray szabvány még manapság is fejlődik.

Pillanatnyilag, ha veszünk egy ilyesfajta lejátszót, az három szabvány valamelyikét támogathatja. Az 1.0 szabvány az alapvető funkciók elérését teszi csak lehetővé, míg a fejlettebb változata, az 1.1 (Bonus View) már PIP megjelenítést is kötelezővé tesz. A 2.0 szabványt szokás BD-Live-ként is emlegetni, ez legalább 3 videodekódert ír elő és 1 GB tárolókapacitást követel meg a lejátszóban, valamint internetkapcsolat is szükséges hozzá. Egyébként már a Blu-ray 3.0 is elérhető időközben, igaz, ez a szabvány csak az audiolemezekkel foglalkozik.

Már ez önmagában annyi ismeretet követel egy átlagos felhasználótól, amennyit nem lehet elvárni. Már csak azért sem, mert a gyártók nem is minden esetben tüntetik fel, hogy lejátszójuk éppen melyik BD profilt támogatja. Az ár alapján azért lehet némi sejtésünk: a legolcsóbb típusok csak a BD 1.0 profilt támogatják, ezekhez akár 60 000 forintért is hozzájuthatunk (például Sony BDP-S300). Legalább 10 000 forintot számoljunk erre még rá, ha BD 1.1-es profilú készüléket szeretnénk (például Samsung BDP-1500). A Samsung lejátszójára egyébként már Ethernet csatlakozó is került, de ez ne zavarjon meg senkit! Ez csupán arra szolgál, hogy a vezérlőprogramot (firmware-t) frissítsük. Ahogyan a DVD-lejátszóknál, →

úgy a kéklézerekes készülékeknek is lehetséges ez, de nemcsak CD lemezen, hanem akár az interneten keresztül is. Ez azonban nem jelenti azt, hogy egy BD 1.1-es készülékből 2.0-s verziójút csinálhatnánk egyszerű firmware-frissítéssel – de ez érthető is, hiszen nemcsak a szoftvert, hanem a hardvert is frissíteni kéne ehhez.

Ha tehát a legmodernebb szabványt is ismerő lejátszóra szeretnénk szert tenni, jó mélyen a zsebünkbe kell nyúlni. A „legjobb” választást ez esetben a Panasonic DMP-BD50 jelenti, amely nagyjából 130 000 forintért lehet a miénk. Ez nem kevés pénz, főleg annak tükrében, hogy az új jövevény egy frissebb szabvány megjelenésével máris elavultnak számít majd.

Az egyetlen BD-lejátszó, amely az 1.0 szabvány óta folyamatosan frissíthető, a Sony PlayStation 3 – köszönhetően a masina hatalmas hardveres tartalékainak. A legutóbbi módosítást követően a PS3 már a 3.0 szabványú audiolemezekkel is boldogul. A 40 GB-os HDD-vel szerelt változat 80 000 forintért kapható. Ez talán a legjobb megoldás, hiszen a frissítés a kezdetektől fogva megoldott, és minden bizonynyal a lejátszó a jövőben megjelenő profilokhoz is alkalmazkodni tud majd, így legalább nem kell tartanunk az elavulástól. A teljesítmény adott, hardveresen a PS3 biztos, hogy minden jövőbeli követelménynek eleget tud majd tenni. (Nem mellékesen a PS3-mal egy játékkonzolt is kapunk!)

Összegezve tehát: egy asztali Blu-ray lejátszó vásárlása kifejezetten drága mulatság. Ez meglepő, hiszen már többéves technológiáról van szó; az első szabvány 2002-ben, hat éve jelent meg! Csak összehasonlításképpen: a DVD-lejátszók 1997-ben jelentek meg, s áruk 250 000 forintról hat év alatt 15 000 forintra csökkent. Egy ehhez fogható áresés minden bizonnyal jó irányba lökné a BD szekert, a gyártók mindazonáltal egyelőre nem sok hajlandóságot mutatnak az árak csökkentésére.

BLU-RAY A PC-N

A legösszegebb megoldás, de csak megfelelő hardverrel

Jóllehet, az asztali készülékek gyártói egyelőre nincsenek igazán versenyben, mert drágán adják az alkalmazkodásra képtelen termékeiket, a PC-s BD-meghajtókat

Asztali készülékek: drágák, mégsem tudnak haladni a korrallal

A DVD-lejátszók egyenes ágú leszármazottai nehéz helyzetben vannak: sokba kerülnek, kevés szolgáltatást nyújtanak, ráadásul egy csomó zavaró tényező is van a lejátszókkal és a profilokkal kapcsolatban. Nincs könnyű helyzetben az, aki manapság ilyesfajta készüléket szeretne vásárolni. Már csak azért sem, mert

az asztali lejátszók esetében nincs mód a BD profilok követésére. Tulajdonképpen a Sony PlayStation 3 az egyetlen olyan masina, amely jövőbiztos megoldást jelent, hardveres tartalékainak köszönhetően. A legrágább alternatíva a Panasonic DMP-BD50, amely a pillanatnyilag elérhető legfrissebb profilt támogatja.

SONY PLAYSTATION 3		PANASONIC DMP-BD50	
MŰSZAKI ADATOK		MŰSZAKI ADATOK	
BD-profil (video)	2.0	BD-profil (video)	2.0
Adattároló	40 GB	Adattároló	1 GB
Videokimenet	HDMI 1.3	Videokimenet	HDMI 1.3, YUV, AV
Audiokimenet	Optikai digitális, analóg	Audiokimenet	Optikai digitális, S/PDIF
LAN	100 Mbit, WLAN	LAN	100 Mbit
Egyéb	Játékkonzol	Egyéb	SD kártyaolvasó fényképekhez
Tájékoztató ár	80 000 Ft	Tájékoztató ár	130 000 Ft
MÉRÉSEK		MÉRÉSEK	
Fogyasztás	139 watt	Fogyasztás	30 watt
Zajszint	1.1 fon	Zajszint	1.1 fon

gyártó cégek időben felismerték, hogyan lehetnek versenyben. Kombó meghajtóval az 1-1,5 éves PC-k (szinte) minden gond nélkül átalakíthatók Blu-ray képessé.

Két éve még igazi erőmű kellett, ha valaki akodozásmentesen akart BD filmet lejátszani a számítógépén. Másrészt, a BD filmek visszajátzásához olyan számítógépre van szükség, amelynek VGA vezérlője HDMI vagy DVI kapcsolaton keresztül támogatja a HDCP másolásvédelmet – ez két éve még szintén nem volt általános. Végül, de nem utolsósorban az akkori CPU-k csak 90-100%-os terheltségi szint mellett tudják a videókat kitömöríteni, ami a szokásosnál nagyobb fogyasztással, nagyobb hőtermeléssel és nagyobb zajszinttel jár együtt.

Időközben szerencsére mindkét grafikuschip-gyártó, így az ATI és az Nvidia is talált egy új, jobb megoldást a problémára: a GPU leveszi a processzor válláról a terhet,

és elvégzi helyette a videodekódolás problémás feladatát. Ennek az a legnagyobb előnye, hogy még a relatív gyenge teljesítményű PC-k is könnyedén felvértezhetők a BD-lejátszóhoz szükséges teljesítménnyel, hiszen csak és kizárólag a videokártya cseréjére van szükség, ami könnyebbé teszi a feladatot, ami a CPU cseréjével összehasonlítva. Előnyként jelentkezik az is, hogy amíg filmet nézünk, a CPU nincs leterhelve, így más feladatokat bízhatunk rá.

Az ATI a HD-2000 sorozattól kezdődően, az Nvidia a GeForce8000 családdal kezdve nyújtja ezt a fajta támogatást. Mindkét gyártó esetén megoldható természetesen a HDCP támogatás, sőt, az ATI és az Nvidia azt is megoldotta, hogy a digitális jelbe az audiocsatornát is be lehessen keverni – akár a DVI csatlólon keresztül is. (Persze ebben az esetben DVI-HDMI kábelre lesz szükség!) →

Közel 20 milliárd forintot költöttünk arra, hogy megtaláljuk a megoldást a jövő adatközpontokkal kapcsolatos problémáira

	White Paper #141 (WP-141) "Data Center Projects: Project Management" €95⁰⁰ INGYENES		White Paper #42 (WP-42) "Ten Steps to Solving Cooling Problems Caused by High-Density Server Deployment" €55⁰⁰ INGYENES		White Paper #117 (WP-117) "Network-Critical Physical Infrastructure: Optimizing Business Value" €95⁰⁰ INGYENES
	White Paper #37 (WP-37) "Az adatközpont és hálózati terem infrastruktúra túlméretezéséből eredő többletköltségek elkerülése" €55⁰⁰ INGYENES		White Paper #40 (WP-40) "Cooling Audit for Identifying Potential Cooling Problems in Data Centers" €95⁰⁰ INGYENES		White Paper #6 (WP-6) "Determining Total Cost of Ownership for Data Center and Network Room Infrastructure" €55⁰⁰ INGYENES
	White Paper #18 (WP-18) "The Seven Types of Power Problems" €95⁰⁰ INGYENES		White Paper #102 (WP-102) "Monitoring Physical Threats in the Data Center" €55⁰⁰ INGYENES		White Paper #82 (WP-82) "Physical Security in Mission Critical Facilities" €95⁰⁰ INGYENES

Ön már megtalálta a megoldást?

Több ezer ügyfelünket kérdeztük meg Birminghamtól Pekingig, hogy egészen pontosan megismerjük az adatközpont-tervezéssel kapcsolatos jó és rossz tapasztalatokat egyaránt. Azt tapasztaltuk, hogy sok esetben költségcsökkentésre hivatkozva a teljes adatközpont-tervezés elmaradt.

Ön ismeri a tervezés során elkerülendő 10 legnagyobb hibát? Tudja, hogyan lehet a hűtési teljesítményt további ráfordítás nélkül növelni?

Ezekre, és számos más adatközpontokkal kapcsolatos kérdésre talál választ legújabb tanulmányainkban. Használja fel Ön is kutatásaink eredményeit, hogy cégének pénzt, magának pedig elkerülhető problémákat takarítson meg.

Regisztráljon, és NYERJEN egy INGYENES APC Power Ready Messenger Bag csomagot!

Látogasson el a <http://promo.apc.com> weboldala és írja be a következő kódot: 66281t
Tel 06 40 200 262 • E-mail apchutech@apcc.com

A két gyártó egyébként eltérő megoldást választott! Az Nvidia egyszerűen egy belső kábel segítségével leveszi a digitális hangot az integrált vagy dedikált hangkártya digitális kimenetéről. Az ATI elegánsabb megoldást választott, hiszen a GPU mellé egy audio lapkát is integrál – így a VGA kártya egyben hangvezérlőként is funkcionál, és a stream integrálása zavaró plusz kábelek nélkül is megoldható.

Egy high-end videokártya ugyanakkor mégsem biztos, hogy a legjobb választás! Eltekintve attól, hogy a kisebb PC-házakba a nagyméretű kártyákat esetleg be sem lehet építeni, a nagy házak meg nem mutatnak jól a nappaliban, gondot okozhat, hogy a VGA kártya sokat fogyaszt, nagy zajjal jár a hűtése, és ráadásul még meleget is csinál.

Szerencsére nem ez az egyetlen alternatíva. A VGA-gyártók a dekódoló képességet az olcsó kártyáknál, sőt manapság már az integrált megoldások esetében is biztosítják. Az AMD esetében a 780G, az Nvidia esetében az nForce 780 családtól kezdve a lapkák gond nélkül megbirkóznak a videodekódolás feladatával is. Természetesen az Intel sem maradt le, nála a G35-ös volt az első integrált grafikus vezérlő BD-támogatással. Az alaplapok esetében a HDMI csatoló többnyire nem alap, szerencsére majd minden esetben kapunk egy DVI-HDMI átalakítót, így plusz beruházás nélkül megoldhatjuk ezt a problémát.

Sajnálatos módon a HDCP támogatás sem egy dedikált, sem egy integrált VGA vezérlő esetében nem elengedhetetlen szolgáltatás. Sok gyártó egyszerűen letiltja a szóban forgó áramkört, mert így meg lehet spórolni a licencdíjat. Biztosra csak úgy mehetünk, ha vásárlás előtt (mondjuk a dokumentáció segítségével) meggyőződünk arról, hogy az adott termék HDCP-képes. Ha a dokumentáció nem egyértelmű, válasszunk olyan modellt, amire HDMI csatoló került, ezek esetében garantált, hogy alkalmasak BD filmek lejátszására is.

Őn is könnyen meggyőződhet arról, hogy számítógépe alkalmas-e BD filmek lejátszására! A Cyberlink Blu-ray Advisor (az internetről letölthető) tüzetesen megvizsgálja gépünket, és megmondja, mely részeket, illetve mely programok megfelelőek és melyeket kell cserélni.

Emellett fordítsunk egy kis figyelmet a megjelenítőre is! Bár néhány monitor képes a HDCP jel fogadására, ez koránt-

HD grafikus kártya: tökéletes megoldás, ha PC-n szeretnénk BD filmet nézni

A számítógép kiválóan alkalmas BD lemezek lejátszására, persze csak akkor, ha a megfelelő hardverek dolgoznak benne. Szerencsére az ATI és Nvidia kurrens kártyái szinte kivétel nélkül alkalmasak a HD felbontású videók feldolgozására. A kártya kiválasztásakor a teljesítmény szempontjából a márka igazából nem

számít, azonban az egyes hardvergyártók által nyújtott „extra” szolgáltatások igazán eltérőek lehetnek. Ha a HDMI kimenet fontos, az MSI 9500GT az egyik lehetséges választás, azonban, ha azt szeretnénk, hogy a hangot is közvetlenül a videokártya dolgozza fel, a Sapphire Ultimate mellett érdemes voksolni.

MSI N9500GT-MD512Z/D2		SAPPHIRE ULTIMATE HD3850	
			
MŰSZAKI ADATOK		MŰSZAKI ADATOK	
GPU	Nvidia GeForce 9500GT	GPU	ATI Radeon HD 3850
GPU órajele	550 MHz	GPU órajele	670 MHz
Memória mérete	512 MB	Memória mérete	512 MB
Memória órajele	500 MHz	Memória órajele	830 MHz
Csatlakozók	VGA, DVI, HDMI	Csatlakozók	DVI 2*, HDMI (adapterrel)
Audio	Indirekt, kábelen keresztül	Audio	Direkt
Tájékoztató ár	22 000 Ft	Tájékoztató ár	24 000 Ft
MÉRÉSEK		MÉRÉSEK	
3DMark05	15 573 pont	3DMark05	16 439 pont
Doom III	67,9 fps	Doom III	102,9 fps
Zajszint	0 fon	Zajszint	0 fon

sem általános. A legjobb, ha az első fejezetben leírtak szerint a számítógépet HD ready tévéhez vagy projektorhoz csatlakoztatjuk, és csak ezután indítjuk el a tesztsoftvert.

BLU-RAY ÍRÓ

Mindent egyben megoldás, prémium áron

Az első, kéklézeres formátum kezelésére alkalmas számítógépes meghajtók a BD-írók voltak, amelyek 2006 elején jelentek meg. Áruk nevéseként magas volt, 250 000 forintot is elkérték értük. Manapság (legalább) hat gyártó terméke érhető el, körülbelül 60 000 forinttól. Igaz, a képet árnyalja kicsit, hogy a kéklézeres meghajtókhoz egyelőre a nyersanyag is nagyon drága. Egy egyrétegű leme-

zért legalább 2500 forintot kérnek, amit GB-ra vetítve nagyon magas, 100 forintos árat kapunk. (Egy HDD esetében ennek akár negyedéből is kijöhetünk.)

Ha ennek ellenére még mindig BD-író vásárlásán töri a fejét a kedves olvasó, van egy jó ajánlatunk! Az LG GGW-H20L az egyik legjobb választás, minden szempontból! A meghajtó gyorsabb valamennyi, pillanatnyilag kapható konkurensénél, 6x-os tempó mellett 25 GB felírása kevesebb mint 22 percig tart segítségével. Emellett felszereltségére sem lehet panasz: kezeli a DVD és CD lemezeket (16x-os, illetve 40x-es tempóval), valamint LightScribe nyomatok készítésére is alkalmas. (A HD DVD lemezekkel is boldogul, de ez manapság már nem nagy erény.) Mindehhez még kedvező ár is párosul, így a GGW-H20L az egyik, ha nem a legjobb vétel a piacon. →

84.400 ingyenes program | 36.800 teszt | 662.700 felhasználó

download.chip.eu/hu

Egyetlen komoly ellenfele a Lite-On féle LH-2B1S lehet, amely bár gyengébb teljesítményt nyújt, olcsóbb is vetélytársánál. A Lite-On üdvöskéjével mindemellett vigyázni kell, mert nem kezeli a DVD lemezeket, tehát mellé mindenképpen be kell szerezni egy DVD-írórt is. A Lite-On cserébe alacsony zajszinten üzemel, és ez döntő szempont lehet, ha a PC-t a nappaliban helyezték el.

KOMBÓ MEGHAJTÓK

A legjobb megoldás a HD szerelmeseinek

Pillanatnyilag a legjobb alternatívát a kombó meghajtók jelentik, legalábbis addig, amíg a BD-írók és hozzájuk a nyersanyag (de főleg utóbbi) szemtelenül drága. Korábban a kombók DVD-t olvastak és CD-t írtak, ez ma annyiban változott, hogy az eszközök BD-t olvasnak, és DVD lemezeket írnak.

Ebben a kategóriában jelenleg több jó vétel is található, amelyek ára csupán néhány ezer forintos sávban tér el. A legjobb darab azonban ismét koreai, az LG GGC-H20L kb. 25 000 forintért lehet a miénk,

Kerülje a kalózmásolatokat!

Alig tették be a lábukat a nappaliba az első BD-lejátszók, a hamisítók máris elkezdtek a kéklézeres formátumon kiadott lemezek illegális másolatainak terjesztését. A különféle kétes forrásból származó lemezek kívülről sokszor eredetinek látszanak, még matricával is rendelkeznek. Könnyű ilyesfajta kalózmásolatokba belefutni, lévén, hogy az AnyDVD HD segítségével (amelynek használata egyébként illegális) nem probléma megkerülni a lemezeken alkalmazott másolásvédelmi eljárást. A rippelés gyerekszerűen, ezután pedig az adatok bármilyen íróprogrammal lemeze menthetők.

ezért a pénzért egy gyors és megbízható típust kapunk, sok szolgáltatással: például DVD-RAM kezelés és LightScribe. Tulajdonképpen ez a típus minden jellemzőjében egyezik a GGW-H20L-lel, azt leszámítva persze, hogy BD lemezekre nem tud adatot írni. Még a HD DVD lemezek kezelése is adott. A GGC-H20L ezen kívül akkor is labdába rúg, ha nemcsak a belső, hanem a dizájn is fontos: előlapja ugyanis

cserélhető, így a homokszínű változatot szürke vagy fekete előlaposra változtathatjuk. A szépséghiba ebben csak annyi, hogy az előlapokat külön kell megvásárolni.

BD-ROM MEGHAJTÓK

Egyelőre nem jelentenek valós alternatívát

A számítógépes egységek harmadik csoportját azok a meghajtók képezik, amelyek semmilyen adathordozóra nem képesek adatot írni. Ilyen meghajtókból egyelőre csak néhány létezik, jóllehet nagyon új kezdeményezésről van szó. Hozzá kell tenni azt is, hogy ezek a meghajtók igazán sikeresek értelemszerűen csak akkor lehetnek, ha sokkal olcsóbbak tudnak lenni, mint a kombó meghajtók.

Pillanatnyilag nem ez a helyzet, a Sony BDU-X10S ugyanis nagyjából 40 000 forintba kerül, a Lite-On versenyzője pedig 30 000 forintba kerül – mindkettő drágább, mint az előző fejezetben említett LG GGC-H20L. Vevőt tehát egyelőre nemigen lehet rájuk találni.

Blu-ray írók

Helyezés	Termék	Ár/terlet	Ár/terlet	Vegyes eredmény	CD-olvasás	DVD-olvasás	BD-olvasás	Zárási sebesség	BD-R írási sebesség	BD-RAM írási sebesség	BD-RAM olvasási sebesség	Miscelán adatok (interfész, DVD-R, DVD-RW, DVD-R, DVD-RW, DVD-ROM, DVD-RAM, CD-R, CD-RW, CD-ROM)	BD-R olvasási sebesség	Zárási sebesség (BD)	Zárási sebesség (DVD)	Átlagos adatátviteli sebesség (KB/s)
1	LG GGW-H20L	57 600 Ft	kiváló	98	100	100	100	84	6x	2x	6x	SATA, 16x/6x/16x/8x/16x/5x/40x/24x/40x	21:27 min	1,6 fon	2,9 fon	15959 KB/s
2	Plextor PX-B920SA	80 400 Ft	közepes	86	94	83	84	80	4x	2x	6x	SATA, 16x/6x/16x/8x/16x/5x/40x/24x/40x	23:30 min	1,7 fon	3,3 fon	11443 KB/s
3	Sony BWU-200S	96 000 Ft	gyenge	86	82	80	93	90	4x	2x	4x	SATA, 16x/6x/16x/8x/16x/5x/40x/24x/40x	23:48 min	1,3 fon	2,6 fon	12288 KB/s
4	LG GBW-H10N	78 000 Ft	közepes	85	63	97	100	68	4x	2x	4x	SATA, 12x/6x/16x/8x/12x/5x/8x/10x/40x	22:07 min	2,8 fon	2,8 fon	16589 KB/s
5	Lite-On LH-2B1S	55 000 Ft	jó	79	83	94	52	100	2x	2x	2x	SATA, 12x/6x/12x/8x/12x/1x/32x/24x/32x	47:25 min	1,3 fon	1,4 fon	9093 KB/s
6	Pioneer BDR-202	62 400 Ft	jó	78	76	88	68	76	4x	2x	4x	SATA, 12x/6x/8x/8x/12x/5x/32x/24x/32x	22:59 min	2,4 fon	2,4 fon	19645 KB/s
7	Lite-On DH-4B1S	66 000 Ft	jó	77	83	81	85	27	4x	2x	4x	SATA, 12x/6x/12x/8x/12x/1x/40x/24x/40x	24:04 min	4,6 fon	4,9 fon	12257 KB/s
8	Sony BD-100M	107 500 Ft	gyenge	75	71	74	71	99	2x	2x	2x	SATA, 8x/6x/8x/8x/8x/5x/24x/16x/32x	45:12 min	1,3 fon	1,4 fon	9216 KB/s

Kombó meghajtók

Helyezés	Termék	Ár/terlet	Ár/terlet	Vegyes eredmény	BD-olvasás	Zárási sebesség	Kompatibilitás	DVD-írási sebesség	DVD-olvasás	CD-írási sebesség	CD-olvasás	BD-R olvasás	Miscelán adatok (interfész, DVD-R, DVD-RW, DVD-R, DVD-RW, DVD-ROM, DVD-RAM, CD-R, CD-RW, CD-ROM)	Zárási sebesség (BD)	Zárási sebesség (DVD)	Átlagos adatátviteli sebesség (KB/s)
1	LG GGC-H20L	24 990 Ft	kiváló	99	99	100	100	100	99	100	6x	SATA, 16x/6x/16x/8x/16x/5x/40x/32x/40x	1,2 fon	1,4 fon	14755 KB/s	
2	Plextor PX-B300SA	39 000 Ft	jó	96	98	93	99	99	75	100	74	6x	SATA, 16x/6x/16x/8x/16x/5x/40x/24x/40x	1,7 fon	3,4 fon	15022 KB/s
3	Pioneer BDC-S02	34 990 Ft	jó	85	76	51	99	91	64	81	85	5x	SATA, 12x/6x/12x/6x/12x/5x/24x/24x/32x	2,9 fon	2 fon	8433 KB/s
4	ASUS BC-1205PT	38 000 Ft	közepes	75	78	39	100	89	68	76	86	5x	SATA, 12x/6x/12x/6x/12x/5x/24x/24x/32x	3,8 fon	5,7 fon	8829 KB/s

Blu-ray olvasók

Helyezés	Termék	Ár/terlet	Ár/terlet	Vegyes eredmény	BD-olvasás	Zárási sebesség	DVD-olvasás	CD-olvasás	BD-R olvasás	Miscelán adatok (interfész, DVD-R, DVD-RW, DVD-R, DVD-RW, DVD-ROM, DVD-RAM, CD-R, CD-RW, CD-ROM)	Zárási sebesség (BD)	Zárási sebesség (CD)	Átlagos adatátviteli sebesség (KB/s)
1	Sony BDU-X10S	34 000 Ft	gyenge	75	83	100	65	92	2x	SATA, 8x/24x	1,3 fon	2,6 fon	9216 KB/s
2	Lite-On DH-401S	29 000 Ft	közepes	69	100	46	82	95	4x	SATA, 12x/32x	4,1 fon	4,3 fon	14266 KB/s

**Szavazzon
2009
legjobb
autóira
és nyerjen!**

**Fődíj:
Nissan
Qashqai+2**

**Játékszabályzat és részletek
az októberi és a novemberi
autóMAGAZIN-ban!**

»»» Ingyenes tűzfalak

A tökéletes tűzfal olyan, mint egy komornyik: szükség szerint nyitja és zárja a bejáratot, és feltűnés nélkül figyeli a forgalmat. Tesztünkben kiderül, kit érdemes alkalmaznunk.

CHIP EXPRESSZ TESZT

Tények röviden és velősen

Egyes bajós felmérések szerint minden századik ember esett már áldozatul számítógépes bűnözőknek. Még bajosabb elemzések szerint az érték valójában sokkal magasabb, csak a megkérdezettek egy része nem vette észre gépe feltörését, esetleg reflexből a Windows hibájának tulajdonította az észlelt furcsaságokat. Egy jó tűzfal megelőzhető lenne a baj. A kérdés csak az, melyik „jó” elég? Hogy ezt kiderítsük, a Matousec netbiztonsági cég segítségével magunkra öltöttük a hackerek fehér kalapját, és változatos támadásokat intéztünk az ingyenes tűzfalak ellen. A felhasználók kétharmada már tisztában van vele, szüksége van tűzfalra, ha eddig nem tartozott közéjük, tegyen egy próbát tesztünk sikereiből. A következő oldalon további ötletekkel szolgálunk a biztonság fokozására.

»»» **Csak egy program véd igazán**
Egy tűzfalnak többre is képesnek kell lennie, mint a portok nyitogatása. Nem csak azt kell felügyelnie és szabályoznia, ki jöhet be, de azt is, ki távozhat. Azaz mindkét irányban figyelnie kell a hálózati forgalmat.

CHIP Összegzés

■ Tesztgyőztesünk, a Comodo szinte tökéletes védelmet nyújt, és rendszerterhelése alig észrevehető. Ráadásul az összes többi versenyző megbukott az egyik legfontosabb kategóriában. Erre pedig még az olyan felhasználóbarát kezelőfelület sem mentség, mint amilyen a PC Tools Firewall Plus bír.

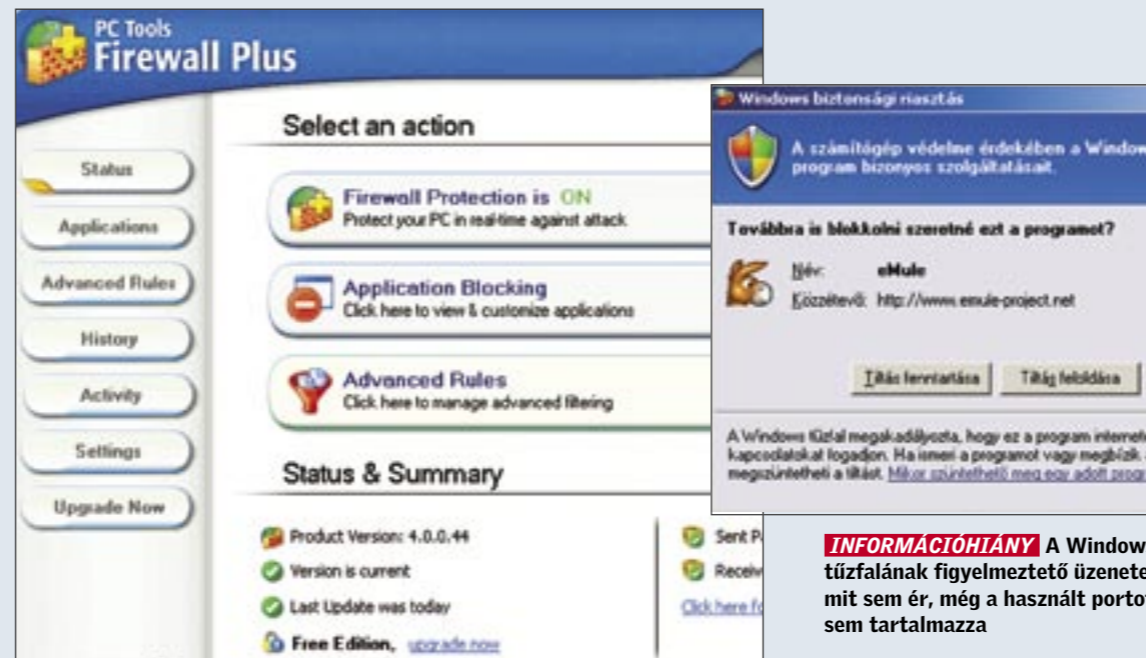
● Minden tesztalany megtalálható a CD-n /DVD-n

mat. Hogy a tűzfalak hibáira fényt derítsünk, először adatszivárgási tesztet futtattunk. Ezzel azt vizsgáltuk, megkerülhető-e a tűzfal belülről, ha egy vírus már bejutott számítógépünkre. Az ilyen tesztek során használt technológia megegyezik azzal, amit a trójai programok és más adatlopó alkalmazások használnak, hogy felvegyék a kapcsolatot a cracker szerverével. Az eredmény sokkoló volt: a Windows beépített programja, valamint a PC Tools és az Ashampoo tűzfala csupán a támadások 5-6 százalékát volt képes elhárítani. A Personal Firewall 18, de még a második helyezett Zone Alarm is csak 63 százalékban védte ki a támadásokat – ijesztően alacsony számok. Egyedül a tesztgyőztes Comodo volt képes megnyugtató, 95%-os eredményre.

A további tesztekben azt vizsgáltuk, legalább a kötelező alapoknak megfelelnek-e a tűzfalak. Ehhez szolgáltatásállító (DoS) támadást indítottunk. A DoS-támadás célja szerverek lebénítása annyira nagyszámú adatsomag küldésével, hogy a szerver képtelen legyen mindet feldolgozni, amitől eleinte csak belassul, de a nyomás akár rendszerösszeomlásig fokozható. Mind egyik tesztalany képes volt védelmet adni ilyen támadások ellen, ahogy a – gépünk nyitva felejtett bejaraatit kereső – hálózati kémlelés (port scan) ellen is.

»»» Minden feladat automatizált

A védelem alapját a megfelelő biztonsági szabályok jelentik. Ha a szabályzat túl szigorú, egy-egy program elvesztheti a hozzáférést az internethez – de akár teljesen elvághatjuk magunkat a világhálótól. Ha pedig túl engedékeny, előbb-utóbb a világ összes kártevő programja bejut gépünkre. A probléma a megfelelő beállítás, ám a legtöbb felhasználót elijeszti, ha portokat, IP tartományokat és hasonlókat kell meg-

NEM CSAK PROFIKNAK A PC Tools Firewall Plus kezelőfelülete a teszt egyik legjobbjá – könnyen értelmezhető, apróbb segítségekkel

INFORMÁCIÓHIÁNY A Windows tűzfalának figyelmeztető üzenete mit sem ér, még a használt portot sem tartalmazza

EXPRESSZ TESZT	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS
Termék	Comodo Firewall Pro	ZoneAlarm	Sunbelt Personal Firewall	PC Tools Firewall Plus	Windows tűzfal	Ashampoo FireWall
Verziószám	30.25	71.248	4.6	4.0.040	-	1.2
Cyártó	Comodo Firewall Pro	Check Point	Sunbelt Software	PC Tools Firewall Plus	Microsoft	Ashampoo
Információ	www.comodo.com	www.zonealarm.com	www.sunbelt.hu	www.pctools.hu	www.microsoft.hu	www.ashampoo.com
Ár	Freeware	Freeware	Freeware	Freeware	Freeware	Freeware
Összpontszám	86	78	55	53	52	45
Biztonság (50%)	98	75	60	37	36	36
Működés (25%)	85	90	48	68	83	38
Kezelés (25%)	61	72	50	68	51	70
Biztonság						
„Biztonsági tesztek, biztonsági érték (0-10)“	„95%-os védelem Biztonsági szint: 10“	„63%-os védelem Biztonsági szint: 7“	„18%-os védelem Biztonsági szint: 3“	„6%-os védelem Biztonsági szint: 1“	„5%-os védelem Biztonsági szint: 1“	„5%-os védelem Biztonsági szint: 1“
Védelem DoS ellen	●	●	●	●	●	●
Védelem port-scan ellen	●	●	●	●	●	●
Működés						
Biztonsági szintek	2 szint	1 szint	1 szint	1 szint	1 szint	1 szint
Naplózás	● archivummal	● archivummal	●	● archivummal	●	●
Automatikus szabályok	●	●	●	●	●	-
Automatikus frissítés	●	●	●	●	● Windows frissítésekkel	●
Támadók visszakövetése	-	-	-	-	-	-
Portok külön kezelése	●	-	-	●	●	-
Programok külön kezelése	●	●	●	●	●	●
LAN azonosítás	●	●	-	-	●	-
Kezelés						
Figyelmeztetések	Sok információ, de csak hozzáértőknek igazán érthető	Kevesebb információ, link a gyártó honlapjára	Minden információ azonnal átlátható	Minden információ azonnal átlátható	Keves információ, további segítség nélkül	Minden információ azonnal átlátható
Súgó témák	Részletes segítség az adott témában	Részletes segítség, oktatás a neten	Rövid segítség a programban	Csak üzembeállítási segítség	Részletes segítség a gyártó honlapján	Rövid segítség a programban
Varázslók	-	●	●	●	-	●
Memória használat (MB)	5,4	15,4	50	18,5	35,5	21,3
Merevlemez-helyfoglalás (MB)	57,6	34,6	15,7	18,3	A Windows része	13
Kezelőfelület	Zavaros, segítő szöveg nélkül	Letisztult, rövid segítségekkel	Zavaros, csak hozzáértőknek érthető	Letisztult, magyarázatokkal	Egyszerűre fogott, magyarázatok nélkül	Letisztult, magyarázatokkal
Nyelv	Angol	Angol	Magyar	Angol	Magyar	Magyar

● igen ■ Csúcskategória (100-90) ■ Felső kategória (89-75)
 ■ nem ■ Középkategória (74-45) ■ Nem ajánlott (44-0)

Értékelés pontszámokkal (max. 100)

adnia. Ezért a tűzfalak – némi felhasználói felügyelettel – maguk alakítják ki a szabályokat. Legtöbb program jól vizsgázott, egyedül az Ashampoo FireWall nem használ automata szabályalkotást. Minden versenyző készít naplót az adatforgalomról, a Comodo, ZoneAlarm és PC Tools archívumot is kínál hozzájuk.

Ahogy a vírusirtó, a tűzfal is csak akkor véd hatékonyan, ha rendszeresen frissítjük, ebben mindegyik program segíti a felhasználót.

»»» Kezelés

Ha a már felállított szabályok nem érvényesek egy kommunikációs kísérletre, a programok figyelmeztetik a felhasználót – neki kell meghoznia a döntést, hozzáférhet-e az alkalmazás az internethez. Ehhez persze szüksége van megfelelő információkra: melyik program és melyik portot

használna. A legjobb, könnyen átlátható jelentést a ZoneAlarm adja, ráadásul ha több információra vágyunk a riasztással kapcsolatban, egy kattintással hozzáférhetünk ahhoz a honlapján. A Windows tűzfalának figyelmeztetése ellenben csak a legalapvetőbb információt – a program nevét – tartalmazza.

Amellett, hogy a tűzfalnak a lehető legjobb védelmet kell nyújtania, jogos elvárás az is, hogy ehhez ne foglalja le túlságosan erőforrásainkat. A merevlemezünket bizonyára nem kell féltelnünk, a legtöbb terület foglaltó Personal Firewall is beéri 50 megabájtal. Memória foglaltságból a Comodo vizsgázott jelesre, mindössze 5,4 MB igényével.

A Comodo kiérdemelte a megbecsülést: egy tűzfal, ami semmibe nem kerül, szinte tökéletes védelmet ad, és alig terheli rendszerünket. Reméljük, egyszer újra lesz hozzá magyar fordítás. ■

4 biztonsági arany szabály

Frissítsünk rendszeresen

A legfontosabb intézkedés: Windowsunk mindig legyen naprakész. Ha nem telepítjük a javításokat, a crackerek bejuthatnak a biztonsági réseken – ez ellen a vírusirtók és tűzfalak sem tehetnek semmit. Ugyanez vonatkozik minden más alkalmazásra, például az Adobe Readerre vagy a Skype-ra. Figyeljünk rá, hogy mindig a legfrissebb változatot használjuk.

Tiltsuk a felesleges szolgáltatásokat

Kevesebb szolgáltatás kevesebb lehetőséget jelent a crackerek számára. Ráadásul gépünk is gyorsabban fog futni. Annak eldöntésére, hogy melyik szolgáltatás tiltható le következmények nélkül, legjobb egy virtuális gépet használni.

Keressünk nyitott portokat

Ellenőrizhetjük, mennyire veszélyeztetik számítógépünket a netről érkező támadások, ha időnként lefuttatjuk a http://wigwam.sztaki.hu/varazslatok/port_teszt.shtml tesztjét.

Telepítsünk vírusirtót

Egy tűzfal nem elég a teljes körű védelemre. Ki kell egészíteni megfelelő vírus- és kémprogramirtókkal – például lemez-mellékletünkről.

Így működnek a csúcsvideokártyák

Az új videokártyák hihetetlenül erősek, ám még így is rengeteg trükköt kell bevetniük, hogy szemet gyönyörködtető látványt adjanak. Mik ezek a trükkök, és meddig fokozható erejük? Erdős Márton

Ebben a cikkben

Így készül a 3D-s kép

Képváltó eljárások

Egymás ellen a két legjobb GPU

VGA kártyák nem csak játékra

Nagyfelbontású, Full HD-s videók, komplex, matematikai számítások és szélsőséges, fotorealistikus 3D-s alkalmazások: a mai videokártyák bármelyik asztali, többmagos CPU-val felveszik a versenyt, és rengeteg feladatban köröket vernek akár a megjelenés előtt álló Intel Core i7-es processzorokra is. Az NVIDIA jelenleg a GeForce GT200-as chippel vezeti a legerősebb grafikus processzorok toplistáját, míg az AMD-ATI a Radeon RV770-es videochippelel értelmetlenül újra a megfizethető játék-PC fogalmát.

A videokártyák teljesítményéről és piaci szereplésükről pontos képet kaphat CHIP kalauzunkból (48. oldal). Jelen cikkünkben az shaderek, ROP-ok és egyéb részegységek működésének bemutatása mellett felnyitjuk a jelenlegi legfejlettebb videochipek „motorháztetejét”, és megnézzük, hogyan épül fel egy térbeli kép, hogy működnek a shader processzorok és annak is utánajárunk, vajon milyen jövő vár a videokártyákra.

Alapok: A VGA kártya felépítése

Egy modern grafikus kártya öt fő elemből épül fel: a rendszer interfészből, a fedélzeti memóriából, a grafikus videochipből (GPU – Graphics Processing Unit), a frame bufferből és a RAMDAC-ból (Random Access Memory Digital-Analog Converter). Az adatkapcsolatot a rendszerbusz valósítja meg, ami manapság szinte kizárólag a legszélesebb, 16 vonalas PCI Express. Ezen érkeznek a vi-

NVIDIA GT200 grafikus chip

A GeForce GT200 az NVIDIA jelenlegi zászlóshajója. A cég féltve őrzzi a GPU-k trónját, és feltett szándéka, hogy az egyre nagyobb és komplikáltabb GPU-kkal végleg uralma alá hajtja a videokártyák felsőkategóriáját.

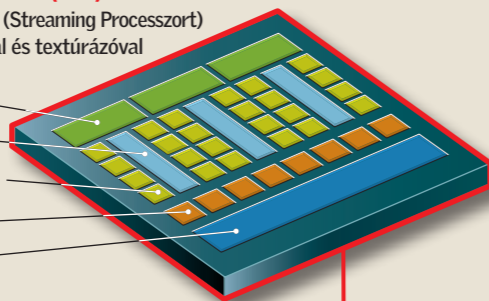

A mai GPU-k talán legfontosabb elemei a shaderek (árnyalók, stream CPU-k stb.), amik általános célú processzorokként működnek. Az NVIDIA legdrágább GTX280-as GPU-jában ebből 240-et találunk, amelyek 3x8-asával TPC-kbe (Thread Processing Cluster) szervezve végzik dolgukat. Lévéen általános célú processzorok, a játékok grafikájának kiszámításán felül bármilyen feladatot elvégezhető velük (például fizikai szimuláció).

Thread Processing Cluster (TPC)

Egy TPC 3x8 shader CPU-t (Streaming Processzort) kapcsol egybe memóriával és textúrázóval

Vezérlő egység
Helyi memória
Streaming processzorok
Textúrázó egységek
L1 gyorsítótár

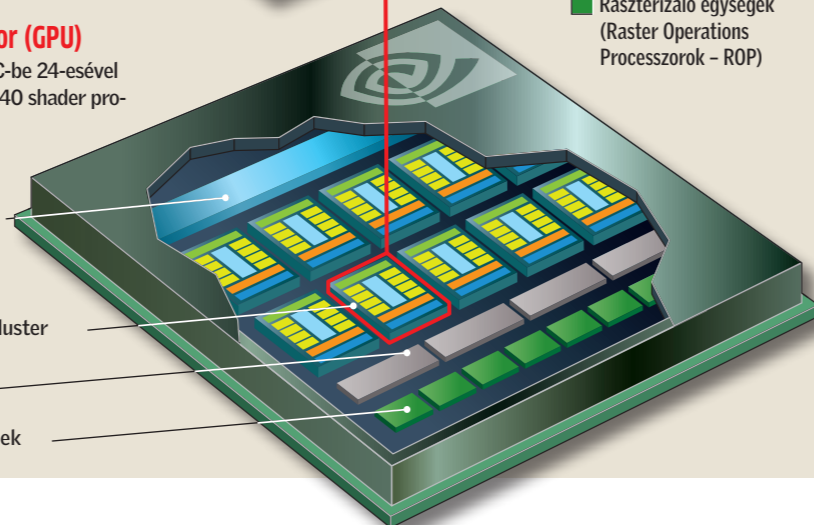

- Vezérlő egységek
- Helyi memória
- Streaming Processzorok
- Textúrázó egységek
- L1 gyorsítótár
- Raszterizáló egységek (Raster Operations Processzorok – ROP)

Grafikai processzor (GPU)

A GT200-ban 10 TPC-be 24-esével szervezve összesen 240 shader processzor dolgozik

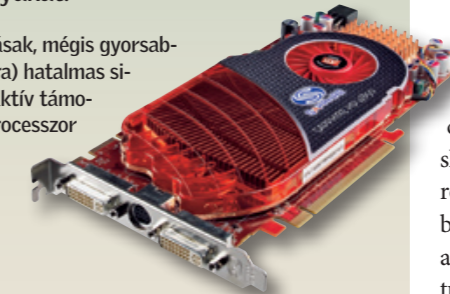
Programszál-elosztó
Thread Processing Cluster
L2 gyorsítótár
Raszterizáló egységek

ATI RV770 grafikus chip

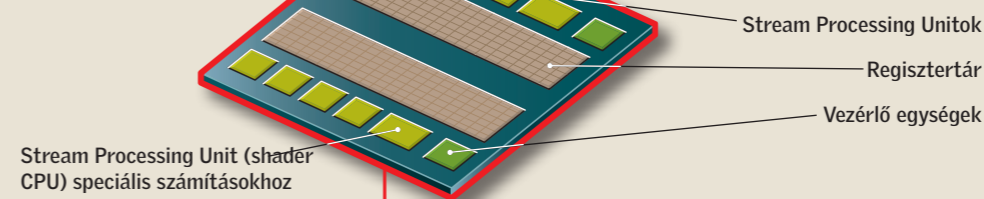
Az AMD-ATI nagyszerű munkát végzett az RV770-nel: a kiválóan sikerült, olcsó, mégis rendkívül erős GPU pillanatok alatt feledtette a régebbi bukdácsolásokat és félresikerült videokártyákat.

Az új GPU-val szerelt kártyák árak alapján középkategóriások, mégis gyorsabban, mint a tavalyi csúcsmodellek, ezért (az NVIDIA kárára) hatalmas sikernek örvendenek. Az ATI emellett a kezdetektől fogva aktív támogatója a GPGPU-nak, így a chipben dolgozó 800 shader processzor nem csupán játékra, de általános célra is felhasználható. Jelenleg ez a GPU a csúcstartó: 1,2 TeraFLOPS számítási teljesítményre képes (NVIDIA GT200: 0,933 TFLOPS).

5D Streaming processzorok

Két egység látható a képen

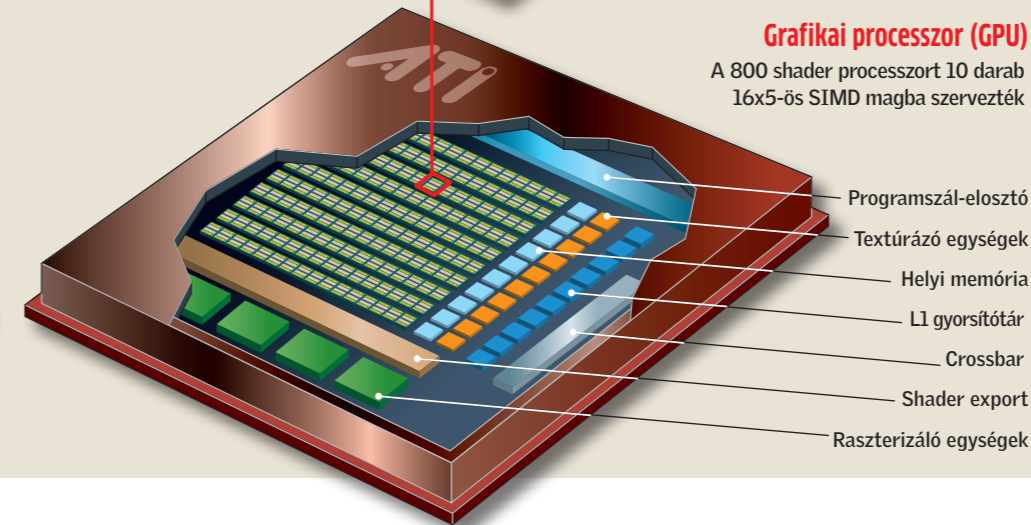
Stream Processing Unit (shader CPU) speciális számításokhoz

Stream Processing Unitok
Regisztartár
Vezérlő egységek

Grafikai processzor (GPU)

A 800 shader processzort 10 darab 16x5-ös SIMD magba szervezték

Programszál-elosztó
Textúrázó egységek
Helyi memória
L1 gyorsítótár
Crossbar
Shader export
Raszterizáló egységek

deokártya memóriájába a textúrák, a 3D-s objektumok alapadatai és az egyéb információk, amiket a fedélzeti memóriából a GPU olvas ki és dolgoz fel. A videomemória mérete 256 és 1024 MB között van, ma a GDDR3 a legelterjedtebb típus, és általában 256 bit széles buszon kapcsolódik a GPU-hoz. A grafikus processzor e nyers adatokból építi fel a 3D-s modelleket, számolja ki a mozgásokat, határozza meg, mi látszik a képen és mi nem, valamint itt tárolódnak az effektekhez szükséges információk is. A kép a framebufferbe mentődik el, amit a RAMDAC közvetlenül olvas, így innen rajzolja ki az elkészült 3D-s képet akár

Látvány futószalagon:

Így készül a 3D-s kép

A videokártya elemei közül a legfontosabb szerep a GPU-nak jut: ez felel azért, hogy a hatalmas számítangérből, ami a gép felől érkezik, másodpercenként legalább 25-30 gyönyörű 3D-s kép jelenjen meg a monitoron. Az út, amit az adatoknak a fedélzeti memóriából a framebufferig meg kell tenniük, kisebb eltérésekkel minden videokár-

tyán azonos, és minden egyes képkocka kiszámításakor el kell végezni. A másodpercenkénti 25 képkocka kiszámítása a folyamatos mozgáshoz szükséges, ám a tökéletes, maximálisan realiztikus mozgáshoz a 60 fps (frame per second – képkocka/másodperc) sebesség a követelmény. A GPU-nak tehát rengeteg dolga van, éppen ezért a grafikus futószalag optimalizálása és hatékony működtetése kulcsfontosságú tényező.

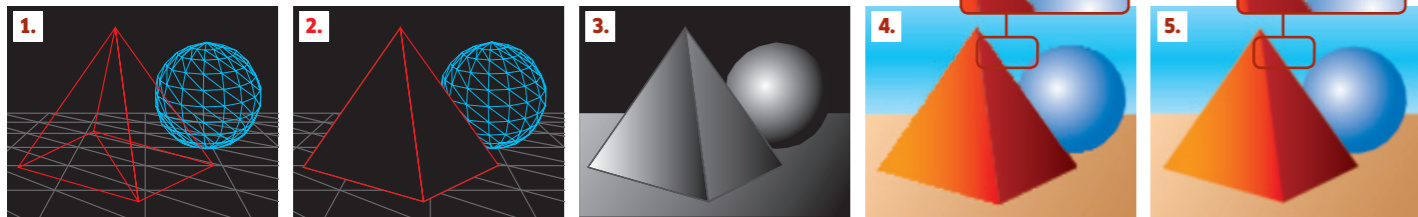
Az első lépcsőfokon, miután a GPU megkapta a szükséges nyers adatokat, megkezdődnek az előszámítások és átalakítások egy kisebb processzor segítségével (Setup Engine vagy Input Assembler). Ez az egység azonosítja, hogy a kapott adat milyen típusú. Lehet képi információ, shader program, vektor: a cél, hogy a megfelelő adat a megfelelő formátumban eljusson a megfelelő helyre.

A térbeli alakzatok a raszterizálásnak nevezett képmegjelenítésnél rengeteg, apró poligonból épülnek fel. A poligonok háromszög alakzatúak. Ezek csúcspontjainak a koordinátáit a vertex shader kapja, ami elhelyezi a megfelelő háromszöget a térben. Az elhelyezés sok esetben torzítást, méretezést, illesztést is jelent, a lényeg, hogy a végeredménél az objektumokon ne látszódjon, hogy miniatűr háromszögekből épülnek fel.

Amint felépült a térbeli kép, egy roppant fontos lépés következik. A néző szemzőgét figyelembe véve meghatározzák, a kép mely részei fognak látszani, és melyek lesznek takarásban. Az eljárás eltünteti az objektumok közül azokat, amik nem fognak látszani, ezzel nagyban csökkentve a GPU terhelését. Az eljárást Frustum Cullingnak hívják, a látóhatáron kívül eső objektumok eltüntetését pedig Clippingnek.

A vertex shader utolsó feladata a megvilágításhoz kapcsolódik. Ebben a lépésben kerülnek be a felhasznált fényforrások, amik megvilágítják a látnivalót: ezek nélkül a kép teljesen sötét lenne. A vertex árnyaló csupán a már meglévő alakzatokat, pontokat, poligonokat képes módosítani, torzítani, transzformálni, újakat nem képes létrehozni. Erre a feladatra született a DirectX 10-nél a geometriai shader, amivel olyan feladatok is nagyságrendekkel egyszerűbbé válnak, mint például egy fá kinövés a földből. A geometriai shader a képkalkotás legvégén, az eredeti 3D-s kép kiszámolása után lép működésbe. →

ÍGY KÉSZÜL A 3D-S KÉP: HOGYAN LESZ A SZÁMOKBÓL LENYŰGŐZŐ LÁTVÁNY

1. Vertex shaderekkel a számokból és vektorokból előállítják a térbeli képet
 2. Az adott szemszögből nem látszó részeket eltüntetik
 3. A látképet egy vagy több fényforrással világítják meg
 4. A pixel shaderek és a textúrák felruhazzák a modelleket és létrehozzák az effekteket
 5. Anti-aliasinggal elsimítják a cakkos éleket

Amint elkészül a nézőnek szánt 3D-s kép minden objektummal és világítással, egy kétdimenziós „fotó” készül a térbeli látványról, aminek a sík képernyőn ténylegesen meg kell majd jelennie. A renderelés folyamata során ezt a lépést hívják Screeningnek. A 3D-s objektumok minden pontja, ami eddig vektorként volt értelmezve, pixelekké konvertálódik, hogy kezdetét vehesse a legnehezebb számítási feladat.

A pixel árnyaló felelős az egyes képpontok tulajdonságainak kiszámításáért. A pixeleknek rengeteg attribútumát kell meghatározni, így például a színét, átlátszóságát, tükröződését, valamint a pixel shaderek felelősek a különböző effekteket kiszámításáért és képbe helyezéséért is.

A kép lényegében elkészült, már csak a végső simítások hiányoznak. A textúrák (képek) segítségével „felöltöztethetjük” a

modelleket, hogy azok realiztikus külsőt és kinézetet kapjanak, ugyanakkor a textúrák már korántsem olyan rugalmasak, mint a 3D-s objektumok. Például egy szimpla textúrával ábrázolt fa egy adott szögből hihetőnek tűnhet, ám amint elmozdulunk, láthatjuk, hogy csupán egy papírvékony képről van szó. A normál képeken felül a textúrának rengeteg változata létezik. Textúrával olyan trükkök érhetőek el viszonylag kis GPU-terhelés mellett, mint a realiztikusabbnak tűnő megvilágítás, az érdesített, avagy 3D-s felületek, de létezik animált (mozgó) és átlátszó textúra is.

Az utolsó lépések egyike a filterek alkalmazása. Ebben a lépésben alkalmazzák az anizotrop szűrést, ami élesíti a 3D-ben torzított textúrákat és eltünteti az illesztéseket. A végső filter, az élsimítás a ROP (Raster Operations Processor, de sokszor

nevezik Render Output Unitnak, Raster Operations Pipeline-nak vagy az ATI esetében Element Render Back-Endnek is) egységben kerül a képre. Feladata, hogy a cakkos, „lépcsős” ferde vonalak kisimuljanak, és a vonalak ne sok apró egyenesként jelenjenek meg a képen. Ez az eljárás rendkívül számításgényes, ám mindenképpen megéri az árát, hiszen végeredményként tökéletesen sima éleket kapunk.

Az elkészült kép végül a frame bufferbe kerül, ahol a grafikus futószalag véget is ér, hogy a kép végül a RAMDAC segítségével a képernyőre kerüljön. Az általánosan leírt 3D-s képkalkotás mellett azonban mind egyik cégnek megvannak a saját trükkjei, egyedi megoldásai, hogy még gyorsabban még szebb képet készítsenek. Nézzük meg, mi a különbség a mai csúcs-GPU-k közt.

GPU: A videokártyák szíve

A mai videokártyák már kizárólag a DirectX 10 szabvány szerint készülnek. Ez ugyan nem írja elő, hogy az adott GPU feltétlenül egységesített shaderarchitektúrát használjon, ám ezzel a módszerrel a leg-egyszerűbb megvalósítása, így az NVIDIA, az AMD-ATI és az Intel is ezt alkalmazza. A mai shader processzorok már univerzálisak, ennek köszönhetően a képkalkotásnál leírtak szerint minden feladatra, legyen az vertex, pixel, geometriai vagy egyéb számítás, befoghatóak. Mivel a feladatok optimális elosztását a szabad ALU-k közt (Arithmetic Logical Unit – egy shader processzor) globálisan kell a GPU-ban vezérelni, megjelentek a Thread Schedulerok, más nevéken a programszál időzítők. Ezek feladata, hogy az előfeldolgozó Setup Engine-ből érkező programszálakat párhuzamosítsák, és megfelelően elosszák a rendelkezésre álló shader processzorok között.

A nagy különbség az AMD-ATI Radeon GPU-ja és az NVIDIA GeForce GPU-ja között itt rejtőzik. Az NVIDIA GT200-as chipjében 240 shader processzor dolgozik, míg az AMD-ATI RV770-ében 800, ám a kettő közel azonos számolási teljesítménnyel bír. Az NV GT200 shader processzora in-order típusú és órajelként egy utasítás elvégzésére képes. Tartalmaz két ALU-t (Arithmetic Logic Unit) és egy FPU-t (Floating Point Unit), valamint a szükséges regisztertárat. Egy-magában egy ilyen SP (Streaming Processor) nagyon buta, ráadásul gyorsítótárral sem rendelkezik, ám az NVIDIA ezeket 10-esével – valójában csupán nyolcasával, de két darab 4-4 lebegőpontos SFU végrehajtóegységgel kiegészítve – úgynevezett Streaming Multiprocesszorokba (SM) csoportosítja, amikben már található saját cache és osztott memória is. Ezeket az SM-eket hármasával TPC-kbe (Thread Processing Cluster) tömörítették, amik saját textúrázó egységet is kaptak. A teljes értékű GT200-ban ebből a TPC-ből 10-et találunk, így jön ki a GTX280 240 shader processzora. Ehhez persze hihetetlenül sok, 1,4 milliárd tranzisztorra volt szükség, így született meg a GT200 képében a világ eddigi legnagyobb méretű, asztali gépekbe szánt processzora is.

Az AMD-ATI egészen másképp építette fel GPU-jának belsejét. Az NVIDIA Stream Processorát itt Stream Processing Unitnak nevezik, ám ezt leszámítva szinte tökéletesen egyezik az NVIDIA által készítetttel, így in-order, órajelként egy utasítást hajt végre és két ALU-ból, valamint egy FPU-ból áll. Ezekből a CPU-kból az ATI mérnökei ötöt (az ötödik egy speciális, az átlag SP-nél többre képes processzor) csoportosítottak egy blokkba, azaz Streaming Processzorba. Az 5D-nek is nevezett SP egyszerre, egyetlen órajel alatt akár öt utasítást is képes elvégezni, csupán annyi a megkötés, hogy egy SP egy programszálon tud csak dolgozni. 16 ilyen SP egység programszál elosztóval, saját memóriával, cache-sel és textúrázó egységgel kiad egy SIMD magot, amit az NVIDIA-nál SM-ként (Streaming Multiprocessor) találtunk meg. A SIMD a Single Instruction Multiple Data kifejezés rövidítése, ami ugyancsak mutatja, ez a felépítés kifejezetten a masszív párhuzamosítással hatékonyan elvégezhető feladatokhoz ké-

szült. Ugyan a Stream Processzorok önmagukban alig érnek valamit, 10 SIMD magba tömörítve, 800-an együtt dolgozva már komoly fenyegetést jelentenek az NVIDIA számára.

Noha az ATI RV770 shader teljesítménye jelentősen jobb, mint az NVIDIA GT200-é, a GeForce a ROP-ok túlerejével vág vissza. A GT200-ban összesen 32 ROP egység teljesít szolgálatot, míg az RV770-ben csupán 16 ilyen találunk. A fedélzeti memória kérdésében az NVIDIA újfent a nyers erő irányába mozdult el és 512 bites buszon 1024 MB memóriát pakolt GTX280-as kártyáira. Az ATI inkább a fejlesztés mellett döntött, és ugyan 256 bites interfészt használ, erre GDDR5-ös szabványú memóriát kapcsolt, ami a GDDR3 2 Gbit/s-a helyett 4 Gbit/s-os sávszélességre képes, arról nem is beszélve, hogy negyed annyit fogyaszt.

GPGPU: több holmi játékszernél

A videokártyák azért születtek, hogy szebb játékokkal játszassunk, ám a shader processzorok nagy számuknak és szervezésüknek köszönhetően hihetetlenül komoly számítási teljesítményre képesek, így egyes feladatokat a hagyományos CPU-knál több százszor gyorsabban képesek elvégezni. Ez lehet videótömörítés, fizikai számítás, mesterséges intelligencia és még sorolhatnánk.

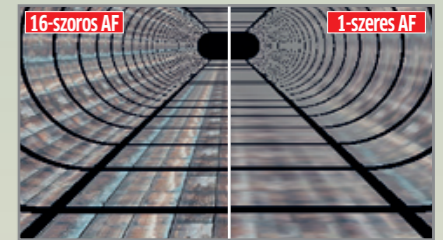
A GPGPU (General Purpose GPU – Általános célú GPU) kezdeményezés ilyen alkalmazások kifejlesztését segíti elő, hiszen minek heverne paragon az NVIDIA GT200 933 GFLOPS-os vagy az AMD-ATI RV770 1200 GFLOPS-os teljesítménye, amikor kiegészíthetné az asztali CPU-k viszonylag harmatos erejét (összehasonlításképpen: egy Intel Core 2 Quad Q6600 21,4 GFLOPS). Problémát jelent azonban a nehézkes programozás és a párhuzamosításra való felkészítés. Ennek megsegítésére az NVIDIA a CUDA (Compute Unified Device Architecture) fejlesztői környezetet kínálja, míg az AMD-ATI a CTM-et (Close to the Metal) adja a fejlesztők kezébe.

A GPU-k sokáig nem voltak képesek az asztali CPU-kkal felvenni a versenyt, mert csupán szimpla pontosságú lebegőpontos műveletek elvégzésére voltak alkalmasak, azonban az új generációtól már tartaniuk kell a központi processzoroknak: a GPU-k lassan, de biztosan a fejükre nőnek és megmutatják, hogyan kell százszorosára gyorsítani a PC-ket. ■

3D Lexikon

Anizotrop szűrés (AF): Élesíti a térben torzított textúrákat, eltünteti az átmeneteket és az illesztéseket.

Anti-Aliasing (AA): Az élsimítás eltünteti a cakkos éleket, de nehéz kiszámolni, ezért csak erős videokártyák képesek gyorsan elvégezni.

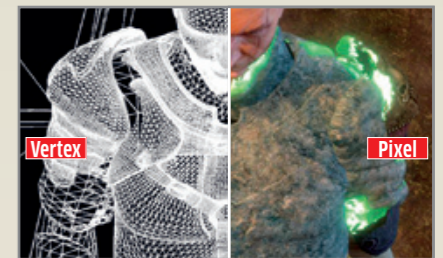
Framebuffer: Itt tárolódik a kimeneti kép a készítés alatt. Hogy ne lássuk az előkészületeket, két vagy akár három framebufferrel is használhatunk.

RAMDAC: Kiolvassa a kész képet a framebufferből, majd ezt kirajzolja akár analóg, akár digitális kijelzőre.

Raster Operation Processor (ROP): Itt találjuk a filtereket, valamint ez alkotja meg a framebufferben a végleges képet.

Shader (pixel): Minden egyes pixelhez különböző látványelemet lehet rendelni – ezek számítását végzi a pixel shader.

Shader (vertex és geometry): A vertex shader a 3D-s objektumok koordinátáiért felel, a geometriai shader pedig új objektumokat képes létrehozni.

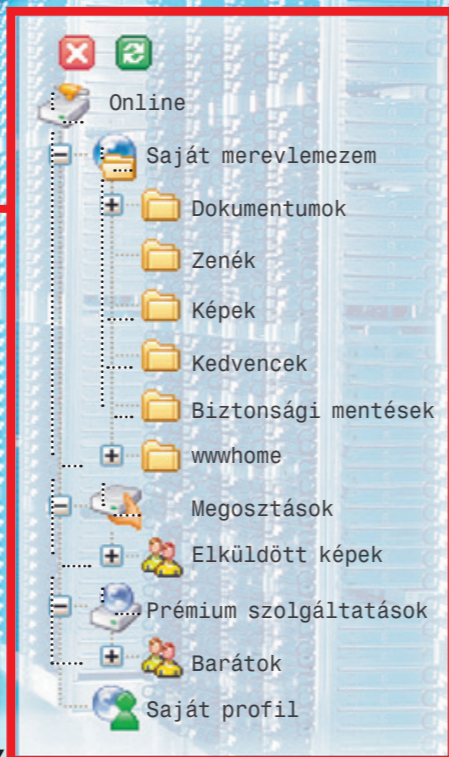

Textúra: A térbeli objektumnak textúrák adják meg a tényleges kinézetet. Többféle létezik a különböző fényhatásokhoz, felületi tulajdonságokhoz és persze a kinézetéhez is.

Z-buffer: Tárolja az ábrázolandó objektum pontjainak mélységét, így már kirajzolás előtt tudni lehet, mely részek nem fognak látszani a képen, amikkel így már nem is kell tovább foglalkozni.

Online tárhelyek: biztonságos adattárolás a weben

Az internetes cégek értünk versenyeznek: akár 50 GB tárhelyet is kaphatunk, még hozzá ingyen! De mekkora biztonságban vannak adataink a csalóktól és adatlopóktól hemzsegő interneten? A CHIP-ből megtudja, kire bízhatja nyugodtan fájljait. *Erdős Márton*

Ebben a cikkben

7 online tárhely tesztje

Tökéletes biztonság adatlopások ellen

Virtuális online HDD

Szoftvercsomag titkosításhoz

Az 500 GB-os merevlemez ma már alaptartozék minden új PC-nél: elegendő helyet biztosít személyes adatainkhoz, fotóinkhoz, zenéinkhez és videóinkhoz. Ám ha bekövetkezik a katasztrófa, minden elveszik. Az online merevlemezek soha nem mennek tönkre, ráadásul a világon bárhol is hozzáférhetünk. Mégis nagyon kevesen bízzák személyes adataikat internetes adatközpontokra a neten leselkedő veszélyek, adattolvajok miatt. Adata-

ink védelméről magunk is gondoskodhatunk, ha jelszóval védett, tömörített állományokként töltjük fel az online tárhelyre. Így már csupán megfelelő sávszélességre van szükségünk, na meg persze arra, hogy a hét szolgáltatás közül kiválasszuk a számunkra legmegfelelőbbet. Ebben segít olvasóink a CHIP. Tesztünkben megvizsgáljuk a szolgáltatók biztonságos adatfeltöltési lehetőségeit, a szoftvertámogatást, a felhasználóbarát (vagy éppen használhatatlan) kezelőfelületeket, a sebességet és az ár/érték arányokat is.

Olvasatunkban a legjobb internetes merevlemez gyors, olcsó, a Windowsba beépülő szoftver segítségével úgy kezelhető, akár egy helyi merevlemez, emellett titkosított adatkapcsolatot használ, és legalább 1 GB-ig ingyenes a használata. Tesz-

tünk mellé egy szoftvercsomagot is összeállítottunk, amiben olyan hasznos segédprogramokat gyűjtöttünk össze, amikkel tovább növelhetik adataik biztonságát, így végre olyan háttértárolóhoz juthatnak, ami maximális, lokális és globális (off site,

CHIP Összegzés

Továbbra sem leltünk aranyat kutatásaink során. A tesztgyőztes Humyóval olvasóink megtalálhatják a középutat használhatóság, sebesség és szolgáltatások között, ám ahogy bármelyik ingyenes szolgáltatás, ez sem nevezhető tökéletesnek. A remény tovább él, hogy hamarosan születik egy online tárhely szolgáltatás, ami biztonságos, gyors, könnyen kezelhető és mindezt nem kérné csillagászati összegeket.

vagyis a legnagyobb helyi katasztrófákat is túlélő) biztonságot nyújt legföltettebb adatainknak, és emellett 100%-osan titkos marad az adattolvajok előtt is.

TÁRHELY

30 GB a tesztgyőztes

Akár csak a hagyományos merevlemezeknél, a felhasználható tárhely a legfontosabb kritérium az online merevlemez esetében is. Ha meg kell válogatnunk, milyen fájlokat mentünk, máris csorbul a hasznossága az online mentésnek. A kínálat ebben hatalmas szórást mutat. Az ADrive nem kevesebb, mint 50 GB tárhelyet biztosít ingyen, bárkinnek, amit csak a Humyó közelít meg 30 GB-tal. Ez utóbbinál azonban van egy csavar a 30

GB-os, ingyenes tárhely felhasználhatóságában: tetszőleges fájlok mentésére (például dokumentumokéra) csupán 5 GB áll rendelkezésre, 25 GB pedig a médiafájloké lehet. Tehát ha tömörítéssel titkosítjuk személyes adatainkat, a Humyónál a reklámozott 30 GB helyett 5 GB-tal kell számolnunk.

Minden más szolgáltatás kevesebb tárhelyet biztosít 1 és 5 GB között, továbbá ne kerülje el figyelmünket, hogy ezek közül három szolgáltató is megszabja a maximális fájl méretet. Az ADrive és az Xdrive esetében még nem zavaró a 2, 2,5 GB-os fájlkénti limit, ellenben a DriveHQ idegesítő: mindössze 50 MB-ot engedélyez maximális fájl méretként! Amikor átlépjük, egy előugró ablak figyelmeztet, itt az ideje váltani a prémium szolgáltatásra, majd szépen a kassa felé terel minket. A felhasználó idegesítése ilyen eszközökkel teljességgel felesleges egy olyan szolgáltatásnál, ami amúgy is csupán egyetlen GB-nyi tárhelyet ad bérmentve.

Az olyan szolgáltatók, mint például a Mozy, az IDrive vagy a Gigabank nem vesződnek azzal, hogy a felhasználót kérdezzék meg a fájl feltöltés menetéről és formátumáról. Közülük csak a Gigabank képes arra, hogy a felhasználó utólag, webes felületen hozzáadjon fájlokat archivált adataihoz. Ugyanakkor a svájci székhelyű Gigabanknak van egy feletébb érdekes tulajdonsága, ami rossz esetben még biztonsági kockázatot is jelenthet. A szolgáltató garantálja, hogy adataink biztonságban tartja 5 éven keresztül, ám ezalatt az időszak alatt, amit a szerverre mentettünk, nem törölhetjük vagy módosíthatjuk, csupán a letöltés engedélyezett – mindez adatbiztonsági szempontokra hivatkozva.

Az olyan online tárhelyek, amik nem elsősorban a biztonsági adatmentésre fókuszálnak, nem ijesztgetnek ilyesfajta szigorral. A fájlok típusa, módosíthatósága, le- és feltöltése szabadon engedélyezett, továbbá olyan szolgáltatásokkal is próbálják vonzóbbá tenni az online tárhelyet, mint például a fájl- és könyvtármegosztás. Ez a közösségi extrának is nevezhető extra lehetősé teszi, hogy feltöltsünk akár komplett fotóalbumokat, esetleg zenéket (persze a szerzői jogokra gondosan ügyelve), majd egyszerűen megosszuk minden ismerősünkkel, akiknek a letöltéshez még regisztrációra sincs szükségük. A linkküldés egy-egy fájl megoldás, ám ha a zenealbumot vagy a fotókat nem tömörítjük egy-egy nagyobb fájlba, több száz link elküldése már kezelhetetlen. →

Még több online tárhely

SZOLGÁLTATÓ

Ma már sok internetszolgáltató kínál saját szerveren tárhelyet. Igaz, hogy ennek költsége általában nincs beépítve a szolgáltatás árába, ám adatkorlátozás netelérés (1 GB-os, 5 GB-os) esetén a saját szerverével való adatcserét nem minden szolgáltató számolja bele a limitbe. Egyre több biztonsági csomagnak része az online biztonsági mentés, így például a Norton 360 csomagban 2 GB-ot kapunk a Symantec szerveren, és a csomagba integrált adatmentő szoftverrel szinkronizálhatjuk is fontos adatainkat.

FIZETŐS AJÁNLATOK

Az összes, tesztünkben szereplő szolgáltatásnak létezik fizetős változata. Havi néhány száz, esetleg párezer forint ellenében nagyságrendekkel megnövelt, akár terabájt méretű online tárhelyet, még biztonságosabb kapcsolatot, nagyobb sávszélességet és extra biztonsági szolgáltatásokat kapunk (például földrajzilag is több helyre tükrözött adatok a természeti katasztrófák kivédése érdekében). Az ingyenes lehetőségek mellett komoly piaca van még a fizetős, professzionális adatmentési szolgáltatásokat nyújtó megoldásoknak is, ám ezeket nem éppen otthoni felhasználók pénztárcáikhoz szabták.

Lemzemellékletünkön

- 7-Zip** ▶ Többféle tömörítést ismer, kódol és titkosít ⊕ ⊖
- AxCrypt** ▶ Egyetlen gombnyomással titkosíthatjuk adatainkat ⊕ ⊖
- Blowfish Advanced CS** ▶ Többféle kódolást kínál: aes, tDes és Blowfish ⊕ ⊖
- Enigmail** ▶ A Thunderbird kiegészítéseként rosszindulatú e-mailektől véd ⊕ ⊖
- Personal Backup** ▶ Biztonsági másolatot készít helyi vagy hálózati meghajtóra ⊕ ⊖
- Stegano32** ▶ Titkosítja és egy kép mögé rejtja az adatokat ⊕ ⊖
- TrueCrypt** ▶ A fájlok és könyvtárak mellett partíciókat is képes titkosítani ⊕ ⊖

Programok a ⊕ CD-n ⊖ DVD-n

Az Xdrivenál, ha engedélyezzük, a megosztás kiterjedhet a letöltés mellett feltöltésre vagy fájlok módosítására, bár ehhez már ismerőseinknek is kötelező a regisztráció.

KAPCSOLAT

Teljes sebességgel előre

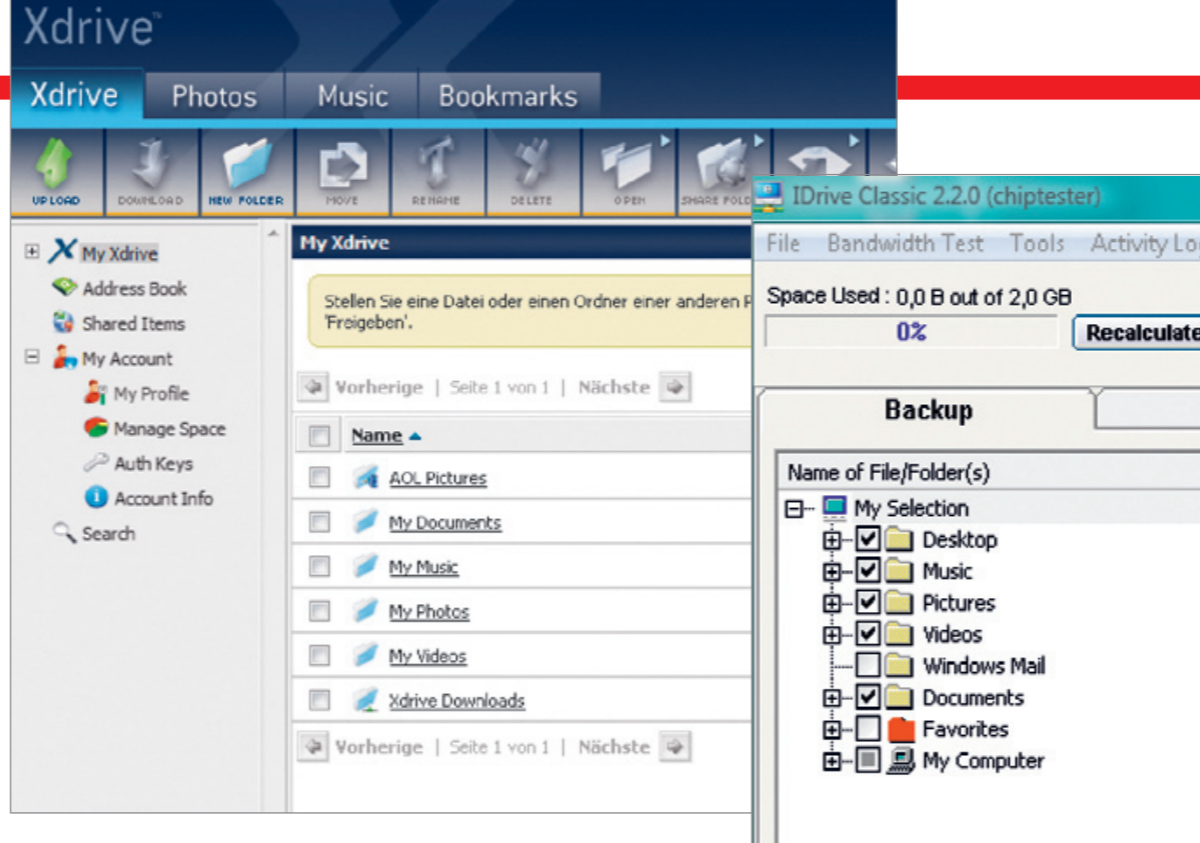
Ahhoz, hogy online HDD-nk használata kényelmes legyen szélessávú netkapcsolatra lesz szükségünk. A szolgáltatók szervereinek sebességét egy 300 MB-os fájlcsoaggal teszteltük – és bizony sok szolgáltató próbára tette végtelen türelmünket. Az ADrive veszélyes játékot űzött idegeinkkel, méghozzá ke-rek 160 percen keresztül, de a DriveHQ-nál is biztosan csuklott a szolgáltatásért felelős részleg, amikor 130 percig várokoztattak. Ez a sebesség egyszerűen nem alkalmas a feladatra. Szerencsére vannak pozitív példák, mint a Humyo, ahol a 300 MB feltöltése mindössze 14 percünköt rabolta el, ahogy a letöltésre sem kellett 7,5 percnél tovább várnunk. Csak

az Xdrive és a Gigabank voltak gyorsabbak: 4 perc alatt mentették a 300 MB-os fájlpakktot. A kiváló sebesség mit sem ér, ha az adatátvitel nem biztonságos. A hét szolgáltató közül öt kínál erre megoldást SSL titkosítással, a Humyo és az ADrive esetében ezért az extráért felárat kérnek. Ha szeretnénk, hogy adataink már eleve biztonságban, titkosítva hagyják el gépünket, használjunk lokális titkosítást szoftvercsomagban mellékelt fájltitkosító és tömörítő alkalmazások segítségével. Sajnos online tárhelyeknél a kapcsolat megszakadásával is számolnunk kell. Tesztünk során ilyen az ADrive-nál és az Xdrive-nál tapasztaltunk, ráadásul további egy teljes percet vett igénybe a feltöltési oldal újbóli betöltése.

KEZELÉS

Hogy elkerüljük Spártát

A kényelem alapvető eszköze a kliens-szoftver, amivel könnyedén intézhetjük le- és feltöltéseinket. A tökéletes megoldás

WEBES KEZELŐFELÜLET Multimédiától a névjegyzékig: kevés olyan online tárhely szolgáltatás létezik, aminek olyan kezes a webes felülete, mint az Xdrive-nak

ELSŐ LÉPÉSEK! Az iDrive backup eszközével tapasztalatlan felhasználók is pillanatok alatt készíthetnek biztonsági másolatot fájljaikról

dás az lenne, ha online tárhelyünk Windows alatt egy újabb merevlemezként látszana. Erre alapszinten a Mozy és a Gigabank képesek, a Humyóval azonban megtudhatjuk, milyen egy közel tökéletes beépülő online tárhely. A program nemcsak, hogy virtuális merevlemezként integrálja a tárhelyet rendszerünkbe, de szükség esetén internetes letöltéseinket is azonnal itt tárolja el.

A biztonsági mentést minden szolgáltató másképp értelmezi. A Humyo „legnagyobb biztonság” és „szinkronizált adatok” szlogenekkel hirdeti szolgáltatását, noha a szolgáltatás nem tartalmaz valódi backup megoldásokat. A felhasználó bármikor mentheti adatait a Humyo tárhelyére, ha pedig éppen nincsen internetkapcsolat, a kliens szoftver eltárolja a mentéseket, és online kapcsolat esetén másolja fel ténylegesen az adatokat. Más szolgáltatók hagyományos biztonsági

funkciókat integráltak: a Mozy előre definiált könyvtárakat, fájlok ment automatikusan a megadott időben. A Gigabanknál beállíthatjuk, mely könyvtárakat és milyen fájltípusokat monitorozzon a kliens szoftver, és ha bármilyen változást észlel, azonnal töltse fel a szerverre. Itt előny, hogy az egyes fájlok új változatával nem felülírja a már mentett állományt, hanem új változatként rögzíti, így később az egyes fájlok bármely változatát visszailleszhetjük.

A kliens mellett az online felület is fontos tényező. A DriveHQ-nál átlátható, jó kezelőfelület fogad, ráadásul a szolgáltatás része az online médialejátszó is. Az ADrive-val pillanatok kérdése akár több száz fájl is letölteni, a Humyo ugyan mostohán kezeli a böngészős fájlletöltést, ám annál erősebb a multimédiás fájlok online kezelésében: automatikus rendszerezéssel, képnézetetével és médialejátszóval könnyíti meg fájljaink online elérését. ■

HELYEZÉS	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS	7 HELYEZÉS
Termék	humyo	Xdrive	ADrive	Gigabank	iDrive	DriveHQ	mozy
Készítő	humyo.com Ltd	Xdrive LLC (AOL)	ADrive LLC	Fast LTA	Pro Softnet	Drive HQ	Mozy
Információ	www.humyo.com	www.xdrive.com	www.adrive.com	www.gigabank.de/en/gigabank	www.idrive.com	www.drivelhq.com	www.mozy.com
Összpontszám	81	76	68	68	67	65	60
Tárhely (40%)	90	76	92	48	52	46	52
Adatkapcsolat és sebesség (37%)	78	85	44	97	88	70	76
Szolgáltatások (23%)	69	60	66	55	59	90	48
Tárhely							
Teljes tárhely	30 GB (25+5 GB)	5 GB	50 GB	1 GB	2 GB	1 GB	2 GB
Fájlméret limit	-	2,5 GB	2 GB	-	-	50 MB	-
Fájl- és könyvtármegosztás	●	●	● (csak fájlokat)	-	-	●	-
Adatkapcsolat és sebesség							
Feltöltési idő (300 MB)	14 perc	17 perc	160 perc	16 perc	36 perc	130 perc	54 perc
Letöltési idő (300 MB)	7,5 perc	4 perc	75 perc	4 perc	15 perc	65 perc	84 perc
Stabilitás	Stabil	Néhányszor megszakadt	Néhányszor megszakadt	Stabil	Stabil	Stabil	Stabil
Titkosított adatátvitel	Csak a fizetős csomagban	●	Csak a fizetős csomagban	●	●	●	●
Szolgáltatások							
Kliens szoftver	Nagyon jó	Közepes (gondok a kapcsolódással és az uninstallal)	Túl egyszerű (lebutított ftp kliens)	Jó	Nagyon gyenge (csak áttekintésre)	Jó	Nagyon gyenge (csak backup mentésre)
Automatikus backup funkció	-	részletes	részletes	kevés beállítás	részletes	részletes	részletes
Több fájl letöltése (kliens/böngésző)	●/csak fájlként	●/●	csak backupok/●	●/csak fájlként	csak backupok/csak backupok	●/csak fájlként	csak backupok/csak backupok
Regisztrációhoz szükséges adatok	Név, ország, e-mail, jelszó	Név, ország, telefon, irányítószám, nem, e-mail, jelszó, születési dátum	Név, ország, irányítószám, e-mail, jelszó	Név, utca, irányítószám, nem, e-mail, jelszó	Név, e-mail, jelszó	Név, e-mail, jelszó	Név, ország, telefon, foglalkozás, irányítószám, nem, e-mail, jelszó, születési dátum
Webes kezelőfelület	Egyszerű, jól használható	Egyszerű, jól használható, apróbb hibákkal	Egyszerű, de lassú és több oldalra osztott	Egyszerű, extrák nélkül	Túl kevés szolgáltatás	Egyszerű, sok szolgáltatás	Túl kevés szolgáltatás
Fájlkérés	Szimpla kereső	Szimpla kereső	Szimpla kereső	-	Szimpla kereső	Összetett kereső	-
Bővítési lehetőségek	60 dollár/év (100 GB tárhely, több szolgáltatás)	100 dollár/év (50 GB tárhely, több szolgáltatás)	70 dollár/év (több szolgáltatás)	30 euró/5 év (5 GB tárhely)	50 dollár/év (150 GB tárhely)	3 dollár/hónap (2 GB tárhely, több szolgáltatás)	5 dollár/hónap (korlátlan tárhely)

● igen ■ Csúscategória (100–90) ■ Felső kategória (89–75) ■ Középkategória (74–45) ■ Nem ajánlott (44–0) Értékelés pontszámokkal (max. 100)

CHIP KOMPAKT: Online tárhelyek

Hasznos tudnivalók

✓ Upgrade A tökéletes használhatóság és még szélesebb körű szolgáltatások érdekében érdemes némi pénzt áldozni online tárhelyre: nagyobb tárhely, gyorsabb kapcsolat, megnövelt biztonság.

✓ Adatlopás Még a legkomolyabb biztonsági vonalakon is át lehet jutni: ahogy helyi lemezeinken, úgy online tárhelyeken se tároljunk soha banki információkat, jelszavakat, vagy ha mégis, hát használjuk a szoftvercsomagban található titkosítók egyikét.

A legjobbak

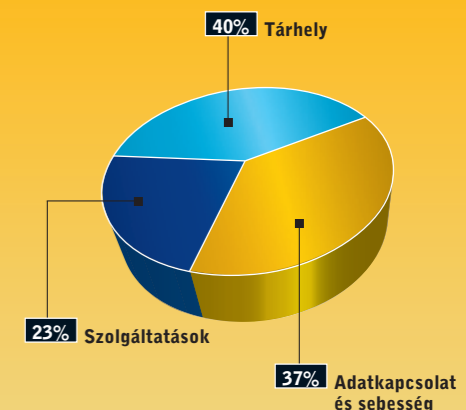
1 HUMYO

30 GB tárhely ingyen, gyors és stabil kapcsolat, jól kitalált és megvalósított szolgáltatások juttatták a Humyót tesztünk első helyére. A webes felület felhasználóbarát és sok extrát kínál, ahogy a meghajtóként integrálható helyi felhasználás is ropant kezessé teszi ezt a szolgáltatást. Kizárólag a backup lehetőségeket és az SSL titkosítást hiányoltuk az ingyenes csomagból.

Ár: ingyenes

ÍGY TESZTELT A CHIP

A tesztben résztvevő, ingyenesen is használható online tárhely szolgáltatásoknak megfelelő tárhelyet kell biztosítaniuk, nem korlátozhatják túlzottan a fájlméretet, az adatkapcsolatnak pedig titkosítottnak, stabilnak és gyorsnak kell lennie. A webes felület legyen egyszerűen használható, támogassa egyszerre több fájl le- vagy feltöltését, valamint beépített nézegetővel már online is megnézhesük a képeket, videókat vagy éppen zenéket. Sok pontot ér, ha az online tárhely merevlemezként integrálódik az operációs rendszerbe, és emellett támogatja a gyakran használt backup funkciókat is (inkrementális, teljes tükrözés stb.).

»»» 10 PNA egyetlen pillantásra

Az egyszerű navigáció ma már nem elég – ha a vásárlók kegyeiről van szó, egy PNA-nak ennél többet kell tudnia. A CHIP tíz elektronikus navigátort vizsgált meg. *Rosta Gábor*

CHIP EXPRESSZ TESZT

Tények röviden és velősen

Már több mint egy éve tanyáznak a PNA-k a „kütyük” eladási listáinak az élén. Mérnöki szemmel nézve a mai eszközök szinte tökéletesek – amíg korábban még találkozhattunk olyan példányokkal, amelyek megvásárlását egyértelműen nem javasoltuk, hiszen vagy alig találták meg aktuális helyzetüket, vagy éppen normális útvonalat nem tudtak ajánlani, addig mára a mezőny kiegyenlítetté vált.

Valamennyi megvizsgált PNA könyvedén teljesíti az alapkövetelményeket, ennek megfelelően tökéletesen alkalmasak a sofőrök, kerékpárosok vagy gyalogosok útbaigazítására. Egyedüli problé-

mát a térképadatok jelenthetik – különösen, ha a magyarországi adatbázisról van szó. De még ezen a területen is impozáns a fejlődés a régi készülékekhez képest: ahol korábban csak a főváros és az autópályák voltak meg, ott most szinte naprakész adatokat találunk, egyedül a fris-

CHIP Összefoglalás

■ Bár a kijelző minősége messze lemaradt a kortársak mögött (sem 3D, sem domborzat, sem élsimítás), a navigációs szolgáltatások sokrétűsége, az internetes térképrfrissítés és hasonló extrák miatt a rendkívül kiegyenlített versenyben a TomTom Go 930 Traffic TMC vévővel, automatikusan, akár naponta frissülő térképekkel és sok más finomsággal rendelkezik, ráadásul Európán kívül

TÉRBEN Egyre több nevezetesség már élethű 3D-s modellként jelenik meg a navigációs eszközök kijelzőjén – ismeretlen terepen ez néha hasznos is lehet

sen átadott autópálya-szakaszoknál lehetnek gondok.

Az alapszolgáltatások között tehát alig van különbség – a végső sorrendet jórészt az extrák döntötték el. Így például a tesztgyőztes TomTom Go 930 Traffic TMC vévővel, automatikusan, akár naponta frissülő térképekkel és sok más finomsággal rendelkezik, ráadásul Európán kívül

A leghasznosabb tippek PNA-k vásárlásakor

EXTRA SZOLGÁLTATÁSOK

Legyünk tisztában azzal, hogy mit is várunk az adott készüléktől. Az egyikben médialejátszót találunk, a másikban inkább az átlagnál sokkal részletesebb POI-adatbázist. Ezekért a funkciókért azonban többet kell fizetnünk – a csak navigációra való készülékek meglehetősen olcsók már.

HANGERŐ

Vezetés közben ritkán van csend – az autó vagy a rádió hangja könnyen elnyomhatja a navigációs utasításokat. Ennek megfelelően vásárlás előtt ellenőrizzük, hogy mekkora hangerőre képes a kinézet PNA. Erre használhatjuk a demó üzemmódot, amely gyakorlatilag mindegyik készülékben megtalálható.

FRISS TÉRKÉPEK

A legjobb navigációs eszköz is csak olyan jó tud lenni, mint a térképadatok – és ez különösen hazánk esetében lehet probléma. A legjobb magyar térképadatbázis a TopMap-tól származik, ezt használja például az iGO és a Garmin is. Vásárláskor kérdezzünk rá a térképrfrissítés lehetőségére.

LEFEDETTSÉG

A csak Közép- és Kelet-Európát tartalmazó eszközök olcsóbbak a teljes Európát tartalmazóknál – ám ha sokat utazunk tőlünk nyugatabbra, válasszunk az utóbbiak közül, hiszen az utólagos bővítés nem mindig oldható meg, ráadásul ilyenkor az árak is magasabbak.

Észak-Amerika és Hawaii térképe is megtalálható rajta.

Persze legtöbbünk számára ez inkább csak érdekesség, de jól mutatja, hogy mit meg nem tesznek a gyártók a vásárlók megnyerése érdekében. Hasonlóan funkciógazdag a Garmin nüvi 860 (többnyelvű beszédfelismerés, FM adó), és az ASUS R700t (FM adó, kép- és videolejátszó) is.

A sok szolgáltatásért persze fizetnünk kell – mindhárom készülék az átlagot meghaladó árral rendelkezik.

A fejlődés legújabb iránya az épületek három dimenziós megjelenítése. Az év elején még csak néhány városban láthatuk így a híresebb építményeket, ám egyre több ház rajzát készítik el – tapasztalatunk szerint azonban ez inkább csak ér-

dekes, mint hasznos szolgáltatás, sőt, navigáció közben még néha zavaró is lehet, főleg, amikor kirajzolásuk közben szaggatni kezd a térképrfrissítés, vagy éppen kitakarják a következő kanyart. Ezek a rajzolt épületek azonban még csak az első lépések a jövő teljesen fotórealisztikus képet mutató fejlett navigációs eszközei felé. ■

EXPRESSZ TESZT	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS	7 HELYEZÉS	8 HELYEZÉS	9 HELYEZÉS	10 HELYEZÉS
Termék	TomTom Go 930 Traffic	Garmin nüvi 860	ASUS R700t	Garmin nüvi 255WT	Navon 450	DreimGO DC-210	Xroad 4150	Navigon 7110	Mio Moov 360	TomTom One CEU
Tájékoztató ár	109 900 Ft	159 900 Ft	93 600 Ft	79 900 Ft	56 900 Ft	54 900 Ft	59 900 Ft	79 900 Ft	65 400 Ft	36 900 Ft
Internet	www.tomtom.com	www.garmin.hu	hu.asus.com	www.garmin.hu	gpsbolt.hu	gpsbolt.hu	www.infopatika.hu	gpsbolt.hu	www.lcp.hu	www.tomtom.com
Összpontszám	98	95	93	92	91	90	89	88	85	84
Értékelés	■■■■■■■■■■	■■■■■■■■■■	■■■■■■■■■■	■■■■■■■■■■	■■■■■■■■■■	■■■■■■■■■■	■■■■■■■■■■	■■■■■■■■■■	■■■■■■■■■■	■■■■■■■■■■
Navigáció (25%)	92	95	95	92	90	90	88	80	74	85
Felszerelés (25%)	100	92	90	84	88	88	87	89	83	67
Navigációs szolgáltatások (20%)	100	92	95	90	90	90	88	92	85	85
Ergonómia (20%)	98	100	92	100	93	92	92	91	97	98
Dokumentáció/szolgáltatások (10%)	100	98	92	98	94	92	92	95	95	91
Ár/érték	Jó	Közepes	Jó	Jó	Kiváló	Kiváló	Jó	Közepes	Közepes	Kiváló
Műszaki adatok										
Lefedtettség	Európa + Észak Amerika	Európa + külön Magyarország	Európa + Oroszország	Európa	Európa	Európa	Európa	Európa	Európa	Regionális
Bővítés	SD	microSD	microSD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD
Dinamikus navigáció	TMC	TMC	TMC	TMC	Nincs	-	TMC	TMC	TMC	-
Alapszoftver	Saját	Saját	iGO8	Saját	iGO8	iGO8	iGO2006 Plus	Saját	Saját	Saját
GPS vevő	Global Locate Hammerhead	N/A	SiRF Star III	N/A	Centrality Atlas III	Centrality Atlas III	SiRF Star III	SiRF Star III	SiRF Star III	Global Locate Hammerhead
Kijelző	480×272 @ 4.3"	480×272 @ 4.3"	480×272 @ 4.3"	480×272 @ 4.3"	480×272 @ 4.3"	480×272 @ 4.3"	480×272 @ 4.3"	480×272 @ 4.3"	480×272 @ 4.3"	320×240 @ 3.5"
Extra funkciók	Zenelejátszó, internetes térképrfrissítés, képnézetes és fotó alapú navigáció, FM adó	Utazási segédesszközök, FM adó, fotó alapú navigáció, játékok, zene és képlejtszó	FM adó, film, hang és képlejtszás	Utazási segédesszközök, zene és képlejtszás	Film, hang és képlejtszás	Film, hang és képlejtszás	Film, hang és képlejtszás, játék	-	Fotó alapú navigáció	-
Méret [mm]	118×83×24	125×78×18	127×82×15	122×74×20	116×80×18	115×80×22	147×83×26	131×92×23	130×78×18	96×82×25
Tömeg [g]	220	176	189	174	185	218	285	195	170	174

CD- és DVD-tartalom

Hibátlan lemezírás, mindenre kiterjedő Windows-tuning, merevlemez-gyorsítás – mindez nem gond a CHIP novemberi DVD-jével, amelyen most 10 nagynevű, fizetős program teljes változatát találja.

CSAK A CHIP OLVASÓINK

Képrendezés megoldva!

AJÁNDÉK INGYENES VÁLTOZAT

Egyre csak sokasodnak a képei? Bosszantó, hogy a szétszórta mappákban épp a keresett fotót nem találja? Ideje végre letennie a voksát az egyik képrendező/képszerkesztő program mellett, és ezt használva lassan, de biztosan úrrá lenni a képkáoszon!

Ehhez most a teljesen magyar nyelvű Zoner Photo Studio 8-at ajánljuk. Csak tölts le a program telepítőjét a download.chip.eu/hu oldalról, majd regisztrálja az alábbi kóddal:

AMAKC-RIB4T-AMA4W-E84KT

Ezzel korlátlan ideig használhatja a Classic változatot, és 50 százalékos kedvezményt kap, ha kedvet kapna a bővített funkciókkal rendelkező Professional kiadás megvásárlásához.

Nekünk a programnak a letisztult, klasszikus, windowsos felülete tetszett a legjobban. Minden funkcióra képes, amire a hasonló vetélytársai, és ezt logikusan felépített, praktikus, már-már puritán felületen biztosítja. Nincsenek sallangok és garantált, hogy bármilyen funkcióra is legyen szükségünk, azt azonnal megtaláljuk (nem úgy, mint az Office 2007-ben...). Óriási pozitívum, hogy minden szerkesztési műveletnél az eredeti és a változtatások utáni képet egymás mellett mutatja. Így nyugodtan finomíthatunk a beállításokon és eldönthetjük, hogy az effekt tényleg előnyre válik-e a képnek, megfelelő-e az új méret, stb.

ACTINIC CATALOG 9 LE

Webáruház érthetően

TELJES VÁLTOZAT

Webáruház készíthet az otthonában rekordsebességgel, ha feltelepíti a DVD-ről az Actinic Catalog szoftvert, amely a számítógépet akár szervertként üzemelteti, ha nem akarunk szolgáltatót keresni.

A program 20 termék feltöltését engedélyezi, de könnyen lehet, hogy ez sokaknak elegendő egy kereskedés beindításához. A termékekhez csatolható akció, meghatározhatjuk a kivetett adó mértékét és a szállítási költségeket, melyek a vásárláskor már automatikusan megjelennek a végösszegben. A teljes üzembe helyezést lépésről lépésre segíti egy útmutató rendszer, ami az elsőre bonyolultnak tűnő részeket is részletes magyarázattal értelmezi. Hasonlóképpen személyre szabható a webshop külseje, és az elkészült áruháza a szerverre helyezve önállóan gyűjti a megrendeléseket, és kezeli az árukészletet. A virtuális bolt felügyeletét, karbantartását ugyanígy a kezelőfelületen végezhetjük. Az interneten vásárlók nagy része bankkártyával fizet, ezért ajánlatos a rendszerhez csatolnunk valamilyen hitelkártya-elfogadó intézetet, ami egyszerűsíti a vásárlást, és amivel az ügyfelek kifizetéseit is nyomon követhetjük. Nem feltétlenül szükséges külön raktárkészlet-nyilvántartó rendszert beszerezni, mert a programból jelentést készíthetünk a termékek mennyiségéről, vagy figyelmeztetést állíthatunk be, ha egy tétel fogyóban van.

FOTOINSIGHT DESIGNER 3

Digitális fotólabor és tördelő

TELJES VÁLTOZAT

A digitális fényképek előhívását mostantól a karosszékéből is intézhetjük, mert a PhotoInsight online fotólabor házhoz viszi a megrendelt képsorozatot. A szolgáltatás igénybevételehez szükség lesz a mellékletünkön található ingyenes designer programra, amellyel készre szabhatjuk a kívánt fotókat, és továbbküldhetjük feldolgozásra.

Kényelmi funkcióként a laborra bízható az elküldött képek optimalizálása, ahol a színt és az expozíciót szükség esetén korrigálják, hogy papírról a legjobb minőségben köszönjön vissza a fotó. Ez még a jéghegy csúcsa, mindemellett professzionális nyomdai szolgáltatások bővítik a lehetőségeket, a kreatív megvalósítás kivitelezésében. Ingyenes poszterek vagy képeskönyvek készülhetnek a szerkesztőprogram segítségével, melyben megválaszthatjuk a borítók és a lapok anyagát. A belső arculattervet sablonok segítségével, saját kreativitásunkkal gazdagíthatjuk. Az igényeket maximálisan kielégítik a kiegészítő szolgáltatások, melyekkel jópofa ajándéktárgyak készülhetnek.

A használathoz nincs szükség folyamatos internetkapcsolatra. A szoftverrel a látványtervek bárhol, bármikor elkészíthetnek és később leadható a megrendelés a webben keresztül. A webhelyen a rendelés számával nyomon követhető a termékek állapota és az érkezés várható időpontja.

A használatához nincs szükség folyamatos internetkapcsolatra. A szoftverrel a látványtervek bárhol, bármikor elkészíthetnek és később leadható a megrendelés a webben keresztül. A webhelyen a rendelés számával nyomon követhető a termékek állapota és az érkezés várható időpontja.

ADOBE MEDIA PLAYER 1.1

Valódi tv a neten

INGYENES

Az Adobe is betörni igyekszik az online videózás piacára saját médialejátszó-jával. A Youtube-hoz hasonló, ám jóval guzsztosabb tallózával nemzetközi és egyéb jelentős tévécsatornák műsorait tekinthetjük meg utólagosan, webre optimalizált minőségben. Sorozatok, hírműsorok, rajzfilmek között válogathatunk a kategorizált rendszerben. Sajnos bizonyos tévéadások műsorai – sugárzási jogok miatt – itthonról egyelőre nem elérhetőek.

MAGDRIVE 7.2

Átjáró Mac és Win között

PRÓBAVERZIÓ

A Windows alá fejlesztett szoftver olvashatóvá varázsolja a PC-hez csatoltatott Mac OSX által formázott meghajtókat. Kifejezetten Mac-hez készült eszközök megszelídítésére is alkalmas, mint például a Mac floppy. Az eszközre másolt fájlok olvashatóak lesznek a Mac OSX alatt. Szűz meghajtók formázása és felosztása egyszerű lemezkezelővel megoldható. A beépített íróval Mac-kompatibilis adat CD és DVD készíthető.

BIZTONSÁGI CSOMAG

Tökéletes védelem a CHIP-olvasóknak

CHIP VÁLOGATÁS

A CHIP garantálja a biztonságot: minden hónapban átnyújtunk olvasóinknak egy teljes biztonsági csomagot. Válogatásunk tartalmazza a legjobb vírusirtókat, kémprogramirtókat, ingyenes tűzfalat és a leghatékonyabb spamszűrőt. A programokat havonta frissítjük.

A szupergyors NOD32-t a www.nod32.hu/chip oldalon lehet regisztrálni, az újságban minden hónapban frissülő kód segítségével. E havi kódunk: 9x3thp

A csomag tartalmazza a NOD32 nagytestvérét, az Eset Smart Security 3.0-t, mely a NOD 32 mellett tűzfalat, és levélszemét-szűrőt is tartalmaz.

Biztonságcsomag-tesztünk győztese a Kaspersky Anti-Virus. A magyar nyelven is használható Kaspersky 7.0.0.125 vírusirtóját a DVD/CD-n mellékelte kulcsfájl segítségével kell aktiválni. A lemez mellékelten pontos útmutatót talál a licenckulcs használatához. A biztonsági csomagban szereplő és rendszeresen frissített további szoftverek: Panda Internet Security 2008, Avira AntiVir Personal Edition Classic 8.1.0.331, AVG AntiVirus Free 8.0.169, Ad-Aware 2008 71.0.8, Spybot Search & Destroy 1.6.0.30, Comodo Firewall Pro 3.0.25, Spamihilator 0.99.43

Biztonságcsomag-tesztünk győztese a Kaspersky Anti-Virus. A magyar nyelven is használható Kaspersky 7.0.0.125 vírusirtóját a DVD/CD-n mellékelte kulcsfájl segítségével kell aktiválni. A lemez mellékelten pontos útmutatót talál a licenckulcs használatához. A biztonsági csomagban szereplő és rendszeresen frissített további szoftverek: Panda Internet Security 2008, Avira AntiVir Personal Edition Classic 8.1.0.331, AVG AntiVirus Free 8.0.169, Ad-Aware 2008 71.0.8, Spybot Search & Destroy 1.6.0.30, Comodo Firewall Pro 3.0.25, Spamihilator 0.99.43

Több mint 36 000 letölthető program...
5100 teszt és értékelés... 217 000 tag

CHIP 2008/11 DVD

TELJES VERZIÓK | BIZTONSÁGI CSOMAG | FRISS PROGRAMOK | HONOSÍTÓ MŰHELY

Kiemeltünk 7P újrakezdés

Ha ráklickszel erre a borítóra (online kapcsolat esetén), megnyílik a böngészője, és betöltődik a chiponline.hu-n található archívumunk. Itt előfizetünk - a nekik járó kód beírását követően - megtalálják korábbi számainkat kereshető PDF formátumban.

Innen telepítheti teljes változatú programjainkat. Figyelem! A legtöbb programhoz mellékelünk egy internetes linket, erre ráklicskelve igényelheti a CHIP olvasóink ingyen járó termékkulcsot.

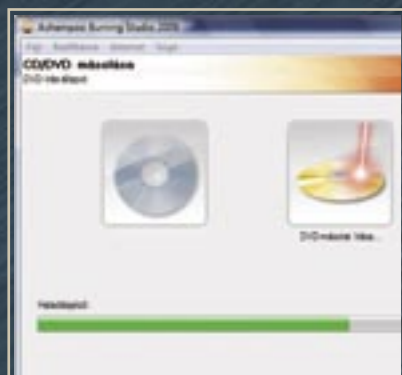
CHIP USB-kulcs Helyeztetre

Az 50 legjobb TUNINGESZKÖZ

Mo. Ingyenletelhető védelmi csomagja

Véletlen törlés? TÖBBÉ NEM GOND

- Teles verziók – Csak a Chip olvasóink, sosem látott mennyiségben
- Ashampoo WinOptimizer 2009
 - Ashampoo Cover Studio 2009
 - Iolo Search and Recover 5
 - FotoInsight Designer 3
 - Actinic Catalog 9 25 LE
 - Ashampoo Burning Studio 9
 - Ashampoo Photo Optimizer 2
 - Iolo Drive Scrubber 3.5
 - Paragon Total Defrag 2009
 - Paragon Hard Disk Manager 8.5 SE
 - Titan Backup 1.5
- Ingyenes tűzfalak – Megfelelő védelmet nyújtanak?
- Comodo Firewall Pro 3.0
 - ZoneAlarm Firewall 7.0.483
 - Sunbelt Personal Firewall 4.6
 - PC Tools Firewall Plus 4.0.0.45
 - Ashampoo FireWall FREE 1.2
- Friss és új Windows – Pont, mint újkorában
- WinFuture xp-Iso-Builder 3.0.7
 - vLite 1.2
 - VirtualBox 2.0.2
 - Driver Collector 1.2
 - Outlook Backup Assistant 3
 - MozBackup 1.4.8
 - Unattended 4.7
 - Personal Backup Vers. 4.3.0.1
 - Cobian Backup 9.1.1.193
- Online banking – Új veszelejek
- Avira Rootkit Tool
 - Phishtank sitechecker-4.2.3-fx
 - Noscript-1.8.1.3-fx+moz+sm
 - Gmer1014
 - FSecure 2009
- Online HDD – Ingyen tárhelyek az interneten
- 7zip 4.57
 - AxCrypt 1.6.4.4
 - Blowfish Advanced CS 2.5.7
 - EncryptOnClick 1.3.1.3
 - Enigma 0.95.7
 - Personal Backup 4.3
 - TrueCrypt 6.0a
- USB kulcs vészhelyeztetre – Chip mentőrendszer
- IMGBurn 2.4.2.0
 - Syslinux 3.71
 - Unetbootin 2.82
 - Chip Linux
- Ingyenes programok – A hónap legjobbjai
- Teen Spirit 0.95c.856
 - Lingoes 2.4.5 Beta
 - PDF-XChange Viewer v.2.0039
 - DivFix++ v0.30
 - Visual CD 4.0
 - TwinsVisions 0.4.1.1444.beta
 - Free 3GP Video Converter 3.1.1.3
 - USB Image Tool v1.27
- Játékok a Chipen – Egy kis szórakozás
- FIFA09 – Demo
 - Nikopol – Demo
 - Mercedes CLC Dream Test Drive – Teljes játék
 - TAGAP The Apocalyptic Game About Penguins 1.7 – Teljes játék
- 50 tuning program – Gépiünk extra teljesítménye
- Registry Cleanup 2007
 - Dexpot 1.4
 - CrystalXP 0.21
 - WinFlip 0.50
 - FlashGet 1.9.6
 - IE7Pro 2.4
 - FileZilla 3.1.3.1
 - FasterFox 2.0.0
 - ATI Tool 0.26
 - CPUCool 9
 - AMD Overdrive 2.14
 - SpeedFan 4.3.5
 - UpdateStar 2.3
 - Miro 1.2.7
 - Pidgin 2.5.1
 - Notepad++ Portable 5.0.3
 - HD Health 3.3
 - Disk Investigator 1.4
 - DiskMem 4.0
- Friss programok – A hónap újdonságai
- Adobe Media Player 1.1
 - Calendar Magic 17.11
 - DiskAid 1.21
 - Folder Lock 5.95
 - FreeRip 3.091
 - Fresh UI 8.11
 - Google Chrome 0.2.149.30
 - MediaPortal 1.0 RC
 - Spy Sweeper 5.8
 - TronMe Interactive Player 2.4
 - WinPaster 1.2.0

EGYSZERŰ ÉS NAGYSZERŰ A Burning Studio a legújabb verziójában is karcsú, hatékony és „all-inclusive”

Szerethető DVD-írás

TELJES VERZIÓ Az Ashampoo Burning Studio egy remekbeszabott CD/DVD-író, melynél mi nem is kívánunk jobbat.

■ Az Ashampoo Burning Studio előző változatát már a Chip hasábjain is magasztaltuk. Hogy miért? Karcsú (kevesebb mint 80 MB-ot foglal a merevlemez), funkcionális és nagyon jól kezelhető. E jó tulajdonságait a legújabb, 2009-es változat is örökölte. A Burning Studio pont azt adja, amit a neve is sugall: megoldja a lemezírási feladatainkat. Nem terhel bennünket számtalan más, alig-alig használt funkcióval – ezért direkt, és egyenes, mentes a sallangtól (nem így a Nero...).

1 Jól eltalált plusz funkciók

A kezelés nem is lehetne egyszerűbb: a főmenüből kiválasztjuk a feladatot, és a program kézen fogva végigvezet a lépése-

ken. És bizony mindent megtalálunk benne, ami az íráshoz és egyes „utófeladatokhoz” szükségeltetik. A CD/DVD és Blu-ray lemezírás mellett olyan dolgokra is képes a program, mint az animált DVD menük készítése (fotóinkat felpakolhatjuk egy DVD-re áttünésekkel, zoomhatásokkal), zenei CD-k rippelése vagy a címke-tervezés a lemezekre, borítókra.

2 Régi és új erények

Az új verzióban tovább javították a stabilitást és a kompatibilitást, de a program fő erényein szerencsére nem változtattak. Ami pedig végleg felteszi a koronát a program használhatóságára, hogy a teljesítményen is sikerült javítani a 2009-es változatban.

CÍMKÉK, BORÍTÓK A CoverStudio első képernyőjén ki kell választanunk, mit is szeretnénk tervezni

Profi borítók

TELJES VERZIÓ Az Ashampoo CoverStudio 2009-cel végre igényes borítókat tervezhetünk lemezeinkhez (Blu-ray is).

■ Az Ashampoo borítótervező programjának alapvető jó tulajdonsága, hogy egyszerű a használata. A kezelőfelülete érthető, átlátható, ezért gyorsan tervezhetünk vele címkéket közvetlenül az adathordozókra, vagy a DVD/Blu-ray lemez borítóira. Sőt, erre alkalmas nyomtatóval (pl. Light Scribe) akár közvetlenül is nyomomhatjuk az adott médiát.

1 Számtalan remek sablon

A Coverstudio számos előre elkészített mintát, sablont kínál, így lényegében elég ezek közül választanunk. Ilyen esetben elég csak a címinformációkat megadnunk. A címke elkészítése olyan egyszerű, mint egy interaktív folyamat –

legalábbis a program így irányít bennünket végig rajta. Csak kiválasztjuk, mit szeretnénk nyomtatni – legyen lemezcímke, brosúra (igen, a program erre is képes!), vagy borító – majd a *Tovább*-ra kattintunk. Ezután lépésről lépésre végigme gyünk a procedúrán.

2 Eresszük el fantáziánkat

További segítség, hogy az előadói és cím- adatok gombnyomásra lekérdezhetők az internetről, ezek pedig alapvetően fontos információk egy borító. De szabad utat is engedhetünk saját kreativitásunknak, a szükséges infót öltöztessük fel: használhatunk saját háttereket, képeket, betűtípusokat és ívelt szöveget, ha úgy tetszik.

Teljes defragmentálás

TELJES VERZIÓ A Paragon Total Defrag 2009 SE működéséhez már 1% szabad hely is elég. És ez még nem minden...

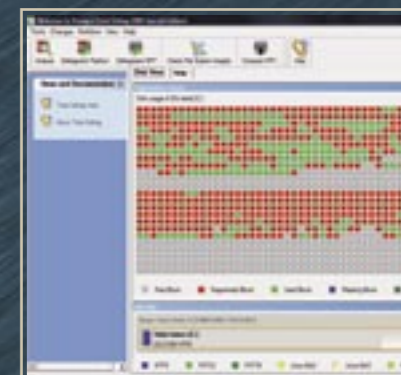
■ A Paragon már számos, megbízható szoftveres eszközt adott a kezünkbe, és ez alól a Total Defrag sem kivétel. A fájlrendszer eleinte összefüggően írja a merevlemezre a fájlokat, azonban idővel – új fájl írásának, törlésének következtében – egyre inkább „töredezetté” válik. Ennek következtében a fájlok, vagyis inkább részeik a merevlemez szétszórva helyezkednek el, ami értelemszerűen lassítja beolvasásukat.

A Total Defrag a Windows beépített töredezettségmentesítőjénél jobb teljesítményt nyújtva teljes, alacsony szintű töredezettségmentesítést kínál, amivel gyakorlatilag teljesen megszüntethető ez a teljesítmény-visszafogó tényező. Az összes

fontos rendszerfájl és metaadat felgyorsítható és optimalizálható – így az MFT, a könyvtárak, a lapozófájlok, a registry. A kritikus rendszerfájlokat és a gyakran elért állományokat a merevlemez külső (gyors) cilindereire költöztethetjük a segítségével.

1 Szokatlan képességek

Ami még nagy előnye a programnak, hogy a többi töredezettségmentesítővel ellentétben elég, ha a merevlemez kapacitásának 1%-a szabad ahhoz, hogy munkára fogjuk. A végére egy tipp: két töredezettségmentesítési mód között választhatunk: gyors vagy biztonságos. A biztonságos mód lassabb, de áramkimaradás esetén is megvédi az adatainkat.

AKÁR KEVÉSBŐL IS Elég mindössze 1% szabad tárhely ahhoz, hogy a Total Defrag elvégezze feladatát

Kötelező backup

TELJES VERZIÓ A Titan Backup a maga átgondolt kezelőfelületével, segítőkész működésével az egyik legjobb ajánlat.

■ A backup programok nélkülözhetetlenek – nem véletlen, hogy annyi, de annyi van belőlük. Éppen ezért számos futott át a kezünk között, így az a dicséret, hogy a Titan Backupkal igen meg voltunk elégedve, egészen jelentőségteljessé válik!

1 Minden benne, ami kell

Bár a lemezkép készítése hiányzik belőle, minden más megtalálható benne, ami egy jó backup programra kell. A kezelőfelület pedig egyike a legjobbaknak, amit valaha láttunk: a füzetett párbeszédablakok és lépésről lépésre végigvezető varázslók remekbeszabott egyveleget alkotnak. Még a kezdők is könnyen elboldogulnak vele.

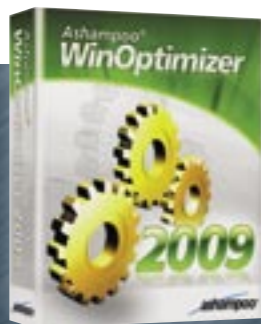
2 Megbízható működés

A teljesítménnyel, kezelhetőséggel és a képességekkel semmi gond. Választhatunk sima fájlbackupot, ZIP fájlba menthetünk, de akár végrehajtható ZIP fájlba is backupolhatunk. Az opciók között megtaláljuk a 256 bites AES titkosítást, sőt a védett hálózati helyekre történő másolásnál felhasználói nevet/jelszót is beállíthatunk.

Merevlemezek, flash meghajtók, CD/DVD lemezek, FTP mind szóba jöhet, mint mentési cél. A remek kezelőfelület, a megbízható működés, az elvárt képességek sora az egyik legjobb választássá teszi a Titan Backupot a jelenlegi népes kínálatból.

MEGBÍZHATÓ BACKUP Számos backup program között a Titan Backup egyértelműen a jobbakközül való

A szerszámosláda

TELJES VERZIÓ Az Ashampoo WinOptimizer 2009 alapos tisztítást végez – és a Windowst friss energia járja át.

■ A Windows optimalizálása megkerülhetetlen feladat. Ugyanis a működésével párhuzamosan egyre lomhább, lassabbá válik: a programok lassabban tölődnek be, a rendszerfunkciók is lomhább reakcióidőt mutatnak. Ennek tengernyi oka van. Az Ashampoo WinOptimizer szoftvere abban segít, hogy véget vessünk ennek az áldatlan állapotnak – már amennyire egy ilyen típusú szoftvertől kitelik.

A fő ablak praktikus, és könnyen áttekinthető: azonnal tudunk Gyors vizsgálatot vagy Teljes vizsgálatot kérni. Természetesen az utóbbi több időt vesz igénybe, cserébe alaposabb. Így végigfutnak a modulok, és rögvest listázódnak a problémák (a program tanácsai). Ezeket egy követke-

ző gombnyomással (Optimalizálás indítása), már ki is iktathatjuk.

1 Számos funkció kézközben

A Modulok gombbal áttekintést kapunk a program fegyverzenájáról: merevlemez lomtalanítás, registry optimalizáló, internetnyomok törlése, töredezettségmentesítés, autostart bejegyzések kezelése, hogy a főbbeket említsük. Ugyanitt találjuk azokat a néha roppant hasznos funkciókat, melyek segítségünkre lehetnek: merevlemez hibavizsgálat, fájlдарaboló, fájl-titkosító vagy akár a rendszerteljesítményt is megállapíthatjuk. A program kezelése egyszerű és egyszerű – minden windowsos gépen ott a helye!

WINDOWS GYÓGYSZER Egykattintásos, teljes optimalizálást is kínál – amit sokan fognak használni...

Nincs elveszett fájl

TELJES VERZIÓ A Search & Recover 5 minden típusú médiáról képes visszanyerni az elveszettnek hitt adatokat.

■ A Search & Recover egy valódi bestseller. Nem csoda, hiszen kevés bosszantóbb dolog van, mint amikor figyelmetlenségből törölünk egy számunkra fontos fájlt. Sajnos a Lomtár visszaállító funkciója sem ment mindig bennünket. Ilyenkor gyógyító balszámként funkcionál a Search & Recover által nyújtott profi szolgáltatás, amely egy csapásra megoldja gondunkat.

A program egyik igen hasznos képessége, hogy lehetőség van vele pillanatnyi lemezképfájlt készíteni, és azt akár tömörítve menteni – így semmit sem veszítünk el (még akkor sem, ha később felülírjuk). Az Intézőben aztán virtuális meghajtóként használhatjuk, és megkereshetjük rajta az eltűnt fájlt.

1 Szakmájában a legjobb

A program intelligensebb, mint versenytársai – felismeri például, hogy az olyan állományok, mint a TemporaryJunk.tmp a Temp mappában valószínűleg nem érdekel bennünket. Az okos szűrőkkel pedig tovább ritkíthatjuk a találatokat, így tényleg könnyen rálelünk a sok szemét között a gyöngyre – azaz az általunk keresett fájlra.

A program képes a merevlemez szektorszinten átvizsgálni, hogy helyreállítsunk sérült partíciókat vagy más fájlokat, melyeknek elveszett az index adata. Tud külön képek, mozgóképek vagy hangfájlok után vadászni – ráadásul ezekből előnézetet biztosít.

AZ UTOLSÓ TÁMPONT Nem fogjuk sűrűn használni, de amikor igen, akkor nagyon hálásak leszünk neki

MAGYARORSZÁG LEGGYORSABB AUTÓS MAGAZINJA!

Keresse hetente az újságárusoknál!

SPIDEROAK 1.4650

Online backup

INGYENES

● Egy újabb online szolgáltatást kínálunk az olvasóinknak, amely 2 GB ingyenes fűrőhelyet biztosít az adataik biztonsági mentésére. A visszaállításához egy internethez csatlakoztatott számítógép böngészővel is elegendő. A rendeltetés mellett használható egyszerű távoli adathordozóként is. Macintosh- és Linux-környezetben egyaránt a biztonságos szerverre helyezhetők az információk. A szolgáltató automatikusan titkosítja a feltöltött adatokat (tehát a szerverről eltulajdonítva is olvashatatlannak lennének), melyekhez csak a megfelelő belépési információk birtokában lehet hozzáférni. Az FTP fiókoknál használatos kliensekkel szemben barátságosabb és praktikusabb felületet kínál a Spideroak.

Korlátlan mennyiségben hozhatunk létre vendégszobákat, melyek betekintési és letöltési lehetőséget adnak az erre a célra megjelölt mappákra. Minden szobához külön kulcs generálásával oszthatók meg a célcsoportok. Ennek elérése a szobák időlimites hozzáféréssel oldható meg.

COMODO BOCLEAN 4.27

Kipucolja a kártevőket

INGYENES

● A számítógépes vírusok általában az operációs rendszer stabilitását próbálják megintgatni. Többnyire adatvesztést és bosszúságot okoznak, és a mai kémprogramok sokkal nagyobb veszélyt jelentenek a felhasználók számára. Személyes adataink illetéktelen felhasználása beláthatatlan következményekkel járhat.

A Comodo ingyenes rovarirtója harmadik szintű védelmet nyújt a kémprogramok és eltérítők ellen. Ha a kártevőknek sikerül túljutnia az antivírus és a tűzfal védelmi vonalán, akcióba lép. Tisztán tartja az IE böngésző által írható mappákat, így a kártevő nem tudja magát újra letölteni. Teljes csendben, automatikus eltávolításra is időmíthatjuk. Nagy előnye, hogy a rendszer újraindítása nélkül is képes fertőtleníteni a memóriát, a merevlemezben megbújt fájlokat, és a rendszerleíró adatbázist. Önvedelmi rendszere megakadályozza, hogy a felhasználón kívül más alkalmazás bezárja a háttérben futó kémellenőrzést.

HONOSÍTÓ MŰHELY

Magyarul sokkal könnyebb

CHIP VÁLOGATÁS

● A kis garázscégből internetes nagyhatalommá nőtt Google igyekszik megvetni a lábát immár a webböngészők piacán is. A Chrome névre keresztelt browser nagyon ígéretesnek tűnik, elsősorban gyorsasága, egyszerű kezelőfelülete imponál.

Különböző dokumentumainkból, weblapokból készíthetünk egyszerűen PDF fájlt, a PDF Creator 0.9.6 verziójával. Nincs más dolgunk, mint az átalakítani kívánt anyagot a program által létrehozott virtuális nyomtatójával „kinyomtatni”.

A Pidgin 2.5.1 lehetőséget nyújt arra, hogy extrém esetben akár 15 különböző csevegő programba tudjunk egy időben bejelentkezni, így könnyebben léphetünk kapcsolatba a különböző csevegőszobákban lógó ismerőseinkkel.

Felhívás: Amennyiben látott az interneten egy hasznos, magyar nyelvű programot, vagy épp saját maga készített fordításokat, kérjük, keresse a Chip DVD-szerkesztőt.

FOLDERLOCK 5.95

Gyors adatzár

PRÓBAVERZIÓ

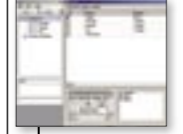

● Gyors megoldás fájlok, mappák vagy komplett meghajtók lezárására. A módszer működik memóriakártyával, pendrive-val stb. A program indításakor megadott kulcs adja a technológia gyors alkalmazását, amely alapértelmezetten egy mappa zárására képes. A privát dokumentumok ebben a mappába helyezve egy gombnyomással eltűnnek.

WINPASTER 1.2.0

Minden kéznél van

PRÓBAVERZIÓ

● Sokak számára nagy hiányt jelentett, hogy a vágólapra egyszerre csak egy dolgot helyezhettünk. A Winpaster korlátlan mennyiségű, előre definiált vágólap tartalmat képes tárolni, melyeket gyorsbillentyűk segítségével azonnal az adott alkalmazásba szűrhetünk. A tartalom lehet szöveg, kép vagy nyers adat.

MEDIAPORTAL 1.0 RC

Média center

INGYENES

● Nyílt forráskódú médiamenedzser és lejátszó szoftver, amivel egy látványos és átlátható környezetben élvezhetjük a számítógépen tárolt zenéket, videókat és képeket. Egyesíti a szórakoztatóelektronika minden oldalát ugyanazon a kezelőfelületen, egyszóval barátságosabbá teszi a számítógép használatát főleg azoknak, akik úgy gondolják, sosem fognak érteni hozzá.

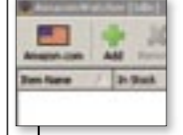
Lejátsza a műsoros DVD lemezeket, vezéri a tévé- és rádiós tuner kártyákat. A program használata előtti finomhangolás igényel némi jártasságot, de a felhasználói oldalon már csak a szórakozáson van a hangsúly. A médiakezelés mellett egyéb szolgáltatások is működhetnek a beépülő modulok segítségével. Friss időjárás jelentés vagy RSS hírcsatornákról érkező információ fogadására is van lehetőség.

A maximális kényelemre utazók a MediaPortal felületét távirányítóval is vezérelhetik, melyek támogatottsági palettája folyamatosan bővíülhet.

AMAZON WATCHER 0.3.5

Vásárlás gazdaságosan

INGYENES

● Aki rendszeresen vásárol az amazon.com valamelyik áruházában és egy árucikk éppen nincs készleten vagy nagyon drága, állítsa rá az Amazon Watchert, ami éjjel-nappal figyeli a terméket. Ha a kívánt holmi rendelhető állapotba kerül, vagy egy megadott érték alá esik az ára, azonnal értesíti hangjelzéssel vagy e-mailben a vásárlót.

FORECASTFOX 0.9.7.7

Firefox időjárás-jelentés

INGYENES

● Az accuweather.com ingyenes kiegészítője a Firefox beépülő moduljaként működik. Megmutatja a világ nagyvárosainak aktuális és várható időjárását, átlaghőmérsékletét. Ugyaninnen megfigyelhetjük a frontátvonulásokat a felugró műholdtérképen és a fejékre kattintva azonnal a szolgáltatás honlapjára kerülünk.

POWERSTRIP 3.80.625

Ultimate VGA buher

PRÓBAVERZIÓ

● Ez a szoftver igazi megváltás azoknak, akik a számítógépüket LCD televízióról működtetik, de gondjaik vannak a pixelhelyes (méretarányos és éles) felbontás megjelenítésében. Még olyan esetekben is előcsalogatható a megfelelő kép, ha a tévé felhasználói kézikönyve szerint az adott felbontás a „PC input” bemeneten nem támogatott. Ez persze türelmijáték a paraméterek variálásával.

A Powerstrip átveszi az irányítást a grafikus kártya illesztőprogramjától, és játszva változtathatjuk vele a kimeneti tulajdonságokat. Lehetőség van a színbeállítások megváltoztatására, ha például nem megfelelő a monitor színhőmérséklete. Játékosok a határokat feszegethetik a tuningolás lehetőségével. Ami ezt a sok lehetőséget kényelmessé teszi, az a beállítások profilokba mentése, melyeket gyorsbillentyű kombinációval azonnal aktiválhatunk. Az elmentett profil alkalmazás futtatásához is társítható.

SPYSWEEPER

Kémkereső

PRÓBAVERZIÓ

● Antivírus szoftver hatékony párosa lehet a Spysweeper. A háttérben folyamatosan figyel a kémprogramok felbukkanását a Windows automatikus indítás listájában, a levélmellékletekben, a böngésző használata közben. A merevlemez, a memória és a registry tartalmának manuális ellenőrzésével teljes körűvé válik a kémprogramok és tróják elleni védelem.

DISKAID 1.21

Apple adattár-kezelő

INGYENES

● iPod-tulajdonosoknak nem feltétlenül szükséges külön pendrive-ot tartani különböző adatok szállításához. A Diskaid PC-n és Mac-en egyaránt használható. Csatlakoztatáskor automatikusan felismeri, és külső meghajtóként kezeli az iPodokat, mint egyszerű adathordozót. A fájlmenedzser testleges formátumú adatot kezel.

FRESH UI 8.11

Testre szabott Windows

INGYENES

● Ingyenes megoldás az operációs rendszerünk hangolására és optimalizálására. Az egy csokorba gyűjtött módosítások számai végezhetők el a Windows még kényelmesebb használatához.

A program első indításakor elmenti a rendszer konfigurációját, így ha valamit csúnyán elbabrálunk, hamar visszaállítható az eredeti állapot. Természetesen a rendszerállapot mentése a felhasználó számára is bármikor lehetséges.

Az IE használatokor keletkező szemétt és nyomok miatt nem szükséges rendszeresen aggódnunk, mert utasíthatjuk a Windowst, hogy takarítson ki maga után a bejelentkezési procedúra közben. Hálózati tartománykezelés nélkül korlátozhatjuk a hozzáférést valamely meghajtóhoz, vagy megtiltható a feladatkezelő vagy a parancssor futtatása. Az adott beállításokhoz navigálva érdemes figyelembe venni a hozzá társított tanácsokat. Minden opció mellett látható, hogy a Windows mely verziójával kompatibilis. A program jelszavas levédése megakadályozza a véletlenül elkövetett beavatkozást.

A HÓNAP JÁTÉKAI

A bennünk lévő gyereknek

CHIP VÁLOGATÁS

● Bajnokok Ligája, UEFA – kupa, válogatott mérkőzések. A férfiak öröme, az asszonyok bánata – teljes gőzzel robot az őszi fociszezon. Ha mégsem lenne elég a sportcsatornákon található napi kb. 3 mérkőzés, ideje feltelepíteni a FIFA 09 demóját. A játék készítői mindent elkövettek, hogy a játék PC-s verziója is könnyen irányítható legyen. A billentyű és egér kombinációjával kivitelezhetjük a játékba épített 32 fajta csel mindegyikét.

Autós élményeket kínál következő két játékunk: A világ 10 különböző nagyvárosainak utcáin (Prága, Tokio, Vatikán!) száguldozhatunk, és lőhetjük szitává ellenfeleink futurisztikus járműveit a Death Track: Resurrection extrém autóversenyén. És CLC Mercedesek volánja mögé képzelhetjük magunkat az ingyenes Mercedes CLC Dream Test Drive telepítésével. A játékban alaphelyzetben 4 versenytér érhető el, de egy gyors regisztrációt követően már online pályák tucatjain próbálhatjuk a csillagos autó képességeit.

Egy gondolattal gyorsabban

CHIP aktiválási kód: 9x3thp

ESET Smart Security

Gyors, teljes körű megoldás számítógépének védelmére

Az internet használata elképzelhetetlen biztonsági megoldások nélkül. A díjnyertes NOD32 vírusirtóra épülő ESET Smart Security vírus- és kémprogramvédelmet, tűzfalat, valamint levélszemétszűrőt is tartalmaz, így biztonságossá és kényelmessé teszi az internet használatát. Mindezt úgy, hogy nem lassítja le a számítógépet.

Az ESET Smart Security programcsomagot a CHIP olvasói a hirdetésen található kód segítségével ingyenesen használhatják.

Regisztráció: ww.eset.hu/chip

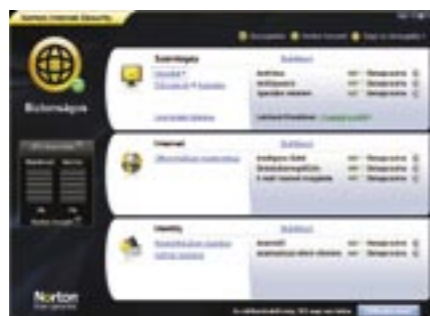
Új termékek TESZTJE

Hónapról hónapra összegyűjtjük a legérdekesebb hardver- és szoftverújdonságokat, hogy kipróbálásuk után beszámolhassunk képességeikről, hasznukról, előnyeikről és hátrányaikról.

Canon PIXMA MP260

▶ Árban és tudásban is kiváló értékelést kapott e hónapban a Canon PIXMA MP260 AIO nyomtatója, amely egy háztartás minden igényét kielégíti. Akár PC-vel, akár a nélkül is egyszerűen használható az alapfeladatokra, minőségére nem lehet panaszkodni. A számítógépen futó programmal azért kellemesebb, minden tökéletesen egyértelmű, simán és gond nélkül használható. Otthon a sebesség kevésbé számít, ennél a készüléknél mégis minden igen hamar elkészül. Csak ajánlani lehet.

Norton Internet Security 2009

▶ Világszenzáció! A Norton Antivirus és így a Norton Internet Security 2009 korábbi verziójánál, de még a konkurens víruskeresőkénél is gyorsabb lett. Tesztünk is bizonyította, hogy ez nem csak marketing szöveg, a telepítés is villámgyors, kevés memóriát foglal, eseménykor pedig nem rángat ki minket teljes képernyőn futó játékokból. A háttérben futó keresés is okosabb lett, és itt még nem is említettük a legnagyobb újítását, a Norton Insightot.

Így tesztelt a CHIP

Egyenkénti készüléktesztünkben több tucatnyi vadonatúj vagy valamilyen igen érdekes terméket vizsgálunk, több nézőpontból is. A tesztek természetesen gyakorlatorientáltak, s az értékeléskor elsősorban a felhasználók

szempontjait vesszük figyelembe. Minden esetben összehasonlítjuk a termékeket a konkurenciával, s ugyancsak minden esetben megmutatjuk – az általában olcsóbb – alternatívát is, segítve olvasóinkat a döntésben.

Minőségi értékelés

kiváló	★★★★★	(100–90 pont)
jó	★★★★	(89–75 pont)
közepes	★★★	(74–60 pont)
gyenge	★★	(59–45 pont)
nem megfelelő	★	(44–0 pont)

Ár/érték

kiváló	★★★★★	(100–90 pont)
jó	★★★★	(89–75 pont)
közepes	★★★	(74–60 pont)
gyenge	★★	(59–45 pont)
nem megfelelő	★	(44–0 pont)

Tartalom	
Hardver	
69	Videokártya ASUS EAH4870 X2
	Videokártya ASUS EN9800GT Matrix
	Alaplap Gigabyte MA790GP-DS4H
70	Notebook HP Pavilion dv5-1080eh
	Videokártya MSI R4670-2D512/D3
	LCD TV Sharp AQUOS LC-37XL8E
71	Egér Icon7 Twister 1000 Wireless
	Egér TRUST Laser Gamer Mouse Elite
72	Hálózati médialejátszó Freecom Network Mediaplayer 450 WLAN
	Egér Logitech V550 Nano
	Billentyűzet-egér Microsoft Wireless Media Desktop 1000
73	Multifunkciós nyomtató Canon PIXMA MP260
	ADSL router Linksys WAG160N-EI
74	Szkenner Canon CanoScan 5600F
	Okostelefon LG KS20
	Mobiltelefon Sony Ericsson W760
Szoftver	
75	Védelmi program Norton Internet Security 2009
	Képfájlkészítő O&O Diskimage 3 Professional
76	Online backup Carbonite Online PC-Backup 36
	Jelszószték Stegano Password Manager 2009
	ZIP segédprogram Getdata zip Repair Pro 42
77	Audioeszköz Maigix Webradio Recorder 4
	Grafika Xtreme Photo and Graphic Designer 2

VIDEOKÁRTYA	VIDEOKÁRTYA	ALAPLAP
ASUS EAH4870 X2	ASUS EN9800GT MATRIX	GIGABYTE MA790GP-DS4H
ÉRTÉKELÉS: ★★★★	ÉRTÉKELÉS: ★★★★	ÉRTÉKELÉS: ★★★★
INFO: hu.asus.com TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 116 237 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ	INFO: hu.asus.com TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 38 151 Ft ÁR/ÉRTÉK: KÖZEPES	INFO: www.giga-byte.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 32 990 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ
MŰSZAKI ADATOK GPU: Radeon HD4870 X2, 2xR700 Memória: 2x1024 MB GDDR5, 2x256 bit Shaderek száma: 2x800 Órajelek (mag/memória): 750/3600 (900x4) MHz 3DMark06: 16086 pont 3DMark Vantage: 10713 pont ET: Quake Wars – 1920, 8AA/16AF, HQ: 106 fps Crysis – 1680, 4AA/16AF, HQ: 41 fps	MŰSZAKI ADATOK GPU: GeForce 9800GT, G92 Memória: 512 MB GDDR3, 256 bit Shaderek száma: 112 Órajelek (mag/shader/memória): 612/1500/1800 MHz 3DMark06: 11777 pont 3DMark Vantage: 5069 pont ET: Quake Wars – 1680, HQ, 4AA/16AF: 83 fps Crysis – 1680, HQ: 29 fps	MŰSZAKI ADATOK Chipset, foglalás: AMD 790GX + SB750, AM2+ Bővítés: 2xPCIe x16, 3xPCIe x1, 2xPCI, 4xDDR2-1066 DIMM Csatlakozók: 6x SATA II-RAID, PATA, 12xUSB 2.0, FW, LAN Extrák: Hőcsövek, Hybrid CrossFire X, HDMI, SidePort, DualBIOS PCMark05 / 3DMark06: 6771 / 2132 pont Crysis CPU 1024x768, HQ: 29 fps 3DMark Vantage CPU: 7391 pont H.264 kódolás: 507 s

Duplamotoros luxus: A GeForce GT200-nak nem készült szimpla GPU-s Radeon ellenfele, ezért az AMD-ATI elkészítette a dupla GPU-s HD4870 X2-t. A két R700-as chippel hajtott kártya tekintélyes méretű és fogyasztású, cserébe azonban öt „a világ leggyorsabb videokártyája” kitüntető cím. A GPU már megmutatta erejét a HD4870-es kártyán, amihez ezúttal egy speciális, belső összeköttetést is adott a gyártó, ezzel javítva a CrossFire X hatékonyságát. Az összesen 1600 általános shaderprocesszort csatába küldő dupla GPU-s kártyán a legfejlettebb GDDR5-ös memóriát találjuk, abból is kerekén 2 GB-ot, ami az ultra nagy felbontások melletti élsimításhoz is elegendő mennyiség. Tesztjeink bebizonyították, hogy az ASUS HD4870 X2 jelenleg a leggyorsabb videokártya, amit csak SLI-vel képes az NVIDIA utolérni, akinek pedig még ez sem elég, akár két HD4870 X2-t is összekapcsolhat, feltéve, hogy rendszere képes kiszolgálni a bivalyerős VGA alrendszerét.

RÖVIDEN Full HD-s és nagy felbontásokban jól teljesít, hűtése halk, de csak igazán erős CPU-val, tápegységgel és nagy monitorral érdemes választani.

ALTERNATÍVA A CrossFire X támogatása csak majdnem tökéletes, egy GTX280 Hybrid SLI-vel átlagosan kevesebbet fogyaszt.

VGA automata tuninggal: A GeForce 9800GT kiváló ár/teljesítmény mutatóval büszkélkedhet, ám ez nem volt elég az ASUS-nak, ezért megfejeltte a Matrix technológiával. A G92-es GPU erősnek számít az olcsóbb VGA-k mezőnyében. Ehhez 112 shadert, 16 ROP egységet és 256 bites buszszon 512 MB GDDR3 memóriát kapott. Az ASUS ezt egy fejlett hardverfigyelő chippel is kiegészítette. Ennek segítségével a referencia órajeleket az iTracker program szabályozza, méghozzá a terhelés függvényében. 2D-ben az alapfeszültségek és órajelek radikálisan lecsökkennek (370/925/800 MHz), ám 3D-ben már 630/1566/1856 MHz-es gyári tuninggal repíti kedvenc játékaikat a 9800GT Matrix. Ehhez passzol a kétfoglalatos hűtési rendszer, ami kicsit zajosabb, mint a referencia, cserébe nagyobb tuningot is elvisel. A Matrix előnye, hogy a szoftver nem a driverbe épül be, így anélkül frissíthetjük a drivert, hogy le kéne mondanunk a Matrix technológiáról vagy a naprakész driverekről.

RÖVIDEN Speciális, terhelésfüggő tuninggal ellátott kártya az ASUS-tól, ami egyébként egy átlagos játékra kiváló GeForce HDMI és S/PDIF kimenetekkel.

ALTERNATÍVA Tuning ide vagy oda, a HD 4850 egészen egyszerűen gyorsabb a 9800GT-nél, és nem is sokkal drágább nála.

Alaplap igazi videokártyával: Az AMD legújabb, 700-as jelölésű chipkészlet családja meglehetősen jól sikerült: rengeteg szolgáltatást kínál, gyors és olcsó is. A 790GX északi hídiban található HD3300-as GPU a CrossFire X és Hibrid Grafika támogatásán felül 128 MB, effektív 1333 MHz-es SidePort elnevezésű dedikált videomemóriát is kapott. Ennek előnye, hogy a 3D-s teljesítmény jelentősen javul, valamint a GPU így nem a lassabb rendszermemóriából hasít ki egy szeletet.

Az SB750-es déli híd 3 PCIe x1 foglalatot, 12 USB 2.0-t, 6 SATA II RAID-et, egy PATA-t ad a rendszerhez, ahogy az alapfelszereltségbe tartozik az obligát gigabites LAN, firewire és Dolby Home Theater hangkodek (ALC889A) is. Az integrált VGA 3D-s teljesítménye ugyan nem vetekszik egy különálló VGA-val, de az integrált megoldások közül jelenleg ez a legjobb. Tökéletes a kompatibilitás, a hardveres HD lejátszás és a kimenetek közül is minden szükségeset megkapunk.

RÖVIDEN Tökéletesre csiszolt AM2+ foglalatos alaplap minden extrával, Gigabyte minőségben és SidePorttal megerősített integrált HD3300-as VGA-val.

ALTERNATÍVA A 780G-s Gigabyte MA78 G-DS3H-n gyengébb az integrált VGA és régebbi a déli híd, de sokkal olcsóbb alaplap.

NOTEBOOK	VIDEOKÁRTYA	LCD TV
<p>HP PAVILION DV5-1080EH</p> 	<p>MSI R4670-2D512/D3</p> 	<p>SHARP AQUOS LC-37XL8E</p>
<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.hp.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 289 990 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.msi.eu/hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 18 990 Ft ÁR/ÉRTÉK: KÖZEPES</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.sharp.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 289 990 Ft ÁR/ÉRTÉK: KÖZEPES</p>
<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Processzor: Core Duo P8600 RAM/HDD: 4096 MB/320 GB Optikai meghajtó: DVD+-RW DL LightScribe Grafika: 15,4" @ 1280x800 / GeForce 9600M GT Interfészek: 802.11b/g/n, Bluetooth 2.0 EDR, 4xUSB, eSATA, FireWire, HDMI, D-Sub, ExpressCard, Ethernet, kártyaolvasó, modem, hangcsatlakozók, bővíthető csatlakozó Méretek, tömeg: 357x260x45, 2,9 kg</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>GPU: Radeon HD4670, RV730 Memória: 512 MB GDDR3, 128 bit Shaderek száma: 320 Órajelek (mag/memória): 750/2000 MHz 3DMark06: 8361 pont 3DMark Vantage: 3607 pont ET:Quake Wars – 1280, HQ, 4AA/16AF: 51 fps Crysis – 1280, HQ: 22 fps</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Panel: 37 colos MVA, Full HD Fényerő: 450 cd/m² Kontrasztarány: 2000:1 (20000:1 dinamikus) HDMI bemenetek: 3x HDMI 1.3 DVB-T MPEG-4 tuner: - 100 Hz/24p: •/• Fogyasztás: 171 W (max.) Méret: 898x638x276 mm</p>

Fényes: Jelenleg Magyarországon ez az egyik legnagyobb Pavilion, és ennek megfelelően erős hardver is került bele. A 45 nm-es, 2,4 GHz-es processzor, a 4 GB memória (amelyből a 32 bites Vista Home Premium csak 3 GB-ot lát), és a 320 GB-os merevlemez szinte minden igényt képes kielégíteni. A nagyobb grafikus teljesítményt igénylő alkalmazások számára egy 9600M GT grafikus kártya is került a gépbe, amely egy átlagosnak mondható 1280x800 pixeles, 15,4-es kijelzőt hajt meg. Mindezeknek köszönhetően PCMark Vantage alatt 3315, 3DMark 06 alatt pedig 4523 pontot ért el.

A Pavilion sorozat alapvetően szakít a HP-től eddig megszokott szolid formatervvel: fényes felületek, ívelt vonalak és minták teszik a nappaliban is elfogadhatóvá ezt a gépet. A kijelző hátoldalán világító HP logó található, billentyűzete és tapipadja HP-san kellemes, a gombok felett pedig érintőpanellel vezérelhetjük a legfontosabb alapfunkciókat (hangerőállítás stb.).

RÖVIDEN Nagyteljesítményű és elegáns noteszgép. A csúcskategóriás sebességért pénzzel és üzemidővel is fizetünk, az utóbbi alig éri el a két és fél órát.

ALTERNATÍVA Az Acer Gemstone Blue sorozatából a 16" képernyőméretű Aspiré 6935 hasonló kiépítéssel is kapható.

Kezdő játékos: Az ATI HD4670 GPU al-sókategóriába sorolható, de ez nem jelenti azt, hogy játékokra nem alkalmas. A HD4670 jelölésű GPU 55 nm-es technológiával készült, így fogyasztása megfelelően alacsony, emellett azonban 3D-s teljesítménye elegendő a legtöbb mai játékhoz. A GPU nyers ereje rosszabb, mint a HD3850-en dolgozó RV670-nek (320 shaderhez 16 ROP), ám a magas órajelek és fejlett felépítés valamit enyhítenek ezen. Az RV730 320 shaderrel és 8 ROP egységgel dolgozik, amihez 512 MB GDDR3-as memória kapcsolódik 128 bites buszon.

Az aktívan hűtött, de csendes MSI R4670 bizony alkalmas játékokra is, bár a nagyobb felbontások és a képjavító eljárások a 128 bites memóriabusz és a 8 ROP egység miatt elkerülendők. A kártya alkalmas a Crysis futtatására 1024x768-as felbontásban, enyhén visszavett részletességgel. A HD videók sem okoznak gondot: adott a hardveres dekódolás, csupán az aktív DVI-HDMI átalakítót kell külön beszerezni.

RÖVIDEN 128 bites memóriabusz és 8 ROP ellenére játékokra is alkalmas, megfizethető videokártya egyedi, csendes MSI hűtéssel. Az ára sem vérszes.

ALTERNATÍVA A még kapható Radeon HD3850-ből egy 512 MB-os változat alig többért jobb 3D-s teljesítményt nyújt.

Tévé sok extrával: Az LCD TV-k között egyre több a „kisméretű” Full HD felbontású készülék, mint amilyen például a Sharp AQUOS sorozatába tartozó LC-37XL8E. A tévé 37 colos méretben nyújtja az 1920x1080 pixeles felbontást, és rendelkezik a HD-Ready 1080p tanúsítvánnyal is. Ez azért fontos, mert így garantált, hogy a 3 HDMI bemenet valamelyikét használva overscan nélküli, 1:1-es képet (is) kaphatunk, akár számítógéppel, akár valamilyen szórakoztatóelektronikai készülékkel kötjük össze tévénket. A tévét gyártója egyébként a csúcskategóriába pozicionálta, így az elektronika támogatja a 100 Hz-es megjelenítést és a 24p üzemmódokat is. A kettő kombinációja révén a tévé a Blu-ray lemezen tárolt filmeket interpolációval alakítja át, hogy a mozgásokat teljesen folyamatosnak lássuk.

A tévé egyébként VA panelt használ, amely 6 ms-os válaszidővel, 450 cd/m²-es fényerővel és 2000:1-es statikus kontrasztaránytal bír, betekintési szöge pedig mindkét irányban 176 fok.

RÖVIDEN Nem rossz választás, de nem nyújt annyival jobb minőséget, mint amennyivel többre kerül társainál, és ez főleg az analóg adások esetében látható.

ALTERNATÍVA Az LG 37LG6000 olcsóbban nyújt hasonló szolgáltatásokat, és analóg tévéadásoknál is jobb képminőségű.

NOTEBOOKEGÉR	EGÉR
<p>ICON7 TWISTER 1000 WIRELESS</p> 	<p>TRUST LASER GAMER MOUSE ELITE</p>
<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.alphasonic.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 8 900 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.rce.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 12 990 Ft ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ</p>
<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Érzékelő típusa: lézeres Érzékelő felbontása: 800 dpi Vevő csatlakozása: USB Vevő frekvenciája: 2,4 GHz Gombok száma: 4 Elemek száma: 2xAAA (tartozék) Becsült üzemidő egy elemkészlettel: 6 hónap Tartozékok: bőr tok mágneses zárral</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Felbontás: 3200 dpi, gombbal állítható Gombok száma: 4 + 2 üzemmódválasztó Görgetőkerék: dönthető, nyomható Maximális gyorsulás: 20G (6,4 Mpixel/s) Maximális sebesség: 1,15 m/s (1000 Hz) Súlyozás: 7 nehezékkel Vezeték: 2 m, teflonszigetelésű Extrák: egérben tárolt beállítások, színjelzés</p>

Tekerjünk egyet: Az Icon7 legegységesebb notebookegérét teszteltük, amely olyan hangzatos technológiai neveket vonultat fel, mint a LaserStream vagy a SmartTwist technológia. Az előbbit talán nem kell magyarázni, hiszen egy lézeres érzékelőről van szó, nagyobb optikai pontossággal. Igaz, a felbontása csak 800 dpi, ez általános felhasználásra tökéletesen alkalmas. Játsszani nagyon nem fogunk vele, már csak a mérete miatt sem. Az egér alja elcsavarható (SmartTwist), ezzel hordozhatósága megnő „kiforgatott” állapotban. Mi több, a kisméretű vevőt nem a mellékelt bőrtokba, hanem magába az egérbe rejtjük el, ennek kilövésére pedig az abszolút praktikus bekapcsoló gomb szolgál. A görgetőgomb egy érintésérzékeny felület, ezzel kattintani is lehet, ám a görgetéshez is elég határozottan kell rányomnunk az ujjunkat – jobban, mint néhány hagyományos görgőre. E mellett csak a méretére lehet panasz, de hát mit várunk egy jól hordozható notebookegértől?

RÖVIDEN Ötletesen összecsukszható, kis fogyasztású, nagyon jó rádiós kapcsolattal rendelkező egér, kissé szokatlan görgővel és programozható gombokkal.

ALTERNATÍVA Hasonló a csak 27 MHz-es Benq S700. A Logitech V500 drágább ugyan, de mindenben jobb nála.

A ragadozó: A Laser Gamer Mouse Elite névre hallgató egér akár 3200 dpi felbontása az ebben a kategóriában szokásos és igen kényelmes dpi választógombbal gyorsan módosítható, ráadásul az értékek akár külön X és Y arányban szabadon konfigurálhatók. Mint minden beállítást, az egér ezt is megjegyzi, így akár egy másik PC-n sem kell újrakonfigurálni a beállításokat. Az egér fogása kényelmes, a talpába igény szerint súlyok is helyezhetők, legfeljebb hét darab. A telepítés egyszerű, ám a meghajtó és a kezelőprogram külön rezidens tálcaként kap.

Ötletes megoldás, hogy az M feliratú üzemmódválasztó gomb, a dpi-hez hasonlóan egy-egy állapotban más és más fényt sugároz, így program nélkül is tudjuk, melyiket aktiváltuk. Így lehet egy multimédia (pl. hangerőállítás) és két játékbéállítás használni. A funkciók szinte korlátlanok, a programmal saját makrókat is vehetünk fel, amely a kattintások időtartamát és a szüneteket is rögzíti, tökéletesen.

RÖVIDEN A színváltós logót és a telepítés után kapott „ikonokat” leszámítva minden téren igényes szolgáltatásokkal bír, valóban játékokra termett egér.

ALTERNATÍVA Kevesebb tudással a Logitech G5, hasonló tartalommal, más formában drágább a Logitech G9.

VILLÁMGYORS

Villámgyors sebesség és díjnyertes teljesítmény: a Ducati a versenypályán, SanDisk® memória a fényképezőgépében. SanDisk Extreme® III: Az akár 30 Mb/mp (200x) szekvenciális olvasási/írási sebességgel a villámgyors mozdulat is elkapható, zökkenőmentes felvételkészítést biztosítva. A működés közben bizonyított megbízhatóság garantálja, hogy a kép mindig biztonságban van.

SanDisk Extreme III. A világ vezető fotósai is ezt használják. A világ vezető memóriakártyagyártójától.

Magyarországon forgalmazza a **hama**.

WWW.SANDISK.HU

SanDisk

A SanDisk, a SanDisk logó, a SanDisk Extreme és a CompactFlash a SanDisk Corporation USA-ban és más országokban bejegyzett védjegyei. Az ESP Technology logó a SanDisk Corporation védjegye. Az SD és az SD logó védjegye a Memory Stick PRO Duo és a Memory Stick a Sony Corporation védjegye. Az itt megemlített egyéb márkanevek kizárólag tájékoztató jellegűek, nem jelölnek, és esetleg az adott védjegytulajdonosok) védjegyeként minősülnek. © 2007 SanDisk Corporation. Minden jog fenntartva.
* A SanDisk saját tesztelés alapján. A SanDisk Extreme III CompactFlash és SD kártyák szekvenciális olvasási sebessége 20 MB/mp (133x), a SanDisk Extreme III Memory Stick PRO Duo kártyák szekvenciális olvasási/írási sebessége 18 MB/mp (120x), 1 megabit (MB) = 1 millió bjt; 1 gigabit (GB) = 1 milliárd bjt. A garanciafeltételek függően a teljesítmény gyengébb is lehet.

HÁLÓZATI MÉDIALEJÁTSZÓ
FRECOM NETWORK MEDIAPLAYER 450 WLAN

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.freecom.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **65 000 Ft**
ÁR/ÉRTÉK: KÖZEPEK

EGÉR
LOGITECH V550 NANO

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.logitech.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **10 990 Ft**
ÁR/ÉRTÉK: JÓ

BILLENTYŰZETEGÉR
MICROSOFT WIRELESS MEDIA DESKTOP 1000

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.microsoft.com/hardware
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **9900 Ft**
ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Tárolókapacitás:	500 GB
Kimenetek:	HDMI, S-Video, kompozit, YPbPr, sztereó, S/PDIF, optikai
Támogatott formátumok, kodekek:	AVI, WMV, ASF, MP4, DAT, VOB, MPG, MPEG, DAT, TS, TP, TRP, WMA, MP3, OGG, WAV; MPEG-2, MPEG-4, DivX, XviD, WMV9
Támogatott kimenet HDMI-n:	576p/720p/1080i/1080p
Csatlakozó PC-vel:	USB, LAN, WAN

MŰSZAKI ADATOK

Érzékelő típusa:	lézer
Gombok száma:	4
Görgő:	dönthető, nagysebességű
Kétkezes:	igen
Vevőegység:	Nano Reciever
Hatótávolság:	kb. 11 méter
Garancia:	3 év
Tápellátás:	2xAA

MŰSZAKI ADATOK

Vevő interfész:	USB
Adatátvitel:	vezeték nélküli, 2,4 GHz
Windows gombok:	Start, jobb klikk, ablakváltó
Egér letapogatása:	optikai
Egér gombok száma:	2+1 (görgővel)
Mellékelt szoftverek:	Microsoft IntelliPoint 6.3
Támogatott OS:	Windows/Mac OS X
Tápellátás:	2x2 AA méretű elem vagy akkumulátor

Média lejátszó HDMI kimenettel: A Freecom végre egy olyan hálózati médialejátszót dobott piacra, amelyre normális videokimenet, azaz HDMI csatlakozó is került. A Network Mediaplayer 450 WLAN így a jól használható eszközök egyike, ám sajnos még mindig nem tökéletes. A lejátszó kezeli ugyan a legnépszerűbb formátumokat, így a DivX, XviD, MPEG-2 mellett az MPEG-4 kódolást is, azonban az MKV formátummal nem tud mit kezdeni. Vagyis arra, amire a legtöbb használónak, nem alkalmas: a le-töltött nagyfelbontású filmeket nem tudja lejátszani. Ha ettől el tudunk tekinteni, akkor az egyik legjobb választás, lévén, hogy kezelőfelülete egyszerű, a távirányító segítségével a navigáció könnyen elsajátítható.

A HDMI mellett a készülékre digitális audiokimenet is került, így külső AV erősítővel is összeköthetjük. A PC-vel való kommunikáció USB felületen, vagy hálózati interfészen keresztül is történhet (LAN vagy WLAN). A teszt példány kapacitása 500 GB volt, de van 1 TB-os verzió is.

RÖVIDEN A Freecom lejátszója az MKV formátummal nem tud mit kezdeni, normál felbontású tartalmakkal és WMV HD fájlokkal viszont remekül használható.

ALTERNATÍVA A Netgear EVA-8000 az MKV HD filmeket is lejátszza, de nincs benne merevlemez (NAS vagy PC kell hozzá).

Elhagyhatatlan egér: A Logitech egy új rögzítési megoldást vezetett be a V550 Nanoval, amely a hordozható számítógépek tulajdonosainak életét könnyítheti meg.

A V550 Nano egy vezeték nélküli egér. PC-hez csatlakoztatható „fele” természetesen a Nano Reciever, amely az USB csatlakozóból mindössze 8 mm-nyit lóg ki, folyamatosan tárolhatjuk a noteszgépből anélkül, hogy félnünk kellene, hogy esetleg letörlik. A vevő kis mérete ellenére igazán nagy hatótávolságot biztosít, hiszen több mint tíz métert képes áthidalni.

A V550 igazi érdekessége az újfajta rögzítési megoldás, amely az egér alján egy extra sint, valamint egy különálló, a notebookra felragasztható rögzítőkapcsot jelent. Amikor nem használjuk az egeret, ezek segítségével egyszerűen a noteszgéphez dokkolhatjuk. Ezzel egyébként aktiváljuk az energiatakarékos üzemmódot is. Az egér két AA méretű elemmel működik (ez része a csomagolásnak), a Logitech állítása szerint akár 18 hónapig is!

RÖVIDEN Az egér újfajta rögzítési megoldása hasznos, de elsősorban csak azoknak, akik a noteszgépet nem táskában, hanem csak házon belül hordozzák.

ALTERNATÍVA Ha kényelmesebb fogású egeret keresünk, a VX sorozat jobb, ám ekkor a dokkolóról le kell mondanunk.

Olcsó szabadság: A vezeték nélküli desktop megoldások közül a Microsoft drágát és olcsót is gyárt, tesztlaborunkban ez utóbbi kategóriából láttuk vendégül a Wireless Media Desktop 1000-et.

Az eszköz csomagolása a billentyűzet és az egéren kívül egy USB-s vevőegységet, valamint négy AA méretű akkumulátort rejt. Ezzel a készlettel a billentyűzet legalább egy évig, az egér pedig hat hónapig használható. A billentyűzet a modern dizájnt képviseli, ám ez nem feltétlenül előnyös. A homorú kialakítás miatt ugyanis a szokásosnál valamivel kényelmetlenebb a használata. A gombok kialakítása egyébként olyan, mint egy noteszgép esetében, igaz, valamivel hosszabb úton nyomhatjuk be őket. A legfelső sor 17 multimédiás gombot tartalmaz, emellett az F gombok is átkapcsolhatók, további 12 funkciót biztosítva ezzel.

Az egér kialakítása minimalista, jobb és balkezesek egyaránt használhatják. Plusz gomb helyett az egyetlen extra az, hogy a görgő dönthető.

RÖVIDEN Jó megoldás azoknak, akik olcsón akarnak vezeték nélküli billentyűzetet, de a kedvező ár az anyagválasztásban és az apróságokban meglátszik.

ALTERNATÍVA Ha a hagyományos kialakítást szeretjük, de fontos az ár, az A4Tech ARK2670D jó választás.

MULTIFUNKCIÓS NYOMTATÓ
CANON PIXMA MP260

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.canon.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **18 000 Ft**
ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ

ADSL ROUTER
LINKSYS WAG160N-E1

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.linksys.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **24 000 Ft**
ÁR/ÉRTÉK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Nyomató felbontás:	4800x1200 dpi
Színrendszer:	4 tintás FINE, 2pl cseppekkel
Sebesség:	19 lap/perc (max.), 12 lap/perc (normál)
Lapolvasó:	1200x2400 dpi, CIS érzékelő
Másolás sebessége:	19 mono, 15 színes oldal/perc
Támogatott rendszerek:	Windows XP, Vista, MacOS X
Fogyasztás (max/standby/off):	12/2,2/0,9 watt
Méret, tömeg:	444x331x155 mm, 5,6 kg

MŰSZAKI ADATOK

Portok:	DSL, 4xLAN
WLAN:	802.11N 2.0 Draft
WLAN biztonság:	WEP, WPA, WPA2 PSK/Enterprise
ADSL:	G.lite, G.dmt, ADSL2/2+ L/2 M/2+ M, T1.413
Tűzfal:	SPI, DoS védelemmel
Biztonság:	AP izoláció, webszűrő idő, szó, site alapján
Különleges funkciók:	fejlett QoS, naplózás e-mailben
Méret, tömeg:	202x34x160 mm, 362 g

Praktikus mindenre: A PIXMA MP260 az általános felhasználók számára készült AIO (All-In-One) készülék, amely egyetlen háztartásnak sem válik szegényére. A fotónyomatóként, másolóként és szkennerként használható készüléken memóriakártya-olvasó is található, és nem csak képek nyomtatásakor vagy PC-re olvasásakor válik hasznunkra, a CIS rendszerű szkennerről igen jó minőségben lehet fényképet olvasni, az olvasóra helyezett képeket automatikusan, akár külön fájlba is be tudja olvasni. A DF támogatás is példás. Az egyszerű használhatóságot a PC-n futó szoftver erősíti, noha a készülék önmagában is jól működik. Kár, hogy a nyolc szegmens kijelző a beállítások elvégzéséhez nem elég, a dokumentációt is használnunk kell hozzá.

Előny: a nyomtatási és beolvasási minőség, a sebesség, a kezelhetőség. A színes fénykép maximális minőségben is csak 98 másodperc, az első mono másolat is készen van 31 másodperc alatt, a képek színes másolása sem több egy percnél (A4).

RÖVIDEN Tetszetős, gyors és jó nyomtatási minőségű AIO nyomtató. A PC nélküli beállítása kicsit macerás, de ez a legrosszabb, amit elmondhatunk róla.

ALTERNATÍVA Memóriakártya-olvasó nélkül a Canon MP240, tudásban legközelebb a Lexmark X4550 áll, kicsit drágábban.

Új dizájn, nagyobb tudás: A Linksys (by Cisco) WLAN routereinek legújabb családjába tartozó típus a színét leszámítva majdnem pontosan megegyezik az előző számunkban bemutatott WRT610N-nel. Különbség azért akad, legfőképpen az integrált ADSL2+ modem miatt, amely a Multimode-ot és többek között az ADSL2+ M szabványt is támogatja. Ennek megfelelően az összes elérhető szolgáltatást használni tudja úgy is, hogy a WAN oldalon is módosíthatjuk a QoS hatását. Ez szinte bárhogyan beállítható, talán csak a Linux-szerű értékek zavarók a legördülő menükben.

Külön kiemeljük az Internet Access Priority opciót, amellyel minden más fölött előnyt adhatunk a webes forgalomnak – akár kézi sebességállításal is. A WLAN-ját természetesen N szabványú, biztonságban még a WPA2-Mixed opciót is ismeri, amely rendszeresen cserélt, TKIP vagy AES kódolt jelszavakat használ. A DD-WRT egyelőre nem telepíthető rá, de tudása miatt nem is kell.

RÖVIDEN Kiváló tudású, elfogadható árú, ideális SOHO router, amelyre igazán nem lehet panaszunk – ha mégis, azt egy új firmware majd biztosan javítja.

ALTERNATÍVA Az ADSL modem kategóriában az AVM FritzBox Fon WLAN-ja hasonló, ám azon a QoS gyengébb.

KTi NETWORKS

KGC-310
Web Smart 10/100/1000Base-T to Gigabit-Fiber (Mini-GBIC) Media converter

KS-2402
Web Smart 24-port 10/100 Fast Ethernet Switch with 2 Gigabit Copper Ports

KGS-510F
Web Smart 5-Port 10/100/1000Base-T Gigabit Ethernet Switch with 1 mini-GBIC Port

KCD-302
Industrial Tri-segment Media Converter

KC-300DM
10/100Base-TX TO 100Base-FX Managed Media Converters

gold comp
www.goldcomp.hu

Cím: 1149 Budapest Egressy u. 96-98
Telefon: 469-0217, 469-0218 Fax: 469-0219
KTi Networks hotline telefon: 0620-5845678
e-mail: goldcomp@goldcomp.hu

**Középkori házak
Ígazi Lovagoknak**

Kelly-Tech
 Kelly-Tech Kft.
 1139 Bp., Váci ut 95.
 Tel.: +36 1 288 1000
 Fax: +36 1 288 1001
 www.kellytech.hu

SZKENNER

CANON CANOSCAN 5600F

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.canon.hu
 TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **36 000 Ft**
 ÁR/ÉRTÉK: JÓ

OKOSTELEFON

LG KS20

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.lg.hu
 TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **89 990 Ft**
 ÁR/ÉRTÉK: JÓ

MOBILTELEFON

SONY ERICSSON W760

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.sonyericsson.hu
 TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **74 900 Ft**
 ÁR/ÉRTÉK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Képzérezkélő:	CCD
Felbontás:	4800x9600 dpi
Megvilágítás:	Fehér LED + CCFL
Gombok száma:	7 (4 PDF olvasáshoz)
Beolvasási méret:	222x350 mm
Diafolt mérete:	38x270 mm
Filmek száma:	4 DIA vagy 6 képkocka
Extrák:	automatikus képjavító funkciók

MŰSZAKI ADATOK

Hálózatok:	900/1800/1900 MHz, GSM/EDGE/HSDPA
Kijelző:	2,8"-es érintőképernyő, 320x240
Memória:	128 MB RAM+256 MB ROM, bővíthető (microSD)
Fényképezőgép/Video:	2 Mpixel/320x240@15 fps
MP3-lejátszó/FM rádió:	Van/Van
WLAN/Bluetooth:	Van/Van
Operációs rendszer:	WM 6.0 Pro
Méret, tömeg:	100x59x13 mm, 94 g

MŰSZAKI ADATOK

Hálózatok:	900/1800/1900 MHz, GSM/GPRS/HSDPA
Kijelző:	2,2", 320x240
Memória:	40 MB, bővíthető (M2)
Fényképezőgép/Video:	3,1 Mpixel/320x240@15 fps
MP3-lejátszó/FM rádió:	Van/Van
WLAN/Bluetooth:	Nincs/Van
Operációs rendszer:	saját
Méret, tömeg:	103x50x15 mm, 105 g

LED lámpával: Nem az első, és nem is az utolsó olyan lapolvasó, amely a hidegkatódos lámpa helyett fehér LED-et használ a reflektív beolvasó megvilágításához. Így még akár CIS érzékelős is lehetne, ám a jobb minőség kedvéért CCD az érzékelő típusa. A diafolt megvilágítására CCFL-t (hidegkatódos fluoreszkáló lámpát) használ, ez logikus is, hiszen ritkán használjuk, de akkor a legjobb minőségre van szükségünk. A bemelegedési idő igen rövid (7 s), az előnézetre sem kell 9 másodpercnél többet várnunk. Nem csak a port és a karcolásokat tudja eltávolítani, de a képek halványulását, a rajtuk lévő szemszéttséget is javítja, a képen lévő ellenfényt, és a könyvek gerincénél lévő árnyékokat is felismeri és korrigálja.

A LED-es megvilágítás minősége nagyon jó, a harsány színeket (zöld, vörös és kék) kevésbé adja vissza. Színtere ennek ellenére elég nagy, denzitása korrekció után 3,72D, képzaja alacsony. A diafolt persze mindent kihoz a színekből.

RÖVIDEN Műszakilag kiváló, a kezelhetősége alapján nagyon jó síkgyas olvasó, amely gyorsan és halkan működik. Évek múlva is jó minőségű marad.

ALTERNATÍVA Kevésbé kezesszoftverrel, automatikus filmadagolóval, hasonló paraméterekkel az EPSON Perfection V350.

Okoska: Az LG szerint különleges dizájn nélkül nem érdemes telefont gyártani – még jó, hogy valóban jól sikerülnek a készületei. A KS20, ami alapvetően egy üzleti telefon, kelően elegánsan néz ki, így még a Prada táskákból sem ciki elővenni. Az előlapját szinte teljes egészében kitöltő 2,8"-es érintőkijelző alatt egyetlen, egy kicsit túl apróra sikerült joysticket találunk, és két vékony gombot, a hívások indítására és befejezésére. A KS20 valójában annyira kicsi, hogy teljesen hihetetlennek tűnik az, hogy egy Windows Mobile 6.0 Pro rendszert futtató telefonos PDA-ról van szó valójában.

Sok más gyártóval ellentétben az LG nem szabta át teljesen a WM6 kezelőfelületét, így bekapcsolás után a szokásos Today képernyő fogad bennünket – persze egy, az LG által biztosított plugin azért számtalan extrafunkciót tesz gyorsan elérhetővé. Átvariálták a menüket is – legtöbbjüket egészen mobilszerűvé tették – de azért a WM6 megszokott kinézete is elérhető.

RÖVIDEN Apró és elegáns Windows Mobile 6 alapú okostelefon jó szolgáltatásokkal. Van benne HSDPA-tól a WiFi-ig minden – egyedül a GPS hiányzik belőle.

ALTERNATÍVA Ha szeretjük az érintőképernyős, dizájnos telefonokat, nézzük meg a most megjelent iPhone 3G-t is.

Zenés navigáció: A W760-as a Sony Walkman-szériájának egyik legújabb tagja, amelynek különlegessége a beépített GPS-vevő – így ez a zenetelefon navigációra is alkalmassá tehető. Zenelejátszóként a Walkman 3.0 szoftver fut rajta, amely minden olyan funkciót ismer, amelyet ebben a kategóriában elvárhatunk: lejátszási funkciók, AlbumArt, az általunk választott zenék „hangulata” alapján további számok kiválasztása mind megtalálható benne. A mozgásérzékelőt használó Shake Control aktiválása után a W760-as rázogatásával tudunk előre és hátra lépkedni a számok között, stb. Az érzékelőknek köszönhetően a készülék egyébként a kijelzőt is „irányba” tudja állítani, a fotók EXIF-mezőjébe pedig a tájólást is képes bejegyezni.

A beépített GPS érzékenysége legfeljebb csak közepes, de legalább a W760 egész sok hozzá kapcsolódó alkalmazással érkezik. Ilyen például a Google Maps, a sportolóknak szánt Tracker, és a 3 hónapos előfizetéssel érkező Wayfinder.

RÖVIDEN A W760 a megszokott használhatóságot, hangminőséget nyújtó Walkman-mobil, amelynek különlegessége a beépített GPS-vevő és a mozgásérzékelők.

ALTERNATÍVA Ha üzleti funkciókra (is) vágyunk, a Nokia N79 például egy, a fenti funkciókkal is rendelkező okostelefon.

VÉDELMI PROGRAM

NORTON INTERNET SECURITY 2009

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.symantec.hu
 PLATFORM: Windows XP/Vista
 TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **39,99 €**

KÉPFÁJLKÉSZÍTŐ

O&O DISKIMAGE 3 PROFESSIONAL

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.oo-software.com
 PLATFORM: Windows 2000/XP/Vista
 TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **30 €**

Gyorsabb, mint valaha: Kezdjük talán azzal, hogy már a telepítés sem több egy percnél, ráadásul a számítógép újraindítását sem igényli – csak akkor, ha az akár öt percenként érkező frissítések legutóbbi változatát letöltöttük. A korábbi verziókban megszokott funkciókra most nem térünk ki, a szebb kezelői felület is csak hab a tortán. A legnagyobb újítás a Norton Insight nevű rendszer, amely minden állományról ellenőrző kódot készít (ez eddig még megszokott volt), és azokat egy közös, hálózati intelligenciával elemzi. Ha tehát egy új programverzió elterjed, mert sokan letöltik, a több gépen futó Norton azt elemzi, megfelelő körülmények teljesülése esetén több fokozatban megbízhatónak nyilvánítja – többek között ekkor sem kerül ellenőrzésre egy állomány megnyitáskor, csak akkor, ha azt módosítja valami. Ezzel a látványos gyorsulást elérő funkcióval nem csak sok CPU időt, de (világviszonylatban is) sok energiát lehet megtakarítani – zseniális, mondhatni, korszakalkotó ötlet!

Az ellenőrzés tényleg gyors, a program pedig önállóan hoz döntéseket, csak a legvégső esetben zaklat. Ha játszunk, nem fog felugró ablakokat mutatni, ha pedig nem teszünk semmit, a háttérben ellenőríz, ha kell. Ha dolgozni kezdünk, ismét nekünk engedi át a gépet. Ez is egy apróság, amely a felhasználó gondtalanságát hivatott biztosítani.

RÖVIDEN Kiváló ötletekkel teli, nagyszerűen optimalizált védelmi program, amely kevés memóriát foglal, és amellyel észre sem vesszük, hogy védettek vagyunk.

ALTERNATÍVA Az Avira Antivir, a Kaspersky AV és a NOD32, de a Norton Insight jelenleg páratlan szolgáltatás.

Tökéletlen adatbiztonság: Semmi sem biztosít nagyszerűbb védelmet egy rendszerösszeomlás esetében, mint egy képfájlkészítő program. A Diskimage egy olyan lemezkészítő megoldást kínál, amely időzített beállításokkal automatikusan mentéseket készít a rendszerünkről. Ezt a képességét sajnos gyengén valóstították meg: tesztünk során az eszköz egyes feladatokat nem bírt végrehajtani, a megerősítés ellenére sem. A készítő persze fogadkozott, hogy hamarosan orvosolják a jelzett problémákat.

A szoftver komótosan dolgozik: egy 12 GB-os partícióhoz tíz percre volt szüksége – ez gyakorlatilag kétszer annyi, mint ami az Acronis jól ismert True Image-ének kell. Az is érdekes, hogy a Diskimage csak a változtatásokat menti el, és a procedura 20 (!) percet vesz igénybe. Arra is figyelni kell, hogy minden közbeeső biztonsági mentésre szükségünk van az utolsó teljes mentés óta. A program kínál egy forensic security („tudományos biztonság”) funkciót is, ami bitspecifikus másolatokat ígér a partíciókról. Amikor később át akartuk fésülni az így létrehozott másolatokat, hogy kimentsünk innen törölt fájlokat, újra problémába ütköztünk. A Windows e képfájlokat virtuális meghajtóként kezeli, a teszt során a lemezképfájl integrálása után a Sajátgépen tíz új meghajtó tűnt fel! Mi csak egy virtuális meghajtót szeretnénk.

RÖVIDEN Az új Diskimage 3 Professional félkész benyomást keltett, csak a kézi mentések működtek megbízhatóan, így sajnos elvész legnagyobb előnye.

ALTERNATÍVA Az Anvanquest Perfect Image 11 megbízhatóbb és nagyobb funkcionalitással bír, kezdők számára ideálisabb.

ONLINE BACKUP CARBONITE ONLINE PC-BACKUP 3.6	JELSZÓSZÉF STEGANOS PASSWORD MANAGER 2009	ZIP SEGÉDPROGRAM GETDATA ZIP REPAIR PRO 4.2
		
ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.carbonite.com PLATFORM: Windows XP/Vista TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 50 € /év	ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.steganos.com PLATFORM: Windows XP/Vista TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 20 €	ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.getdata.com PLATFORM: Windows 98/2000/XP/Vista TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 30 €

A türelmet próbára teszi: A web egyre inkább ellenfele a hagyományos, DVD-re vagy külső merevlemezre történő biztonsági mentéseknek. Az olyan online tárolók, mint a Carbonite esetében a legvonzóbb az egyszerű működtetés, és a szabott áron kapott „végtelen” tárhely. A felhasználóknak mindössze egy miniszoftvert kell telepíteni, és már utána elég egy kattintás az intézőben a fájlok vagy mappák biztonsági mentéséhez. Sajnos egy hibát már itt felfedeztünk: a szolgáltatás nem támogatja az USB-portra kötött külső merevlemezeket. A legnagyobb hátulütő: a DSL kapcsolat ellenére a feltöltés az igazi szűk keresztmetszet. Az egy Mbit/s sebességen naponta mindössze 2-3 GB-ot tudunk feltölteni, ráadásul, ha dolgozunk is a géppel közben, akkor ez tovább csökken.

A Carbonite megbízhatóan titkosítja a fájlokat, de csak minimálisan tömöríti őket. A filmgyűjtők és a fotomániások ezért jobban járnak a helyi backuppal. A szolgáltatás szövegek, e-mailek archiválására kitérő. A Carbonite 3.6 egyik újdonsága, hogy elmenti a fájlok különböző verzióit, így kényelmesen visszaválthatunk a korábbi változatokra. Ugyancsak praktikus a migrációs varázsló, ami segít az egyik PC-ről a másikra átvinni az adatokat – például amikor XP-ről Vistára váltunk. Vigyázzunk azonban arra, hogy ezzel csak fájlok átvitele oldható meg, nem vagyunk vele képesek hibás Windowst helyreállítani!

RÖVIDEN A Carbonite kezelése egyszerű, azonban túl lassú a nagy adatmennyiségek biztonsági mentéséhez. Új generációs internetkapcsolattal már csábító lesz.

ALTERNATÍVA A NovaBackup 10 Pro helyi biztonsági mentést készít, és a teljes lemezképfájlt elmenthetjük vele – online.

Biztonságba a jelszavainkkal: A jelszavaknak hosszúnak és összetettnek kell lennie, azonban ember legyen a talpán, aki képes megjegyezni őket. Az okosabbak inkább az olyan programokra támaszkodnak, mint a Steganos Password Manager, ami létrehoz és egyben el is tárolja jelszavainkat. A különböző jelszavakat szabadon választható kategóriákba csoportosíthatjuk. Ennek előnye, hogy a webmailhez való hozzáférés, a számlákhoz való jelszavak, valamint a közösségi hálózathoz való belépési kódok átláthatóan el lesznek különítve. A jelszószerkeft egy ügyvezető mesterkulccsal érhetjük el, azonban aki még ezt sem kívánja memorizálni (vagy egyszerűen nem bízik magában), az kimentheti egy USB-s kulcsra, és használhatja azt a belépési kulcsként.

A jelszavak bevitelénél ügyeltek a biztonságra: a karakterekre egyenként kattintunk egy virtuális billentyűzeten – így a keyloggereknek nincs esélyük. Ráadásul a program egy ügyes trükkel a leselkedő (snooping) programokat is megkavarja, melyek képernyőmentéseket készítenek. A beírt jelszó ráadásul a RAM-ból sem olvasható ki, mivel ott csak a titkosított verzió lehet fel. Az is rendkívül praktikus, hogy a felhasználó egyszerűen exportálhatja jelszólistáját egy külső médiumra, hogy az utazásnál magával vihesse. Így aztán dolgozhat az internetkávészókból vagy a hotel terminálból is.

RÖVIDEN Könnyen használható jelszókezelő, ami elbűvölt bennünket a felkészült ségével és praktikus funkcióival. Akinek sok jelszava van, annak megéri!

ALTERNATÍVA A freeware KeePass hasonlóan biztonságos program, és lényegében funkciókban sem szegényesebb.

Hibás archív fájlok helyreállítása: Sajnos néhanapján előfordul, hogy a tömörített fájl, melyet ki szeretnénk bontani, hibás. Aki ezzel a hibaüzenettel szembesül, annak csak egy lehetősége marad: egy olyan program alkalmazása, mint a Zip Repair. A helyreállítási folyamat alatt a program külön figyel a biztonságra, a sérült eredetit érintetlenül hagyja, csak a másolattal dolgozik. A munkát gyorsan végzi a program, de sajnos az eredmény korántsem mindig tökéletes. Tesztállományaink esetében a program létrehozott egy új, javított másolatot, azonban ez teljesen üres volt. A gyártó ígéretet tett arra, hogy ezen változtatni fog: a jövőben a program tájékoztatni fogja a felhasználót, amennyiben a javítás nem lehetséges. A program viszont jó teljesítményt nyújtott azon ZIP fájlok esetében, melyek több részből állnak (azaz fel vannak darabolva). Itt sikerült úgy kijavítani a hibát, hogy használható maradt a többtagú archív fájl. Azonban egy kis probléma itt is adódott: a program nem az általunk megadott mappába másolta a fájlt, hanem ugyanabba a könyvtárba, ahol az eredeti, sérült fájl volt.

A Zip Repair új verziójában a Zip64 formátum támogatása újdonság: ez 4 GB-nál nagyobb, vagy a 65 565 fájlnál többet tartalmazó állományokat érinti. Sajnos, a Zip Repair nem támogatja a RAR-t, a GZip-et és a TAR-t sem.

RÖVIDEN A ZIP Repair Pro 4.2 sajnos nem minden esetben biztosít kielégítő eredményt, de ha szerencsénk van, alkalmanként nagyon jó szolgálatot tehet.

ALTERNATÍVA Sok választásunk nincs, mert a WinZip 11 tömörítő tartalmaz javítófunkciót, de még ennyire sem hatékony.

AUDIOSZKÖZ MAGIX WEBRADIO RECORDER 4	GRAFIKA XTREME PHOTO AND GRAPHIC DESIGNER 2
	
ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.magix.com PLATFORM: Windows2000/XP/Vista TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 20 €	ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.magix.com PLATFORM: Windows2000/XP/Vista TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 70 €

Slágerek ingyen: Ingyen zene, legyen bármilyen is az izlésünk? Ilyesmivel csak az interneten találkozhatunk, és ez teljesen legális – mindössze a Magix Webradio Recorder van szükségünk hozzá. A szoftver 5000 rádióállomást kínál, amelyek műfaj szerint rendezhetők az új verzióban – ez bizony a régebbi verziókból nagyon hiányzott. A zenék úgy lesznek ingyenesek, hogy a program rögzíti őket a rádióból.

A készítő kicsit alakítottak a program kezelőfelületén, azonban az még mindig nagyon „magixes”: kissé túlszűfolt, tele menüvel és a legkülönbözőbb funkciókkal. Azonban tény, ami tény, a kezelése jelentősen leegyszerűsödött. Még az olyan bonyolultabb feladatok, mint a szimultán több adó rögzítése, együtt a különböző időzítésekkel, most már néhány kattintással megvalósítható.

A korábbi verzió mindössze írómodult és MP3-lejátszót kínált, ezért az új verzióhoz képest spártai volt. Ugyanis ebben már menedzselhetjük a zenefájlokat a merevlemezeken, ami rendkívül hasznos újítás. Az új AudioID funkció felismeri a duplikációkat, még akkor is, ha a fájlnevek és a dalverzió eltérő. Ha kívánjuk, a program képes telepíteni a Mufin nevezetű intelligens zenei adatbankot, amely stílus és dalam szerint csoportosítja a zenéket. Így azonos stílusú számokból pillanat alatt automatikusan lejátszási listát hoz létre.

RÖVIDEN A Magix webradio recorder 4 gyakorlatilag minden igényünket kielégíti, és egyáltalán nem drága, vele pedig tengernyi zenénk lesz tökéletesen legálisan.

ALTERNATÍVA A szóba jöhető Clipinc vier! ugyan a zenék vágására is használható, de gyengébb funkcionalitást kínál.

Vektorok és pixelek: Általában a vektoralapú grafikai programok drágák és elég bonyolultak – azonban ezek egyike sem igaz az Xtreme Photo & Graphic Designerre. Sőt, az új verzióban a Magix olyan remek képességekkel ruházta fel programját, mint a fotókezelő a képek rendszerezéséhez vagy a Facefilter, amivel a portréfotókat javíthatjuk jelentős mértékben. Az újítások döntő többsége a fő programban keresendő, ami végre megbirkózik a RAW formátumú fotókkal. A Designer fő érdeme, hogy a pixeles és a vektoros grafika keverhető benne. Így gyorsan illusztrálhatjuk az üdvözlőkártyákat, broszúrákat és weboldalkat. Még az összetett grafika sem okoz problémát köszönhetően a beépített rétegkezelőnek. A program ráadásul gyorsabb is lett, ez főként a jelentősen átírt optimalizációnál és az effektszűrőknél érhető tetten.

Figyeljünk arra, hogy a panoráma montázsokhoz a Photo Designerre kell váltanunk. Ez az elején kissé zavaró lehet, mert a kezelőfelületek nem egyértelműek. Az eredmény azonban kárpótol: még a különböző expozícióval készült felvételek is egy-egy panorámafotóvá varázsolhatók. Sajnos az automatikus funkció hat képre van korlátozva, a többit kézzel kell beigazítanunk. A nyomásérzékeny grafikai táblák változtatható vonalvastagsága sajnos nem működik – legalábbis tesztünk során a Wacom táblánkkal ez nem sikerült.

RÖVIDEN Nagyszerű grafikus csomag alacsony áron. Főként olyan kezdőknek és otthoni felhasználóknak javasoljuk, akik a kísérletezéstől sem riadnak vissza.

ALTERNATÍVA A profik inkább a Corel Draw Graphics Suite X4-gyel próbálkoznak – amelynek ára azonban sokkal több.

TWINLAB
 AZ ÚJ TESTEDÉRT

ALAPOZÓ SPORT CSOMAG

Sportolni kezdők, illetve kihagyás után sportolni újrakezdők részére összeállított kedvezményes árú csomag a legalapvetőbb kiegészítővel. Az instant fehérje, a kalcium-magnéziummal megerősített multivitamin az erőnlétfokozás, az állóképesség, a jó közérzet alapjait teremti. A vitaminokkal, szénhidrátokkal kiegészített külön aminosav-komplex segít az izombontás kivédésében. Közvetlenül edzés előtt, edzés alatt, illetve edzés után ajánlott fogyasztani. A sejtterfogató-fokozó kreatin monohidrát a természetes erőfejlesztés legerősebb, legbiztonságosabb eszköze.

Az ALAPOZÓ SPORT CSOMAG tartalma:

- 1 db 100% Whey Protein Fuel (907 gramm) csokoládé/vanília/eper
- 1 db Amino Fuel Liquid (474 ml)
- 1 db Daily One Caps without Iron with FeraGlo (90 kapszula)
- 1 db Calcium Citrate Caps (150 kapszula)
- 1 db Creatine Fuel Powder (227 gramm)

TOZO VITAL CENTRUM 1138 Budapest, Váci út 168/B
 (RENDELÉSHEZ utcafront) Tel: 237-0000
 BICOMP ACOMP KIR (1134 Budapest Róbert Károly Krt. 68.
 Tel: 339-5447)

A Magyar Olimpiai Bizottság Orvosi Bizottsága által ajánlott termék.
TWINLAB www.twinlab.hu

MOBILTELEFONOK STRESSZ-TESTJÉ
A hagyományosabb telefonfeladatok méréséből már csak az akkumulátor üzemidő kiderítése van hátra. Amint a tesztrendszer végez a feladattal, kezdődhet a multimédia-képességek vizsgálata, elsőként a beépített fényképezőgépek képmínőségének kiderítésével

CHIP TOP 10

Aktuális áttekintés az IT-piacról:
A CHIP Top 10 megvesztegethetetlen vásárlási tanácsadó

A CHIP nemzetközi tesztközpontjában évente közel 1500 eszközt vizsgálnak meg szakértő kollégáink. Valamennyit a lehető legalaposabb tesztelésnek vonják alá – így hatalmas adatbázisra teszünk szert, amelyből természetesen az olvasók is profitálhatnak. Az összeállításunkban szereplő Top 10 táblázatok a megfelelő döntéshez és csalódásmentes vásárláshoz szükséges összes rangsort, értéket és műszaki adatot tartalmazzák.

A CHIP minden terméket a következő osztályokba sorol:

- Csúcskategória (100-90 pont)
- Felső kategória (89-75 pont)
- Középkategória (74-60 pont)

Az eszközök helyezéséről a részpontszámokból számított **Összpontszámuk** dönt. Azonos pontszám esetében az **Ár/érték** mutatót is figyelembe vesszük, ennek értékelése nem véletlenül emlékeztet az iskolai osztályzatok szöveges megfelelőire. **Figyelem:** a termékek kínálata és tájékoztató ára a október eleji állapotokat tükrözi!

Mivel kinek-kinek más lehet a fontos egy-egy alkatrész, vagy akár kategória tulajdonságai közül, ezért minden részpontszámot közléseink, ahogy ezek **Összpontszám**-on belül képviselt súlyát is. Így mindenki egyedi igényeinek megfelelő sorrendet alakíthat ki. Hamarosan honlapunkon is elérhető lesz az interaktív Top10, amely megkíméli olvasóinkat a hosszas számolástól.

Téma	Lapszám
Adathordozók	
NAS teszt	2008. 10.
1 terabájtos merevlemez	2008. 08.
16 GB-os USB memóriák	2008. 05.
Küldő HDD 500 GB fölött	2008. 04.
NAS teszt	2008. 02.
SATA csatolás DVD-írók	2007. 12.
Merevlemez megateszt	2007. 11.
Merevlemez 500-750 GB között	2007. 09.
Alaplap, CPU	
Olcsó kétmagos CPU-k	2008. 08.
P45-ös alaplapok	2008. 07.
Intel alaplapok	2008. 01.
P35-ös alaplapok	2007. 11.
Digitális fényképezőgépek	
Tükörreflexes digitális fényképezők	2008. 08.
63 digitális fényképezőgép	2008. 02.
50 digitális fényképezőgép	2007. 10.
Hálózat	
WLAN routerek	2008. 05.
Draft-n routerek	2007. 07.
Házimozi	
Merevlemez DVD-felvevők	2008. 09.
Házimozi kivetítők	2008. 06.
40-42" LCD tévék	2008. 04.
Merevlemez DVD-felvevők	2007. 10.
Hordozható eszközök	
PNA-k 70 000 Ft alatt	2008. 08.
HD videokamerák	2008. 03.
MP3 megateszt	2007. 12.
Tölthető elem megateszt	2007. 11.
Képpalkotás	
Színes multifunkciós lézernyomtatók	2008. 08.
Multifunkciós nyomtatók	2008. 06.
Széles formátumú nyomtatók	2008. 04.
Színes lézernyomtatók	2008. 03.
Nyomatási költség teszt	2007. 06.
Megjelenítők	
22" TFT monitorok	2008. 10.
24" TFT monitorok	2008. 07.
19" szélesvásznú TFT-k	2008. 02.
22" TFT monitorok	2007. 10.
A legolcsóbb 19" TFT monitorok	2007. 08.
Memória	
DDR3 teszt	2007. 09.
DDR 2 tuningteszt	2007. 07.
Noteszgép	
Szubnoteszkek és netbookok	2008. 07.
Olcsó noteszgépek	2008. 03.
Olcsó noteszgépek	2007. 09.
Vállalati noteszgépek	2007. 07.
VGA	
Radeon vs. GeForce	2008. 09.
9600GT videokártyák	2008. 05.
DX10 második hullám	2008. 02.

Digitális fényképezőgép (belépőszintű)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Értékelés/mérések					Műszaki adatok						
					Képmínőség (40%)	Felbontás (40%)	Alku-üzemidő (10%)	Sebesség (10%)	Terminálkapacitás (5%)	Zoom atfoglalás	Képstabilizátor	Kijelző	Képformátum	Memóriakártya	Tömeg (g)	
1	Sony Cyber-shot DSC-H3	79	60 000 Ft	közepes	89	66	180	90	69	8 Mpixel	38-380 mm	optikai	2,5"	JPEG	Memory Stick Duo	264
2	Fujifilm FinePix S5700	73	46 000 Ft	jó	69	77	360	75	69	7,1 Mpixel	38-380 mm	-	2,5"	JPEG	SD, xD	400
3	Panasonic Lumix DMC-FX55	67	56 000 Ft	közepes	85	57	110	47	72	8 Mpixel	28-102 mm	optikai	3,0"	JPEG	SD	165
4	Casio Exilim EX-Z1050	66	60 000 Ft	gyenge	82	43	250	93	48	10 Mpixel	38-114 mm	-	2,6"	JPEG	SD	155
5	Ricoh Caplio R6	66	34 000 Ft	kiváló	79	55	170	58	72	7,1 Mpixel	28-200 mm	szenzormozgató	2,7"	JPEG	SD	170
6	Sony Cyber-shot DSC-W200	64	66 000 Ft	gyenge	89	42	130	55	59	12 Mpixel	35-105 mm	optikai	2,5"	JPEG	Memory Stick Duo	173
7	Panasonic Lumix DMC-LZ8	63	34 000 Ft	kiváló	85	48	250	41	69	8 Mpixel	32-160 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	188
8	Canon PowerShot A590 IS	63	33 000 Ft	kiváló	76	52	270	59	55	8 Mpixel	35-140 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	220
9	Fujifilm FinePix Z5fd	63	38 000 Ft	jó	86	40	120	62	59	6,1 Mpixel	36-108 mm	-	2,5"	JPEG	SD, xD	148
10	Fujifilm FinePix F50fd	62	42 000 Ft	közepes	84	49	150	38	59	12 Mpixel	35-105 mm	szenzormozgató	2,7"	JPEG	SD, xD	180

Digitális fényképezőgép (általános)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Értékelés/mérések					Műszaki adatok						
					Képmínőség (40%)	Felbontás (40%)	Alku-üzemidő (10%)	Sebesség (10%)	Terminálkapacitás (5%)	Zoom atfoglalás	Képstabilizátor	Kijelző	Képformátum	Memóriakártya	Tömeg (g)	
1	Panasonic Lumix DMC-LX2	75	86 000 Ft	közepes	90	62	140	74	55	10 Mpixel	28-112 mm	optikai	2,8"	JPEG, RAW	SD	219
2	Ricoh Caplio GX100	75	90 000 Ft	közepes	82	60	170	100	72	10 Mpixel	24-72 mm	szenzormozgató	2,5"	JPEG, RAW	SD	250
3	Samsung NV24HD	73	76 000 Ft	jó	90	64	110	56	68	10 Mpixel	24-86,5 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	170
4	Canon PowerShot G9	70	100 000 Ft	közepes	78	71	150	45	59	12 Mpixel	35-210 mm	optikai	3,0"	JPEG, RAW	SD	350
5	Sony Cyber-shot DSC-W300	69	70 000 Ft	jó	86	52	150	71	72	13,6 Mpixel	35-105 mm	optikai	2,7"	JPEG	MS Duo	187
6	Panasonic Lumix DMC-FX500	69	84 000 Ft	közepes	85	61	130	46	77	10 Mpixel	25-125 mm	optikai	3,0"	JPEG	SD	176
7	Ricoh GR Digital II	69	130 000 Ft	gyenge	84	66	220	33	72	10 Mpixel	28 mm	-	2,7"	JPEG, RAW	SD	200
8	Canon PowerShot A650 IS	67	65 000 Ft	kiváló	79	61	360	59	55	12 Mpixel	35-210 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	385
9	Ricoh Caplio R8	66	70 000 Ft	jó	81	55	150	51	72	10 Mpixel	28-200 mm	szenzormozgató	2,7"	JPEG	SD	195
10	Fujifilm FinePix F100fd	65	60 000 Ft	kiváló	92	50	150	40	52	12 Mpixel	28-140 mm	optikai	2,7"	JPEG	SD, xD	190

Digitális fényképezőgép (ultrazoom)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Értékelés/mérések					Műszaki adatok						
					Képmínőség (40%)	Felbontás (40%)	Alku-üzemidő (10%)	Sebesség (10%)	Terminálkapacitás (5%)	Zoom atfoglalás	Képstabilizátor	Kijelző	Képformátum	Memóriakártya	Tömeg (g)	
1	Fujifilm FinePix S100fs	90	140 000 Ft	közepes	100	95	130	58	72	11,1 Mpixel	28-400 mm	optikai	2,5"	JPEG, RAW	SD, xD	965
2	Panasonic Lumix DMC-FZ50	89	105 000 Ft	közepes	90	96	150	81	55	10 Mpixel	35-420 mm	optikai	2,0"	JPEG, RAW	SD	734
3	Casio Exilim EX-F1	85	200 000 Ft	gyenge	87	95	350	60	60	6 Mpixel	36-432 mm	szenzormozgató	2,8"	JPEG, RAW	SD	671
4	Panasonic Lumix DMC-FZ18	84	70 000 Ft	kiváló	87	98	130	46	75	8 Mpixel	28-504 mm	optikai	2,5"	JPEG, RAW	SD	407
5	Olympus SP-560 UZ	82	62 000 Ft	kiváló	83	100	390	31	90	8 Mpixel	27-486 mm	szenzormozgató	2,5"	JPEG, RAW	xD	480
6	Olympus SP-570 UZ	81	96 000 Ft	közepes	79	100	350	31	90	10 Mpixel	26-520 mm	szenzormozgató	2,7"	JPEG, RAW	xD	565
7	Sony Cyber-shot DSC-H50	80	78 000 Ft	jó	74	92	170	75	60	9 Mpixel	31-465 mm	optikai	3,0"	JPEG	Memory Stick Duo	547
8	Canon PowerShot S5 IS	79	74 000 Ft	jó	70	94	320	74	59	8 Mpixel	36-432 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	550
9	Kodak EasyShare Z812 IS	76	66 000 Ft	kiváló	72	79	82	62	65	8 Mpixel	36-432 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	350
10	Fujifilm FinePix S8100fd	76	68 000 Ft	jó	76	87	47	65	10 Mpixel	27-486 mm	szenzormozgató	2,5"	JPEG	SD, xD	525	

Digitális fényképezőgép (tükörreflexes)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Értékelés/mérések					Műszaki adatok						
					Képmínőség (40%)	Felbontás (40%)	Alku-üzemidő (10%)	Sebesség (10%)	Terminálkapacitás (5%)	Sorozatfelvétel	Felbontás (1/30s)	ISO értékek	Képstabilizátor	Szenzor tisztítás	Memóriakártya	Tömeg (g)
1	Sony Alpha 700	95	275 000 Ft	gyenge	93	100	560	91	0,3	4,9/17	12,2	100 - 6400	+	+	CF I/II, MS	770
2	Canon EOS 40D	93	200 000 Ft	közepes	91	92	1190	100	0,3	6/28	10,1	100 - 3200	-	+	CF I/II	820
3	Nikon D90	93	220 000 Ft	közepes	99	98	1250	70	0,5	2,9/9	12,2	100 - 6400	-	+	SD-Card	710
4	Samsung GX-20	88	280 000 Ft	gyenge	84	100	830	71	0,5	2,8/14	14,5	100 - 6400	+	+	SD-Card	806
5	Sony Alpha 350	88	95 000 Ft	kiváló	95	91	570	61	0,4	2,3/5	14	100 - 3200	+	+	CF I/II	680
6	Canon EOS 450D	87	130 000 Ft	közepes	97	82	730	73	0,3	3,4/5	12,2	100 - 1600	-	+	SD-Card	525
7	Sony Alpha 300	86	110 000 Ft	jó	86	91	720	71	0,2	2,8/6	10	100 - 3200	+	+	CF I/II	675
8	Canon EOS 1000D	85	110 000 Ft	jó	100	80	710	63	0,3	1,5/3	10,1	100 - 1600	-	+	SD-Card	500
9	Olympus E-520	85	110 000 Ft	jó	83	88	580	76	0,4	3,4/8	10	100 - 1600	+	+	CF I/II, xD-Card	565
10	Sony Alpha 200	84	92 000 Ft	kiváló	85	88	750	71	0,2	2,5/5	10	100 - 3200	+	+	CF I/II	615

■ Csúcskategória (100-90 pont) ■ Felső kategória (89-75 pont) ■ Középkategória (74-60 pont) ■ Nem ajánlott (60 pont alatt)

Merevlemez (PATA)

		Értékelés/mérések														Műszaki adatok		
Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	USB-áram	Ár/érték	Reliabilitás (10%)	Max. olvasási seb. (MB/s)	Max. írási seb. (MB/s)	Elérési idő (ms)	Elérési idő (ms)	Za (10%)	Működési raj (Ton)	Energiafelvétel (10%)	Max. fogyasztás (W)	Kapacitás (GB)	Cache (MB)	Interfész	Forgási sebesség (rpm)
1	Samsung SpinPoint P120 (SP2514N)	92	15 000 Ft	60 Ft	közepes	100	57,2	58,8	93	14,0	86	3,5	65	9,1	250	8	UDMA 133	7200
2	Hitachi Deskstar T7K250 (HDT722525DLAT80)	92	14 000 Ft	56 Ft	közepes	84	53,5	43,5	100	12,8	91	2,7	94	6,4	250	8	UDMA 133	7200
3	Hitachi Deskstar T7K500 (HDT725050VLAT80)	91	19 000 Ft	38 Ft	kiváló	92	63,4	42,9	99	13,1	86	2,9	62	10,8	500	8	UDMA 133	7200
4	Hitachi Deskstar T7K500 (HDT725025VLAT80)	90	11 000 Ft	44 Ft	közepes	82	51,4	43,9	100	12,8	100	2,9	76	9,8	250	8	UDMA 133	7200
5	Western Digital Caviar SE (WD3200JB)	88	19 000 Ft	59 Ft	közepes	93	54,2	53,7	93	13,5	63	3,4	70	8,9	320	8	UDMA 100	7200
6	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3500630A)	84	19 000 Ft	38 Ft	kiváló	92	61,3	45,1	82	14,8	82	3,3	65	9,8	500	16	UDMA 100	7200
7	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3750640A)	84	44 000 Ft	59 Ft	kiváló	93	63,1	45,3	81	14,9	86	2,9	61	9,5	750	16	UDMA 100	7200
8	Samsung SpinPoint T133 (HD400LD)	84	18 000 Ft	45 Ft	jó	89	61,2	41,5	85	15,4	81	2,8	65	9,3	400	8	UDMA 100	7200
9	Samsung SpinPoint P120 (SP2014N)	83	15 000 Ft	75 Ft	gyenge	80	46,1	46,6	93	14,0	72	2,7	68	9,1	200	8	UDMA 133	7200
10	Western Digital Caviar SE (WD2500JB)	80	14 000 Ft	56 Ft	közepes	83	45,9	50,9	81	15,0	59	4,1	81	9,5	250	8	UDMA 100	7200

Hitachi Deskstar T7K500
A sorozat HDT725050VLAT80 modellje kiválóan ötvözi a nagy tárterületet a jó sebességgel, és a kedvező árral.
Összpontszám: **91 pont (3. hely)**
Tájékoztató ár: 19 000 Ft

Merevlemez (SATA)

		Értékelés/mérések														Műszaki adatok		
Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	USB-áram	Ár/érték	Reliabilitás (10%)	Max. olvasási seb. (MB/s)	Max. írási seb. (MB/s)	Elérési idő (ms)	Elérési idő (ms)	Za (10%)	Működési raj (Ton)	Energiafelvétel (10%)	Max. fogyasztás (W)	Kapacitás (GB)	Cache (MB)	Interfész	Forgási sebesség (rpm)
1	Western Digital Velociraptor (WD3000GLFS)	90	56 000 Ft	187 Ft	gyenge	100	101,2	101,6	100	7	57	3,4	83	5,0	300	16	SATA 300	10000
2	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3250410AS)	76	11 000 Ft	44 Ft	közepes	87	88,6	88,3	51	13,5	96	1,5	68	6,1	250	16	SATA 300	7200
3	Seagate Barracuda 7200.11 (ST3320613AS)	76	13 500 Ft	41 Ft	közepes	94	95,3	95,1	32	20,2	96	1,5	92	4,5	320	16	SATA 300	7200
4	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3250310AS)	74	11 000 Ft	44 Ft	közepes	87	88,9	88,4	51	13,5	90	1,5	63	6,6	250	8	SATA 300	7200
5	Samsung SpinPoint F1 (HD103UJ)	72	28 000 Ft	28 Ft	kiváló	92	93,5	94,1	52	13,6	62	2,4	63	6,6	1000	32	SATA 300	7200
6	Seagate Barracuda 7200.11 (ST3750330AS)	71	25 000 Ft	33 Ft	jó	81	79,9	83,4	51	13,4	88	1,9	55	7,5	750	32	SATA 300	7200
7	Maxtor DiamondMax 22 (STM3500320AS)	70	15 000 Ft	30 Ft	jó	88	89,8	89,4	54	12,6	60	2,7	61	6,7	500	32	SATA 300	7200
8	Hitachi Deskstar P7K500 (HDP725050GLA360)	69	13 500 Ft	26 Ft	kiváló	77	78,8	78,2	39	17	100	1,3	65	6,4	500	16	SATA 300	7200
9	Seagate Barracuda 7200.11 (ST31000340AS)	66	30 000 Ft	30 Ft	jó	84	84,8	84,6	55	12,8	52	2,6	53	7,7	1000	32	SATA 300	7200
10	Western Digital Caviar GP (WD5000AACS)	65	16 000 Ft	32 Ft	jó	58	58,6	58,8	48	14,7	86	2,0	100	6,8	500	16	SATA 300	7200

Western Digital Caviar GP
Sebessége erősen elmarad az átlagtól, és nem is különösebben halk modell, ám működési és stand-by fogyasztása ideális hosszú távú munkavégzésre.
Összpontszám: **65 pont (10. hely)**
Tájékoztató ár: 16 000 Ft

Okostelefon

		Értékelés/mérések										Műszaki adatok	
Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Kezelhetőség (25%)	Kommunikáció (25%)	Multimédia (25%)	Adatkezelés (25%)	Tömeg	Kommunikáció	Kijelző méret (palel)	Kamera (Mpixel)	Adatátvitel
1	Nokia N95 8GB	93	90 000 Ft	közepes	88	96	95	93	132 g	Négysávós, GPRS, EDGE, UMTS	240x320	5 +	WLAN, Bluetooth, IR, USB
2	Nokia 6220 classic	95	70 000 Ft	Jó	98	96	93	92	98 g	Négysávós, GPRS, EDGE, UMTS	240x320	5 +	Bluetooth, USB
3	Nokia N95	89	75 000 Ft	közepes	84	96	86	92	121 g	Négysávós, GPRS, EDGE, UMTS	240x320	5 +	WLAN, Bluetooth, IR, USB
4	Nokia N82	91	75 000 Ft	közepes	85	96	93	87	116 g	Négysávós, GPRS, EDGE, UMTS	240x320	5 +	WLAN, Bluetooth, USB
5	Samsung SGH-I780	90	100 000 Ft	gyenge	100	99	71	96	122 g	Háromsávós, GPRS, EDGE, UMTS	320x320	1,9 +	WLAN, Bluetooth, USB
6	Nokia E61i	90	62 000 Ft	jó	88	97	78	100	149 g	Négysávós, GPRS, EDGE, UMTS	320x240	1,9 +	WLAN, Bluetooth, IR, USB
7	HTC Tytn II	89	125 000 Ft	gyenge	85	93	87	92	189 g	Négysávós, GPRS, EDGE, UMTS	240x320	3,1 +	WLAN, Bluetooth, USB
8	Nokia E51	88	45 000 Ft	kiváló	90	93	80	93	100 g	Négysávós, GPRS, EDGE, UMTS	240x320	1,9 +	WLAN, Bluetooth, IR, USB
9	Sony Ericsson Pli	88	60 000 Ft	jó	91	91	80	93	129 g	Háromsávós, GPRS, UMTS	240x320	3,1 +	WLAN, Bluetooth, IR, USB
10	Nokia N93i	88	105 000 Ft	közepes	84	97	85	85	164 g	Háromsávós, GPRS, EDGE, UMTS	240x320	3,1 +	WLAN, Bluetooth, IR, USB

Nokia 6220 classic
Nevezik méltóan klasszikus vonalvezetést készülik, felruházva a modern telefonok minden elvárható képességével.
Összpontszám: **95 pont (2. hely)**
Tájékoztató ár: 70 000 Ft

Monitor (19" TFT)

		Értékelés/mérések														Műszaki adatok	
Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képmínőség (50%)	Legnagyobb képméret	Fényerő	Választási (redes)	Ergonómia (25%)	Energiatakarékos (10%)	Max. fogyasztás (W)	Felbontás	Paneltípus	VGA	DVI	HDMI	
1	Eizo FlexScan S1932SH	94	105 000 Ft	gyenge	95	8621	268 cd/m ²	7 ms	100	87	32 W	90	1280x1024	S-PVA	1	1	
2	ViewSonic VP950b	92	70 000 Ft	közepes	90	10101	209 cd/m ²	4 ms	100	84	32 W	90	1280x1024	TN + Film	1	1	
3	Eizo FlexScan S1911	86	90 000 Ft	gyenge	93	9211	248 cd/m ²	3 ms	85	80	35 W	85	1280x1024	TN + Film	1	1	
4	Samsung SyncMaster 940ux	84	70 000 Ft	közepes	83	7951	242 cd/m ²	15 ms	100	84	34 W	82	1280x1024	TN + Film	1	1	
5	Philips 190P7ES	84	70 000 Ft	közepes	87	7051	190 cd/m ²	13 ms	85	87	32 W	87	1280x1024	S-IPS	1	1	
6	Belinea 1975 S1	82	60 000 Ft	közepes	94	9541	234 cd/m ²	2 ms	69	76	37 W	84	1280x1024	TN + Film	1	1	
7	Samsung SyncMaster 971P	82	96 000 Ft	gyenge	94	15091	210 cd/m ²	8 ms	68	85	33 W	78	1280x1024	S-PVA	-	1	
8	ViewSonic VG930m	81	50 000 Ft	jó	85	7861	214 cd/m ²	10 ms	87	97	29 W	69	1280x1024	TN + Film	1	1	
9	Acer AL1917L	79	44 000 Ft	jó	86	8911	244 cd/m ²	8 ms	59	100	27 W	72	1280x1024	TN + Film	1	1	
10	BenQ E900T	77	36 000 Ft	kiváló	75	9721	213 cd/m ²	16 ms	78	93	29 W	73	1280x1024	TN + Film	1	1	

ViewSonic VP950b
A 4:3-as oldalarányú monitorok egyik legjobbjai, remek képmínőséggel, ám szélesvásznú társaihoz képest magas árral.
Összpontszám: **92 pont (2. hely)**
Tájékoztató ár: 70 000 Ft

■ Csúcskategória (100-90 pont) ■ Felső kategória (89-75 pont) ■ Középkategória (74-60 pont) ■ Nem ajánlott (60 pont alatt)

Monitor (19" szélesvásznú TFT)

		Értékelés/mérések														Műszaki adatok	
Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képmínőség (50%)	Legnagyobb képméret	Fényerő	Választási (redes)	Ergonómia (25%)	Energiatakarékos (10%)	Max. fogyasztás (W)	Felbontás	Paneltípus	VGA	DVI	HDMI	
1	BenQ FP94VW	93	42 000 Ft	kiváló	97	8491	290 cd/m ²	10 ms	98	76	37 W	84	1440 x 900	TN + Film	1	1	
2	ViewSonic VG1930wm	88	42 000 Ft	jó	85	7791	273 cd/m ²	13 ms	100	86	33 W	78	1440 x 900	TN + Film	1	1	
3	Lenovo ThinkVision L192W	85	44 000 Ft	jó	86	7291	211 cd/m ²	16 ms	89	93	30 W	67	1440 x 900	TN + Film	1	-	
4	ViewSonic VA1926w	84	40 000 Ft	jó	89	39371	236 cd/m ²	18 ms	86	85	33 W	63	1440 x 900	TN + Film	1	1	
5	Acer P193W	83	38 000 Ft	kiváló	94	11611	275 cd/m ²	11 ms	64	97	29 W	69	1440 x 900	TN + Film	1	1	
6	Samsung SyncMaster 931BW	83	52 000 Ft	közepes	88	10841	313 cd/m ²	12 ms	70	91	31 W	84	1440 x 900	TN + Film	1	1	
7	Asus VW193S	82	50 000 Ft	közepes	91	8591	269 cd/m ²	21 ms	70	97	29 W	61	1440 x 900	TN + Film	1	-	
8	Hanns.G HW191	82	36 000 Ft	kiváló	90	7411	308 cd/m ²	11 ms	76	85	33 W	63	1440 x 900	TN + Film	1	1	
9	Belinea 1935 S1W	82	45 000 Ft	közepes	79	9371	232 cd/m ²	13 ms	94	81	35 W	71	1440 x 900	TN + Film	1	-	
10	ViewSonic VX1940W	81	52 000 Ft	közepes	100	9061	330 cd/m ²	3 ms	64	70	40 W	55	1680 x 1050	TN + Film	1	1	

BenQ FP94VW
A szélesvásznú mezőny legjobb és egyben egyik legolcsóbb modellje. TN+film panelje ellenére képmínősége kiváló.
Összpontszám: **93 pont (1. hely)**
Tájékoztató ár: 42 000 Ft

Monitor (22" szélesvásznú TFT)

		Értékelés/mérések														Műszaki adatok	
Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képmínőség (50%)	Legnagyobb képméret	Fényerő	Választási (redes)	Ergonómia (25%)	Energiatakarékos (10%)	Max. fogyasztás (W)	Felbontás	Paneltípus	VGA	DVI	HDMI	
1	Eizo FlexScan S2231WH	93	150 000 Ft	gyenge	93	14601	225 cd/m ²	11 ms	100	61	51 W	100	1680x1050	S-PVA	1	1	
2	Asus PG221	85	110 000 Ft	közepes	89	10021	256 cd/m ²	3 ms	78	65	48 W	94	1680x1050	TN + Film	1	1	
3	Samsung SyncMaster 226BW	82	64 000 Ft	jó	89	10761	211 cd/m ²	5 ms	71	89	35 W	72	1680x1050	TN + Film	1	1	
4	Philips 220XW8FB	79	56 000 Ft	jó	83	9041	249 cd/m ²	11 ms	75	80	39 W						

A legjobb szoftverek

A legújabb és legjobb programok tesztjeink alapján. Listánkban megtalálhatja a megfelelő alkalmazásokat, legyen szüksége akár karbantartó-eszközökre, vagy irodai programcsomagra.

Szoftveres médialejátszók

Helyezés	Cyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Cyberlink	PowerDVD 8 Ultra	79	24 000 Ft	közepes	www.cyberlink.com
2	InterVideo	WinDVD 9 Plus Blu-ray	72	20 000 Ft	közepes	www.corel.hu
3	ArcSoft	TotalMedia Theater 2.1	64	15 000 Ft	jó	www.arcsoft.com
4	Ahead	Nero 8.3 + Blu-ray / HD DVD Video Plug-in	55	20 000 Ft	gyenge	www.nero.com

Ingyenes tisztítóeszközök

Helyezés	Cyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	VS Revo Group	Revo Uninstaller 1.5	74	Freeware	-	www.revouninstaller.com
2	Piriform	CCleaner 2.05	64	Freeware	-	www.ccleaner.com
3	NirSoft	MyUninstaller 1.38	47	Freeware	-	www.nirsoft.net
4	Glarysoft	Glarysoft Absolute Uninstaller 2.5	37	Freeware	-	www.glarysoft.com
5	Romain Vallet	Safarp 0.5	23	Freeware	-	wistinga.online.fr/safarp

Biztonsági csomagok

Helyezés	Cyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Avira	Avira Premium Security Suite 2008	93	40 euró	kiváló	www.avira.com
2	F-Secure	F-Secure Internet Security 2008	87	15 000 Ft	közepes	www.f-secure.hu
3	Eset	Eset Smart Security 3.0	83	16 000 Ft	közepes	www.eset.hu
4	Kaspersky	Kaspersky Internet Security 2009	83	16 000 Ft	közepes	www.kaspersky.hu
5	G Data	G Data Internet Security 2008	80	54 euró	közepes	www.gdata.de
6	Symantec	Norton Internet Security 2008	77	11 000 Ft	jó	www.symantec.hu
7	Panda Security	Panda Internet Security 2008	70	13 000 Ft	közepes	www.pandasoftware.hu
7	BitDefender	BitDefender Internet Security 2008	70	10 000 Ft	jó	www.bitdefender.hu

PDF-készítők

Helyezés	Cyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Nuance	PDF Create! 5	90	20 000 Ft	kiváló	www.nuance.com
2	Broadgun	pdfMachine 12	82	50 euró	jó	www.broadgun.com
3	Nuance	PDF Create! 4	81	12 000 Ft	jó	www.nuance.com
4	Avanquest	PDF Expert 5 Pro	71	35 euró	közepes	www.avanquest.com
5	Tracker	PDF-XChange Pro 4	72	50 euró	közepes	www.docu-track.com

PDF Create! 5

A Nuance alkalmazása elképesztő minőségben képes a PDF-ek készítésére, és gyorsabban is végzi a folyamatot, mint versenytársai. A legújabb változat beépített karakterfelismerőjével a korábban képalapú PDF-eket is képes kereshető dokumentummá alakítani.

Összpontszám: 90 pont (1. hely)

Tájékoztató ár: 20 000 Ft

Lemezkép-készítők

Helyezés	Cyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Avanquest	Perfect Image 11	91	50 euró	kiváló	www.avanquest.com
2	Symantec	Norton Ghost 14.0	89	16 000 Ft	jó	www.symantec.hu
3	O&O Software	O&O DiskImage 2 Professional	80	30 euró	jó	www.oo-software.com
4	Acronis	True Image 11 Home	78	15 000 Ft	közepes	eu.acronis.com
5	Paragon	Drive Backup 8.5 Personal	72	40 euró	gyenge	www.paragon-software.com

Norton Ghost 14.0

A legújabb Ghost betekintést enged a jövő adatbiztonsági megoldásaiba: ha komolyabb veszély tűnik fel az interneten, a program erről „éretlenül” automatikusan készít biztonsági mentést. A ThreatCon szolgáltatáshoz kapcsolódva a szoftver a felhasználót is figyelmezteti a veszélyekről.

Összpontszám: 89 pont (2. hely)

Tájékoztató ár: 16 000 Ft

Jelszó-széfek

Helyezés	Cyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	AceBIT	Password Depot 3.2	92	30 euró	jó	www.password-depot.de
2	Dominik Reichl	KeepPass 1.1	91	Freeware	kiváló	www.keepass.info
3	Steganos	Steganos Password-Manager 2007	77	40 euró	közepes	www.steganos.com
4	Zonelink	Sydatec Password Guard 2.5	44	30 euró	gyenge	www.zonelink.de
5	WIBU	CodeMeter Password Manager 3.2	41	Freeware	közepes	www.wibu.com

Irodai csomagok

Helyezés	Cyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Microsoft	Office 2007 Professional	92	160 000 Ft	gyenge	www.microsoft.hu
2	Corel	WordPerfect Office X3	80	93 500 Ft	közepes	www.corel.hu
3	Sun	StarOffice 8	78	32 000 Ft	jó	hu.sun.com
4	SoftMaker	SoftMaker Office 2008	70	70 euró	jó	www.softmaker.com

Képszerkesztők

Helyezés	Cyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Adobe	Photoshop CS3	94	180 000 Ft	gyenge	www.adobe.hu
2	Corel	Paint Shop Pro Photo X2	82	22 000 Ft	jó	www.corel.hu
3	Corel	Ulead PhotoImpact X3	80	10 000 Ft	kiváló	www.corel.hu
4	Adobe	Photoshop Elements 6	76	30 000 Ft	közepes	www.adobe.hu
5	Computerinsnel	PhotoLine v13	75	70 euró	jó	www.pl32.com
6	Avanquest	Serif PhotoPlus 10	74	80 euró	közepes	www.serif.com

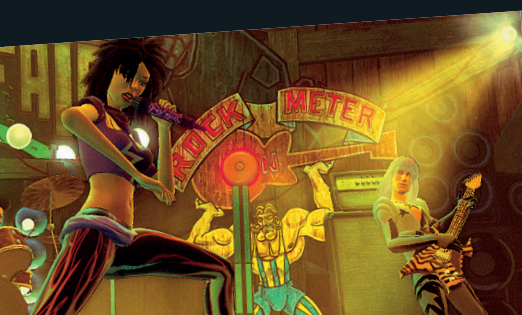
EXTRA

7 oldalas melléklet!

PLUSZ
A LEGJOBB
JÁTÉKGÉPEK,
NOTESZGÉPEK
ÉS PC-
ALKATRÉSZEK

Játékok 2008

Lépjen be a **JÁTÉKOK VILÁGÁBA!** Internetes játékportálok, valamint a konzolok és a PC végső megméréstetése.

A legjobb játék-PC-k

A jó játékgép nem feltétlenül drága. Eláruljuk, hogyan szerezzen magának lenyűgözően jó játék-PC-t, hogyan építse meg álmai erőgépét, vagy játsszon notebookon – mindössze 170 ezer forintért! Erdős Márton

Ebben a cikkben

- A legjobb konfiguráció a piacon
- Csináld magad PC-játékhöz
- Játékra termelt notebookok
- TOP 10 játék-PC alkatrészek

A PC tökéletes ajándék nagyobb alkalomokra vagy éppen karácsonyra. A sztereotípiák még mindig él: a játékkonzolok egyszerű és buta játékok csupán, egy PC azonban a nagy monitorral meg billentyűzettel már sokkal komolyabb, ezért biztosan sok jót és hasznosat tanul majd a gyerek a segítségével. Persze ez már réges-régen nem igaz: a játékkonzolok rengeteget fejlődtek, ártatlannak már semmiképp sem nevezhetők, a karácsonyfák alatt lelt PC-nek pedig úgysem Wordben vagy Excelben kell megmutatnia tudását, hanem Call of Duty 4 vagy Crysis alatt kell bizonyítania rátermettségét. A játékfejlesztők mindent megtesznek, hogy időről időre sebességet, okosabb ellenfeleket, élvezetesebb játékmenetet készítsenek, ami egyik oldalról nagyszerű dolog,

másik oldalról viszont ott a rengeteg felhasználó, akiknek roppant nehéz feladat megtalálni a mai hardverdzsungelben a legjobb eszközöket. A CHIP ebben segít most olvasóinak.

Játék-PC: Elérhetőbbek, mint valaha

A PC-k árai folyamatosan zuhannak, így egyre olcsóbban juthatunk tökéletes játék-PC-hez. A csúcstagadók – mint például a Dell vízhűtéses XPS

NOTEBOOK JÁTÉKRA A legújabb notebookoknak nem okoz gondot a játékok futtatása, de a tökéletes 3D-s élményhez elengedhetetlen az erős videokártya és a nagy képátlójú monitor

Notebookok játékra

A legjobb notebookok tökéletes játékelménnyel

Nagy kijelző, erős videokártya, gyors processzor – ezek szükségesek egy kiváló játékos notebookhoz

A maga 3,4 kg-jával és 17,1 colos kijelzőjével a **HP Compaq 8710w** nem túl mobil, ám 2,4 GHz-es Core 2 Duo processzorával és NVIDIA Quadro FX VGA-jával kiváló játékgép. Kb. 346 ezer Ft; www.hp.hu

A **Lenovo ThinkPad T61p** igazából egy irodai notebook, ám stabil helye van TOP listánkban. Igazi igasló NV Quadro FX VGA-val, éppen ezért játékra is alkalmas. Kb. 330 ezer Ft; www.lenovo.hu

Az **MSI** noteszei nem áráikkal, sokkal inkább kiváló felszereltségükkel és teljesítményükkel sokkolnak: a **GX701X-095** modelljük T9300 CPU-val és Go9600 VGA-val kiváló példa erre. Kb. 240 ezer Ft; www.msi.eu/hu

A **Dell XPS 1330 13** colos kijelzője mellett 2,4 GHz-es CPU-t, 3 GB RAM-ot és egy GeForce Go8600V VGA kártyát találunk: remek játékgép, csupán 1,8 kg-ba összesűrítve. Kb. 290 ezer Ft; www.dell.hu

730-as modellje – akár 700-800 ezer forintba is belekerülhetnek, ám a tökéletes játékelményhez ennek a töredéke, 150-200 ezer forint is elegendő.

Az árlistákat átböngészve erre jó példa a Qwerty Hard-CORE konfigurációja bruttó 150 ezer forintért (+ operációs rendszer). Az ASUS alaplapba Intel Core 2 Duo E8400 CPU-t és 2x 2048 MB DDR2 rendszermemóriát szereltek, amihez tökéletesen passzol a Radeon HD4850-es videokártya. A rendszer része még egy 750 GB-os merevlemez, egy 500 wattos tápegység és ház, valamint DVD-író, kártyaolvasó, billentyűzet és egér. Alternatívaként az AMD Athlon X2 6000+-os Aliencomputers GAME konfigurációt említhetnénk, aminél be kell ugyan érünk 2 GB RAM-mal és 640 GB-os HDD-vel (a többi alkatrész teljesítményben megegyezik a Qwerty PC-jével), cserébe mindössze 135 ezer forintot kérnek érte.

Csináld magad: Cél a legjobb ár/teljesítmény

Sok játékos saját maga válogatja és szereli össze PC-jét. Elsőként a házal kell kezdeni, aminek elegendően nagyoknak és jól szellőzőnek kell lennie, hiszen ez a gép nem Wordöt fog futtatni a nap 16 órájában, hanem 3D-s játékokat. Házak közül az ASUS, Gigabyte, a Chieftec vagy a Cooler Master modelleket ajánljuk: szépek, jól megépítettek és szellőzésük is kiváló (Cooler Master Elite 331 – 7300 Ft). Ide tartozik a tápegység is, amiből játék-PC-hez illik legalább 400-500 wattosat választani, azt is a márkásabb típusokból. Választásunk ezúttal a Chieftec DT450A2-re esett (11 ezer Ft).

Alaplapnak érdemes egy fejlett, sok kártyahellyel ellátott modellt választani, ami kezeli a legújabb processzorokat is. Ilyen lehet a

CSAK HANGGAL EGYÜTT TÖKÉLETES AZ ÉLMÉNY

Akár bömbölő motorok vagy dobhártyaszaggató gránátok – az élmény a hangon is múlik

Bömbölő zene, ijesztő sikolyok: Ami a házimozinál bevált, az a számítógépes játékoknál is hatalmas sikernek örvend – a 7.1 csatornás hangzás élethűvé varázsolja a játékelményt. Ma már rengeteg játék támogatja a sokcsatornás térhangzást, ám ehhez megfelelő hangkártya és hangrendszer is szükséges. Erre jó példa a GigaWorks S750-es hangfalkészlet, hangkártyának pedig egy Creative X-Fi vagy egy jobb, alaplap hangkártya. A térhangzás előnye, hogy pontosan halljuk, melyik irányból közelít az ellen, ám megvan az a hátránya, hogy zavarhatjuk hozzátartozóinkat a hangos csatazajjal, halálhörgésekkel, na és persze diadalittas kiáltásainkkal.

Gigabyte, ASUS vagy MSI P35/45-ös szériája, AMD fronton pedig a 780G/790X szériás modellek (Gigabyte EP45-DS3 – 23 ezer Ft).

A következő lépés a processzor kiválasztása. A mai játékokhoz még bőségesen elegendő a duplamagos processzor, inkább arra figyeljünk, hogy ez magas órajelen üzemeljen a jó teljesítmény érdekében. Intel pártiaknak az E8000-es széria ajánlott (kisebb költségvetésnél az E7000-es széria), AMD esetében pedig a négymagos Phenom (Intel C2D E8400 – 31 ezer Ft). A CPU mellé pakoljunk minimum 2 GB rendszermemóriát: ez lehet akár DDR2-800-as, vagy megfelelő alaplap esetén a gyorsabb DDR2-1066-os is (2x1 GB KingMax DDR2-1066 – 8000 Ft). A DDR3-mal még nem kell foglalkozni, az majd az Intel Core i7 CPU-nál válik érdekessé, ahogy a 4 vagy 8 GB sem cél egy játék-PC esetében.

A merevlemeznel ne spóroljunk: nincs annál idegesítőbb, amikor azért nem tudunk kipróbálni egy játékot, mert nincsen hely a merevlemezünkön. Manapság a 640, illetve a 750 GB-os modellek érik meg leginkább az árukat (WD 6400AAKS 640 GB – 16 ezer Ft), ráadásul gyorsak és zajtalanul üzemelnek. Az optikai meghajtó típusa csupán pénz kérdése: DVD-íróval 5 ezer forintból megúszhatjuk (Pioneer DVR-216D SATA – 5000 Ft), ha azonban Blu-ray egységet választunk, kombinál 22 ezer Ft-ot, BD író-olvasónál pedig akár 52 ezer forintot is ott hagyhatunk a kasszában.

A doboz már össze is állt, de nem szoltunk még a kiegészítőkről. Az alaplap hangkódex megteszi, de ha tökéletes minőségre vágyunk, kiegészítő →

ÓRIAS BÉBIK A keményvonalas játékosok álma a hatalmas, látványos számítógépház, mint például az XMX széria. Nem csupán látványban, funkciókban és árban is élvonalas PC-ház

A LEGJOBB PROCESSZOROK

▶ ASZTALI CPU-K

Helyezés	CPU típusa	Méret	Teljesítményár	Ár/érték	PCMark05 CPU pont	Domin 3 1024 x 768 (fps)	Videó kártya pont	Cinebench 2002	Foglalt téma	CPU magok száma	Áram (MHz)	L2-Cache (KB)	PSB sebesség (MHz)	Cyberpunk technológia (mm)	Transzmissziószám (millió)	Maximális fogyasztás (TDP) (W)
1	Intel Core 2 Extreme QX9770	Yorkfield	262 100 Ft	gyenge	10307	128,5	243 s	14,6 s	775	4	3200	12288	1600	45	820	130
2	Intel Core 2 Extreme QX9650	Yorkfield	186 000 Ft	gyenge	9699	128,1	249 s	15,2 s	775	4	3000	12288	1333	45	820	130
3	Intel Core 2 Quad Q9550	Yorkfield	62 300 Ft	közepes	9167	123,8	269 s	15,1 s	775	4	2833	12288	1333	45	820	95
4	Intel Core 2 Quad Q9450	Yorkfield	53 900 Ft	közepes	8579	123,1	277 s	16,1 s	775	4	2666	12288	1333	45	820	95
5	Intel Core 2 Extreme Q6700	Kentsfield	44 400 Ft	jó	8450	120	303 s	17,9 s	775	4	2666	8192	1066	65	582	130
6	Intel Core 2 Quad Q9300	Yorkfield	48 000 Ft	jó	8066	120	301 s	17,3 s	775	4	2500	6144	1333	45	820	95
7	Intel Core 2 Duo E8500	Wolfdale	34 800 Ft	kiváló	8120	128,9	248 s	23,7 s	775	2	3166	6144	1333	45	410	65
8	Intel Core 2 Duo E8400	Wolfdale	31 600 Ft	kiváló	7674	127,3	260 s	25,1 s	775	2	3000	6144	1333	45	410	65
9	Intel Core 2 Quad Q6600	Kentsfield	37 300 Ft	jó	7727	116,8	331 s	19 s	775	4	2400	8192	1066	65	582	130
10	AMD Phenom X4 9950 BE	Agena	37 500 Ft	jó	7597	117,2	315 s	20,4 s	AM2+	4	2600	2048	4000	65	463	140

Intel Core 2 Extreme QX9770
Az Intel egyeduralkodó a csúcsprocesszorok piacán: az AMD hosszú ideje nem tudta felküzdeni magát a leggyorsabbak közé. Ám a játékosoknak sem kell a legdrágábbat választaniuk – a QX9770 például drágább, mint egy teljes játék-PC! Egy E8400 tökéletesen elegendő, de jó gépet építhetünk AMD Phenomra is. Összpontszám: 100 pont (1. hely) Tájékoztató ár: 262 100 Ft

hangkártyára, például egy Creative X-Fi Xtreme Audióra lesz szükségünk, amiért 15 ezer forintot kérnek. PC-s játékoknál nem gamepad és joystick az elsődleges irányítók, hanem egy pontos egér, és egy strapabíró billentyűzet. A Logitech kínálatából a G5 Laser Refresh egér és az Internet 350 vagy a drágább Wave billentyűzet optimális választás, de jól járhatunk egy komplett szettel is (Logitech Cordless Desktop MX 3200 Laser – 18 ezer Ft).

Videokártya: A játék-PC Achilles-íva

A legfontosabb a videokártya helyes megválasztása. Persze józan keretek közt a 100-150 ezer forintos szörnyek szóba sem jöhetnek, sokkal inkább a 30-60 ezer forintos sávban érdemes keresgélni. A ma kapható legjobb ár/érték arányú VGA kártya a Radeon HD4850-es, amit alig több mint 30 ezer forintért szerezhetünk be (Sapphire HD4850-512 – 33 ezer Ft), ha pedig ennél komolyabb 3D-s teljesítményre vágunk, a HD4870 (Gigabyte R487-512B – 54 ezer Ft), vagy a GeForce GTX260 lehet a tökéletes választás

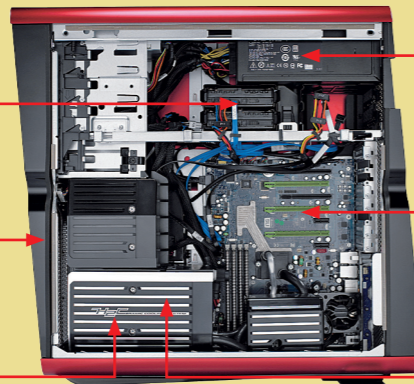
PROFI JÁTÉKGÉP BELÜLRŐL

Belenéztünk a nem kevesebb, mint 800 ezer forintos Dell XPS 730 H2C-be

1 TB-nyi HDD: két 500 GB-os egységgel RAID-be kapcsolva

Ház játékosoknak: csavarhúzó nélkül szerelhető számítógépház

Vizhűtés: tuning és csendes működés hatékony, de kompakt vizhűtéssel

Bivalyerős tápegység: ezer wattos tápegység 80%-os hatékonysággal

ATX lap 3 PCIe x16 foglaltal: három videokártyát is SLI-be kapcsolhatunk

Csúcsprocesszor: Intel QX9650 gyárilag túlpörgetve 3,46 GHz-re

(XFX GTX260 – 57 ezer Ft). Figyelem! Aki játékokra is alkalmas notebookot keres, inkább szánjon némi extra összeget a jobb videokártyára, mivel később már nem tudja lecserélni ezt a komponentt, így könnyen meglehet, hogy fél év múlva gépe már egyáltalán nem alkalmas játékok futtatására.

Ezek hát az alapvető elemei egy kiváló, naprakész játék-PC-nek. Ha pedig egy szép napon azt vennénk észre, hogy mégis eljárt az idő játék-PC-nk felett, még mindig oda tehetjük a gyerekeknek a karácsonyfa alá, hátha „valami hasznosra” is használják majd a gépet.

JÁTÉKMONITOROK > 22 COL, SZÉLESVÁZSNÚ

Table with 10 columns: Helyezés, Termék, Összpontszám, Tájékoztató ár, Ár/érték, Kéminőség (50%), Legnagyobb kontraszt, Fényerő, Választási (62%), Erőműködés (22%), Energiafelvétel (100%), Max. felbontás, Felbontás, Paneltípus, VGA, DVI, HDMI. Lists monitors like Eizo FlexScan S2231WH, ASUS PG221, Samsung SyncMaster 226BW, etc.

ASUS PG221

A glaretype-os, vagyis tükröződő felületű ASUS monitor kifejezetten játékosoknak készült: szürke-szürke átmenete mindössze 3 ms, ráadásul egy hangrendszer is integrált masszív talapatába, ahonnan nem hiányzik a mélynyomó sem. Összpontszám: 85 pont (2. hely) Tájékoztató ár: 110 000 Ft

VIDEOKÁRTYÁK > PCI EXPRESS

Table with 10 columns: Helyezés, Termék, Teljesítmény, Tájékoztató ár, Ár/érték, Csúcs (280 MHz/4A/16A/16A) (fps), UT (11/19/20 MHz) (fps), World in Conflict (1920 MHz) (fps), Call of Duty 4 (1920 MHz) (fps), GPU típusa, Mem./Shaker/Memória órajele (MHz), Memória mérete és típusa, Memória sűrűsége (bit), Shaderok száma, Maximális felbontás (W). Lists graphics cards like Sapphire Radeon HD4870X2 2GB, ASUS ENGTX280-HTDP, XFX GeForce 9800GX2 1GB, etc.

Sapphire Radeon HD4850

A Sapphire modellje tízezzrel olcsóbb a leggyorsabbaknál, mégis tökéletesen alkalmas minden játék futtatására. Ha mégis többre van szükségünk, a HD4870-nek vagy a GTX260-nak az elsősítmés és a Full HD-s felbontás meg sem kottyán. Teljesítmény: 61,4 (7. hely) Tájékoztató ár: 32 900 Ft

játéktesztek, hírek, letöltések, végigjátszások, podcastadások, játékadatbázis, fórumok, nyereményjátékok

www.pcguru.hu

Számítógép és konzolok:

A játéplatform-választás sok játékosnál már-már vallási fanatizmushoz hasonlítható. Cikkünkben

a nagy leszámolás

alapvető tulajdonságaik alapján hasonlítjuk össze a legújabb játékkonzolokat a számítógéppel.

PC

PlayStation 3

Xbox 360

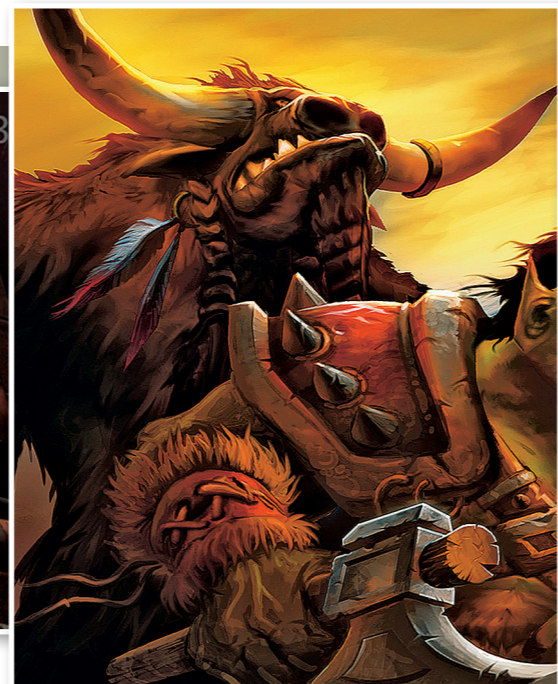
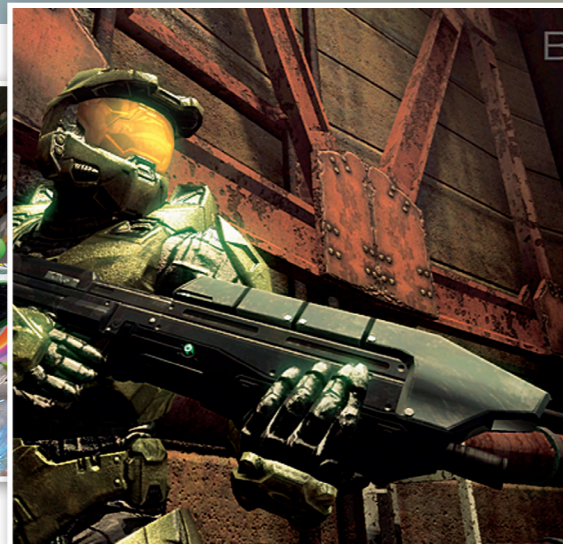
Wii

Nintendo DS

Sony PSP

	PC	PlayStation 3	Xbox 360	Wii	Nintendo DS	Sony PSP
ISMERTETŐ	Minden modern PC-ben rejtőzik egy játékgép is. Megfelelő videokártyával és többmagos processzorral konzolnak is beválnak (ha elég nagy monitor is akad hozzájuk). Rádásul külsőjét és belsejét is ízlésünknek megfelelően alakíthatjuk. Tájékoztató ár: 150 000 Ft-tól Info: www.chipmagazin.hu	Vitathatatlanul a legfejlettebb technológiájú konzol, Cell Broadband Engine processzorral, Blu-ray meghajtóval. Jelenleg 40 és 80 GB-os merevlemezrel szerelt változata kapható, alapgépként és játékokkal egybecsomagolt akcióban is. Tájékoztató ár: 80 000/90 000 Ft Info: www.playstation.hu	2005-ös megjelenése óta több néven és felszereltséggel is létezett már, jelenleg a Premiumnak hívott normál kiadás mellett a dupla tárcapacitású, fekete Elite és merevlemez-mentes Arcade kivitelben kapható. Tájékoztató ár: 45 000/55 000/70 000 Ft (Arcade/Premium/Elite) Info: www.xbox.com/hu-HU	Eladásai alapján a legsikeresebb konzol, teljesítménye, különösen grafikája alapján már sokkal kevésbé lenyűgöző. Különleges, mozgásérzékelő vezérlése és erre épülő játékaik azonban könnyen lenyűgözik a játékosokat, különösen a családokat. Tájékoztató ár: 60 000 Ft Info: www.nintendo.com	A Nintendo Game Boy sorozat utóda összehajtható, két képernyős kivitelben készült. Az alsó panelje rádásul érintésérzékelő, amit számos játék ki is használ. A DS továbbfejlesztése a DS lite sokkal tetszetősebb külsőjű, és több színben is kapható. Tájékoztató ár: 32 000 Ft Info: www.nintendo.com	A PlayStation Portable-ön (Hordozható PlayStation, PSP) nem csak játszhatunk, de nézhetünk fényképeket és filmeket, hallgathatunk zenét (netezésre is képes, de nem ajálott). Kiegészítőjeként már megjelent kamera és GPS vevőegység is. Tájékoztató ár: 38 000 Ft Info: www.playstation.hu
ELŐNYÖK	A PC – mint az közismert – igazi ezermester, mindenre képes a böngészéstől képszerkesztésen és irodai munkán át játékok futtatásáig.	Blu-ray olvasó a HD filmekhez, mozgásérzékelő irányító, futatóban lévő játégyártás. A Metal Gear Solid 4 szinte önmagában elég indok.	Rengeteg sikerjáték, jó Xbox exkluzív címek, hatalmas online játékosközösség, az Xbox live rendszere remekül kidolgozott.	Zseniálisan egyszerű vezérlés, visszafele kompatibilis elődjével a Game Cube-bal. Rengeteg családi szórakozásra alkalmas exkluzív játék, tömegmészárlás nélkül is szórakoztató.	A Game Boy Advance játékokat is futtatja, WLAN képes. Rengeteg jó, sőt legendás játék, idősebbeknek is, különösen ötletes (például mozgásérzékelő) kiegészítők.	Remek formatervezésű, nagyképernyős mini szórakoztató központ, közel PlayStation 2 szintű játékképességekkel. Memóriakártyával bővíthető.
HÁTRÁNYOK	Egy igazán jó játék-PC nem olcsó, és fájdalmasan hamar elavul. Előbb-utóbb minden játékos belefut driver vagy inkompatibilitási problémákba.	A játékinálata még nem eléggé erős, a „Playstation Network” internetes portálon kevés a játékos, és Magyarországról hivatalosan nem lehet vásárolni.	A konzol működése zajos, az online játék lehetőségéért külön kell fizetni, rádásul Magyarországról hivatalosan nem vehető igénybe.	Elavult 3D grafika, tárolókapacitása mindössze 512 MB, ami csak SD kártyával bővíthető, Magyarországról hivatalosan nem lehet használni a netes szolgáltatásokat.	Az apró készülékház felnőtteknek kényelmetlen lehet hosszabb használat során, az érintőképernyőre vigyázni kell. Viszonylag gyenge grafikus teljesítmény.	A MemoryStick Duo a legdrágább (és lassabb) memóriakártya-típus. Kevés a kifejezetten PSP-re írt játék, a nagyobb nevek átíratánál hiányzik PS2-nél megszokott második analóg kar.
LEGISMERTEBB JÁTÉK	World of Warcraft: A Blizzard virtuális világában milliók szórakoznak minden nap, a játék sikere miatt jelenlegé vált, és a médiában is többször viszontláthatuk már. 	Metal Gear Solid 4: Hideo Kojima játékeposzának lezárása lenyűgöző hangulattal és persze grafikával, valamint több mint nyolc órnyi „átvezető” filmmel. 	Halo 3: Az Xbox legendás sorozatának legutóbbi tagja, immár Xbox 360-ra. A program egyjátékos része is fantasztikus, az online harcok pedig különösen élvezetesek. 	Super mario Galaxy: A Nintendo egyik fő reklámarca, az örök-középkorú vízszerelem felfedezése az univerzumot. A konzolokra annyira jellemző „ugráló” játékmotívum, a Wii egyedeli, mozgásérzékelős irányításával. 	Legend of Zelda: The Phantom Hourglass: Az egyik leghíresebb Game-Cube játék hasonlóan sikeres folytatása, érintőképernyőre hangszerezve. Wi-Fi kapcsolaton keresztül részben egymás ellen is játszható. 	GTA: Liberty City Stories: Az állandó botrányok övezte gengsztersorozat PSP-n is nagy sikert aratott – akkortól, hogy az eredetileg csak hordozható változaton megjelenő részét végül átírták PlayStation 2-re.
ÖSSZEĞZÉS	A PC játékgépként kétélű kard: lehetőségei szinte korlátlanok, de közel sem olyan könnyen kezelhető, mint egy konzol. Értékelés: ★★★★★☆	Technológiai fölénye, és Blu-ray képessége jövőállóvá teszi, ám kevés a kizárólag PlayStation 3-ra megjelenő játék Értékelés: ★★★★★☆	Bár a működési zaja idegesítő, ahogy az Xbox live korlátozásai is, az Xbox 360 jelenleg a legjobb választást jelenti Értékelés: ★★★★★☆	A Wii biztos nem kap technológiai díjakat, ellenben remek szórakozást kínál és a bulikat is képes feldobni különösképp. Értékelés: ★★★★★☆	A DS praktikus útitárs, számtalan játékkal: a klasszikus ügyességi próbák, logikai és képességfejlesztő programok vagy akár japán szerepjátékok. Értékelés: ★★★★★☆	Teljesítménye lenyűgöző, de kevesebb eredetileg is a képességeire szabott játék jelenik meg rá, mint DS-re, amit nagy címek újrakiadásával ellensúlyoz. Értékelés: ★★★★★☆

ÉRTÉKELÉS: ★★★★★ nagyon jó ★★★★★☆ jó ★★★★★ közepes

Nagy, színes világ:

Manapság egy játékkonzol sem lehet meg internetes portál nélkül, ahogy a számítógépes játékok sem.

A mesterlövész kénytelen előbújni fedezékéből, hogy célba vegye csapattársunkat – nem sejtí, hogy pont erre várunk. Előbb egy lövés csattan a hangszórókból, majd számos káromkodás. Szerencse, hogy ellenfelünk több ezer kilométerre van, így legfeljebb virtuálisan vehet elégtételt. Azonban mások bosszantása csak egy azon lehetőségek közül, amit a PC és konzol játékkonzolok kínálnak.

Xbox Live

A szolgáltatás 2002. novemberi indulása óta folyamatosan fejlődik. Egyetlen apró problémája, hogy Magyarország hivatalosan még mindig nem támogatott, így aki mégis ragaszkodik a szolgáltatáshoz, annak – a nyelvtudásának megfelelő – külföldi címet, valamint ahhoz illő formátumú irányítószámot és telefonszámot kell megadnia.

A portálon két fajta tagság közül választhatunk. Az *Xbox Live Silver* ingyenes, ám éppen ezért korlátozott. Ingyenes demókat és mozielőzeteseket tölthetünk le vele (igaz, kis késéssel), ahogy a „marketplace” vásárlási lehetőségei is nyitva állnak, de a videochatról le kell mondanunk, és ami a legfájóbb, nem vehetünk részt többszemélyes netes játékban!

Aki ismerősei ellen, vagy azokkal vállaltva szeretne küzdeni, kénytelen megfizetni a *Gold* tagság havi, negyedéves vagy éves dí-

ját. Utóbbi kettőt viszonylag könnyű beszerezni körülbelül 6000/16 000 forintért. Bár költséges, mégis ajánlott a *Gold* tagságra bővíteni, a netes játéklehetőség miatt. A legnagyobb címek, mint a *Halo 3*, *Call of Duty 4* vagy akár a *Fable II* sokkal élvezetesebbek megfelelő társaságban játszva.

A megfelelő társaságról pedig a *GamerCard* gondoskodik, a játékosok virtuális személyi igazolványa ugyanis nem csak elért eredményeikre emlékszik, de a többi játékos körében elért reputációjára is. Így elkerülhetőek a problémás játékosok, viszont könnyen rátalálhatunk ismerőseinkre.

A játékok, filmek és hasznos holmik vásárlásához saját házi fizetőeszközt kapunk, ez a *Microsoft Points*. A rendszert sok kritika éri, mert az árfolyama eléggé magas, ráadásul országonként változó. Hazánkban leginkább 2100 pontos kártyákat lehet kapni, áruk 8000-9000 forint között változik.

Összegzés: Bár a netes játék lehetőségének meg kell fizetni az árát, az *Xbox Live* jelenleg a legjobb konzolportál.

Wii-Menu és Virtual Console

A *Wii* startmenüje kis ablakokra, úgynevezett „csatornákra” bontott. Ahol a különféle online lehetőségekhez és egyes játékok netes lehetőségeihez külön menüpontok vannak. A netezéshez *WLAN* kliens segít hozzá. Hozzájuthatunk

néhány ingyenes információs csatornához, és játszhatunk barátainkkal, ám a *Wii* erőssége nem a netes, hanem a lakáson belüli többszemélyes játék. Az egyik legfőbb lehetőség ezúttal is a vásárlás, még hozzá legendás retró játékoké. Az árak 4 és 12 euró között változnak, amit pontok formájában kell megfizetni (a 2000 pontos kártya körülbelül 8000 Ft), és – ahogy az összes többi konzol-portál esetében – némi kegyes hazugságra is szükség lesz lakhelyükről.

Összegzés: A régi nagy *Nintendo* címek kedvelőinek maga a csoda, de az online játékon még sokat kell finomítani.

PlayStation Network

A *Microsoft*tól eltérően a *Sony* egy fillért sem kér a portálja teljes használatáért. Azonban a *PS Network* egyelőre közel sem olyan fejlett, mint versenytársa, bár nagy ígéreteket és terveket ismer-

internetes játékok

Körkép mindazoknak, akik a neten mérkőznének meg embertársaikkal.

tettek már a virtuális világuk várható fejlődéséről. Ami máris látható, hogy a netes játékok száma lassan, de biztosan növekszik.

A *PlayStation Store* kínálatában megtalálhatóak a szokásos ingyenes demók, kiegészítők és előzetesek, valamint kaphatóak játékok, filmek, és sokak örömeire *PSP*-re áttulított régebbi játékok. Egyedüli módon a vásárláshoz nem kell pontokat szerezni, elég a hitelkártya, ám Magyarországról továbbra is csak magunkat külföldinek kiadva költhetjük a pénzünköt.

Összegzés: A *Sony* szerzett pár jó pontot az ingyenes online játéklehetőséggel, de még sokat kell fejlesztenie a szolgáltatásán, hogy megfelelően igéreteinek.

PC-játékok netes portáljai

A konzoljátékokkal ellentétben a számítógépes játékok szerveit a program kiadói biztosítják. Így a portálok külseje, használhatósága, sőt szabályzata játékról játékra változó. Legnagyobb előnyük, hogy többségük magyar állampolgároktól is „hajlandó” pénzt elfogadni – ha egyáltalán kér ellenszolgáltatást. Az akciójátékok többsége ingyenesen játszható, de *MMORPG*-ből is akad havidíjmentes.

Összegzés: A számítógépes játékoknak nincs mindent átfogó gyártói portáljuk, ám léteznek összefoglaló lapok, legjobb példa erre a *pcguru.hu*.

Az online portálok áttekintése

Xbox Live: Könnyen kezelhető, információ- és ötletdús portál, számos lehetőséggel és hatalmas közösséggel. Ám komoly gyengesége, hogy a programok árába nem fért bele az ingyenes netes játék.

PlayStation Network: A film- és játékvásárláson kívül mindenhez ingyenes hozzáférést biztosít, ám még nem elég kiforrott, a beígért *Second life*-szerű virtuális világtól pedig különösen messze van.

WiiMenu: A különleges lehetőségeket könnyen átlátható ablakrendszer foglalja össze, és körül folyamatosan bővül. Kevés az igazán élvezetes internetes többszemélyes játék.

„World of Warcraft”: A *Blizzard* *MMORPG*-jének (sokszereplős internetes szerepjáték) oldala az egyik legjobb példája a netes számítógépes játékok portáljának: www.wow-europe.com

CHIP életmentő USB kulcs

A CHIP életmentő USB kulcs a tökéletes védelem minden gond és baj ellen: megöli a vírusokat, megmenti az adatokat, és telepítés nélkül fut akár DVD-ről, akár USB kulcsról. Erdős Márton

Ebben a cikkben

- CHIP mentőrendszer vész esetére
- PC indítás USB kulcsról vagy CD-ről
- Adat-visszaállítás, vírusirtás
- Exkluzív CHIP Linux olvasóinknak

Vírústámadás, véletlenül letörölt fájlok, halott partíciók vagy beteg merevlemezek: többféle vészhelyzetbe is sodródhatunk a számítógép használata közben. A hardver halála bosszantó és szomorú, ám a személyes, pótolhatatlan képek, videók vagy dokumentumok elvesztése igazi katasztrófa. Ha beüt, egyetlen dolgot tehetünk: vegyünk mély levegőt, őrizzük meg nyugalmunkat, és kezdjük bele fájljaink mentésébe. De mit tegyünk, ha már a Windows sem indul, vagy az indítás tovább ritkítaná fájljainkat? Itt már csak az instant mentőrend-

szerek segítenek, ám ezek komoly szakértelmet igényelnek, és nem mindig tartalmazzák a megfelelő eszközöket. Ennek ezennel vége: a CHIP Linux életmentő oprendszer nem igényel semmiféle telepítést, pilótavizsgát, ráadásul magyar nyelvű kezelőfelülettel rendelkezik. A CHIP Linux könnyen kezelhető, minden gépen elindul, és a rengeteg előre telepített alkalmazás közt mindenki megtalálja az éppen szükséges adatmentő és vírusirtó programokat.

BEÁLLÍTÁS

Így indítsuk rendszerünket instant rendszerrel

DVD mellékletünkön, a cikkhez kapcsolódó szoftvercsomagban találják olvasó-

ink a CHIP életmentő USB kulcsához szükséges CHIP Linux ISO képfájlját, továbbá a bootolható USB kulcshoz és DVD-hez szükséges eszközöket. **Képfájl kiírása DVD-re:** A CHIP Linuxot DVD-re kiírva használhatjuk instant rendszerként. Az ehhez szükséges képfájl-írást már minden lemezkészítő program

Lemez mellékletünkön

Néhány a CHIP mentő OS programjai közül

- AVG Free**
Vírusirtó frissített adatbázissal
- ClamAV**
Ingyenes vírusirtó
- CHIP Biztonságos webböngésző**
A legfrissebb Firefox
- VirtualBox**
Virtuális gépek futtatása
- Wine**
Windows programok a CHIP Linux alatt
- Xarchiver**
Tömörített fájlok kezelése
- Photorec**
Elvesztett adataink visszaállítása
- NTFS kezelő**
Teljes körű NTFS kezelés
- GParted**
Partíciószerkesztő mindenre
- PartImage**
Partíció mentése és visszaállítása
- DVDisaster**
Karcos lemezeink megmentése
- Hardverteszt**
Hardvervizsgálat
- Pidgin**
Chat kliens
- OpenOffice**
Teljes Office alternatíva magyarul
- GIMP**
Képszerkesztő
- Scrounge-ntfs**
Professzionális adatmentő

Programok a DVD-n

támogatja, mi ezek közül az ImgBurnt adjuk. Telepítés után az ImgBurn-hungarian.zip-ből tömörítjük ki a magyarításához szükséges fájlt a C:\Program Files\ImgBurn\Languages telepítési könyvtárba, majd indítsuk a programot. Itt a Tools/Settings/General/Languages menüben állítsuk a nyelvet magyarra. Az íráshoz kattintsunk a *Lemez-kép írása lemezre* ikonra, jelöljük meg forrásként a merevlemezünkre előzőleg már kitömörített chiplinux.iso képfájlt, és kattintsunk a *Lemez-kép kiírása* gombra a DVD elkészítéséhez. Érdemes az írási sebességet 4-8x-osra állítani, hogy megakadályozzuk a hibás, vagy rosszul olvasható lemez készítését. Gépünket újraindítva már a CHIP életmentő operációs rendszere töltődik be a frissen készített DVD-ről.

Figyelem! Újraindítás után érdemes azonnal belépni gépünk BIOS menüjébe (F1, Del, F2 stb. gombbal), és a bootsorrendben az első helyre (First Boot Device, Boot Priority, Boot Sequence) optikai meghajtónkat tenni. A lemez minőségének, valamint gépünk és optikai egységünk sebességének függvényében az indulás akár hosszú percek is igénybe vehet, legyünk türelmesek.

Indulás villámgyorsan USB kulccsal: DVD-olvasó ugyan majdnem minden gépben van, mégis rengeteg előnyhöz jutunk, ha a CHIP mentőrendszert inkább USB kulcsra telepítjük. Az USB 2.0 az optikai meghajtónál is elterjedtebb, ráadásul az ilyen flashmemóriás tárolók gyorsabbak, mint a DVD lemez, és extraként a Linux mellett még mentett adataink is jól megférnek. Az USB kulcsot sem nehéz elkészíteni: ehhez használjuk a szoftvercsomagban található UNetbootin windowsos eszközt. Mielőtt a programot elindítanánk, fájlkezelővel ellenőrizzük, hogy előzőleg csatlakoztatott USB tárolónk – ami lehet USB 2.0-s kulcs vagy akár egy memóriakártya is – teljesen üres, és nem felejtettünk rajta fontos adatokat, valamint azt is ellenőrizzük, hogy FAT/FAT32-es fájlrendszerként formattáltuk-e le. A CHIP Linuxhoz 1,1 GB-nyi helyre lesz szükség, ezért az 1 GB-os kulcs sajnos nem alkalmas a rendszer telepítéséhez. Ha megvagyunk a szükséges tárhely előkészítésével, indítsuk el merevlemezünkről az UNetbootint és válasszuk a *Disk-image* opciót. A ISO módban adjuk meg a programnak a *chiplinux.iso* fájlt, majd az alsó sorban, ahol a cél típusát kell beállítani, jelöljük ki USB drive-unkat. Az elkészítéshez szükséges idő főként merevlemezünk olvasási, valamint USB-s tárolónk írási sebességétől függ. Ha újraindításkor a BIOS-ban nem találjuk USB kulcsunkat, és Removable Device-ként sem indul, próbáljuk meg másik csatlakozóban: néhány alaplap kizárólag a hátlapi kivezetéseiről képes bootolni.

CHIP LINUX

A mindenre képes instant operációs rendszer

A CHIP Linux indításához a bootmenü-nél üssük le az Entert, vagy várjunk né-

hány másodpercet az automatikus indításra (ez USB kulcsos rendszerénél nincsen). A néhány perces betöltődés után azonnal elérhetjük az exkluzív CHIP Linuxot és annak összes eszközét.

A legfontosabb programokat a felső menüben találjuk az *Alkalmazások/CHIP rendszermentő szoftverek* menüpont alatt: megkezdhetjük az adatmentést, biztonságban böngészhetjük az internetet, a CHIP Downloadot vagy a CHIP Online-t, hozzáférhetünk hálózatra kapcsolt gépeinkhez és helyi merevlemezjeinkhez, átméretezhetjük partícióinkat, nekiláthatunk a vírusirtásnak – a rendszert előre felkészítettük minden feladatra.

Sok programnak a hibátlan működéshez teljes hozzáférésre lesz szüksége, amit a root jogok megadásával engedélyezünk. A CHIP Linuxot úgy készítettük fel, hogy az alapértelmezett felhasználó, a „CHIP olvasó” automatikusan bejelentkezzen a rendszerbe, ám a magasabb szintű jogokhoz újra meg kell adnunk jelszavunkat. Az alapértelmezett felhasználó a „chip”, a jelszó pedig ugyancsak kis betűkkel: „chip”. Ezzel minden szükséges funkciót probléma nélkül elérhetünk, és ha szükségünk van egy-egy program telepítésére, esetleg a rendszer további finomhangolására, ahhoz is használhatjuk a teljes jogkörű biztosító kódot. →

Tények a CHIP Linux mentőrendszeréről

A CHIP életmentő rendszere az egyik legismertebb, széles körben támogatott és sokak által használt Ubuntu 8.04.1 Desktop változatára épül. Ez a disztribúció rendkívül rugalmas, minden gépen elfut és kezelése, valamint kinézete is barátságos, ráadásul magyarul beszél.

RENDSZERKÖVETELMÉNYEK:

A mentőlemez vagy USB kulcs futtatásához 800 MHz-es processzor és 256 MB RAM az alapkövetelmény, és mivel a grafikus felület nem használ semmiféle különleges látványelemet, bármilyen videokártyával tökéletesen használható.

INFO:

További hasznos tippeket, egyedi problémák megoldását és támogatást kaphatunk a magyar közösségi oldalon: <http://ubuntu.hu/tamogatas>

VÍRUSIRTÁS

Hatékony eszközök a károkozók megsemmisítésére

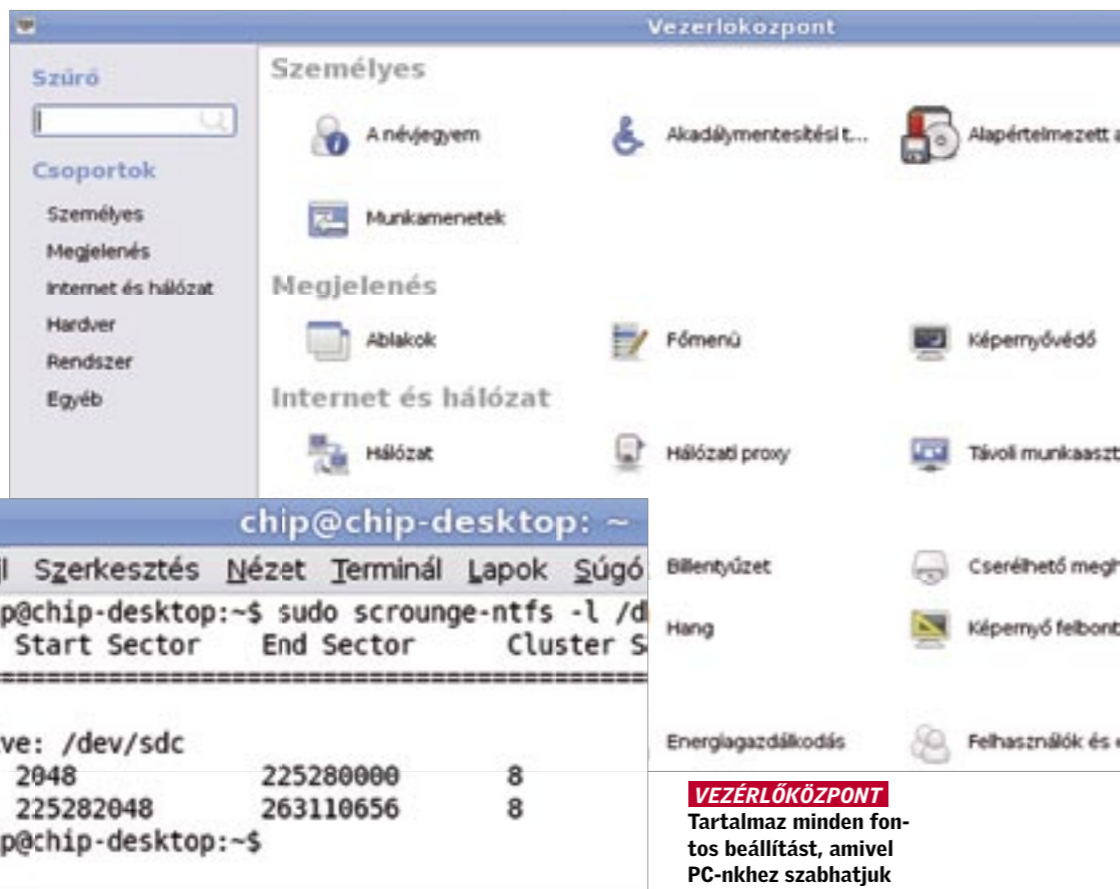
A vírusok és kártevők továbbra is a PC-felhasználók elsőszámú ellenségei, ha pedig már a gép eleve fertőzött, szinte semmi esélyünk, hogy sikeresen telepítsünk rá egy antivírus szoftvert. És ez még csak a kezdet: minél jobban próbáljuk kiirtani a gépről a kártevőt a védelmi programok telepítésével, az annál mélyebbre ássa magát rendszerünkbe.

A megoldás: ne indítsuk el rendszerünket, hívjunk segítségül egy másik, garantáltan vírusmentes operációs rendszert, ami fel van szerelve megbízható és naprakész adatbázissal dolgozó vírusirtóval és rendszertisztító alkalmazással – ez a CHIP életmentő USB kulcsa, azaz a CHIP Linux. A rendszert elindítva kétféle vírusirtó szoftverrel is kiűzhetjük a gonoszt merevlemezünkről: az AVG AntiVirus Freevel vagy az ugyan-csak ingyenes ClamAV-vel. Egyetlen vírúirtó szoftver futtatása nem minden esetben elegendő, ugyanakkor több szoftver futtatása halálbiztosan kivégzi az összes kártevőt.

Vírusölés merevlemezeinken: A CHIP rendszermentő szoftverek menüből indítjuk az AVG Free vírusirtót, majd a jelszó (chip) megadása után frissítsük a program adatbázisát. Ezt követően a *Test* gombra kattintva jelölhetjük ki a vizsgálni kívánt meghajtókat. Nem érdemes mindent kiválasztani, hiszen a CHIP Linux garantáltan vírusmentes, ezért keressük meg a media könyvtár alatt rendszerünkben található merevlemezeket.

Amennyiben gépünkön XP vagy Vista van telepítve, partícióink nagy eséllyel NTFS formátumúak. Ekkor zárjuk be az AVG-t, és a CHIP menüből indítjuk az NTFS partíciókezelőt. A jelszó megadása után itt láthatjuk NTFS partícióinkat: engedélyezzük, amelyekre szükségünk van, így az AVG újbóli elindításakor máris megtaláljuk e meghajtókat a media könyvtár alatt.

Vírusirtás online: Mivel a CHIP Linux a legtöbb hálózati kártyát alapról támogatja, az online webböngészés is alapvető ele-

HDD MENTÉS A Scrounge-ntfs barátságatlan felülete senkit se riaszson el: hatékony és minden elveszett partícióinkat visszaállítja

VEZÉRLŐKÖZPONT Tartalmaz minden fontos beállítást, amivel PC-nkhez szabhatjuk a CHIP Linuxot

me a mentőrendszernek. Ehhez a CHIP biztonságos webböngészője, vagyis a Firefox legfrissebb változata áll rendelkezésre, garantáltan vírusmentesen! A Firefox ugyan az ActiveX-et nem, de a Javát kezeli, így a Trend Micro House Call 6.5-öt, vagy a Kaspersky Online Virusscannert hívhatjuk segítségül rendszerünk további ellenőrzéséhez (housecall65.trendmicro.com; www.kaspersky.com/virusscanner).

ADATVISSZAÁLLÍTÁS

A leghatékonyabb programok a CHIP Linuxban

A legkomolyabb Windows-katasztrófáknál csak az újratelepítés jöhet szóba. Ez radikális beavatkozás, ám vele együtt minden fontos adatunknak is búcsút intetünk, hacsak nincs kéznél a CHIP mentőrendszer. A CHIP Linux képes a merevlemez és rendszerünk állapotától függetlenül, Live operációs rendszerként elindulni gépünkön, ahol minden fontos ada-

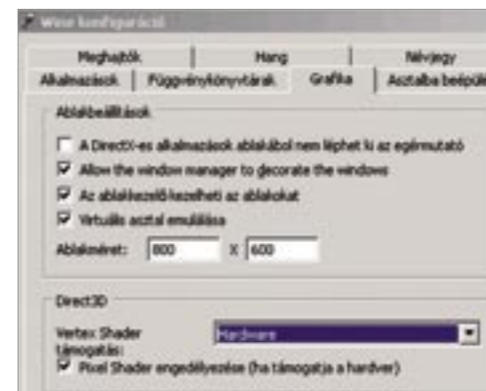
tunkat lementhetjük a sérült rendszerpartícióról a Windows újratelepítése előtt. Ehhez mindössze a Helyeknél a megfelelő partíciót kell megnyitni (NTFS esetén előbb csatlakoztassuk a rendszerhez az NTFS partíciókezelővel), kijelölni a fájlokat és a célkönyvtárba (USB kulcs másik partíció stb.) másolni. Ha valamilyen oknál fogva a rendszer jogosultsági problémára hivatkozna, az *Alkalmazások/Kellékek* menüpontból indítsuk a *Terminál*-t, majd írjuk be a következő parancsot:

```
sudo·nautilus
```

Ennek segítségével rendszergazdai jogokat kapunk a fájlkezelő használatakor is. **Törölt adatok visszaállítása:** A már törölt adatok visszaállítása ennél hosszadalmasabb feladat, de a CHIP Linuxban ehhez is adott minden eszköz. Az *Adatmentés* menüpontra induló *Photorec* alkalmazással elvesztett fotóinkat, videóinkat és dokumentumainkat hívhatjuk elő (a jelszó megadása után nagyítsuk ki teljes

VÍRUSIRTÁS A széles körben ismert AVG Free minden lokális vagy akár hálózatos helyet és tömörített állományt átvizsgál

WINDOWSOS SZOFTVEREK Az előtelepített Wine-nal bármilyen windowsos segédprogramot futtathatunk a CHIP Linuxon

képernyőre a program ablakát). Elsőként válasszuk ki azt a partíciót, amelyikről az elvesztett adatokat szeretnénk visszaállítani, majd a partíció típusát: ez 99%-ban az *Intel/PC partition* lesz. A fájlrendszer típusának *Other-t* állítsunk be, majd adjuk meg, melyik könyvtárat vizsgálja át a program. Csak akkor érdemes a teljes partíciót, vagy merevlemez kiválasztani, ha minden adatunk eltűnt, nem emlékszünk, melyik könyvtárban voltak a fájlok, vagy a merevlemez hibásodott meg súlyosan. A *Free* opcióval tudunk fájlokat visszaállítani, amiket a program először a memóriában tárol, innen tudjuk ezeket egy külső tárolóra, vagy egy másik merevlemezre menteni.

A Photorec hatékony és a szöveges kezelőfelület ellenére egyszerűen kezelhető szoftver, ám előfordulhat, hogy nem képes minden adatunkat megmenteni. Ekkor hívjuk segítségül a *Scalpel*-t, ami egy sokkal professzionálisabb, ám ezzel együtt lassabb és bonyolultabban kezelhető adatmentő program. A program indításához

indítsuk az *Alkalmazások/Kellékek* menüből a *Terminál*-t, és adjuk ki a következő parancsot:

```
sudo·scalpel
```

A programot paraméterek nélkül indítva kapjuk meg kezelési útmutatóját.

Halott partíciók megmentése: Az örök vadászmezőkre távozott az XP/Vista NTFS partíciója? Semmi vész, ha kéznél van a Scrounge-ntfs. A program a HDD legelejétől haladva blokkonként olvassa ki az elveszett adatot, és egy másik merevlemezre menti, amit sikeresen megtalált. Sajnos semmiféle segítséget nem kapunk használatához. Ha nem vagyunk biztosak benne, mi a partíció jele, indítsuk el a CHIP rendszermentő szoftverek menüből a *Partíciószerkesztőt*, és a *GParted*-ben nézzük meg a szükséges elérési utat. A scrounge-ntfs-nek manuálisan kell megadnunk a merevlemez minden paramétereit, így például a szektor- és a clusterméreteket is. Ennek kiderítéséhez a *Terminál*-ból indítsuk a programot a következő parancsokkal:

```
sudo·scrounge-ntfs·-l·/dev/sda
```

A kilistázott paraméterek alapján indítsuk el a partíciómentést így:

```
sudo·scrounge-ntfs·„a·merevlemez·elérési·útja”·-m·„MFT·Offset”·-c·„Cluster·méret”·-o·„a·partíció·elérési·útja,·ahova·menteni·szeretnénk·az·adatokat”·„A·hibás·partíció·kezdeté·és·vége”
```

Tehát ha például az elsődleges merevlemezről szeretnénk az első partíciót egy USB-n kapcsolódó tárolóra menteni, esetünkben a következő parancsot kell begépelnünk:

```
sudo·scrounge-ntfs·/dev/sda·-m·6291456·-c·8·-o·/media/USB-Stick·2048·225280000
```

Partíciók lementésére és visszaállítására egy barátságos, könnyen kezelhető partíciómentőt is mellékelünk a CHIP Linuxban az *Alkalmazások/CHIP rendszermentő szoftverek/Partíció mentés/visszaállítás* menüpontban. A *Partimage*-ben kivá-

laszthatjuk, mely partíciót szeretnénk egy képfájlba menteni vagy éppen egy képfájlból visszatölteni. Csak jelöljük ki a megfelelő partíciót, a képfájl elérési útját és nevét, és a program azonnal elvégzi az adatmentést. Ha ugyanez a problémánk merülne fel egy CD/DVD lemezzel, a CHIP menü *Adatmentés karcos CD/DVD*-ről menüpontját használjuk.

Merevlemez felosztása: A CHIP menü *Partíciószerkesztő* pontjából a *GParted* nevű alkalmazás indul a szükséges root jogokkal, amivel könnyedén átméretezhetjük, formálhatjuk, vagy feloszthatjuk háttértárolóinkat. Ahhoz, hogy egy merevlemezén változtatásokat eszközölhessünk, előbb le kell azt választanunk a rendszerről a *Partíció/Leválasztás* menüponttal. A programmal végzett módosítások csak beállításaink legvégén, az *Alkalmazás* gombra kattintva hajtnak végre.

Az adatmentésen, vírusirtáson és biztonságos webezésen felül rengeteg egyéb hasznos alkalmazást sűrítettünk a CHIP Linuxba. Indíthatunk virtuális gépet a VirtualBoxszal, windowsos programokat a Wine-nal, szerkeszthetjük akár Office 2007-es dokumentumainkat a magyarul beszélő OpenOffice-szal, képeinket pedig a Gimpel. Chatelhetünk, nyomtathatunk, tesztelhetjük hardverelemeinket, írhatunk CD/DVD-t, ha pedig valamit hiányolunk, az *Alkalmazások/Hozzáadás/eltávolítás* menüpont segítségével bármilyen programot feltelepíthetünk. ■

Hasznos információk a CHIP Linux használatához

A CHIP Linux előre telepített programjait úgy válogattuk össze, hogy azok minden adatmentési helyzetben segítséget nyújtsanak, ám ezeken felül még számtalan hasznos eszközt sűrítettünk a CHIP mentőrendszerbe. A további programtelepítésekhez, illetve testreszabáshoz azonban szükségünk lehet néhány fontos adatra.

CHIP Linux kódok:
Felhasználó: *CHIP olvasó*
Belépőnév: *chip*
Jelszó (root): *chip*

A programok telepítéséhez használhatjuk az *Alkalmazások/Hozzáadás/eltávolítás* menüpontot, vagy a *Rendszer/Adminisztráció* menüből a *Synaptic* csomagkezelőt.

Új veszélyek az internetes pénzintézetekben

Elég egy félresikerült egérmozdulat, és búcsút mondhatunk pénzünknek – kivéve, ha figyelmesen elolvassuk a CHIP írását, amelyben bemutatjuk a legújabb csapdákat és elhárításuk módját is.

Éledebben vitte haza K. István új számítógépét, és első dolga volt ki-egyenlíteni a számlát az interneten keresztül. Alig írta azonban be az átutalás adatait, amikor internetböngészője egy hibaüzenet után elszállt, az újbóli bejelentkezés után pedig bankszámlájának egyenlege igencsak megcsappant. Egy úgynevezett pharming (eltérítéses adathalászat) támadással internetes kalózkodóknak utalták át a számlán található pénz nagy részét úgy, hogy az internetböngésző felől érkező kérést a netbank oldaláról saját webszerverükre irányították át. Hogy védekezni tudjunk az ilyen, és ehhez hasonló támadások ellen, a CHIP összegyűjtötte a tíz leggyakoribb ilyen módszert, és bemutatja a védekezés különböző lehetőségeit is. Olvasóink lemezmellékletünkön megtalálják a leghasznosabb segédprogramok gyűjteményét is.

PHARMING

Az adathalászat új formája

A közönséges adathalászati eljárások már nem sok sikerrel kecsegtetnek: egyrészt a

legtöbb netbank-felhasználó már hallott erről a támadási formáról, és nem dől be neki, másrészt a levelezőprogramok is elég nagy biztonsággal szűrik ki az efféle trükkös üzeneteket. Ennek ellenére még mindig ezzel a módszerrel okozzák a legnagyobb károkat, és persze az internetmaffia új eljárásokat is kidolgozott nyereségének biztosítására.

Az angolul pharmingnak nevezett eltérítéses adathalászatok is olyan weboldalra irányítják internetböngészőnket, amely

kísértetiesen hasonlít a megtámadott netbankhoz – csak éppen az átirányítás módszere más. A pharming esetében azonban egy szoftveres kártevő állítja be úgy számítógépünket, hogy mindenképpen a kártékony oldalra jutunk – még akkor is, ha a rendes címet mi magunk gépeljük be a címsorba.

Megoldás: A legjobb védekezés a pharming ellen egy megfelelően frissített vírusirtó szoftver, hiszen ezzel megakadályozhatjuk, hogy az említett kártevő gé-

pünkre kerüljön. Ezen felül érdemes ellenőrizni, hogy a bank weboldalának címe „https”-sel kezdődik-e (a legtöbb netböngészőnél a címsor színe is megváltozik, ha titkosított oldalra kerülünk). Sok lemasolt „ál-portál” közönséges http protokollon keresztül kommunikál.

A https előtag esetén sem feledkezhetünk meg az óvatosságról, hiszen ez még nem biztosítja azt, hogy nem egy manipulált weboldallal van dolgunk – ha netbankunk oldalán úgynevezett cross-site biztonsági rés található (ilyenkor a weboldal bizonyos részeit egy másik oldalról származó kóddal helyettesíthetik a hackerek), akkor a https protokoll használata ellenére is illetéktelenek kezébe juthatnak adataink, és amint beírtuk kódjainkat, máris búcsút mondhatunk pénzünknek. Egy csekély védelmet nyújthat az, ha a *Kedvenceket* használjuk: hozzunk létre egy *Kedvencet*-et a netbank címével, és mindig erről hívjuk be az oldalt ahelyett, hogy a címsorba gépeljünk be a helyes URL-t.

Egy másik trükkel magáról az oldalról deríthetjük ki, hogy adathalászatra hozták-e létre: ha jó bankszámlaszámot de hibás kódot adunk meg, a rendes bank hi-

baüzenetet küld – az adathalásztól való visszont megköszöni a közreműködést, és továbbítja a (használatlan) adatokat a hackereknek.

WINDOWS

Szinte semmi védelem

A banki szerverek az elérhető legnagyobb biztonsággal dolgoznak – saját számítógépünk azonban ettől messze van még. Különösen igaz ez a Windowst használó eszközökre, és ezt a hackerek is tudják: ahelyett, hogy a pénzintézetek szervereit próbálnák meg feltörni, inkább a felhasználók gépével próbálkoznak. Hogy megakadályozzuk őket ebben, *XP* vagy *Vista* használata esetében különféle biztonsági eszközökre lesz szükségünk – amelyek azonban nemcsak lelassítják számítógépünket, de folyamatos frissítéseket is igényelnek: csak a gyakran frissített vírusadatbázis hatásos!

Megoldás: Sose netezzünk bekapcsolt, és friss adatbázissal rendelkező vírusirtószoftver nélkül! A legnagyobb biztonságot azonban még mindig a Linux operációs

rendszer kínálja – az általunk biztosított disztribúció használatával nem szükséges a teljesítménycsökkentő antivírus programok használata, de a megszokott Vista-XP rendszert sem kell elhagynunk. Az egyik megoldás az, ha letöltjük valamelyik Live CD-t a www.knoppix.org címről (ennek a megoldásnak a hátránya, hogy netbankolás előtt újra kell indítanunk gépünket a Live CD-t tartalmazó koronggal), a másik pedig a VMware-alapokon nyugvó *MokaFive Player* (www.mokafive.com) használata. Ez utóbbi előnye, hogy futtathatjuk a *Damn Small Linux* disztrót is, amely már a Firefoxot is tartalmazza, kifejezetten a biztonságos netbankoláshoz optimalizált konfigurációval.

INTERNET EXPLORER

Lyuk lyuk hátán

Tény: az *Internet Explorer* mindennek nevezhető, csak biztonságosnak nem. A hackereknek sokkal nehezebb dolguk van a megfelelő frissítésekkel és beállításokkal ellátott Firefox esetében, míg az IE biztonsági réseivel és ActiveX komponenseivel gyakorlatilag nyitva áll bárki előtt. A *Secunia* nevű biztonsági cég két hónapja még 29 rést talált az IE-ben, amelyek közül 10 különösen veszélyes volt – ha mégis az IE mellett döntünk, legalább folyamatosan gondoskodjunk a frissítések telepítéséről is (Windows Update).

Megoldás: Az IE-nél jóval biztonságosabb a *Firefox* használata – feltéve, ha rendszeresen beállítottuk és rendszeresen frissítettük is. Még jobb megoldás azonban a lemezmellékletünkön található speciális változat használata: a CHIP ugyanis a telepítést nem igénylő „portable” Firefoxot már ellátta az összes szükséges biztonsági pluginnal és kiegészítővel. A *PhishTank SiteChecker* például megvéd az ál banki oldalaktól, és figyelmeztet, ha eltérített weblapra jutnánk. Ezt egy olyan online adatbázis segítségével végzi, amelyet a felhasználói közösség tart naprakészen.

A *NoScript* plugin kikapcsolja a JavaScriptet, amely kifejezetten nagy veszélyt jelenthet netes pénzügyeink intézése közben – a legtöbb internetbank nem igényli ezt a funkciót. A JavaScript letiltásának hátránya, hogy a web 2.0-s oldalak túlnyomó részét nem fogjuk tudni elérni. →

CHIP LEMEZMELLÉKLETÜNKÖN

Biztonsági eszközök

F-Secure Internet Security 2008
Vírusvédelem

CHIP-csomag ► Kifejezetten a biztonságos netbankolás kedvéért kicsit feltuningoltuk a Firefox Portable-t, amely így nagyobb biztonságot nyújt pénzügyeink intézése közben az adathalásztámadások és hackerek ellen.

Avira AntiRootkit Tool
Védelem a veszélyes kártevők ellen

Comodo Firewall Pro
A Windows internetes védelmére

NoScript
Nagyobb biztonság szűrfülés közben

PhishTank SiteChecker
Adathalásztámadások ellen

SpyBot S&D
Kémprogramok kiirtásához

Programok a CD-n DVD-n

Mivel azonban „normál” netezéshez nyugodtan használhatjuk a már telepített másik böngészőnket, így ettől még nem kell kétségbe esnünk.

További előnye a CHIP-féle Portable Firefoxnak, hogy CD-ről vagy USB drive-ról is elindíthatjuk. Érdekes tehát csak pénzügyeink intézéséhez használni ezt a speciális böngészőt, úgy, hogy a programot tartalmazó USB kulcon egy, a netbankunkra mutató könyvjelzőt hozunk létre. Ezután a bankba történő belépéshez már nem kell más tennünk, mint ezt a könyvjelzőt Drag & Drop módszerrel egyszerűen ráhúzni a hordozható Firefox ablakára.

NYITOTT LAN

Felhívás keringőre

Egy nem megfelelő módon védett hálózattal gyakorlatilag szélesre tárjuk az ajtót a csalók előtt. Mindegy, hogy vezetékes vagy vezeték nélküli kapcsolatot használunk, ha routerünk WLAN-adaptere be van kapcsolva, és nem védjük azt megfelelően, a hackereknek könnyű dolguk lesz. Egy noteszgépen kívül másra nem is lesz

szükségük ahhoz, hogy megszerezhessék a teljes adatforgalmat – ide értve PIN számunkat és többi kódunkat is.

Ha egyáltalán nem használunk WLAN-t, még akkor sem vagyunk teljesen biztonságban, hacsak meg nem változtatjuk a router „gyári” jelszavát. Ezt mindenképpen változtassuk meg, különben az interneten keresztül bárki bejuthat hálózataunkba, és átveheti ott az irányítást. Routerünk típusának kiderítése egy megfelelően megírt Java applet vagy JavaScript segítségével tényleg gyerekjáték.

Ha pedig sikerül bejutni a routerbe, akkor a cikkünk elején említett pharming-támadás elindítása már gyerekjáték: egyszerűen csak

Egy hibás leütés sokba kerülhet

be kell állítani az útvonalválasztót úgy, hogy a netbank felé irányuló kérések a csalo weboldalra jussanak. Ezt a támadást a legjobban konfigurált antivírus szoftver sem fogja tudni elhárítani, hiszen itt semmiféle kártevő nem kerül számítógépünkre.

Megoldás: Üzembe helyezése után az első dolgunk legyen a router jelszavának megváltoztatása – lehetőleg használjunk egy kellően bonyolult, számokból és betűkből álló kombinációt. Szintén ne felejtsük el megfelelően levédeni a WLAN-adaptert, akár jelszóval, akár úgy, hogy teljesen kikapcsoljuk (amennyiben nincs rá szükség). Legalább WPA szintű biztonsági beállítást válasszunk, egy további MAC-szűrővel (amely csak bizonyos eszközök csatlakozását engedi meg) pedig tovább növelhetjük a biztonságot.

JELSZAVAK MENTÉSE

Az egyik legnagyobb hiba

Még a legbiztonságosabb böngészőben is található hibát. A Firefox 2.0.0.5 esetében a legnagyobb részt a jelszómenedzser (Password Manager) jelentette: egy megfelelően megírt JavaScript használatával az elmentett bejelentkezési adatokat egy ügyes hacker meg tudta szerezni, és azt aztán bármilyen címre elküldeni.

Megoldás: Mindig telepítsük a böngészőhöz tartozó biztonsági frissítéseket és ki-

egészítéseket: az előbbieken említett hibát például gyorsan kijavították, és biztonságosabbá tették a böngészőt is – ennek ellenére sose mentsük a bejelentkezési adatokat, inkább mindig írjuk azt be kézzel.

HOZZÁFÉRÉSI KÓDOK A PC-N

SOHA!

Ami a bejelentkezési adatokra vonatkozik, az igaz a hozzáférési és ellenőrző-kódokra is: semmiféle adatszéf nem tekint-

hető elég biztonságosnak, ha pénzügyekről van szó. Amint az a 2008/06-os számunk Jelszószekek bárkinnek című cikkéből is kiderült, két ilyen örprogramban is olyan biztonsági réseket talál-

tunk, amelyek segítségével kifürkészhetőek jelszavaink. A legnagyobb rész: amikor kinyitjuk a titkosított fájlt, a kódok mindenki számára leolvashatóvá válnak: egy megfelelő képernyőlopó-programmal a gonosztevők egyszerre megszerezhetik minden adatunkat.

Megoldás: Az ilyen érzékeny adatokat inkább tartsuk egy papírra felírva a fiókunkban – vagy használjunk SMS-ben küldött egyedi tranzakció-azonosítót. Ilyenkor minden pénzügyi művelet engedélyezéséhez egy külön kódot kapunk mobiltelefonunkra, és a tranzakció csak ennek beírása után hajtódik végre. E nélkül a hackerek hiába lopják el adatainkat, pénzünkhöz nem tudnak hozzáférni.

ELRONTOTT SZÁMOK

Viszlát, megtakarítás

Egy kis hibának is komoly következményei lehetnek: sokszor, ha sietünk, előfordulhat, hogy két számjegyet felcserélünk a kedvezményezett számlaszámában. Ha nem ellenőrizzük alaposan az adatokat, mi magunk leszünk a hibásak: pénzünk a címzett helyett egy másik bankszámlán landol majd. A banknak pedig semmi esélye nem lesz visszaszerezni pénzünket, ha a tranzakció egyszer már végrehajtásra került – nem is fognak ezzel próbálkozni. Amennyiben a hibásan beírt számlaszám

BIZTONSÁGBAN A Chip Firefoxával biztonságosan elérheti internetes bankfiókját

tulajdonosa nem hajlandó visszautalni az összeget, valószínűleg búcsút mondhatunk neki.

Megoldás: Érdekes még egyszer alaposan átolvasni és ellenőrizni adatainkat, mielőtt megnyomnánk a jóváhagyást jelölő gombot. Bármilyen hibát vagy eltérést találunk, inkább kezdjük újra az egész műveletet. Nagy segítség lehet, ha a rendszeres átutalásokhoz (például közüzemi számlák) külön űrlapokat készítünk, így nem kell a bonyolult számlaszámokat mindig begépelni. Ilyen űrlapokat sok netbanknál létrehozhatunk.

NETBANK ÉS UTAZÁS

Fokozott óvatosság szükséges

Ha bankszámlánkat egy netkávézóból kezeljük, biztosak lehetünk abban, hogy nemsokára eggyel több boldog hacker lesz a földön. Mivel nem tudhatjuk, hogy mennyire biztonságos egy ilyen nyilvános PC, inkább ne használjuk őket érzékeny adatokhoz – arról nem is beszélve, hogy arra sincs semmi biztosíték, hogy nem lopják el valahol a gépek közötti adatforgalmat. Ezt akár a szomszéd asztalnál ülő szimpatikus fiatalember is megteheti.

Megoldás: Ismeretlen számítógépről sose lépünk be netbankunkba! Megfelelő alternatívát jelenthet a mobiltelefonos elérés, amelyre egyre több banknál van lehetőség, bár ilyenkor ki kell fizetnünk a sokszor igen borsos roaming-tarifát is – ám ez még mindig alacsonyabb annál a kárnál, amit a hackerek okozhatnak bankszámlánk lenullázásával – 2007-ben például a Bitkom adatai szerint a csalók min-

den sikeres támadással átlagosan 4700 eurónyi kárt okoztak.

NE LEGYÜNK BALEKOK

Józan ész előnyben

A bevezetőben említett példánk esetében a hacker kilétét nem sikerült kideríteni, mivel a pénzt egy közvetítő segítségével utalta tovább saját számlájára: az első tranzakciót végrehajtó személy a Western Unionnal utalta tovább az összeget, amelyet egy (gyakran hamisított) személyi azonosító igazolvány segítségével bárhol a világon felvehetnek. A pénz tehát eltűnt, az egyetlen felelősségre vonható személy pedig a közvetítő, aki viszont legtöbbször azt sem tudja, hogy bűncselekményt követett el: ő csak végrehajtott egy olyan levélben kapott utasítást, amely nagy fizetést kínál munkával kecsegtetett.

Megoldás: Ne dőljünk be semmiféle, nagy nyereséggel vagy könnyű, otthon véggezhető, de magas fizetést biztosító munkával kecsegtető levélnek – ezek mögött mindig valami csalo áll. Az olyan szolgáltatásokat, mint a Western Union, pedig csak hozzánk közel álló embereknek való pénzküldésre használjuk.

KILÉPÉS NÉLKÜL

Komoly következmények

A tranzakció megtörtént, a pénzt rendszeren elutaltuk – ahelyett azonban, hogy megfelelően kiléptünk volna online bankunkból, egyszerűen csak becsuktuk a böngészőt. Ez bizony komoly hiba, különösen akkor, ha sokan használnak egyetlen számítógépet. Megfelelően megírt weboldalakkal ugyanis könnyen előhívható a böngésző gyorstárában tárolt „pillanatkép”, és egyes esetekben a PIN kód beírása nélkül is hozzáférhetnek számladatainkhoz.

Megoldás: Az egyetlen megoldás az, ha rendszeren kiléptünk a netbankból: használjuk a kilépés, log off gombokat. További védelmet nyújt, ha kitöröljük a böngésző által hagyott nyomokat: a gyorsítótárat, a sütiket és az ideiglenes internetes fájlokat tartalmazó könyvtárakat is. A CHIP által biztosított böngésző ezt automatikusan megteszi ahányszor kikapcsoljuk. ■

EXTRA GÉPEK, VONZÓ ÁRON

ACOMP ZENITH EXTRA 115,900 Ft + 20% ÁFA

Csúcskategóriás multimédia számítógép, amely a legkomolyabb munkákra is alkalmas. A legújabb Intel Core 2 Duo processzorral és a hatalmas 3GB memóriakapacitással leginkább számításiigényes alkalmazások - mint például a videó vágás, nagyfelbontású grafika készítés - is gördülékenyen futtathatóak. A felsőkategóriás videokártyával a programok még szebbek és gyorsabbak lehetnek. Az LCD kijelzős professzionális ház 430W-os prémium minőségű tápegységet tartalmaz, ezzel biztosítja a gép megfelelő energiaellátását. A LCD kijelzőn tájékozódhat a gép működésének paramétereiről is.

- Gigabyte GA-G31M-S2L alaplap
- Intel® Core 2 Duo E8500 (3.16 GHz) processzor
- 3GB DDR2 / 800MHz memória
- 750GB SATA merevlemez
- DVD-RW (író/újraíró) meghajtó
- GeForce 9800GT 512MB RAM + TV-OUT
- Hangkártya az alaplapon
- Hálózati csatló az alaplapon
- Multimédiakártya olvasó
- SLIM billentyűzet (magyar)
- 3 gombos, optikai egér (PS/2)
- Midsztorony LCD - 430W táp (HKC)

ACOMP XPLORER EXTRA 66,900 Ft + 20% ÁFA

Pénztárcaimélő teljes kiépítésű multimédia számítógép. A gyors kétmagos processzor és a 2GB memória a Windows futási sebességét jelentősen megnöveli. A gépbe nagy kapacitású merevlemez és az nVidia GeForce 9500-as, játékokhoz is kiváló videokártyáját szereltünk. DVD író, extra gyors hálózati elérést biztosító Gigabit LAN és memóriakártya olvasó segíti a munkát. A gépek esztétikus kivitelű házban kerültek kialakításra.

- J8W JW-IG31-MX alaplap
- Intel® Dual-Core E5200 (2.53GHz) processzor
- 2GB DDR2 memória
- 320GB merevlemez
- DVD-RW (író/újraíró) meghajtó
- GeForce 9500GT 512MB RAM + TV-OUT
- Hangkártya az alaplapon
- Hálózati csatló az alaplapon
- Multimédiakártya olvasó
- SLIM billentyűzet (magyar)
- 3 gombos, optikai egér (PS/2)
- Midsztorony - 420W táp

INGYENES HÁZHOZZÁLLÍTÁS

ACOMP 1134 Budapest, Róbert károly krt. 68. Telefon/Fax: 339-5647, 339-5648 Számíthat rank., On-Line rendelés és aktuális árak: www.acomp.hu

A magyar olimpiai csapat hivatalos informatikai szállítója

A legjobb 50 tuningeszköz

Még több sebesség és szolgáltatás – teljesen ingyen! A CHIP megacsomagjával az utolsó teljesítménymorzst is kicsikarhatjuk a Windows XP-ből, vagy utódjából, a Vistából.

Ebben a cikkben

Ingyenes tuningeszközök

Térbeli asztal az XP-nek

Gyorsabb böngészők

Biztonságosabb rendszer

Minimum ár, maximális teljesítmény – ezt kínálja a lemez mellékletünkön megtalálható 50 segédprogram, amelyek segítségével gyorsá, megbízhatóvá és biztonságossá teheti rendszerét, és még pénzt is spórolnak önnek. Például az S.A.D 20 euróba kerülő Registry CleanUp 2007-ese is megtalálható mellékletünkön. Ha pedig ebben az ötvenes csomagban nem talál valamit, számtalan egyéb eszközt tölthet le a download.chip.eu/hu-ról. Az általunk biztosított programok még az internet-hozzáférést is képesek optimalizálni, ráadásul a merevlemezről és az alaplapból is kihozzák a maximumot. A legtöbb szoftver

varázslókkal segíti a beállítást, vagy automatikusan működik – a többről pedig a CHIP szolgálgat magyarázattal.

Gyors, háromdimenziós XP ▶

Eszközök: RocketDock, WinFlip, Yod'm 3D
Külön tálcák, asztalok és térbeli interfész: amit eddig csak a Linux- és Vista-felhasználók élvezhettek, azt most már az XP-ben is használhatjuk. Amire szükségünk lesz: egy viszonylag újnak mondható számítógép és egy DirectX9 kompatibilis grafikus kártya. Ha ez megvan, akkor a többi már igazán gyerekjáték.

Indulásnak telepítsük mellékletünkéről a RocketDockot. Amennyiben magyar Windowsunk van, a megfelelő régióbeállításokkal, a RocketDock magyarul indul – ha valami miatt nem ezt tenné, egyszerűen válasszuk ki a *Dokk beállításait* (Settings), és az *Általános* (General) opcióknál állítsuk a nyelvet magyarra! Alapértelmezés szerint a dokk a képernyő tetején foglal helyet, amely első pillantásra elég szokatlan – a beállítási menü *Pozíció* ablakában azonban az *Elhelyezést* egyszerűen *Lent-re* állíthatjuk. Amennyiben ilyenkor az XP saját tálcája zavar bennünket, kattintsunk rá egerünk jobb gombjával, válasszuk a *Tulajdonságok* menüpontot, és kapcsoljuk be a *Tálca automatikus elrejtése* opciót.

A Vistában megszokott 3D-s feladatváltást XP alatt a *WinFlip* nevű program teszi lehetővé. Csomagoljuk ki a lemezről a *Wflip-050.zip* fájlt egy könyvtárba, és indítsuk el a *WinFlip*-et. A szoftver telepítést nem igényel, a *Flip3D*-t pedig azonnal használhatjuk a *Win+Tab* gombok megnyomásával. Kattintsunk most a tálca jobb szélén a *WinFlip* ikonjára, és állítsuk át a nyelvet magyarra. Az *Opciók/Egyebek/Automatikus indítás* segítségével bekapcsolhatjuk, hogy a szoftver minden gépindítás után azonnal rendelkezésünkre álljon.

Most már csak a térbeli desktop hiányzik – amelyet a Linux-felhasználók már régóta ismerhetnek. Ezt XP alatt a *Yod'm 3D* biztosítja. Telepítése és elindítása után kattintsunk a tálcan a program ikonjára, és a *Beállítások* menü negyedik fülénél válasszuk ki a magyar nyelvet. A lelkes felhasználók által készített fordítás semmiképpen nem nevezhető teljesnek, így bőven maradnak még angol mondatok a kezelőfelületen.

Mindenesetre az *Egér* fülön válasszuk ki a jobb felső élt (Top Right Edge), az *Aktíváló billentyű* fül segítségével pedig adjuk meg a

kocka oldalai közötti váltást lehetővé tevő gyorsbillentyűt. Kapcsoljuk még a *Manage Icons for each Desktop* opciót, majd hagyjuk jóvá beállításainkat az OK gomb megnyomásával. Most már letesztelhetjük a programot. Láthatjuk, hogy a négy asztal egy kocka felszínére került, amelyet az egérrel és a billentyűzettel forgathatunk. Az Esc gomb segítségével kiléphetünk a 3D-s felületből, és a *Win+Tab* megnyomásával váltsunk a programok között – ha pedig elégünk van a térbeli hatásokból, a *RocketDock* segítségével gyorsan megnyithatjuk Sajátgépünket.

Gyorsabb szörfölés a Firefoxzal ▶

Eszköz: Fasterfox

Egy kicsit belepiskálhatunk az internet-hozzáférésünkbe is, különösen akkor, ha a Firefoxot használjuk. Az ingyenes böngészőgyorsításhoz bontsuk ki a *fasterfox-2.0.0fx.zip* fájlt (Firefox 2 esetében). Kattintsunk most az *XPI* fájlra, és a megnyitáshoz használható alkalmazásnak válasszuk ki a Firefoxot! Miután a böngésző elindult, kattintsunk a *Telepítés* gombra. A plugin beállításaihoz az *Eszközök/Kiegészítők/Bővítmények* menü segítségével jutunk el. A maximális sebesség eléréséhez válasszuk a *Turbo* opciót a *Profilok* közül.

Korlát nélküli csomagot használók az *Általános* fülön aktiválják még az *Updated preload* opciót is. Ez ugyan nagyobb adatforgalmat jelent, de valamivel gyorsabbá teszi az internetelérést – hogy pontosan mennyire, azt a program ablakának jobb alsó sarkában láthatjuk: itt jeleníti meg a Firefox, hogy mennyi ideig tart egy adott weboldal letöltése. Fontos, hogy ez az opció modemes felhasználóknál lassíthat a sebességen!

Megjegyzés: A Firefox 3 felhasználói egy nem hivatalos, kicsit átírt változatát is letölthetik ennek a kiegészítőnek a <http://dom93.altervista.org> oldalon.

Frissebb Explorer

Eszközök: FlashGet, Avant Browser

A Microsoft böngészője érezhetően lassabb a Firefoxnál, de könnyen bővíthetjük plusz szolgáltatásokkal, és még fel is gyorsíthatjuk a nagyobb fájlok letöltését. Az utóbbihoz használjuk a *FlashGet*-et. Ez a letöltésmenedzser a telepítés során integrálódik a böngészőbe, és egy új ikonként jelenik meg a program menüsorában. Kattintsunk is rá erre az ikonra, hogy előhívjuk a *FlashGet* felületét. A *View/Language* menü segítségével letölthetjük a →

magyar nyelvi csomagot is a programhoz, utána pedig az Új ikon megnyomása után megadhatjuk a letöltendő állomány URL-jét (például az XP SP3 szervizcsomagjának elérési útját). Több fájl párhuzamos letöltésére is lehetőségünk van, az *Eszközök/Opciók* menüpontban pedig az egyéni beállításokat is módosíthatjuk. A FlashGet működési elve hasonló az olyan népszerű fájlmegosztó-szolgáltatásokhoz, mint az eMule (nem véletlenül: a FlashGet az eDonkey és a BitTorrent hálózatokról is le tud tölteni). Angol nyelvű kézikönyvét elolvashatjuk az interneten, a *Súgó* menü segítségével.

Ha még az Internet Explorer régebbi verzióját használjuk, akkor inkább telepítsük azonnal az Avant Browsers-t – ez többek között olyan extra szolgáltatásokat ad, mint a többtabos böngészés, gesztusok és RSS/Atom-olvasó. A hetes verziótól kezdve a szolgáltatásokat (kivéve a gesztusokat) már az IE is tartalmazza.

Böngészés reklám nélkül ▶

Eszközök: IE7Pro

Kéretlen flash animációk, felugró ablakok és kémprogramok a legbosszantóbb internetes jelenségek közé tartoznak. Az IE7Pro nevű kiegészítő távol tartja ezeket az Internet Explorertől, és plusz funkciókat is kínál – például a gesztusalapú vezérlést.

Az IE7Prót telepíthetjük a CHIP lemez-mellékletéről – ám előtte be kell zárunk az összes Explorer-ablakot. A telepítés után automatikusan megnyílik az Explorer, az IE7Pro kézikönyvével, amely sajnos csak angolul érhető el.

A beállítások elvégzésére az *Eszközök/IE7Pro Preferences* ablakban nyílik lehetőség, vagy egyszerűen csak nyomjuk meg a Ctrl+F7 billentyűket. A *Reklámkép szűrő* fülön bekapcsolhatjuk a *Flash animációk tiltása* opciót, hogy megszabaduljunk az idegesítő kisfilmektől.

Korlátlan internet-hozzáféréssel rendelkező előfizetők bekapcsolhatják a *FasterIE* fül alatt található opciókat, ám ne felejtsük el, hogy ezzel alaposan megnövelhetjük a havi adatforgalmunkat, és ha lassú kapcsolatunk van, még ellenkező hatást is elérhetünk, a Fasterfox-Firefox kombinációhoz hasonlóan. Ha sokat használunk a Flickr-hez, YouTube-hoz vagy MySpace-hez hasonló szolgáltatásokat, ezeket is felgyorsíthatjuk a *Parancsfájlok* fül segítségével.

Villámgyors merevlemezek ▶

Eszközök: Auslogics Disk Defrag, CCleaner

Ha már elviselhetetlenül sokáig tart a programok betöltése, megpróbálkozhatunk a lemezműveletek felgyorsításával. Ehhez el kell távolítanunk a felesleges szemetet, és töredezettségmentesíteni a merevlemez úgy, hogy a Windows minél gyorsabban rábukkanjon a keresett állományra. Kezdjük a takarítással! Ehhez telepítsük a CCleanert, és a program elindítása után nyomjuk meg az *Elemzés* gombot. Ennek segítségével megtudhatjuk, hogy mennyi felesleges adat található gépünkön, és persze a *Cleaner futtatása* gombbal el is távolíthatjuk azokat.

A lemez-mellékleten található ingyenes *Auslogics Disk Defrag* a merevlemez töredezettségmentesítésére használható. A művelet rendkívül egyszerű: válasszuk ki a rendszerpartíciót (ez általában a C:\), és indítsuk el a töredezettségmentesítést a *Next* gomb megnyomásával.

Adatvesztéstől való félelem nélkül ▶

Eszköz: CrystalDiskInfo

Egy merevlemez akár percek alatt is véglegesen tönkremehet – éppen ezért jobb, ha a háttérben mindig fut egy olyan eszköz, mint a CrystalDiskInfo, amely folyamatosan felügyeli a HDD egészségügyi mutatóit, és figyelmeztet, ha bármilyen eltérés jelentkezik.

A legfrissebb tuningeszközök

XP-HEZ ÉS VISTÁHOZ

- Registry Cleanup 2007 ▶** Teljes verziós registrytisztító
- X-Setup Pro ▶** Rengeteg rejtett Windows-beállítást módosít
- Registry System Wizard ▶** Eltünteti a felesleges bejegyzéseket
- EnhanceMyVista Free ▶** Ingyenes Vista-gyorsító
- Dexpot ▶** Akár húsz Asztal kezelésére
- RocketDock ▶** MacOS X-hez hasonló tálca
- AutoStart Manager ▶** Automatikusan induló programokhoz
- Crystal XP ▶** Ablakok átlátszóvá tételéhez XP alatt
- Yod'm 3D ▶** Több Asztalt egy kockára vetíthetünk
- WinFlip ▶** Vista-szerű Flip3D XP alá is

GYORS INTERNET

- FlashGet ▶** Villámgyors fájlletöltés
- T-DSL Manager ▶** DSL kapcsolatok ellenőrzésére
- Spacetime 3D-Browser ▶** Az internet 3D-s megjelenítéséhez
- Mouse Gestures ▶** Gyorsabb navigáció Firefoxszal
- Fasterfox ▶** A Firefox 2 és 3 felgyorsítására
- Orbit Downloader ▶** Nagy fájlok gyors letöltésére
- Avant Browser ▶** Új funkciók a régi IE verziókhoz
- AutoDialUp ▶** Automatikusan újrapcsolódik az internethez
- IE7Pro ▶** Reklámok ellen (is) véd IE7 alatt
- FileZilla ▶** Kiváló FTP kliens

HARDVERTUNING

- CrystalCPUID ▶** AMD procik túlajtásához
- ATI Tool ▶** Grafikus kártya túlajtására
- 8rdavcore ▶** Az alaplap frekvencia növeléséhez
- WCPUID ▶** CPU-határozó
- ClockGen ▶** Pentium és Athlon rendszerek túlajtásához
- SpeedFan ▶** Ventilátorok sebességállítására
- PC Wizard 2008 ▶** Rendszervizsgálati eszköz
- CPUCool ▶** Feszültségek, frekvenciák és hőmérséklet
- CPU-Z ▶** CPU-határozó
- AMD Overdrive ▶** AMD lapkakészletes alaplapokhoz

GYORSABB ALKALMAZÁSOK

- UpdateStar ▶** Alkalmazásfrissítő
- PDF-Xchange Viewer ▶** Gyors PDF-szerkesztő
- Smarttools Tuning Assistant ▶** Az MS Word optimalizálására
- Unplugged ▶** Több mint 100 Photoshop-effektus
- Personal Software Inspector ▶** Biztonsági rések felderítésére
- Lightning ▶** Naptár a Thunderbirhez
- Notepad++ Portable ▶** Kisméretű szövegszerkesztő
- Miro ▶** TV-nézés, tuner kártya nélkül
- Click&Clean ▶** A CCleaner frissen tartásához
- Pidgin ▶** ICQ, MSN és más chatprogramok helyett

MEREVLEMEZ-TURBÓ

- Drive Fitness Test ▶** Hibák után kutat
- DiskMem ▶** Gyors elemzéshez a kapacitásról
- Auslogics Disk Defrag ▶** Töredezettségmentesítő
- CCleaner ▶** Felesleges adatok eltávolítására
- HDD Speed Test ▶** Teljesítménymérő
- SilentDrive ▶** Hangos HDD-k csendesítéséhez
- HDD Health ▶** SMART olvasó
- Disk Investigator ▶** Szektorok vizsgálatához
- CrystalDiskInfo ▶** A SMART adatok folyamatos ellenőrzésére
- HD Tach ▶** Elérési sebesség méréséhez

TELJES VERZIÓ Csomagunkban még az S.A.D. által gyártott Registry Cleanup 2007 is megtalálható

Programok a CD-n DVD-n

A CrystalDiskInfo működés közben a merevlemez SMART (Self-Monitoring, Analysis and Reporting Technology, azaz önellenőrző, vizsgáló és jelentő technológia) értékeit olvassa ki.

A szoftver külön telepítést nem igényel, egyszerűen csak csomagoljuk ki a lemez-mellékleten található ZIP állományt merevlemezünkre, és kattintsunk az EXE fájlra. Ezután kattintsunk a *Funkció* menüpontra, és válasszuk a *Rezidens* opciót – ezután a tálca bármikor ellenőrizhetjük a merevlemez állapotát.

Alaplaptuning profiknak ▶

Eszközök: CPU-Z, ClockGen

A legjobb windowsos tuning sem ér semmit, ha gyenge a számítógép. Hozzáértő felhasználók azonban megnövelhetik az alaplap és a CPU működési frekvenciáit, és így plusz teljesítményt hozhatnak ki a hardverből. Természetesen a hozzáértő felhasználók azt is tudják, hogy mielőtt ilyen tuningba fognának, biztonsági adatmentést kell csinálniuk, és hogy az eljárással csökkentik a hardver élettartamát is.

A tuning előtt, jobb, ha mindent megtudunk saját gépünkéről. Először is csomagoljuk ki, majd indítsuk el a *CPU-Z* nevű programot. Számunkra elsősorban a *CPU* és a *Mainboard* fülön nyújtotta információk érdekesek: itt megtalálhatjuk a processzor típusát, szorzóját, a BIOS verzióját és a többi, túlhajtáshoz szükséges adatot. Jegyezzük fel ezeket az adatokat, hogy visszatérhessünk hozzájuk, ha bármi balul ütne ki.

Először is ellenőrizzük az interneten, alaplapunk gyártója biztosít-e speciális túlhajtóprogramot. Ha igen, akkor használjuk azt, ha nem, a lemez-mellékleten található *ClockGen* univerzális megoldást jelenthet, mivel szinte minden ma forgalomban lévő alaplappal használható. Először is kattintsunk a *PLL Setup*-ra, az alaplapon található órajel-adó meghatározására. Ha szerencsénk van, a *ClockGen* automatikusan be is illeszti a helyes értékeket, ha viszont ez nem lehetséges, keressünk rá az interneten az „alaplapunk neve PLL” kombinációjára.

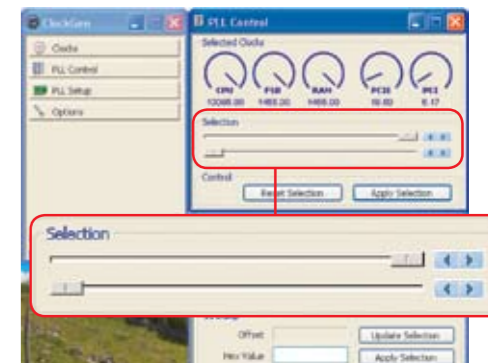
Térjünk most vissza a *ClockGen*hez, és a *PLL Setup* legördülő menüből válasszuk ki a megfelelő modellt, kattintsunk a *Read Clock*-ra, majd az *Apply Settings*-re. Ezután a *PLL Control* ablakban folytathatjuk a műveletet – ha minden jól működik, akkor itt újabb „órákat” találunk, ahol az FSB és CPU

értékeket láthatjuk. Csúszkák segítségével módosíthatjuk az alaplap, processzor és memória frekvenciákat, illetve a PCI-slotok sebességét. Növeljük egy kicsit ezeket, és kattintsunk az *Apply Selection*-re. Indítsuk újra gépünket, és ellenőrizzük, hogy minden működik. Ha igen, akkor próbálkozhatunk még feljebb tornázni a frekvenciákat.

Mindig frissen ▶

Eszköz: UpdateStar

Elavult programokkal alaposan lelassíthatjuk számítógépünket, ráadásul az internetes kártevők előtt is kinyithatják a kapukat. Az UpdateStar nevű szoftver azonban minden telepített programot frissen tart – ellenőrzi a gépünkön található alkalmazásokat, és egy körülbelül 80 ezer bejegyzést tartalmazó adatbázis segítségével fel is ismeri őket. A folyamatot a program telepí-

HARDCORE A *ClockGen* csúszkáinak segítségével óvatosan megemelhetjük számítógépünk több alkatrészének működési frekvenciáját

tése után a *Search for Updates* gomb megnyomásával indíthatjuk el. Ha az UpdateStar elavult szoftvert talál, a program nevére kattintva letölthetjük a legfrissebb verziót.

Biztonsági rések befoltozása ▶

Eszköz: Personal Software Inspector

Első pillantásra a Secunia Personal Inspector nagyon hasonlít az UpdateStarra. Ám ez a program a biztonsági résekre specializálta magát: a telepített szoftverek verziószámát a Secunia által készített adatbázissal összehasonlítva állapítja meg, hogy egy adott biztonsági problémára született-e már megoldás, és ha igen, felajánlja a frissített változat letöltését. Ha egy programhoz már nincs frissítés, akkor azt a Secunia veszélyesnek fogja minősíteni, mivel a biztonsági rések befoltozására már nem számíthatunk. ■

HARMADIK DIMENZIÓ A Linux-hoz és a Vistához hasonló effekteket már az XP alatt is használhatunk: itt két asztalt vetítettünk ki egy kockára, a tálcat pedig a RocketDockkal helyettesítettük

WLAN-tuning

Egyszerű WLAN routeréből a CHIP segítségével pár perc alatt mindentudó hálózati eszközt varázsolhat teljesen ingyen.

Sok router szinte olyan, mint egy kis számítógép – és így megfelelő programokkal tudását is bővíthetjük (például komolyabb biztonsági eszközökkel). Az első ilyen „tuningolható” eszköz a ma is kapható Linksys WRT54G volt, amelynek Linux-alapú alprogramját néhány lelkes felhasználó módosította, először nem titkoltan a WLAN modul adóteljesítményének, így a hatótávolságának növelésének céljából. Hamar kiderült, hogy több trükk is bevethető, így hamarosan több firmware is megjelent. Az ennek köszönhetően javuló eladási adatok miatt a Linksys később piacra lépett a szabadon módosítható – persze némileg drágább – WRT54GL routerrel, míg a régi verzió már VxWare-alapú operációs rendszert kapott, amelynek módosítása nehezebb – ám az sem lehetetlen.

Firmware-alternatívák

Az első változatok a Linksys gyári firmware-éből nőtték ki magukat, még ma is elérhető például a *www.polarcloud.com/tomato* címen a *Tomato*, vagy a hasonló tudású, a piacon egyedülként fizetős(!) módosításokban gondolkozó *Sveasoft* (*www.sveasoft.com*) *Alchemy*, illetve *Talisman* firmware-ek. Ezek közös jellemzője, hogy néhány kivétellel megmaradtak a WRT54G-nél.

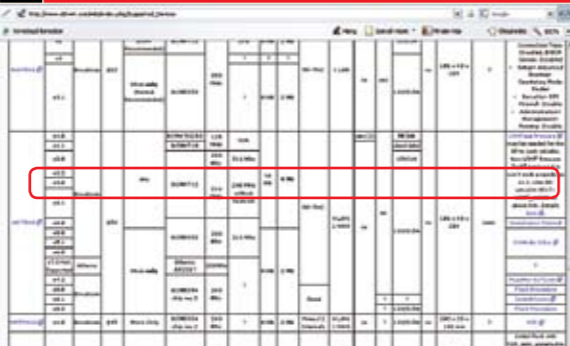
Több változatra telepíthető a *FreeWRT* (*freewrt.org*), amelynek *Web Image Builder-ével* a routerünkhöz leginkább megfelelő firmware állítható elő és tölthető le. Ez részben, az *OpenWRT* (*openwrt.org*)

1 Hardververzió megállapítása

Ha már van routerünk, akkor az alján lévő címkéről (FCC-ID után) állapítsuk meg, hogy pontosan milyen típusú, milyen verziózámmal rendelkezik. Ezt minden esetben meg kell tennünk, mert bár kinézetre azonosak a verziók, valójában más firmware kell hozzájuk. Ha még nincs routerünk, akkor ezt a lépést természetesen kihagyhatjuk, vagy a vásárlás helyén a biztonság kedvéért újra megismételhetjük.

2 Kompatibilitás ellenőrzése

A DD-WRT kompatibilitási oldalán keressük ki routerünk típusát, és a táblázat hozzá tartozó sorából olvassunk ki két dolgot: először a sor végén álló mező tartalmát: WIP esetén (Work in progress) már készült a firmware, ha a mező ki van húzva, akkor viszont nem lesz. A kérdőjel azt jelenti, hogy még nem tesztelt, ha pedig leírás található linkkel, az a művelet egyediségére utal, az ott olvasható lépéseket kell a továbbiakban követnünk. Ha a mi routerünk támogatott, olvassuk le a flashmemóriája méretét (példánkban ez 8 MB)!

3 Firmware-letöltés

Lépünk át a *www.dd-wrt.com* oldalra a Downloads szekcióba, majd példánkban a WRT54GS_V2-höz a *w24-sp1/Consumer/Linksys/WRT54GS_v2/* alól a *dd-dd-wrt.v24_mini_generic.bin* és a *wrtv24_mega_generic.bin* állományt kell letöltenünk. Fontos, hogy ha routerünkben csak 2 MB flashmemória van, akkor csak és kizárólag a micro alkönyvtárban lévő változatokat használhatjuk, 4 MB esetén választhatunk Standard, VOIP (SIP támogatással) vagy VPN (OpenVPN támogatással) csomagot. 8 MB-tól viszont a mega csomagot töltjük le!

4 Beállítások alaphelyzetbe állítása

Mindenféle firmware-frissítés alapfeltétele, hogy a beállítások alaphelyzetben legyenek. E nélkül a frissítés után hardverünk furcsán viselkedhet, még akkor is, ha a frissítés során mindent rendben lévőnek találunk. A router alaphelyzetbe állításához nyomjuk be a Reset gombját egy tollal, és addig tartjuk bent, amíg az előlapon lévő LED-ek mind fel nem villannak, majd ki nem alszanak. Ekkor a routerünk IP-címe 192.168.1.1 (alapértelmezett) lesz.

5 Mini image feltöltése

Mivel a gyári firmware nem enged elsőre bármilyen image-et feltölteni, a mini firmware-rel kell kezdenünk (2 MB esetén csak a micrót telepítjük). Lépünk be a router adminisztrációs felületére, és válasszuk ki az Administration/Firmware update menüpontot. A Browse gombra kattintva keressük meg a *dd-wrt.v24_mini_generic.bin* állományt, és nyomjuk meg az Upgrade gombot. Fontos: a frissítést ne végezzük Firefox alól, mert a tapasztalatok szerint a feltöltést hibásan végzi!

6 Router újraindítása

Ezután a routert mindenképpen a 4-es pontban bemutatott módon kell újraindítanunk, de a művelet előtt várjunk legalább 10 percet, a router feltöltése után a firmware kicsomagolása, felírása zajlik, amely kívülről semmilyen módon nem látszik. Ilyenkor a routert pingelni sem tudjuk, ám az újraindítás után legkésőbb egy perccel már elérhetőnek kell lennie az alapértelmezett IP-címén (192.168.1.1).

7 Frissítés ellenőrzése

Lépünk be ismét az adminisztrációs felületre. Ha ez nem sikerül, a parancssorban adjuk ki az *ipconfig -renew* parancsot, és próbáljuk újra. Belépéskor a felhasználói név admin, jelszó nincs (verziótól függően a root/admin, illetve bármi/admin név/jelszó kombináció is előfordulhat). Lépünk be az Administration, majd a Firmware upgrade menübe, de most a második, nagyobb firmware image-et adjuk meg. Az After flashing menüben válasszuk a „Reset to Default settings” opciót, és nyomjuk meg az Upgrade gombot.

8 Végleges firmware feltöltése

A router néhány perc múlva újraindul. Ha számítógépünk IP-címét automatikusra állítottuk, a 192.168.1.100 címet fogjuk megkapni. Lépünk be ismét a webes felületre, és a Setup/Basic setup alatt állítsuk be az internetkapcsolatunk típusát. A leghasznosabb a QoS a NAT/QoS menüben, ezzel a hálózati forgalmat tudjuk szabályozni. Ha P2P letöltő programot használunk, az Administration/Management menü IP filter settings ablakában mindenhol a maximális értékeket adjuk meg!

Teendők hiba esetére

- Állítsuk a számítógépünket fix IP-címre, a *192.168.1.2-192.168.1.254* tartományban, az átjáró *192.168.1.1* legyen.
- Hozunk létre a C:\ gyökérkönyvtárban egy *FW* nevű könyvtárat, és másoljuk bele a letöltött firmware-állományokat.
- Nyissunk egy DOS ablakot a *Futtatás...* sorban kiadott *cmd* paranccsal.
- Lépünk bele az FW könyvtárba.
- Teszteljük a kapcsolatot a *ping -t 192.168.1.1* paranccsal. Ha nincs válasz, indítsuk újra a routert, majd próbáljuk ismét.
- Írjuk be a következőt: *tftp -i 192.168.1.1 put dd-wrt.v24_mini_generic.bin*, de még ne nyomjunk Entert!
- Húzzuk ki, majd dugjuk be ismét a routert. Várjunk, amíg felvillannak a LED-ek, és most nyomjuk le az Entert!
- Ha működik az átvitel, várjunk 5 percet, majd pingeljük meg a routert (lásd 5. lépés). Kb. 10 perc után húzzuk ki, és dugjuk be megint.
- Ha nem működik a TFTP, a hálózati kártya kapcsolat tulajdonságait állítsuk 10 Mbit félduplex üzemmódrá, és próbálkozzunk megint.

viszont teljes mértékben igényli a jártasságot a Linux kezelésében. Utóbbinál mi fordítjuk a kernelt, de előre egyes gyakori típusokhoz kész snapshotok is letölthetők. A CHIP most könnyű telepíthetősége miatt az erre épülő DD-WRT használatát (*www.dd-wrt.com*) mutatja be.

Routerválasztás

Nagy szerencse, hogy nem csak a Linksys, de az ASUS, Belkin, Buffalo, D-Link, Netgear, AirLive, Siemens egyes routerei is módosíthatók – ehhez leggyakrabban elég, ha a router a *Broadcom* vezérlőjét használja. Hogy pontosan melyik routert használhatjuk, az attól is függ, hogy milyen firmware-t szeretnénk rátenni, de általánosságban kijelenthetjük, hogy a nyílt firmware-űnek árult routereket úgy módosítjuk, ahogyan kedvünk tartja. A legjobb, ha megnézzük a DD-WRT honlapján a *Supported Hardware* fül alatt található kompatibilitási listát, hiszen amelyikre ez telepíthető, arra nagy valószínűséggel más is. ■

Segít a CHIP

Kedves Olvasónk! Gondja van a gépével, egy-egy termékkel, szolgáltatással? A CHIP szakértői szállítják önnek a válaszokat.

1 A Gmail korlátai Ingyenes szolgáltatás, alapszintű támogatással

Ez egy olyan eset, amikor a leírás alapján mi sem látunk komolyabb problémát, legalábbis a beállításokban. Igen valószínű, hogy a hiba a szolgáltató készülékében van, ekkor viszont többnyire tehetetlenek vagyunk, a szolgáltatás ugyanis ingyenes. Céges teendőket ne bízzunk a Gmailre!

KÉRDÉS Már egy hete nem működik rendesen a gmailes fiókom, csak „csökkentett” módban tudom a webes felületet használni, és az Outlookkal például az egy megabájtól nagyobb levelek sem mennek el. Csak ott parkolnak a postázandó fiókomban, de a program állandóan megkísérli elküldeni. Pedig, a felülethez (Microsoft) leírás alapján a pop3. gmail.com beállítása port: 995 és SSL, valamint az smtp.gmail.com beállítása port:465 és SSL. Kérem Önöket, mivel a munkámhoz fontos a működő képes e-mail program, hogy a pop3, és az smtp szerver beállításait elküldeni szíveskedjenek, vagy azt, hogy a beállítás leírását hol találom meg. S. János

VÁLASZ Hogy a webes Gmail miért csökkentett módú, azt sajnos nem tudjuk megmondani, hiszen webről bárholnan ugyanúgy kellene kinéznie. Valószínű,

hogy a szolgáltatásban vannak zökkenők. Az 1 MB-os korlát a Google Csoportok (Google Groups) „csevegésnél” áll fent, tehát az ott résztvevő címekre ennél nagyobb levél nem küldhető. Egyébként pedig 20 MB a korlát jelenleg, de fokozatosan bővül. A beállítások rendben vannak, ám a POP3-as használathoz előbb be kell lépni a webes felületen, és aktiválni a hozzáférést. Ez után lehet beállítani a programot. Ha ez rendben van, akkor lehet, hogy valami más, például egy tűzfal korlátozza a forgalmat, érdemes lenne – ha munkahelyi gépről van szó – a rendszergazdával beszélni.

2 Gmail, a körlevél megmentője A korlátozás nélküli webmail POP3 és IMAP rendszerben is működik

Ha tíznél több címzetthez szeretnénk levelet küldeni, mindenképpen küldjünk egy teszt levelet először, ugyanis a szolgáltatók éppen a szolgáltatás biztosításának érdekében blokkolhatják a tőlünk kiküldhető levelek mennyiségét. Hogy miért, az alább kiderül.

KÉRDÉS Ismét van egy „ravasz, fogós” kérdésem! Ez pedig, hogy a Gmailt be lehet-e állítani az Outlook Expressben. Elvileg a beállításoknál van valami ilyesmi lehetőség, hogy POP protokollon keresztüli levelezésre, illetve valami OE beállításra, de nem boldogulok.

Egy közművelődési intézmény dolgozója vagyok, és feladataim közé tartozik körlevelek kiküldése a programjainkról. Több címlistám van, két felhasználói fiókban. Az egyik – több kisebbből összeálló – összesen kb. 150 névvel, a másik „némi- leg” nagyobb, kb. 1600 cím szerepel egybe csoportosítva.

A küldést egészen idén nyárig sikerrel megoldottam, annak ellenére, hogy a régi kábeles szolgáltatónk helyi részlegét a múlt év végén felvásárolta a konkurenciája. Ez azért fontos tényező, mert néhány „pofára esés”, azaz hibajelzés utáni érdeklődésemre kiderült, hogy az új cégnél korlátozva van – gondolom a spamek miatt – a körlevelezés, 10-nél több címre nem lehet küldeni. Nagy szükségem lenne egy olyan címre, amit be tudok állítani, ugyanis a címjegyzékeim itt vannak, és a jelen fő levelezésem is, amelyről küldöm ezt az írást. Létezik gmail címem is, amelyről gond nélkül lehet csoportosított küldést indítani, csak nekem itt lenne rá szükségem az Outlook Expressben az előbbieket és a könnyebb kezelhetőség okán. Ezért kérdezem, van-e mód „ide telepíteni” a Gmailt? Z. László

VÁLASZ Igen, el lehet érni közvetlenül, akár IMAP, akár POP3 hozzáféréssel is a Gmailt, a pontos beállítások utóbbihoz előző levelünkben olvasható, de ha a specifikus beállítások érdekelnek egy-egy programhoz, akkor látogassuk meg a mail.google.com/support oldalt. Itt még angol-tudás nélkül is elboldogulunk, ugyanis a programokhoz sok-sok kép is található.

Érdekesebb a korlátozás, erre fordítanunk kell néhány szót: az internetes forgalom jelentős részét teszik ki a fájlcsere-lők után a spamek, amelyek a vírusok terjedésének ütemében fokozatosan növekszenek. Bizony, már a mi számítógépünk is lehet tömeges levélküldő úgy, hogy

SEGÍT A CHIP

	1590 Budapest, Pf. 279 Telefon - terjesztés: 577-2690 Telefon - szerkesztőség: 577-2600/01
	Hardveres kérdéseivel forduljon a tesztlaborhoz! leveleslada@chiponline.hu

mi nem tudunk róla – a rejtve futó program mindent elintéz, és még az is előfordulhat, hogy saját magunktól kapunk Viagra-reklámot (pedig eszünk ágában sem volt reklámozni). Mivel a spam komoly savszélességet foglal, és még a levelezőszervereket is eltömíti, a szolgáltatók nem csak szűrik, esetenként korlátozzák is az egy időben elküldhető levelek mennyiségét. A gond ott kezdődik, amikor a levelezőszerver szolgáltatója is korlátoz, no nem a bejövő, hanem a kimenő oldalon is. Erre a válasza az lehet, ha másik szolgáltatót választunk. Sajnos, a régi módszer éppen a trójai programok miatt nem használható már, nevezetesen a „Mass mailerek”, amelyek az SMTP szervert a gépünkön létrehozva tudnak levelet küldeni, és éppen ezt koppintották le a spamet küldő programok – a korlátozás tehát rájuk is vonatkozik.

Körlevelet tehát vagy egy szabadabb levelezőszerverről, vagy olyan céges internetkapcsolaton keresztül küldhetünk, ahol a levélküldés feltételei rögzítettek. Utóbbi esetben is élhet a szolgáltató a korlátozással, ekkor viszont általában a levélküldést szokták megakadályozni addig, amíg a belső hálózaton lévő számítógépek vírusmentessége ismét nem lesz biztosított.

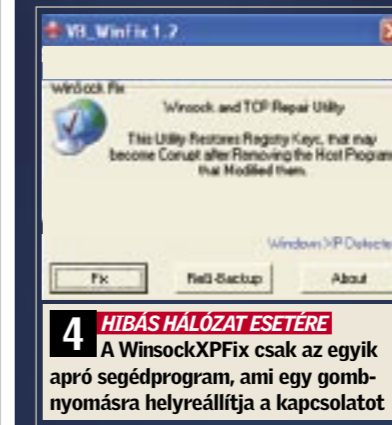
3 Egyedi könyvtárhoz egyedi ikon Dedikált, a könyvtárral automatikusan, együtt mozgó ikon létrehozása

A Windows XP jelenleg csak azt teszi lehetővé, hogy egy könyvtárhoz ikont rendeljünk – ám akkor már gond van, ha a könyvtárat átmozgatjuk. Szerencsére még az ilyen apróságokkal is foglalkoznak a lelkes fejlesztők, ingyenes programot kínálnak.

KÉRDÉS Abban szeretnék segítséget kérni, hogy hogyan lehet egy általam kiválasztott mappára egy kiválasztott ikont ráhelyezni programozói szinten. A Windows XP rendelkezik ilyen funkcióval a jobb egérgomb > tulajdonságok > testreszabás > ikoncsere > tallózás művelettel, de ez a megoldás az ikonráhelyezést a fájllelési útvonal felhasználásával oldja meg. A mappa átnevezésekor, áthelyezésekor vagy másolásakor viszont megváltozik az elérési útvonal, így az ikon is eltűnik. Hogyan lehet maradandóan, véglegesen egy mappához ikont hozzárendelni? B. György

3 EGYSZERŰ ÉS INGYENES
Az iColorFolderrel minden mappánkhöz saját ikont rendelhetünk, amely másoláskor is a könyvtárral marad

4 HIBÁS HÁLÓZAT ESETÉRE
A WinsockXPFix csak az egyik apró segédprogram, ami egy gombnyomásra helyreállítja a kapcsolatot

VÁLASZ A Windows ezt a könyvtárhoz „ragadó” ikont tényleg nem támogatja, ám egy ötletes kis programmal bármilyen ikon hozzáadható a könyvtárhoz, és – ki-próbáltuk – másoláskor is megtartja azt. A program az icolorfolder.sourceforge.net címen érhető el. Telepítés után egy tetszőleges könyvtár helyi menüjében, a ColorLabel/Custom opcióval lehet ikont a könyvtárhoz adni. Szerencsére ingyenes, de mivel még fejlesztés alatt áll, lehetnek gyermekbetegségei.

4 Félbeszakadt telepítés Szélsőséges esetben az internetkapcsolatunk is megszakadhat

Egy kémprogram eltávolítása, de akár egy sikertelen telepítés után is előfordulhat, hogy az internetkapcsolatunk megszakad, és ezért nem a hardverek és nem a böngészőprogramok a felelősek. Az újratelepítés helyett egy egyszerű megoldást kínálunk.

KÉRDÉS Két számítógéppel rendelkezem, közülük az egyiket tudom elérni az internetet. A csatlakozás hibáját észrevéve

megcseréltem a gépeket. Tudniillik, a CHIP 08/07 mellékletén található 6 hónapos Agnitum Outpost Antivirus Pro telepítése sajnos nem járt sikerrel, mivel a telepítési folyamat közben a gép sokáig nem reagált, a keretprogram szerint ekkor a network operation drivert próbálta telepíteni. A Feladatkezelő segítségével bezártam a folyamatot, majd eltávolítottam a programot a Programok telepítése és törlése segítségével. Ez rendben is zajlott, de az eltávolításkor, mikor próbáltam a program Send feedback funkcióját használni, észrevettem, hogy a cég internetes hibaküldő oldalát nem lehetett megnyitni.

Akkor úgy gondoltam, hogy az eltávolítás befejezése és a gép újraindítása után helyreáll a kapcsolat. Sajnos ez nem így történt, ráadásul azóta nem tudok a géppel az internetre csatlakozni. Az internetkapcsolatom 4 Mbites ADSL, melynek megosztásához egy Netgear WLAN routert használok. A problémát észlelve a routert kiiktattam, és csak az ADSL modem segítségével próbáltam meg csatlakozni, de az 796-os hibát ki-jelezve nem sikerült. (A megadott cél nem elérhető.)

Az internetkapcsolattal egyébként semmi probléma, hiszen ezután a másik gépre csatlakoztatva közvetlenül a modemet, a csatlakozás sikerült. H. Tamás

VÁLASZ Látható, hogy éppen akkor fagyott le a rendszer, amikor a program a hálózati „láncba” próbálta berakni magát, így eltávolításkor már nem állította vissza az eredeti állapotot. A hálózaton keresztül kapott csomagok a különféle kezelőprogramokon és tűzfalakon keresztül jutnak egyre „feljebb”, a böngészőhöz és más programokhoz. Ha a lánc valahol megszakad, értelemszerűen nem érjük el a hálózatot annak ellenére, hogy látszólag minden jól működik.

Ilyet általában egyes vírusok-kémprogramok szoktak okozni, eltávolításukkor – mivel beépülnek ebbe a sorba – a hálózat elérhetetlen marad.

A megoldás a Winsock javítása, akár a WinsockFix (winsockfix.en.softonic.com), akár az LSP-fix (www.cexx.org/lspfix.htm) programmal. Utóbbi mi pár éve próbáltuk utoljára, de valószínűleg még ma is működik. →

5 A HÓNAP OLVASÓI KÉRDÉSE:

Teendők adatvesztés előtt

Az alábbi egy oldal és a levél tanulságát röviden úgy is összefoglalhatjuk, hogy mindig gondoskodjunk a rendszeres adatmentésről. E mellett viszont megtehetünk olyan lépéseket is, amelyek alapján kiderül, valóban veszélyben vannak-e az adataink.

LEVÉL „Családi fotók, filmek tárolására használom a 2. merevlemez: Samsung SP1624N (160GB/7200rpm/2M/PATA-2005.09.), ezért a rajta lévő számunkra értékesek. Egyik pillanatról a másikra (előjeleket nem tapasztaltam) használhatatlan lett. Az XP állandó hibaüzenete: az egyik lemezen ellenőrizni kell a konzisztenciát, majd ellenőrzés (vagy kihagyás) után az XP bejelentkezik, és pár sec után újraindít. Azóta kivettem a gépből, az most gond nélkül működik. Partition Magic segítségével a mellékelt adatokat tudtam meg.”

R. Sándor

A Scandisk kikapcsolása

„Kedvec” hibaüzenetünk úgy tűnik, még elég sokszor előfordul, még hozzá a Windows indulásakor a Scandisk konzisztencia-ellenőrzője. Noha a programot nem titkoltan a további hibák megelőzésére építették a Windowsba, sajnos csak az esetek elenyésző számában hasznos (volt egyáltalán valaki, akinek segített?), szinte mindig kárt okoz. Főleg azért, mert hiba esetén nem kérdez meg, hogy javítson-e, automatikusan elvégzi dolgát. Ekkor sok esetben az esetleg még olvasható, fájl szinten látható állományokat egyetlen, vagy több nagy méretű fájlba sűríti, onnan megember legyen a talpán, aki kiszervezi a

sok száz képet és dokumentumot. Szó mi szó, ilyen esetekben kikapcsolhatjuk a Scandisket a www.kellys-korner-xp.com/regs_edits/disablecheckdisk.reg letölthető állomány elindításával.

Ha véletlenül mégis elindulna az ellenőrzés, akkor vagy hagyjuk azt végigfutni, és esetleg bedarálja a jónak tűnő állományainkat is, vagy resetelünk, ekkor viszont az ellenőrzött partícióban vagy fájlokban keletkeznek biztosan károk. Javítani mind a kettőt nehéz, de utóbbi esetben jobbak az esélyeink.

Adatmentés

Ha van a közelünkben egy másik számítógép, akkor csak átrakjuk oda a merevlemez, és lemásoljuk az adatainkat. Ha van merevlemez fiókunk, akkor a gépünkhöz akár menet közben is csatlakoztathatjuk a meghajtót, majd az Eszközkezelőben a jobb egérgombra megjelenő *Új eszközök keresése* opciót választva hamarosan megjelenik a rendszerben a lemez. Kivéve, ha valami komoly hardveres baja van, mert attól lefagyhat a rendszer.

Ha nincs a közelünkben másik PC, akkor használjuk a CHIP 2008/07-es számához adott lemezt, amelyen egy Windows PE adatmentő rendszer található, az újságban pedig alapos leírás. Ezzel megtehetjük azt,

hogy a géphez egy USB-s háttértárat kapcsolunk, majd a lemezünkről indított Windows alól átmásolunk minden fontosat.

Az sem baj, ha nem látható a fájlrendszer, a PC Inspector Smart Recovery is a lemezen van, ezzel adatmentésre is van lehetőségünk.

S.M.A.R.T. értékek elemzése

A fentiekől függetlenül nem árt, ha havonta ellenőrizzük a merevlemezünk S.M.A.R.T. értékeit. Ezt akár a www.private.peterlink.ru/tochinov oldalról letölthető és telepítést nem igénylő DTemp nevű programmal, vagy a komolyabb tudású, hibát előre becselő, hazai fejlesztésű HDSentinel (www.hdsentinel.hu) is megtehetjük.

Hívjuk elő a meghajtó S.M.A.R.T. adatait mutató táblát, és nézzünk végig az értékeken: a Value (érték) a paraméter aktuális állapota, általában 255, 253 vagy 100 jelenti a kiválót. A Threshold (küszöb) azt jelzi, hogy mely érték alatt válik komolyan megbízhatatlanná a meghajtónk, ennek elérésekor elvileg még lehet adatokat olvasni a meghajtóról, de backup nélkül ez is kockázatos. A RAW érték nem minden esetben nulla, ez a hőmérsékletnél érthető is. Arra figyeljünk, hogy ha a Raw Read Error Rate, a Seek Error Rate, illetve a Seek Time Performance magas, meghajtónk írási-olvasási hibákat fog adni, ha pedig a Spin Up Retry Count nem nulla, akkor számíthatunk arra, hogy a meghajtó egyszer csak nem indul el. A Hardware ECC recovered értéke nem kritikus, de ha nagyon magas az értéke (6-8 számjegy), akkor az adattárolás vált bizonytalanná. A magas Ultra ATA CRC Error Rate a meghajtó adatkábelének érintkezési hibájára utal. A táblázat utolsó oszlopa, az Attribute flags alatt láthatjuk, hogy az érték fontos-e a meghajtó működéséhez (CR – Life Critical), vagy csak a sebességére van hatással (PR – Performance Related).

Ha a legtöbb értékünk maximális (RAW érték nulla), akkor a meghajtóval semmi baj. Megjegyezzük, hogy egyes merevlemezek újonnan, az első bekapcsoláskor maximális értékekkel bírnak, pár nap múlva már csökkent értékeket jeleznek. Ne ijedjünk meg, ezek exponenciális módon csökkenve stabilizálódnak, de 70-80 érték környékén maradván megbízhatunk a meghajtóban. ■

ADATMENTÉS OTTHON A CHIP 2008/07-es számának mellékletén található a Smart Recovery adatmentő program

A KIVÁLÓ HAZAI A Hard Disk Sentinel nem szükséges az adatokat kutatnunk, hiba esetén már előre jelzést kapunk

A LEGFRISSEBB MOTORREVÜ MÁR AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL!

CSAK
790Ft

INGYENES ESZKÖZÖK

FREWARE • OPEN SOURCE • WEBES SZOLGÁLTATÁSOK

E havi gyűjteményünkben sem maradunk ötletes programok nélkül, hiszen a virtuális Post-It program mellett telepítés nélküli vírusirtó és pendrive-hoz való lemezképező is helyet kapott. Az online szolgáltatások többsége pedig korszakalkotó!

Ingyenes eszközök

FREWARE & OPEN SOURCE

- Teen Spirit** Médialejátszó Last.fm-mel és sok extrával
- Dr.Web CureIt!** Elsősegély a nehéz pillanatokban
- PDF XChange Viewer** PDF-be jegyzeteket és kiemeléseket fűz
- DivFix++** Hibás letöltéskor kijavítja az AVI fájlokat
- Visual CD** CD-kép állományok tartalmát jeleníti meg
- Stickies 6.7a** Tálcára ülő, képernyőre „ragadó” jegyzettömb
- RidNacs** Prezentálja a fájlok, típusok által foglalt helyet
- Twins vision** Térhatású, látványos képmegjelenítő
- 3GP video converter** AVI állományokat MP4-gyé alakít
- Lingoes** Gyorsfordító egzotikus nyelvekhez
- BgInfo** Hatékony rendszerinformációs program
- USB image tools** USB háttértárolók állományait kezeli és archiválja

WEBES SZOLGÁLTATÁSOK

- 23** Képmegosztás közösséggel, tárhellyel
- USniff** A legjobb BitTorrent kereső
- Meglepkek** Különleges meglepetések, ajándékok tárháza
- Musicoverly** Kiváló, hangulat és stílus szerinti zenekereső
- WHEREIGO** Szöveges kalandjáték GPS támogatással, élőben
- Bubblecomment** Online videó megjegyzés fűzése weboldalhoz

Programok a CD-n DVD-n

1 TEEN SPIRIT
OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
NYELV: magyar

Zenelejátszó extrákkal

■ Zenéket és filmeket játszik le, ez a média-lejátszó programok feladata – a Teen Spirit ennél a triviális követelménynél többet ad: a programmal nem csak a zenéink kezelhetők, a lejátszólisták számai jól látható fastruktúrába rendeződve jelennek meg. Ha van működő internetkapcsolatunk, a program a rendelkezésre álló ID3 adatok alapján lekérdezi az egyik legnépszerűbb zenés közösségi oldalt, a Last.fm-et, és kijavítja, feltölti a hiányzó adatokat. A lekérdezés után nem módosít, megnézhetjük az új adatokat – hiszen még a Last.fm adatbázisa sem feltétlenül pontos (például a genre).

TIPP 1 A zenelejátszó még akár közvetlenül, pendrive-ról is futtatható, tehát a Windows beállításával biztosan nem fog összeakadni. A feltelepített programot (a *Program files* alatti *Teen Spirit* nevű könyvtár tartalmát) kell átmásolnunk.

TIPP 2 Ha egy olyan kollekciónk van, amelyben a számok mindegyikében jók az ID3 adatok, akkor kattintsunk a *TS* gombra, a *Beállítások-ra*, majd itt a *Tag-ek* opcióra, és töröljük a *Tag* író alatti pipát.

www.artificialspirit.com

2 DR.WEB CUREIT!
OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 9x, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: magyar

Vírusirtás telepítés nélkül

■ Egészen véletlenül nem volt időnk (se pénzünk) teljes verziós vírusirtót telepíteni, netán a szomszédunk gépét javítjuk? A kétséges esetek elkerülésére futtassuk ezt az első multifunkciós, ingyenes víruskeresőt, amely többek között a kémprogramokat és a rootkíteteket is felismeri. Vírusadatbázisa elég nagy, ráadásul a magyar feliratok miatt egyszerűen kezelhető.

TIPP 1 Ne bajlódjunk a telepítéssel, a program bármilyen háttértárolóról elindítható. A bejelentkező menü magyar nyelvű, innen az első, alapos keresést el is indíthatjuk, a keresés csak a lényeges, általában fertőző állományokra fókuszál – így az eredményt percek alatt megkaphatjuk.

TIPP 2 A programot a lemezmellékeltünkön mindenki megtalálja, ezzel a legtöbb féreg és vírus gond nélkül levadászható. Ha hónapok múlva egy problémás géppel találkozunk, netán a rá került vírus még nem szerepel a jelenlegi adatbázisában, akkor – aktív internetkapcsolat esetén – vagy a netes frissítést választjuk a bejelentkezés után, vagy egy másik gépen a legfrissebb verziót letöltjük, és azt használjuk a fertőzött gépen.

www.freedrweb.com

3 PDF-XCHANGE VIEWER
OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
NYELV: magyar

Jegyzet minden PDF-hez

■ A hagyományos PDF-nézegető programokkal nincs lehetőségünk a szövegeket módosítani, ám a PDF XChange Viewerrel lehetséges bizonyos fokú szerkesztés. Egészen pontosan, hogy megjegyzéseket, jelzéseket, kis grafikonokat illesztünk a szövegbe. Más programok, mint az Adobe Reader, gond nélkül felismerik és megjelenítik e bejegyzéseket. A program kezelése nagyon egyszerű, rengeteg funkcióval bír.

TIPP A program hordozható, telepítést nem, csak kicsomagolást igénylő „portable” verziója lemezmellékletünkön található meg.

www.docu-track.com

5 VISUAL CD
OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: angol

Látványos katalógus

■ Legyen szó fényképről, filmről vagy MP3 kollekcioról, külső háttértárolón vagy a gépünkön, a keresgélés általában hosszú és nehézkes. Ez a program feljegyzi a tárolókon lévő tartalmakat, és lehetőséget ad megjegyzés hozzáfűzésére és a kedvencekbe való felvételre.

TIPP A saját adatbázis miatt a listát külön opcióval érdemes elkészíteni, a *File* menü *Export* opciójával TXT formátumban menthetjük a könnyen hordozható, akár e-mailbe másolható listánkat.

www.boozet.org

Frissítések, újdonságok

A CHIP minden hónapban beszámol az open source közösség legújabb verzióiról és érdekes projektjeiről.

iTunes 8

Az Apple híres-hírhedt programja immár a harmadik generációs iPhone-t is támogatja, ennek megfelelően telefonunkkal az iTunes szinte bárhol távirányítható. Új nézet, egyszerűbb lejátszólista-készítő és sidebar került bele, utóbbiak Genius névre hallgatnak.

www.apple.com

Truecrypt 6.0a

A nyílt forráskódú lemeztitkosító program immár a többmagos processzorokat is kezeli, tehát gyorsabb munkát tesz lehetővé. Kezeli a rejtett meghajtókat, a rajtuk lévő operációs rendszereket és még a backupot is támogatja.

www.truecrypt.org

CD Burner Xp 4.1.2

A legjobb ingyenes égetőprogram pillanatok alatt elindul, ráadásul többnyelvű, magyarul is tud. E mellett kezeli a LightScribe-os lemezeket is, és még az NRG-ISO konverzióra is képes. Még mindig kiváló alternatívája a Nerónak.

www.cdburnerxp.se

4 DIVFIX++
OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
NYELV: angol

Filmjavítás egyszerűen

■ Letöltünk egy filmet, ám egy apró hiba miatt nem tudjuk az egészet lejátszani? Előfordulhat, de semmi vész, hiszen ez a program éppen ilyen helyzetek kezelésére van kitalálva. Elemzi a videóban lévő index állományt, majd a sérült részeket eltávolítja újrírja azt. Így a hibás részeket tartalmazó film lejátszható marad, csak néha fog ugrani lejátszáskor.

Javítás nélkül a lejátszás az első hibánál megakadna, ezért jó ez a program.

TIPP A program kezelése igazán egyszerű, az egérrel húzzuk a sérült állományt a Source Files ablakba, majd kattintsunk a *Fix* gombra.

divfixpp.sourceforge.net

6 STICKIES
OP. RENDSZER: Win 9x, Me, 2000, XP, Vista
NYELV: magyar

Környezettudatosság!

■ Bánjunk takarékosan a papírral, csak akkor használjuk, amikor feltétlenül szükségünk van rá. Egyes helyeken különösen az apró, ragadós papírok fogynak, noha a megjegyzések legjobb tárolási helye a PC. Használjuk ezt a remek, funkciókban gazdag, szép, átlátható és tényleg jól használható programot, ha már a Post-It a határidőnaplónk.

TIPP A program angol nyelvű, de a magyarítást könnyedén elvégezhetjük: ehhez másoljuk a könyvtárba a *language60.dll* állományt, majd indítsuk újra a programot!

www.zhornssoftware.co.uk

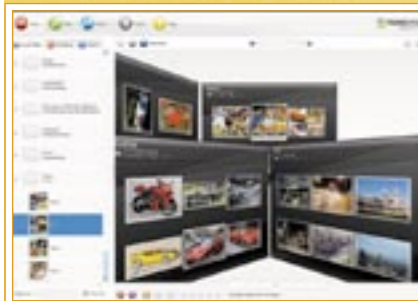
7 RIDNACS
OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: angol, német

Segéd kezi takarításhoz

■ Ha a merevlemezek betelnek, akkor nincs más dolgunk, mint takarítani. Szemben a legtöbb Windows-takarítóval, ez a program nem végzi el automatikusan a törlést, hanem megmutatja, mit lehetne törölni, ezért nem csak a C: meghajtón használható jól. Megmutatja, mely állományok mekkora részt foglalnak.

TIPP A megjelenítés előtt a program elemzést végez, ennek eredményét különféle formátumokban tárolja. Ha a keret mellett lévő lemeze kattintunk, a későbbi elemzést összehasonlíthatjuk az eltároltallal.

www.splashsoft.de

8 TWINSVISIONS
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
 NYELV: angol

Képnézegető iTunes-köntösben

Képek százainak kezelését csak komoly képekezelő programmal végezhethetjük, a Windows beépített képnézegetője erre nem alkalmas. A TwinsVisions a Picasa képtallózó részének nyomdokain halad, a képeket ugyanis egy térbeli „bemutatóteremben” tárja elénk. Így azokat nem csak nézegethetjük, de szabadon rendezhetjük is. A szerkesztést különféle szűrő funkciók segítik.

Ha regisztráltunk a Flickr vagy a 23hq képmegosztó közösségi oldalra, akkor a program együttműködik azzal, a saját képeinket a háttérben szinkronizálja.

TIPP 1 Az ingyenes program egy igényes és kényelmes képnézegető funkciót kínál, a navigációs ablak tetején lévő Search nevű földre kattintva előhívhatjuk a gyorskeresést. A képek között Exif adatok, fájl- és képjellemzők szerint kereshetünk, de nem csak az albumunk, hanem akár egy itt kijelölt könyvtár tartalmában is.

TIPP 2 Ha gondunk lenne a megjelenítéssel, akkor távolítsuk el, majd telepítsük újra a programot, kikapcsolva az első ablakok egyikén megjelenő *Optimise Visions for best performance* opciót.

TIPP 3 A képnézegető ablakban megfoghatjuk a kép ikonját, majd azt az *Edit* opció felé húzva ledobhatjuk a közben megváltozó főablakba. A szerkesztés közben egyszerű effektet kapunk előnézetrel együtt, a pontos beállításban (például a gamma esetén) hisztogram is segít. A grafikon csúcsának balra alul-, míg jobbra kerülése túlexponáltságot jelent, törekedjünk a közepes beállításra.

TIPP 4 Rendszeresen figyeljük a készítő honlapját, az egészen jól működő program ugyanis még béta állapotú, lehetnek benne apróbb hibák, vagy újabb beépülők jelenhetnek meg a végleges verzióban.

www.twins-solutions.com

9 3GP VIDEO CONVERTER
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
 NYELV: angol, német

Mobil lejátszós konverter

A legtöbb médialejátszó szoftver nem kezeli a hordozható lejátszókon használt 3GP formátumot. Ezzel a programmal a nem szokványos irányba, „visszafelé”, AVI vagy MP4 formátumba is konvertálhatunk, és még a film vágására is van lehetőségünk, természetesen csak alapszinten, hiszen ez nem egy stúdió-vágó szoftver.

TIPP Ha elvesznénk a különféle médiaformátumok között, netán szükségünk lenne egy okos kis segédprogramra, akkor látogassunk el a készítő honlapjára, ahol igen sok segédprogramot találunk, részletes angol nyelvű leírás társaságában.

www.dvdvideosoftware.com

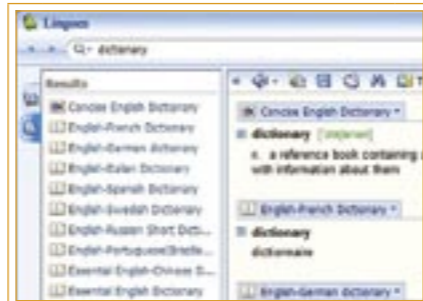
11 BGINFO
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 9x, ME, 2000, XP, Vista
 NYELV: angol

Gyors rendszerinformáció

A rendszerünkről bármiféle segédprogram nélkül mindent megtudhatunk – ha van elég időnk és kedvünk a Windows ablakainak és menüinek tartalmára koncentrálni és végigkattintgatni őket. A BgInfo mindent egy ablakba sűrít, a telepített programok verzióitól kezdve a hálózati csatlakozókat át a hardverek beállításaiig. Mindezt az asztalra helyezi.

TIPP Az információs listát közvetlenül szerkeszthetjük, sorokat törölhetünk vagy másolhatunk ki belőle a főablak bal oldalán. Ehhez elég a *Custom/New ones* opciót használnunk.

www.sysinternals.com

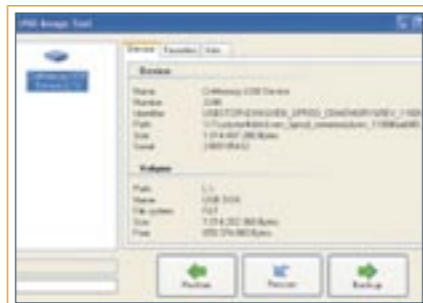
10 LINGOES
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
 NYELV: többnyelvű

Egyszerűen fordítani

A MoBiMouse-ra hajazó programmal az általunk ismert nyelvekre fordíthatunk más nyelvekről. Magyarul nem tud, de olyanokat ismer, amelyeket még a Babelfish sem. Egy idegen szó fölött a CTRL és a jobb egérgomb lenyomásakor megmutatja annak – például – angol megfelelőjét.

TIPP 1 A 80 nyelvet átölelő szótárakat online frissítéssel érhetjük el, de külön is letölthetjük őket. Ezeket a program telepített könyvtárán belüli „Lang” alkönyvtárba helyezve vehetjük használatba. A legérdekesebb, leghasznosabb szótárakat természetesen a lemezmellettként is megtalálhatjuk!

www.lingoes.net

12 USB IMAGE TOOLS
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win XP, Vista
 NYELV: angol

Lemezkepekezelő

Ha betelt az általában még aprócska méretű pendrive, akkor egyszerűen készítsünk a tartalmáról egy teljes képet (image-et), majd szabadjára rajta a helyet. Ha kellenek az adattaink, elég egy kattintás, és máris tallózhatunk a lemezképek között. Ezek tárolására valószínűleg lesz elég hely a merevlemezünkön.

TIPP A program különösen jól használható memóriakártyák tartalmának mentésére, így az MP3-lejátszók tartalmának hatékony kezelésére. Elég csupán a mentéshez a *Backup*, visszaállításához a *Restore* gombot használnunk.

www.alexpage.de

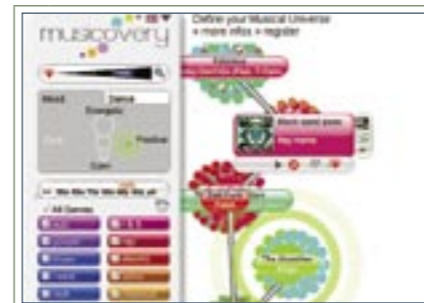
1 23
 KATEGÓRIA: Képmegosztó
 NYELV: angol

Több mint Flickr

A 23 egy átlagosnak tűnő, mégis érdekes szolgáltatás, a cég ugyanis vállalja, hogy az általunk feltöltött képeket biztonságos helyen tárolja, ráadásul egy, a kornak megfelelő weboldalon megjeleníti. Ha kívárujuk a postát, a képeinkről akár nyomtatott eredetit is rendelhetünk. A tagok érdeklődés szerint csoportosulnak, így a véleményüket is megoszthatják egymással.

TIPP Havonta legfeljebb harminc képet tölthetünk fel, de havidíj ellenében ezt a korlátot – akár csak egy hónapra – meg is szüntethetjük. Még szerencse, hogy nem csak éves előfizetés létezik!

www.23hq.com

4 MUSICCOVERY
 KATEGÓRIA: Zenestílus-kereső
 NYELV: angol

Zene a legjobb hangulatban

Az elmúlt hónapokban több olyan zene-keresőt mutattunk be, amely előadó alapján keres, majd az ő stílus alapján mutatja meg a hozzá hasonló együtteseket, előadókat. Íme egy olyan, amelyhez semmit nem kell tudnunk, elég a hangulatunkat és a zene „pozitív kisugárzását” megjelölnünk, máris kapunk találatot.

TIPP A kereső felső sorában lévő nagyítóval a közkedvelt és a kevésbé kedvelt előadókat is megtalálhatjuk. Ha tetszik a zene, közvetlenül rákereshetünk például az eBay-en.

www.musiccovery.com

2 USNIFF
 KATEGÓRIA: Torrent-kereső
 NYELV: angol

Globális, ingyenes lista

Aki eddig úgy gondolta, hogy a www.torrentz.com a legátfogóbb kereső (bevalljuk, ezzel mi is így voltunk), az most jegyezze meg magának ezt az oldalt is, mert még az ehhez hasonló metakeresőket is használni tudja. Az eredmény: amit ide beírunk, és nem jelenik meg, ingyenes torrent-trackeren nincs jegyezve.

TIPP Ha egyedi, netán magyar nyelvű tartalmakra vágyunk, akkor nézzünk szét a bittorrent.lap.hu oldalon a Bittorrent trackererek listájában, ott sok helyre ingyen lehet regisztrálni.

usniff.com

3 MEGLEPKÉK
 KATEGÓRIA: Élménybolt
 NYELV: magyar

Virág helyett izgalom

Viszonylag ritkán választunk fizető, ráadásul nem az interneten realizálódó szolgáltatást kínáló oldalt, ám ez annyira különleges és ötletes, hogy mindenképpen fel kell rá hívunk a figyelmet. A legegyszerűbb palackpostától az igen olcsó egész napos Porsche-vezetésen át akár Bessenyei Péterrel is repülhetünk egyet.

TIPP Ezen az oldalon olyan ötletözlont találunk, hogy már csak ezért is érdemes megnézni. Az oldalon utalványok is kaphatók, így az ajándék később is felhasználható, ám ekkor a ugrik a spontán esemény előtti meglepődés.

www.meglepkek.hu

5 WHEREIGO
 KATEGÓRIA: GPS-kalandjáték központ
 NYELV: többnyelvű, magyar is

Vissza a természetbe

Új játék született, amely a Location based adventure (LBA) névre hallgat, és a sokak által kedvelt geocachingból nőtte ki magát. Lényegében az ősrégi PC-s szöveges kalandjátékokra hasonlít, ám a helyzetünket a GPS koordinátáiból olvassa le. Egyelőre csak Garmin GPS-re, illetve GPS-es PDA-ra telepíthető a játék.

TIPP Itthon eddig kettő „cartridge” játszható, egy a Normafánál és egy a Városligetben. Reméljük, a szerkesztő funkcióinak hála a kínálat hamarosan bővül!

www.whereigo.com

6 BUBBLECOMMENT
 KATEGÓRIA: Weboldal-kommentező
 NYELV: angol

Használjuk a webkamerát!

A készítő ötlete szeniális, itt valóban egy egyedi dologról van szó. Az ingyenes szolgáltatással elkészítjük a maximum fél perces felvételünket, azt egy olyan weboldalhoz társítjuk, amelyet éppen meglátunk, majd az így kapott linket bárkinek elküldhetjük. A néző a linket megnyitva nemcsak az adott oldalra kerül, de a hozzászólásunkat is megnézi.

TIPP Természetesen ennek is van fizetős része, éves előfizetésért a kommentjeink sokkal tovább elérhetőek és több felhasználó nézheti őket meg.

www.bubblecomment.com

A világ legnagyobb adattermelője

Új részecskegyorsítójukkal a genfi CERN kutatói minden nap millió gigabájnyi adatot generálnak. Ezt a Grid-en továbbítják, amely a következő generációs internet alapja lehet.

Avárosi legenda szerint a World Wide Web alapkövén, egy fekete kockán a következő felirat olvasható: „Ne kapcsolj ki, ez az internet!”. Ez figyelmezteti az energiatakarékos takarítónót, nehogy nagy ostobaságot kövessen el. Ami viszont tény: *Tim Berners-Lee* fizikus 1990-ben a genfi Európai Nukleáris Kutatóintézetben, a CERN-ben megépítette az első webszervert. NeXT munkahelyén ma is megtekinthető az intézmény múzeumában. Akkoriban a tudósok információkat kívántak cserélni a világ más intézeteiben dolgozó kollégáikkal, és ennek érdekében feltalálták a World Wide Webet. Ma pedig már nehéz elképzelni az életet e világméretű hálózat nélkül.

Most a CERN mai kutatói alapozzák meg a következő generációs internetet. Már megint adatokat szeretnének cserélni a világ különféle részein tevékenykedő társaikkal. Ezúttal azonban nem néhány kilo- vagy megabájtos dokumentumokat, hanem nagyszabású kísérletek adatait, amelyek éves mennyisége 90 millió gigabájtot, vagyis 90 petabájtot tesz ki. Mindenestre a jövő múzeumának tervezői gondban lesznek, amikor az újgenerációs web modelljét kívánják majd bemutatni.

Ezt a hatalmas adatmennyiséget a Nagy hadronütköztető (Large Hadron Collider, LHC), az ember által mind ez ideig épített legnagyobb gép őrásztja ki magából. A 26,7 kilométer hosszú részecskegyorsító 100 méter mélyen egy alagútrendszerben található Svájcban és

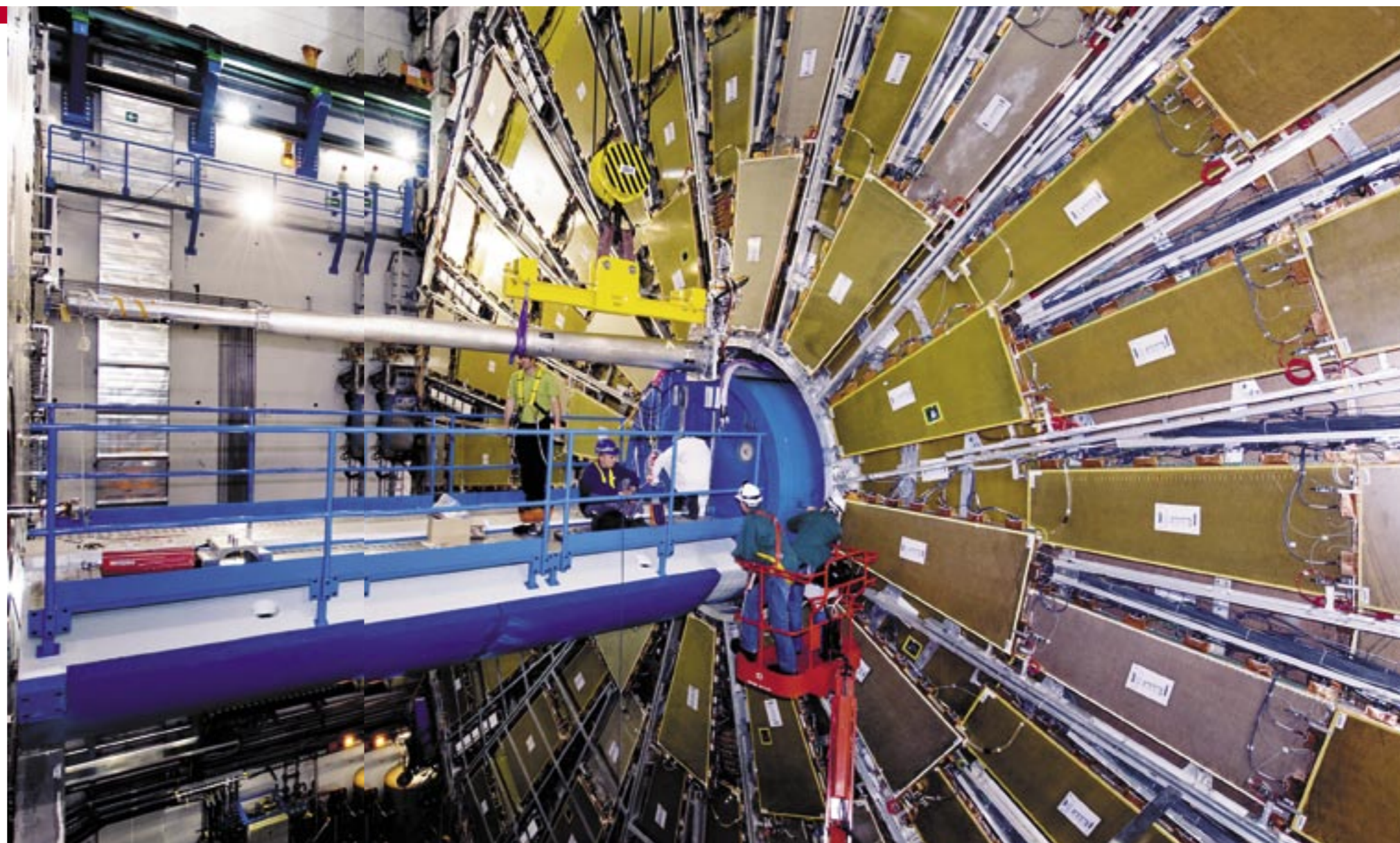
Franciaországban a határ környékén, Genftől nem messze. A szeptember 10-én megnyitott intézményben a CERN kutatói protonokat ütköztethetnek egymással közel fénysebességgel.

A világ 50 országának 300 intézményében a CERN-nek dolgozó mintegy 5000 tudós célja négy különböző kísérletben olyan elemi részecskék – például a Higgs-részecske – generálása, amelyek eddig csupán elméletben léteztek. A további célkitűzések közé tartozik a közvetlenül az ősrobbanás után létező anyagállapotok előállítás, valamint a világegyetem tömegének 96 százalékát alkotó, s a mai csillagászati megfigyelési módszerekkel elérhetetlen sötét anyagok és sötét energiák természetének tanulmányozása. Arra is kíváncsiak a kutatók, hogy léteznek-e a jelenleg ismert részecskéknek szuperszimmetrikus partnerei, s vajon miért van több anyag, mint antianyag?

Adatcunami: feldolgozható-e másodpercenként 600 terabájti adat?

A protonok ütközésekor keletkező részecskéket a hatalmas detektorok érzékelik, a részecskék nyomvonalát pedig nyers digitális adatként eltárolják. Később ez alapján rekonstruálják a kísérleteket, amelyeket ismételtelen lefuttatnak majd a számítógépen.

Mind a négy fő kísérletnek megvan a saját detektora, melyek közül a legnagyobb 25 méter magas és 46 méter hosszú, vagyis megközelítőleg feleakkora, →

A gépóriás érzékelői

A részecskegyorsító legújabb érzékelő technológiákat felvonultató négy detektora minden elképzelhető elemi részecskét képes azonosítani nyomvonaluk, sebességük és elektromágneses tulajdonságaik alapján. A jobb oldalon látható ábra áttekintést nyújt az úgynevezett ATLAS kísérletek érzékelő eszközeiről

Pixeldetektor

A szilikon lapkán található detektáló eszköz 14 mikrométeres pontossággal méri az ütközések által generált részecskék pályáját

Szilícium sávdetektorok

A pixeldetektorhoz erősített eszközök a részecskék további nyomvonalát mérik, de kisebb pontossággal

Nyomdetektor

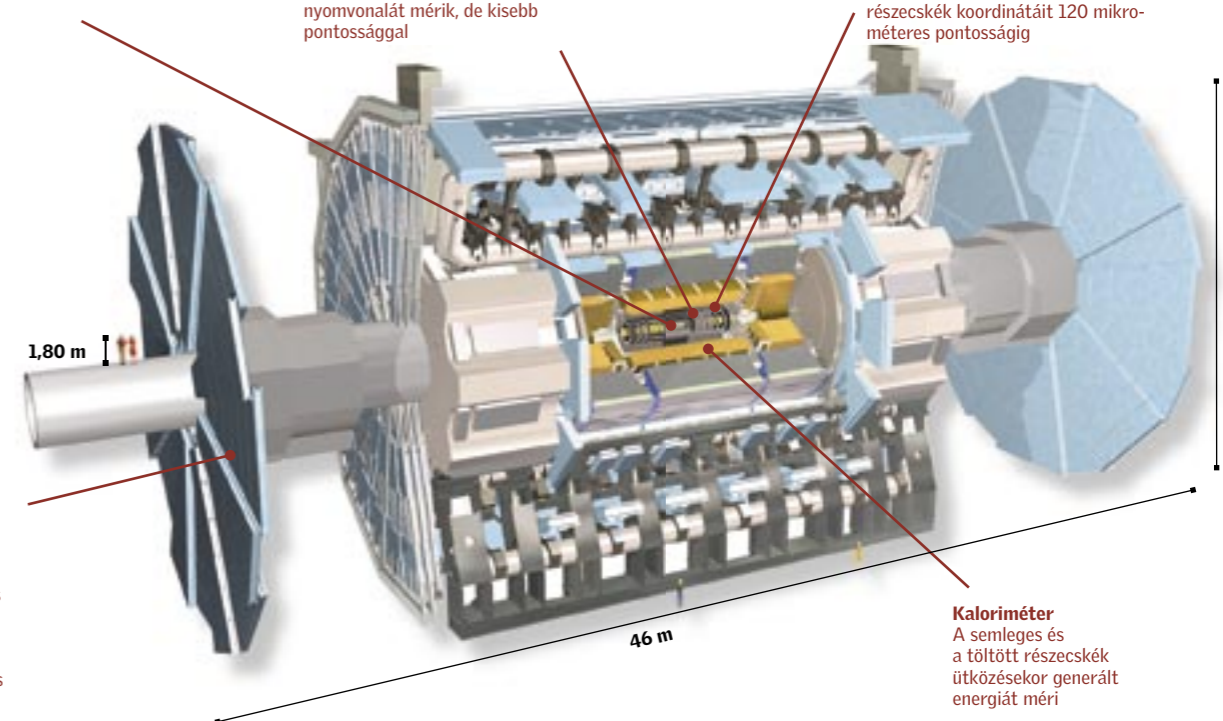
A xenon gázzal töltött vékony csövecskék mérik a feltöltött részecskék koordinátáit 120 mikrométeres pontossággal

Dimenziók

Az emberi alakok jól szemléltetik az ATLAS detektorok méreteit

Müon spektrométer

A müonok elektromosan töltött részecskék, amelyek észlelése nem történik meg a berendezés belsejében. A külső detektorok mérik ezeknek a részecskéknek a koordinátáit 100 mikrométeres pontossággal

Kaloriméter

A semleges és a töltött részecskék ütközésekor generált energiát méri

mint a párizsi Notre Dame. Ennek a gigantikus méretű berendezésnek a különféle részeiben elhelyezett érzékelők fogják fel a protonok ütközésekor keletkező részecskéket. Hatalmas feladatot kell teljesíteniük: a részecskesugár intenzitásától függően másodpercenként több milliányi ütközés megy végbe. Például a CMS (Compact Muon Solenoid) részecske-detektorban – amely többek között a Higgs-részecskék elfogására szolgál – 15 milliónyi detektorcsatorna rögzíti az adatokat 40 MHz-es frekvenciával, ami másodpercenként 600 terabájtnyi tárolását jelenti.

„Ez egy valóságos adatcunami” – ismerte el Pere Mató, a CERN kutatója az Euroscience Open Forum rendezvényen Barcelonában. Egyetlen adatfeldolgozó központ sem lenne képes lépést tartani ezzel az információözzönnel. De nincs is erre szükség, mivel az adatok túlnyomó része hulladéknak minősül. Tízmillió ütközésből csupán 2-3 tarthat számot a kutatók érdeklődésére: ezek azok, amelyek eredményeképpen új, eddig még nem látott részecskék – például a várva várt Higgs – keletkeznek.

Digitális szűrő: 60 000 processzor válogatja a részecskéket

A részecskegyorsítóban futtatott kísérletek során rögzített adattömeg több mint 99 százaléka azonnal megy a kukába. A Pere Mató által Level-1-Triggernek nevezett első törlést a közvetlenül a detektorokban működő, speciális, egyedi tervezésű processzorok végzik. Ezek az eszközök elemzik az egyes részecskékre vonatkozó adatokat, például a részecske sebességét, elektromágneses tulajdonságait és energiaszintjét, majd ezen információk figyelembe vételével 3-4 másodperc alatt kigyomlálják az érdektelen eseményeket – 10000-ből 9999-et.

A második felvonásban (Level-2-Trigger) célprocesszorok ismételten átvizsgálják a megmaradt eredményeket. Összehasonlítják a különféle érzékelőktől érkező információkat, és egyetlen ezredmásodperc alatt 10-ből 9 eredményt ismételten átadnak az enyészetnek. A végső fázisban, a High-Level-Trigger szinten újabb alapszintű vizsgálat következnek: egy másodpercen belül a processzorok újraszámolják a komplex értékelő algoritmusokat. Minden egyes kísérlet esetében 2500 PC áll

A DETEKTOROK Telerakták érzékelőkkel és processzorokkal, amelyek segítenek a jelenleg még nem ismert részecskék azonosításában

„Ez egy valóságos adat-cunami”

Pere Mató, a CERN kutatója

készenlétben az utolsó válogatási szakaszban arra, hogy elvesse a már jelentősen redukált információmennyiség 99 százalékát. Összesen 60 000 processzor válogat ki néhányat a tízmilliónyi eredmény közül, amelyeket aztán eltárolnak. Még ilyen nagymértékű szelekció után is hatalmas adattömeg marad vissza: csak a részecskegyorsítóban végzett kísérletek 15 petabájttal gyarapítják a CERN merevlemez-in évente eltárolt adatmennyiségét.

Nem csak a hatalmas információözzön az egyetlen megdöbbentő adat a Nagy hadronütköztetővel kapcsolatban. Az egész rendszer méltán kiválthatja még a technika iránt kevésbé érdeklődők csodálatát is. Tervezése 24 éve kezdődött, megépítése 3 milliárd euróba került, melynek során 80 000 tonnányi anyagot használtak fel (ebből 34 000 tonnát tesz ki a négy de-

100 000 PROCESSZOR Elemzi a különféle detektoroktól érkező, nagymennyiségű adatot, majd még egyszer szimulálja a kísérletet

tektor). A 26 659 méter hosszúságú csőben a hőmérséklet alig haladja meg az abszolút nulla fokot. A gyorsított részecskék olyanpicinyek, hogy mégelektronmikroszkóppal sem láthatók, ráadásul fénysebességgel száguldoznak.

A protonokat elektromos mező segítségével közel fénysebességre gyorsítják fel a Nagy hadronütköztetőben. Ellentétes irányú részecskenyaláb hoznak létre két, 5,5 centiméter vastagságú, acélból készült csőben, amelyekben ultra nagy vákuumot tartanak fenn. A részecskenyaláb nagyon erős mágneses tér tartja pályán, amelyet szupravezető elektromágnesek generálnak. Az ily módon létrehozott erőter a 180 000-szerese a Föld mágneses erőterének. A mágneseket szupravezetésük fenntartása érdekében 1,9 Kelvin (-271,25 Celsius) fok hőmérsékletre kell

27 KILOMÉTER Ilyen hosszú a genfi Nagy hadronütköztető alagútrendszer

LHC HÁLÓZAT Szinte korlátlan számítási kapacitást bocsát a CERN kutatóinak rendelkezésére

lehűteni. Ez a hőmérséklet csak kissé haladja meg az abszolút nulla fokot, és valamivel alacsonyabb a külső űr hőmérsékleténél. A folyamatos hűtés érdekében a részecskegyorsító nagy része egy folyékony héliumot tartalmazó hűtőrendszerhez kapcsolódik. A 8000 mágnesből álló rendszer kezdeti lehűtése 16 hónapig tartott.

Bittonnák: évente 90 petabájt információ keletkezik a CERN-ben

Bár a részecskegyorsítóban száguldozó protonok tömege igen csekély, hatalmas sebességüknek köszönhetően olyan nagy mozgási energiára tesznek szert, amely megfelel egy 150 kilométer/órás sebességgel haladó 40 tonnás kamionnak. De mi történik, ha a felturbózott protoncsomagok véletlenül elszabadulnak? Ezt is megtapasztalhatták a CERN kutatói egy balul

sikerült tesztkísérlet során: a részecskenyaláb kiszakított egy darabot az acélcsőből annak hossza mentén. Normál esetben a nagy sebességű részecskenyalábok egymással ütköznek a detektorokban, és ha a kísérlet sikeres, ennek eredményeképpen új részecskék keletkeznek.

Mindazonáltal a kutatók csak hónapokkal később fogják megtudni, hogy kísérletük sikerrel járt-e, amikor a számítógépek a megszárt adatokból rekonstruálják a kísérletet. Idővel a folyamatos kalibrálásoknak köszönhetően a detektorok beállítása egyre pontosabbá válik, s az elvégzett módosításokat átvezetik a számítógépes rendszerbe. 20 000 processzor felhasználásával a kísérleteket évente legfeljebb háromszor virtuálisan megismétlik. Mindezek következtében a CERN a világ legnagyobb adattermelője: a nyers adatok,

a tartalék másolatok és a bonyolult szimulációk összesen évi 90 petabájtnyi információt eredményeznek.

„Bittonnákról van szó” – érzékelteti a helyzetet Gonzalo Merino, a spanyol Pic informatikai központ munkatársa: „Ez lényegesen több annál, mint amit a CERN-nél lévő számítástechnikai rendszer kezelni képes”. Az LHC kísérleteiben résztvevő intézmények ezt már a 90-es években felismerték, és létrehozta egy új, decentralizált informatikai infrastruktúrát – a Gridet. „A World Wide Web lehetővé teszi a világ legkülönfélébb részein tárolt információkhoz való hozzáférést. A Grid egy olyan új infrastruktúra, amely módot ad a számítási teljesítmény egyesítésére is” – magyarázza Merino.

Titokzatos Grid: a kutatók játékszere vagy az új internet?

Az LHC Grid egy hierarchikus rendszer, amely több rétegből tevődik össze. Az első szint a CERN-nél lévő adatfeldolgozó központ, amely tárolja a kísérletek adatait, és elvégzi az első szimulációt. Ezt követi az úgynevezett Tier 1-es szint, amelynek 11 adatfeldolgozó központja tárolja többek között a kísérletek adatainak tartalék másolatát, és futtatja a továbbfejlesztett szimulációt. Ezeknek a központoknak mindegyike 10 GB/s-os, optikai szálak kábelben keresztül csatlakozik Genfhez. A legalsó, Tier 2-es szinten található 35 ország további 120 adatfeldolgozó központja, amelyek processzorteljesítményét a szimulációk futtatásakor hasznosítják.

Gonzalo Merino nem kíván jóslatokba bocsátkozni, hogy ez az infrastruktúra valaha is használható lesz-e a kutatóintézeteken kívül. Egyelőre kizárólag kutatási példát tud hozni a Grid további alkalmazhatóságát illetően: véleménye szerint a rendszernek jó hasznát vehetik a tudományos adatokat feldolgozó csillagvizsgálók vagy a képes adatbankot üzemeltető orvosok. Egy dologban azonban biztos a szakember: „Három év múlva a Grid egészen máshogy fog kinézni, mint ma.” A 90-es években Tim Berners-Leenek is merőben más elképzelései voltak a World Wide Webről, mint ami találmányából végül lett. Amikor megkérdézték tőle, mi lepte meg a legjobban a megvalósult világhálóval kapcsolatban, a Web atyja csak ennyit mondott: „A Google.”

Áttekintés típek, trükkök

Windows 118

- Windows XP, Vista:** Napló vezetése saját tevékenységeinkről Windows-eszközökkel
- Windows Vista:** Fájlnév gyors vágólapra másolása elérési útvonallal együtt
- Windows XP, Vista:** Szabaduljunk meg a Biztonsági központ téves hibáizeneteitől
- Windows XP:** Hotfixek telepítési sorrendjének naplózása
- Windows 2000, XP, Vista:** Lefagyott programok automatikus újraindítása
- A CHIP fórumból - Windows:** Az eltűnő MB-ok rejtélye 32 bites Windows-nál
- Windows Vista:** Fájlok gyorsabb megtalálása mintaképekkel
- Gyorstípek:** Rendszer, Asztal, Setup, Bluetooth, MediaPlayer, Intéző
- Windows 2000, XP:** Dokumentumok gyors megjelenítése a Start menüben
- Windows 2000, XP:** Mappák célzott csatolása másik meghajtóhoz
- Windows - Profi tipp:** Mappamegosztások automatikus megszüntetése

Alkalmazások 123

- Excel XP, 2003, 2007:** Cellák számértékeinek szemléletes megjelenítése adatsávokkal
- Excel XP, 2003, 2007:** Diagramok és táblázat-értékek igazítása egyszerűen egérrel
- Word XP, 2003, 2007:** Táblázatok oszlopcímeinek megismétlése minden oldalon
- Outlook XP, 2003, 2007:** Információk gyors fellelése a Naplóból
- PowerPoint:** Új bemutató megnyitása régi programverzióban
- Gyorstípek:** Excel, Word, Outlook, Opera

Kommunikáció & internet 125

- Thunderbird:** Helyi és mobil adatállományok szinkronizálása
- A CHIP fórumból - Internet:** Címek és e-mailek megmentése a Thunderbirdből
- Firefox 1.x, 2.x, 3.x:** Adblock Plus listák optimalizálása és gyorsabb levélzűrítés
- Firefox 2.x, 3.x:** Szerver-elérhetőség tesztelése böngészőből
- Internet:** Médiaformátumok átalakítása közvetlenül az interneten

Hardver 127

- Videokártya:** Az új videokártya sem gyorsít az akadozó játékokon
- Webkamera:** A webkamera akadályozza a Thunderbird-frissítést
- Merevlemez:** Rendszerlemez cseréje újratelepítés nélkül
- Profi tipp:** Fujitsu-Siemens notebookok újraélesztése
- A hónap hibája:** Fritzt nem akar faxot küldeni!

TIPPEK & TRÜKKÖK

A számítógépfelhasználók mindennapjaihoz hozzátartoznak a szoftveres és hardveres problémák. Tippjeink segítségével ezeket könnyen és gyorsan orvosolhatja.

1 Windows XP, Vista Napló vezetése saját tevékenységeinkről Windows-eszközökkel

Munka közben gyakran készítünk feljegyzést telefonbeszélésekről vagy teszteredményekről. Dokumentálásképpen minden új bejegyzéshez időt és dátumot fűzünk, ami fárasztó munka. Kell, hogy legyen jobb megoldás.

TIPP Igen, van: használjuk naplóként a Jegyzetkönyvet, amely automatikusan el tudja látni a jegyzeteket aktuális dátummal és pontos idővel. Így működik:

A szerkesztőt XP és Vista alatt is a *Start/Minden program/Kellékek/Jegyzetkönyv* útvonalon nyitjuk meg. Ezután írjuk be az első sorba: .LOG. Ne hagyjuk le a sorkezdő pontot és ügyeljünk a nagybetűs írásmódra. Mentsük ezt a fájlt tetszőleges néven, például NAPLO.TXT. Utána zárjuk be a Jegyzetkönyvet.

Hogy ezt a fájlt a jövőben gyorsan meg tudjuk nyitni, hozzunk létre az asztalon, a Start menüben vagy a Gyorsindítás eszköztáron egy rá mutató parancsikont. Amint megnyitjuk, a szerkesztő automatikusan a meglévő szöveg végéhez ad egy üres sort, és a következő sorba beszúrja az aktuális dátumot és időt. Nekünk már csak a feljegyzést kell mellé vagy alá írunk, a fájlt pedig menteni és bezárni.

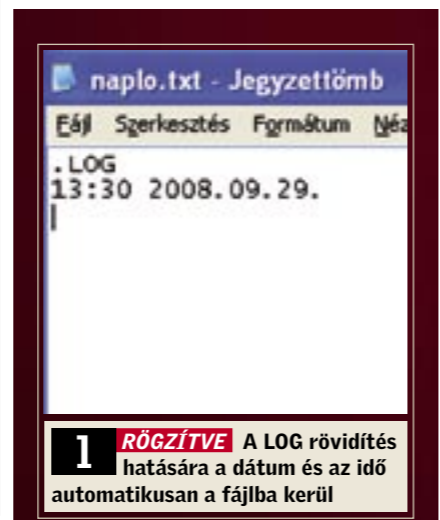
2 Windows Vista Fájlnév gyors vágólapra másolása elérési útvonallal együtt

Mappák vagy fájlok nevét elérési útvonallal együtt egy dokumentumba illeszteni Windows XP alatt még nem volt iga-

zán egyszerű feladat. Vajon Vista alatt van már megoldás erre a régi windows-os problémára?

TIPP Igen, van. Használjuk a legújabb operációs rendszer egy rejtett parancsát a mappák és fájlok helyi menüjéből.

Indítsuk el a Windows Intézőt, és menjünk az érintett mappára vagy kiválasztott fájlra. Fontos: a mappa-, illetve fájlikonnak a jobb oldali Intéző-területen kell megjelennie. Utána tartsuk lenyomva a Shift billentyűt, és kattintsunk a jobb oldali ablakterületen jobb egérgombbal az ikonra. Az így megjelenő helyi menü több parancsot tartalmaz, mint a megszokott – többek között a *Másolás elérési útként* parancsot is. Ezzel a fájl vagy mappa nevét komplett elérési útvonallal együtt tudjuk a vágólapra másolni. Végül Ctrl+V-vel illeszthetjük az információt más alkalmazásokba, például Wordbe. A beillesztett információt időzjelek fogják közre.

1 RÖGZÍTVE A LOG rövidítés hatására a dátum és az idő automatikusan a fájlba kerül

3 Windows XP, Vista Szabaduljunk meg a Biztonsági központ téves hibáizeneteitől

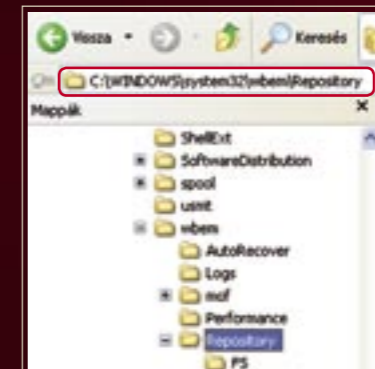
Hiába működik már vírusirtó programunk, a Windows Biztonsági központ mégis problémát jelez, és nem ismeri fel a vírusvédelmet. A megalapozatlan figyelmeztető üzenetek zavarnak a munkában – ideje lenne valahogy eltüntetni őket.

TIPP Amíg a vírusirtó előírászerűen működik, nem kell aggódnunk a PC biztonsága miatt. Ilyenkor csak a Windows Biztonsági Központnak van kommunikációs problémája a vírusvédelemmel.

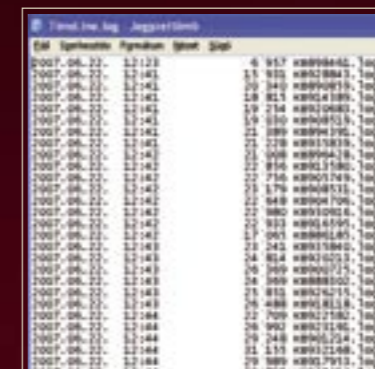
A probléma a *Repository* rendszermappa törlésével küszöbölhető ki – eltávolítása után a Windows ezt létrehozza, kijavítja a hibákat. Ez a mappa a *Windows Management Instrumentation* által használt rendszerinformációk eléréséhez szükséges metaadatokat tartalmazza. A mappát azonban nem törölhetjük egyszerűen menet közben, mivel a Windows ezt blokkolja.

Szolgáltatás leállítása: Kattintsunk a Vezérlőpulton duplán a *Felügyeleti eszközök*-re, majd a *Szolgáltatások*-ra. Vista alatt írjuk be a Start menü keresőmezőjébe: *services.msc*, kattintsunk rá jobb egérgombbal, és indítsuk a *Futtatás rendszergazdaként* parancssal. Keressük meg a lista vége felé a *Windows Management Instrumentation-t* – ne cseréljük össze a *Windows Management Instrumentation – illesztőbővítmények*-kel. Kattintsunk rá jobb egérgombbal, és válasszuk a *Leállítás-t*. A figyelmeztetést, hogy a Biztonsági központ és IPSEC-szolgáltatások is le lesznek állítva, nyugtázzuk igennel.

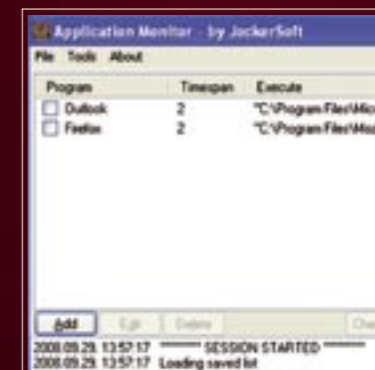
Mappa törlése: Most nyissuk meg a Windows Intézőt. Vista alatt keressük meg a Start menüben a *Minden program/Kellékek* alatt az Intéző parancsikont, és indítsuk el a helyi menüből rendszergazdaként. Menjünk a *C:\Windows\System32\wbem\könyvtárba*. Nevezzük át a *Repository* alkönyvtárat a biztonság kedvéért *Repository_old*-ra. Ezt a sikeres hibaelhárítás után törölhetjük. Végül indítsuk újra a számítógépet. Most minden szükséges szolgáltatás elindul, és a Windows újból létrehozza a *Repository* mappát, újragenerálva annak tartalmát. Ezután már a Biztonsági központ is helyesen fogja felismerni a futó vírusvédelmi szoftvert.

3 NYELVLECKE A Repository mappa sérülése miatt a Windows nem ismeri fel a vírusirtót

4 NAPLÓVEZETÉS Parancssorról időrendi sorba állított listát készíthetünk a hotfixekről

5 KONTROLL Az Application Monitor automatikusan újraindítja a fontos programokat

4 Windows XP Hotfixek telepítési sorrendjének naplózása

Rövid ideje homokszem került a PC gépezetébe. Lehet, hogy egy nemrégiben telepített frissítés a hibás – csak hogy melyik? A Vezérlőpult ugyan megmutatja, mely javítások vannak implementálva, de nem ad áttekintést a telepítések időbeli sorrendjéről.

TIPP Hotfixeket nem távolíthatunk el csak úgy, mert ezzel esetleg régi, javítatlan hibákkal teli fájlok kerülnek a rendszerbe, és régi biztonsági rések nyílnának meg. Először inkább ellenőrizzük a telepítési sorrendet. Ezt egy DOS-parancssal tehetjük meg, amely a rendszerinformációkból naplófájlt készít. Nyissuk meg egy szövegszerkesztőt, és írjuk be a következő parancsot a pontokkal együtt:

```
dir %windir%\*.log /o:d |
findstr /i /r /c:q:.....\
.log /c:kb:.....\log /c:q:.....
uninst\log /c:kb:.....
uninst\log > %systemdrive%\
TimeLine.log
```

A szövegfájlt mentjük *hotfixprotokoll.bat* néven. Ha lefuttatjuk, a parancs először listáz minden LOG fájlt a Windows-mappából, és az eredményt szűri a hotfixek tipikus névmintáira. Végül minden fontos információt a *TimeLine.Log* fájlba, a merevlemez gyökérkönyvtárba ment. Ezt egy szövegszerkesztővel megnyitva gyorsan felismerhető benne egy-egy meghatározott hotfix neve és telepítési ideje.

Ezekkel az információkkal felvértezve a legutóbb telepítettől visszafelé indulva elkezdhethetjük eltávolítani a javításokat, míg le nem leplezzük a tettest. Utána ennek a hotfixnek a kivételével egymás után telepítsük újra minden frissítést.

5 Windows 2000, XP, Vista Lefagyott programok automatikus újraindítása

Az olyan programoknak, mint a webszerver, fájlmegosztó-eszközök vagy e-mail alkalmazások, folyamatosan futniuk kell. Időnként azonban előfordul, hogy leállnak vagy tévedésből bezárjuk őket.

TIPP Hogy ne kelljen állandóan ellenőriznünk, hogy futnak-e még ezek az alkalmazások, ruházzuk át ezt a feladatot egy segédprogramra. A freeware Application Monitor felügyeli programjainkat, és szükség esetén automatikusan újra tudja őket indítani. A program ingyenesen letölthető a www.jockersoft.com/english/appmonitor_index.php címről. Csomagoljuk ki a zip fájlt egy új üres mappába. További telepítésre nincs szükség. →

A programindítás után kattintsunk az *Add* gombra. Írjuk be az első programot a *Name*-hez, és kattintsunk a *Path* melletti gombra, hogy a fájlablakból kiválasszuk a felügyelendő programfájl. Az *Arguments* mezőben paramétereket rögzíthetünk a program-újraindításhoz. Az ellenőrzés gyakoriságát hagyjuk változatlanul, és egy kattintással a *Create* gombra hozzuk létre a felügyelet bejegyzését. Az automatika elindításához kapcsoljuk be minden egyes feladat előtt az ellenőrzőnégyzetet.

Ezen a módon például biztosíthatjuk, hogy a Thunderbird aktív legyen, és rendszeresen töltse le az e-maileket. Ha véletlenül bezárnánk a programot, legkésőbb két perc múlva, a következő ellenőrzéskor az Application Monitor automatikusan újraindítja azt. A lefagyott programokat azonban a freeware nem ismeri fel, mivel ebben az esetben a felelős folyamat továbbra is aktív. Ezeket a Feladatkezelőből állíthatjuk le.

A hasonló eszközökkel ellentétben, mint például a ServiceEx a <http://service-ex.com/> oldalról, az Application Monitor kezelése nagyon egyszerű, és a registry szerkesztését is elkerülhetjük. Arra azonban ügyeljünk, hogy a számítógép leállítása előtt először a segédprogramot állítsuk le, és csak utána az alkalmazásokat – különben előfordulhat, hogy a gép leállítása közben az Application Monitor megpróbálja újraindítani a programokat.

7 Windows Vista
Fájlok gyorsabb megtalálása mintaképekkel

XP alatt a Windows Intézőben kép- és videófájlok előnézetéhez a Miniatűrök nézetet használtuk. Vista alatt nem találjuk ezt a funkciót.

8 Gyorstippek

- Rendszer:**
A következő fájl-típusokat törölhetjük mindenféle kár- okozás nélkül a merevlemezeiről: BAK, CHK, GID, LOG, OLD, PCH, PDB, TMP.
- Asztal:**
XP alatt állítsuk a HKEY_CURRENT_USER\Control Panel\Desktop Registry-kulcsban a folyamatos görgetéshez a *SmoothScroll* értéket 1-re.
- Setup:**
Ha gyakran telepítünk utólag össze- tevőket, másoljuk az *i386* mappát az XP-telepítő CD-ről a HDD-re. Így gyorsabban men- nek a telepítések.
- Bluetooth:**
A Bluetooth-beállít-ások közvetlen eléréséhez Vista alatt válasszuk a Start menüből a *Futtatást*, és írjuk be a *bthprops.cpl* parancsot.
- MediaPlayer:**
A Ctrl+1 billentyű- kombinációval teljes képernyős mód- ra váltunk, Ctrl+2-vel pedig vissza- térünk a megszo- kott „design” kiné- zethez.
- Intéző:**
Ha az Alt-ot lenyomva a jobb oldali ablakrészen duplán egy elemre kattintunk, köz- vetlenül a *Tulaj- donságok* ablakot nyitjuk meg.

6 A CHIP fórumból: Windows Az eltűnő MB-ok rejtélye 32 bites Windowsnál

EREDETIALIAS KÉRDÉSE Melyik Windows a legalkalmasabb 4 Gb-ot memóriához? Azt olvastam, hogy az XP 32 ugyan felismer 4 Gb-ot, de a programokhoz csak 2-t engedélyez, kivéve, ha speciális paramétereket adunk meg. XP 64-ről és Vistáról sajnos semmit nem találtam, kivéve a saját tapasztalatomat a Vistával, hogy valahogy lassúbbá teszi a gépet, és hogy a játékok az új telepítés ellenére kevesebb fps-t érnek el, mint a régi XP- installációmon.

BLEIFREI06 VÁLASZA Nem csak a RAM-on múlik, hanem a felhasználás célján is, hogy számodra melyik a legjobb operációs rendszer. Ehhez először is a következő összefüggésekkel kell tisztában lenned: a Windows XP mint 32 bites operációs rendszer 4 GB-ig tud RAM-ot címezni. Ebből az értékből azonban lecsöp

500–750 MB-ot rendszerfeladatokra. Az alkalmazásoknak tehát maximum 3,5 GB marad. Csak a Vista 64 vagy XP 64 tudnak magasabb RAM-értékeket kezelni, és azokat a programok rendelkezésére is bocsátani. Ennek persze előfeltétele, hogy a PC hardvere képes legyen a 64 bites működésre – ezt a követelményt azonban a te Intel Quad-Core rendszered lazán teljesíti. Ahhoz, hogy egy alkalmazás a 4 GB-ból vagy még többől valóban profitálni tudjon, az kell, hogy 64 biten legyen programozva. A játékok – amelyek leírásod szerint fő alkalmazásaid – szinte mind 32 biten vannak programozva. Így aztán max. 2 gigabájt memóriát tudnak címezni. Így a bőséges memória-felszereltség kárba vész. Az én ajánlásom a Windows XP: nem olyan memóriáéhes, mint a Vista, és jelenleg a legjobb játék- teljesítményt és kompatibilitást nyújtja.

TIPP A Vista is képes a megszokott Miniatűrök nézet használatára, alapértelmezésben azonban az operációs rendszer csak különböző méretű ikonokat kínál fel. Ezt egy rejtett beállítás okozza, amely letiltja a miniatűröket.

Így kapcsolhatjuk vissza: Nyissuk meg a Windows Intézőt, és benne az *Eszközök/Mappa beállításait* (ha nem jelenik meg a menüsor, gördítsük le a mappák felett balra a *Rendezés-t*, és kattintsunk az *Elrendezés/Menüsor-ra*). A *Nézet* lapon a *Speciális beállítások* alatt keressük meg a *Mindig ikonok jelenjenek meg (miniatűrök soha)* beállítást, és kapcsoljuk ki. Hagyjuk jóvá a beállítást az *Alkalmaz* és az *OK* gombok megnyomásával is.

Mostantól elég, ha a *Nézetek* alatt kiválasztunk egy ikonváltozatot, és az ikonokból ismét miniatűr nézet lesz. Még a lista nézetben is látjuk az alsó területen a kijelölt elemek előképét.

Megjegyzés: A miniatűr-nézet előkészítése, főleg videófájloknál régi számítógépeken vagy lassabb külső meghajtókon, nem éppen gyors folyamat!

9 Windows 2000, XP
Dokumentumok gyors megjelenítése a Start menüben

Alkalmazásokat az elágazó Start menüből megnyitni igen fárasztó. Különösen, ha sok program van telepítve a számítógépre.

De az sem megoldás, hogy minden programhoz parancsikont helyezünk az asztalra.

TIPP Gyorsbillentyűk hozzárendelésével nagyon gyorsan indíthatunk el programokat, ám ennél is kényelmesebb a freeware Launchy, amely a Vista Start menüjében található *Programok* mezőhöz hasonlóan már az első betűk beírásakor felkínálja az indítható programokat. Ez kényelmes és időtakarékos megoldás. Mindkét lehetőséget bemutatjuk.

Billentyűparancsok hozzárendelése: Minden parancsikont rendelhetünk gyorsbillentyűket, amelyek a Start menüben vagy az asztalon vannak elhelyezve. A beállításukhoz kattintsunk jobb egérgombbal a bejegyzésre a Start menüben vagy az ikonra az asztalon, és nyissuk meg a *Tulajdonságok*-at. A következő ablakban a *Parancsikont* lapon saját *Billentyűparancs*-ot adhatunk meg az azonos nevű mezőben, például Ctrl+Shift+W-t a Wordhöz. Ehhez egyszerűen nyomjuk le ezeket a billentyűket. Ha a kívánt kombináció már foglalt, a Windows figyelmen kívül hagyja a bevittelt. Ilyenkor egy másikkal kell próbálkoznunk. Ha a bejegyzés működik, nyugtázzuk *Alkalmaz* és *OK* gombbal. A jövőben az illető programot így sokkal gyorsabban, asztali parancsikont nélkül is el tudjuk indítani, akkor is, ha más programablakok is aktívak.

LAUNCHY használata: Az angol nyelvű freeware a www.launchy.net oldalról tölthető le ingyenesen. A telepítés és indítás után először nem látunk programablakot, csak az Alt+Szóköz hívja a Launchy-t a képernyőre. Ez viszont a jövőben már mindig működni fog, mivel a Launchy bekerül az Indítópult mappába.

A program automatikusan indexeli a Start menü és a *Minden program* bejegyzéseit. Egyszerűen csak kezdjük el beírni a keresett program nevét: a Launchy azonnal felkínálja a lehetséges bejegyzéseket. Enterrel indítjuk el a listán kijelölt programot. Ha először a Tab-ot ütjük le, előbb a programindításhoz fűzhetünk egy fájl paraméterként, amely rögtön az alkalmazással együtt megnyílik.

A Launchy azonban még ennél is többet tud: listáján a keresőszóhoz illeszkedő weboldalakat is felkínálja, amelyek az alapértelmezett böngészővel gyorsan betölt-

hetők. Így a »webfordítás« vagy a »CHIP« villámgyorsan elindítja a kedvelt online szótárt vagy portált.

A Launchy-t ezután még saját igényeinkhez igazíthatjuk. Ehhez kattintsunk a fogaskerék ikonra a programablakban, és váltsunk a *Plugins* lapra. Az *Available Plugins* területen kapcsoljuk ki a *Weby* beállítást, ha nem kívánjuk a weboldalak közvetlen indítását. Vagy kikapcsolhatjuk csak a könyvjelzőinkhez tartozó beállításokat, miközben használjuk a manuálisan megadható rövidítéseket bizonyos keresőgépekhez az interneten, mint például a Wikipedia, Google vagy Amazon. A *Runner* beállítással pedig speciális parancsokat adhatunk meg, például egy program indítását paraméteradással.

Fontos még a *Catalog* lap: itt határozzuk meg, milyen mappákat és fájl típusokat indexeljen a Launchy a gyorsindításhoz. A megadott mappák almappáit automatikusan bevonja az indexelésbe. Itt további mappákat és fájl típusokat is megadhatunk. Például ahhoz, hogy a szövegekben is keressen a *C:\Adatok\Word* mappában, kattintsunk a párbeszédpanel közepén a + jelre, navigáljunk a kívánt mappához, és hagyjuk jóvá OK-val. Most írjuk be balra az egysoros bevitteli mezőbe **.doc*, és kattintsunk a + jelre közvetlenül alatta. A *Rescan Catalog* gombbal frissítjük az indexet. Fontos az ésszerű konfigurálás, hogy az index ne hízzon túl nagyra, és fékezze a programot, vagy kínáljon túl sok választási lehetőséget.

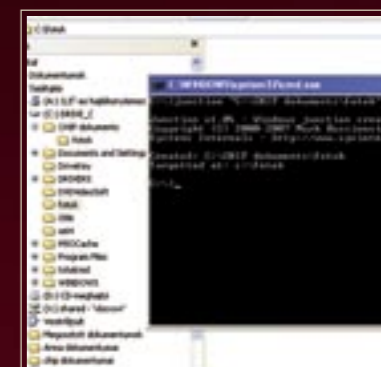
10 Windows 2000, Xp
Mappák célzott csatolása másik meghajtóhoz

A Lemezkezelésből úgy lehet meghajtókat csatlakoztatni, hogy a tartalmuk egyetlen mappán belül jelenjen meg. Ez teljes partíciókra is érvényes, de azokon belül egyes könyvtárakra már nem. Talán van más lehetőség is?

TIPP Igen, ez is megoldható – csak nem a Lemezkezelésből, amely csak teljes meghajtók csatolására hajlandó. Helyette használjuk a *junction.exe* parancssori programot, ami a <http://download.sysinternals.com/Files/junction.zip> URL-ről tölthető le számítógépünkre. A tipp sikerének előfeltétele: minden használt meg-

9 GYORSÍTÁS Az első betűk beírása után a Launchy felkínálja a lehetséges programokat

10 ÁTIRÁNYÍTÁS A Junction könyvtárakat csatol az egyik meghajtóról egy célmappába

hajtónak NTFS fájlrendszerűnek kell lennie, illetve ügyeljünk arra is, hogy se a forrás-, se a célmappa ne legyen egy másik alkalmazásban, például a Windows Intézőben, megnyitva.

Csomagoljuk ki a tömörített fájlt, és mentjük a *junction.exe* fájlt a gépünkre, legjobb, ha a Windows-könyvtárba, hiszen az ottani fájlokat a futtatás automatikusan megtalálja. Ezután nyissuk meg a parancssort, és írjuk be például a következő parancsot:

```
junction c:\projektek d:\adatok\projektek
```

A Windows erre a C meghajtón a Projektek mappában az azonos nevű, D meghajtón található almappa tartalmát fogja mutatni. Ha a mappa a C meghajtón még nem létezik, a program automatikusan létrehozza. A csatolást bármikor megszüntethetjük, ha ezt a mappát átnevezük vagy töröljük. A mappa és az adatok a D meghajtón ettől még ugyanúgy megmaradnak. →

11 PROFI TIPP: WINDOWS

Mappamegosztások automatikus megszüntetése

Munka közben számítógépünkön megosztunk néhány mappát kollégáinkkal. A megosztások csak meghatározott ideig kellene, hogy érvényesek legyenek, de a nap végén gyakran elfelejtjük őket megszüntetni.

Egy VBScript a Windows Scripting Host automatikus futtatásával kombinálva megakadályozza, hogy nyilvános mappákat felejtsünk a hálón. Windows XP és Vista alatt a reggeli rendszerindítást követően minden megosztást végigkopogtat, és miután rákérdezett, egyesével megszünteti azokat.

Lekérdező szkript írása

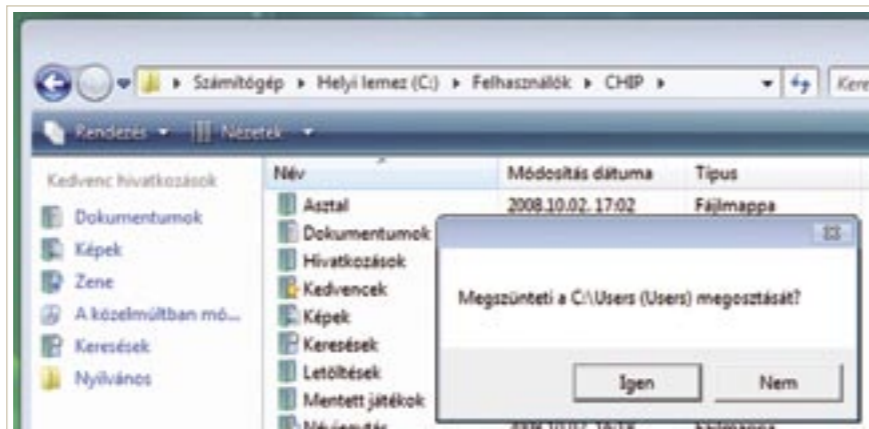
A listázás az Active Directory Service Interface (ADSI)-t használja, az XP és a Vista egy összetevőjét a könyvtárszolgáltatások eléréséhez. Ez egymás után lekérdezi az oda bejegyzett megosztásokat. A parancsfájl megírásához bármilyen szövegszerkesztő, a Jegyzetömb is megfelel. Mentsük a fájlt például *megosztas_vege.vbs* néven.

```
Option·Explicit
dim·objNetwork,·objLanman,·objShare
dim·szComputerName,·szMeldung
dim·intZaehler
On·Error·Resume·Next
intZaehler·=·0
set·objNetwork·=·CreateObject("Wscript.Network")
szComputerName·=·objNetwork.ComputerName
set·objLanman·=·GetObject("WinNT://·&·szComputerName·&·/LanmanServer")
for·each·objShare·in·objLanman
szMeldung·=·"Megszünteti·a·&·objShare.path·&·("·&·objShare.name·&·")·megosztását?"
if·err.number·=·0·then
intZaehler·=·intZaehler·+·1
if·Msgbox(szMeldung,·vbYesNo)·=·vbYes·then
objLanman.Delete·"fileshare",·objShare.name
end·if
end·if
```

```
next
if·intZaehler·=·0·then
szMeldung·=·"A·&·szComputerName·&·számítógépen·nem·található·megosztott·mappák!"
Msgbox(szMeldung)
end·if
set·objNetwork·=·nothing
set·objLanman·=·nothing
set·objShare·=·nothing
WScript.Quit
```

Automatikus indítás beállítása

Hogy a Windows rendszerindításkor automatikusan lefuttassa a parancsfájlt, hozzunk létre hozzá parancsikont az *Indítópult* mappában. Ehhez válasszuk a *Start/Minden program*-ot, utána kattintsunk jobb egérgombbal az *Indítópult*-ra, és válasszuk a helyi menüből a *Megnyitás*-t. Utána kattintsunk a Windows Intézőben jobb egérgombbal a jobb oldali terület egy szabad pontjára, és válasszuk az *Új/Parancsikont*-t. Írjuk be: *cscript.exe*, utána szókózt, és a mentett VBS fájl teljes nevét elérési útvonallal, végül kattintsunk *Tovább*. A következő oldalon adjunk kedvünkre való, beszédes nevet az

AUTOMATA KAPUÓR Automatikusan elinduló szkriptünk gépünk kikapcsolásakor kívánság szerint megszünteti a felesleges könyvtármegosztásokat

új parancsikonnak, és végül kattintsunk a *Befejezés*-re.

A Windowsnak a parancsfájlt rendszergazda-jogokkal kell futtatnia. Ehhez kattintsunk Windows Vista alatt még egyszer jobb egérgombbal az új parancsikonra, és nyissuk meg a *Tulajdonságok*-at. Kattintsunk a *Parancsikont* lapon a *Speciális gombra*, és kapcsoljuk be a *Futtatás rendszergazdaként* beállítást. A szkript futtatását a jövőben egy rendszergazdajogokkal rendelkező fiók kiválasztásával és a megfelelő jelszóval kell engedélyezni. Windows XP alatt elegendő, ha a szkriptet rendszergazda-jogokkal rendelkező fiókból futtatjuk.

Így működik a szkript

A parancsfájl az *objLanman* objektumot használja referenciaként az *ASDI*-szolgáltatáshoz. Ehhez a PC nevére van szükség, ezért hozza létre a szkript a *Wscript.Network* típusú *objNetwork* objektumot, és írja *ComputerName* tulajdonságát az *szComputerName* változóba.

Most már létre tudja hozni az *objLanman* objektumot. Típusként a szkript a „WinNT://” & *szComputerName* & „/LanmanServer”-t használja. Az *objLanman* minden egyes megosztott könyvtárhoz egy *objShare* objektumot rendel. Ezeket az objektumokat fésüli át a szkript egy *for each*-hurokkal és szünteti meg a megosztást a *Delete* „fileshare”, *objShare.name* elindításával az *objLanman*-ból. Egy szükséges megosztás véletlen törlését elkerülendő, a szkript a visszaállítás előtt a *Msgbox*-szal a felhasználó beleegyezését kéri.

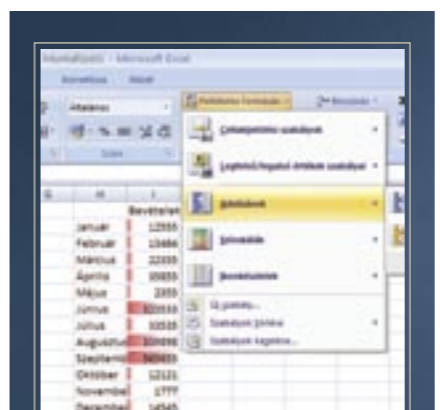
12 Excel XP, 2003, 2007

Cellák számértékeinek szemléletes megjelenítése adatsávokkal

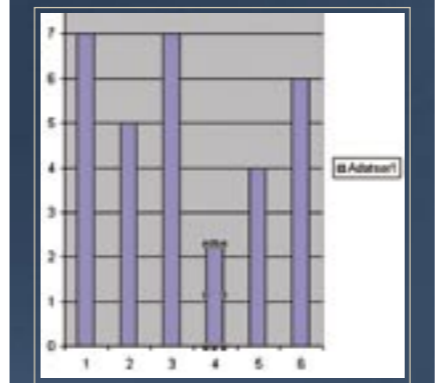
Egy táblázat különböző értékeinek szemléltetéséhez szeretnénk minden adatot egy sávdiaagramon megmutatni. Egy diagram beszurása és testreszabása azonban túl sok munka.

TIPP A legújabb Excel-verzió még egy olyan funkciót is kínál, amellyel az értékeket közvetlenül az érintett cellában, háttérként tehetjük feltételes formázással szemléletessé. A korábbi verziókban egy trükkkel legalábbis hasonló hatást érhetünk el a szomszédos cellában. Mindkét megoldást bemutatjuk:

EXCEL 2007: Jelöljük ki az érintett cellaterületet, majd kattintsunk a *Feltételes formázás*-ra. Válasszuk az *Adatsávok* menüpontot, majd az almenüből válasszuk ki a kívánt szint. Az Excel a sávokat automatikusan beszkálazza a kijelölés legkisebb és

12 SZEMBEÖTLŐ A grafikus sávokkal egyszerűen összehasonlíthatjuk a cellaértékeket

13 MÓDOSÍTÁS A diagramok forrásadatait közvetlenül az egérrel is módosíthatjuk

legnagyobb értéke között. Más beállítás-hoz nyissuk meg a *Feltételes formázás/Adatsávok/További szabályok*-at. Hagyjuk kijelölve Az *összes cella formázása az értékek alapján szabálytípust*. Ha például kötött határokat akarunk megadni, válasszuk a *Típus* legördülő mezőből a *Legrövidebb sáv* alatt a *Szám* értéket. Ismételjük meg ezeket a lépéseket a *Leghosszabb sáv* alatt is. Most mindezek alatt, az *Érték* mezőkben egyedi határokat adhatunk meg.

Korábbi EXCEL-verziók: Ezeknél használjuk a *SOKSZOR* függvényt, hogy azonos szövegek karakterek egymás mellé helyezésevel az értékkel arányos sávot hozunk létre. Alapvetően minden karaktert felhasználhatunk, legalkalmasabb azonban a kitöltött négyzet a *Unicode* karakterkészletből. Megfelelő lehetőségként kínálkozik még a függőleges vonal |, egy vonalgrafikon-féle megjelenítést szimulálva. Ez utóbbihoz kattintsunk jobbra az érték melletti cellába, és válasszuk a *Beszúrás/Szimbólumot*. Jobbra lent a *Készlet* mezőből válasszuk a *Unicode (hexadecimális)* elemet. Ezután kattintsunk mellette a *Karakterkód* mezőbe, módosítsuk az értéket 2588-ra, és hagyjuk jóvá a *Beszúrás* gombra kattintva. Most üssük le az *F2*-t a cella szerkesztéséhez. Egészítsük ki a függvényt így: *=SOKSZOR(„□”,x)*, ahol *x* a kiértékelendő szomszédos cella helyén áll. Adott esetben az értékeket előbb szoroznunk kell valamilyen közös szorzóval, hogy értelmes számú szövegekarakterrel tudjuk megjeleníteni.

13 Excel XP, 2003, 2007

Diagramok és táblázatértékek igazítása egyszerűen egérrel

A *Microsoft* táblázatkezelőjének egyik erőssége, hogy *puszta számszlopokból átlátható diagramokat tud készíteni*. A *sávmagasságok módosítása az adatbázis manipulálásával azonban körülményes*.

TIPP Megy ez fordítva is: a diagramot egérrel is módosíthatjuk: az Excel az alapjukul szolgáló adatokat automatikusan a módosított ábrához igazítja. Ezt most egy oszlopdiagramon mutatjuk be.

Először kattintsunk a diagramra, hogy a fókusz erre az objektumra kerüljön át. Ezután a kijelöléshez kattintsunk kétszer egymás után (figyelem: nem duplakattin-

14 DUPLÁZÁS A Word eszközeivel az oszlopnevek minden oldalon megismételhetők

tásról van szó!) a oszlopokra, amelynek a magasságát módosítani szeretnénk. Az első egérekattintás után ugyanis még minden oszlop ki van jelölve. Most helyezzük az egérmutatót az oszlop felső szélére. Amint a kurzor le és fölfelé mutató nyílra változik, nyomjuk le a bal egérgombot, és tartuk lenyomva. Most az egérrel módosíthatjuk az oszlop magasságát. A különböző diagramtípusoknál az egyes elemeket mindig máshol kell megfogni: míg oszlopoknál ezt a pontot a felső szél közepén találjuk meg, kör vagy gyűrűdiagramnál például az egyes szegmenseket a külső sarkuknál kell megragadnunk.

14 Word XP, 2003, 2007

Táblázatok oszlopcímeinek megisméltése minden oldalon

Egyes dokumentumokban nagy megrendelő- vagy névlistákat szerkesztünk, amelyek több oldalon keresztül folytatódhatnak. Hogy ne veszítsük el az áttekinthetőséget, minden új oldal elejére beírjuk az oszlopcímeket – ezt kézzel megtenni viszont körülményes és időrabló.

TIPP A szövegszerkesztő el tudja végezni helyettünk ezt a munkát. Az oszlopneveket tartalmazó táblázatsor előtt kattintsunk balra a margóra, hogy kijelöljük a sort. Word 2007-nél ezután válasszuk a menüszalagon a *Táblázateszközök* alatt az *Elrendezés* lapot, a jobb szélén kattintsunk az *Adatok*-ra, és válasszuk a *Címsorisméltés*-t.

A szövegszerkesztő korábbi verzióiban nyissuk meg a *Táblázat/Címsorok ismétlése* menüpárancsot. Így a Word az előbb kijelölt sort minden oldal elejére be fogja illeszteni. →

Megjegyzés: A címsor meghatározásánál nem kell egyetlen sorra szorítkoznunk. Több sort is kijelölhetünk, és megjeleníthetünk az oldalak tetején címsorként.

15 Outlook XP, 2003, 2007
Információk gyors fellelése a Naplóból

Hogy is hívják a fájlt, amibe az új termék ár kalkulációit írtam? Pontosán mikor is beszéltem XY céggel az ajánlat ügyében, és ez meddig is tartott? Kész idegbaj ezekre a kérdésekre megkeresni a választ.

TIPP A *Napló* funkció a háttérben automatikusan jegyzőkönyvezni tudja a felhasználó tevékenységeit. Így nem kell megjegyeznünk, hová és milyen néven mentettünk egy dokumentumot vagy egy partner üzenetét. Az Outlook-Naplóban elég, ha tudjuk, mikor zajlott le az esemény. Minden naplóbejegyzés mögött elrejtjük egy fájlcsatolást is. A fájl megnyitásához azután elég egy dupla kattintás az egérrel.

Bekapcsolás: A *Napló*-t a *Mappalista* alatt találjuk parancsiként. A 2007-es verzióban az *Ugrás/Napló* menüparancs is megnyithatjuk. Az első indításkor az Outlook megkérdezi, hogy bekapcsolja-e a funkciót. Válaszoljunk igennel.

Konfigurálás: Az Outlook automatikusan naplóz minden elemet, amelyet a felhasználó kiválaszt. Tehát nem nekünk kell a naplót vezetni, hanem csak szabályokat kell hozzá rögzítenünk. Ezt az *Eszközők/Beállítások* menüpontból tehetjük meg. Itt verziótól függően hozzuk előre a *Napló* lapot, vagy kattintsunk a *Beállítások* lapon a *Napló beállításai* gombra.

Az Outlook a Névjegyalbumban tárolt partnerekkel való információcserét is tud-

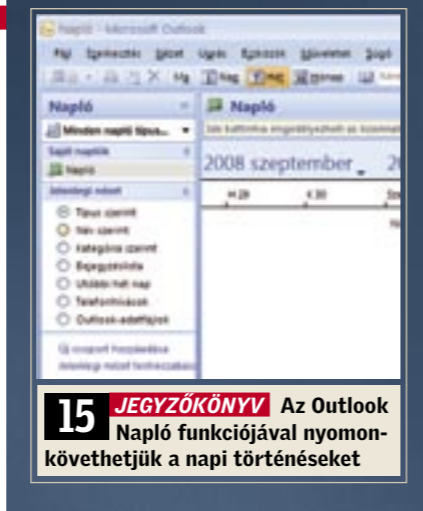
ja dokumentálni. Elektronikus levelek és telefonhívások mellett ide tartoznak például az értekezletre és feladatokra vonatkozó kérések és az ezekre érkező visszajelzések is. Hogy a napló milyen névjegyhez milyen műveleteket jegyezzen fel, azt itt rögzíthetjük a beállítások előtti ellenőrzőnégyzetekkel. Minden Outlook-névjegynek van a műveletekhez egy dedikált oldala. Ezt úgy üthetjük fel, ha a megnyitott névjegy-ablakban előrehozzuk a Műveletek lapot.

A 2007-es verzióban a menüszalag *Névjegyalbum* területén a *Műveletek*-re kattintva, alatta a *Megjelenítés* mezőből válasszuk ki a *Napló*-t. A minden bejegyzése megtalálható a *Napló* mappában is. Ha azonban például minden, egy bizonyos céggel váltott e-mailnek szeretnénk utánanézni, arra a névjegy ablakban található alkalmasabb.

Alkalmazás: Ha megnyitjuk a *Napló* mappát, az Outlook egy vízszintes időskálán mutat minden bejegyzést időrend és kategóriák szerint rendezve. Hasonlóan, mint a *Naptár*-ban, a *Nézet* menüben itt is választhatunk egy nap, hét vagy hónap megjelenítése között. Hogy információkat találjunk meg a számítógépen, általában tudnunk kell, hogy hol vannak tárolva a merevlemezen, vagy ismernünk kell egy szövegrészt vagy más részletet. Az Outlook-Napló időskáláján ezzel szemben már az időpont ismeretében is kereshetünk, amikor meghatározott műveleteket elvégeztünk.

16 PowerPoint
Új bemutató megnyitása régi programverzióban

Valamilyen okból egy PowerPoint 2007-ben készített bemutatót sehogy nem lehet

15 JEGYZŐKÖNYV Az Outlook Napló funkciójával nyomonykövethetjük a napi történéseket

megnyitni egy kolléga számítógépén. A diák helyett csak egy rejtélyes hibáüzenet jelenik meg.

TIPP Valószínűleg a jelszavas védelem húzza keresztül számításainkat. Ez a 2002-es verziótól van a prezentációs programba építve. A régebbi verziók nem tudják megnyitni a védett dokumentumokat, és a „Power Point a típus/ elérési út/fájlnév fájl nem tudja megnyitni” vagy „a PowerPoint nem tudja az elérési út/fájlnévet olvasni” hibáüzenettel adják ezt tudtunkra. A probléma megoldásaként a magasabb verzióban távolítsuk el a jelszavas védelmet.

Nyissuk meg a bemutatót, írjuk be a jelszót, és kattintsunk az OK-ra. A 2007-es verzióban kattintsunk az Office-gombra, válasszuk az *Előkészítés-t*, és utána kattintsunk a *Dokumentum titkosítása* hivatkozásra. Töröljük a *Dokumentum titkosítása* ablakban a *Jelszó* mezőből a szöveget, és kattintsunk az OK-ra. PowerPoint 2003 és 2002 alatt ezután nyissuk meg az *Eszközők/Beállítások*-at, töröljük a *Biztonság* lapon a *Jelszó a megnyitáshoz* mezőből a teljes szöveget, és kattintsunk ismét az OK-ra.

17 Gyorstippek

- Excel:** A *Szerkesztés/Irányított beillesztés*-nél jelöljük meg a *Transzponálás-t*, hogy a beillesztésnél a sorok az oszlopokkal felcserélődjenek.
- Word:** Ha szavakat, mondatokat vagy bekezdéseket beírásakor * vagy _ jelek közé teszünk, a Word ezeket félkövérre vagy dőltre formázza.
- Word:** Ctrl+9 vagy Ctrl+8 billentyűkombinációval egy kijelölés betűméretét mindig egy-egy ponttal nagyobbra vagy éppen kisebbre módosítjuk.
- Outlook:** Egy beérkezett, megnyitott e-mailnek szerkeszthetjük a tárgyát, hogy saját megjegyzéseket írjunk be, és megkönnyítsük a későbbi keresést.
- Opera:** Opera 9.5-től a Ctrl+N billentyűkombinációval – mint a Firefoxban – új ablakot, a Ctrl+T-vel pedig új lapot nyithatunk.
- Excel:** Az =DELTA(a; b) képlettel a HA függvénynél egyszerűbben hasonlíthatunk össze két számot. Egyenlőség esetén 1-et egyébként 0-t ad.

18 Thunderbird
Helyi és mobil adatállományok szinkronizálása

Asztali gépünkön a Thunderbirdöt, noteszgépünkön a hordozható változatot használjuk. Az adatállományok örökös szinkronizálása viszont fűrészt.

TIPP Ha lehet, használjunk IMAP-fiókokat. Ezeknél ugyanis minden üzenet – a kimenők is – a szolgáltató e-mail szerverén marad, és mindkét számítógéppel egymástól függetlenül ellenőrizhetjük azokat. A hátránya csak az, hogy az IMAP-fiókok többnyire díjkötelesek.

A legtöbb szabvány e-mail szolgáltatás POP3-as protokollal működik: lekérdezéskor a program az üzeneteket letölti a PC-re. A levelezőprogramban ugyan beállíthatjuk, hogy mikor a notebookra töltsük le az üzeneteket, azok megmaradjanak a szerveren is, hogy később a főgépről is le tudjuk majd tölteni. Ennél a változatnál azonban a PC-ről hiányozni fognak az útközben elküldött levelek.

Egy másik lehetőség: Az ingyenes *Synching Thunder* program a <http://synchingthunder.sourceforge.net/download.htm> oldalról szinkronba tudja hozni a két gépen tárolt adatállományokat. Bár a fejlesztésével már leálltak, a jelenlegi Thunderbird-verziókkal is működik. A program Java futtatókörnyezetet használ. Ha van már Java a gépünkön, töltsük le a weboldarról a *Synching_Thunder_0_5_6_win.msi* fájlt, és telepítsük. Ellenkező esetben a *Synching_Thunder_0_5_6_win_JRE.msi* komplett csomagot használjuk.

Zárjuk be az e-mail programot, kattintsunk a bal oldali területen a *Megnyitás*-ra, és menjünk a helyi postafiókhoz. Ezt általában a felhasználói adataink alatt, a *Thunderbird\Profiles\{??????.}default\Mail* mappában található. Jelöljük itt ki a kívánt fiók mappáját, és kattintsunk a *Megnyitás*-ra. Balra megjelennek az alkönyvtárak könyvtárfa formájában. Ugyanilyen módon nyissuk meg jobbra a második postafiókot is. Ha ez például egy hordozható Thunderbirdhez tartozik USB-meghajtón, az almappa neve ezen az eszközen *ThunderbirdPortable\Data\profile\Mail*.

Most jelöljük ki balra a kívánt mappát a hozzájuk tartozó ellenőrzőnégyzet segítségével. Egérrel a jobbra mutató nyílra kattintva minden elemet átviszünk a

19 A CHIP fórumból: Internet
Címek és e-mailek megmentése a Thunderbirdből

OSRAM KÉRDÉSE Thunderbirdöt használók levelezőprogramnak. Egy géplefagyás óta azonban nem működik. Most az újratelepítést fontolgatom, csak hogy nincs semmilyen adatmentésem korábbról. Meg tudom valahogy mégis menteni a régi címeket és e-maileket?

BEACHY VÁLASZA Ha az operációs rendszert még el tudod indítani, a MozBackup program valószínűleg segíteni fog rajtad. Ezt ingyenesen letöltheted a <http://mozbackup.jasnapaka.com/> címről. A program lementi az adatokat és beállítóso-

kat, mint az e-mailek, könyvjelzők, címlapok, elözmények, eszköztárak, sütik, jelszavak és programbeállítások, minden telepített Mozilla-alkalmazásból, mint a Firefox, Thunderbird, Sunbird, Flock, Mozilla Suite és mások. Az 1.4.8 verziótól a MozBackup a Firefox és Thunderbird mobil változatával is boldogul. A gyártó weboldalán a Changelogban minden módosításnak és újdonságnak utána olvashatunk. Egyszerűen telepítsd a programot, indítsd el, válassz ki a mentendő adatokat, és indítsd el a backupot. Az újratelepítés után ugyanígy fogsz tudni minden adatot visszaállítani.

második postafiókba. A kétirányú szinkronizáláshoz jelöljük ki mindkét oldalon minden szükséges mappát, és kattintsunk a dupla nyílra. A program elindítja a kiegyenlítést, és röviden tájékoztat a végrehajtott műveletekről.

Megjegyzés: Az olyan programok, mint a DirSync vagy az Adressbook Synchronizer, is alkalmasak a szinkronizálásra.

20 Firefox 1.x, 2.x, 3.x
Adblock Plus listák optimalizálása és gyorsabb levélszűrés

Az Adblock Plus sok felhasználó választja online reklámszűrőnek. Ha viszont túl sok szűrési feltételt adunk meg, előfordulhat, hogy böngészőnk nagyon lelassul a folyamatos ellenőrzéstől.

20 KOMPAKT Az online optimalizálással kisebb tehetjük a gépet lassító szűrőlistát

TIPP Az Adblock Plus bővítő hosszú, saját készítésű szűrőlisták jelentősen lassíthatják a Firefoxot, mert a betöltendő oldalak mindig a teljes listával lesznek összevetve. Egy optimalizált lista jelentősen enyhítheti a problémát. Az optimalizálásban egy online program segít.

Először menteni kell saját szűrőlistánkat. Ehhez válasszuk a Firefoxban az *Eszközők/Adblock Plus*, és nyissuk meg a beállítóablakban a *Szűrők/Szűrők exportálása* funkciót. Utána menjünk a kívánt mappába, adjunk nevet az exportfájlnak, és kattintsunk a *Mentés*-re. Indítsuk el az Intézőt, és nyissuk meg a szövegfájlt.

A teljes tartalmat jelöljük ki Ctrl+A-val, és másoljuk Ctrl+C-vel a vágólapra. A <http://adblock.free.fr/optimize/index.php?lang=en> weboldalon kattintsunk a nagy beíró-felületre, és illesszük be a listát Ctrl+V-vel. Ellenőrizzük a beállításokat – többnyire használhatjuk az alapértelmezéseket. Fontos, hogy az *Optimize URLs* és a *Remove filters matched by others* legyen jelölve. Ha egy előzőleg már optimalizált listát használunk, kapcsoljuk még be az *Optimize including preexisting RegExes* beállítást is. Ezzel az új, egyszerű szűrők, amennyire lehetséges, integrálódnak a meglévő szabályos kifejezésekbe. Végül kattintsunk az *Optimize* gombra.

A következő párbeszédpanel mutatja, hogyan rövidült le a lista. Jelöljük ki az optimalizált listát, és másoljuk a vágólapra keresztül egy új szövegfájlba, ezt pedig mentjük. →

Visszatérve az Adblock beállítóablakába, nyissuk meg a *Filters/Import Filters* funkciót. Keressük meg az új szövegfájlt, és kattintsunk a *Megnyitás*-ra. A meglévő filter cseréjére vonatkozó kérdésre válaszolunk a felülírást, különben a Firefox az új listát hozzáteszi a régihez. Végül hagyjuk jóvá OK-val.

Megjegyzés: Az előfizetett szűrőlisták ki-maradnak minden most leírt műveletből, ezeket a program külön kezeli.

21 Firefox 2.x, 3.x
Szerver-elérhetőség
tesztelése böngészőből

A ping parancssori paranccsal ellenőrizhető a szerverek elérhetősége és a jelátviteli idők. Csak éppen körülményes, hogy a futtatásához mindig el kell indítanunk a Parancssor konzolt. Vagy mégsem?

TIPP A ping-tesztet közvetlenül egy weboldaltól is lefuttathatjuk – ezzel megtakarítva a kerülőutat a Parancssoron keresztül. Még jobb: a kívánt parancsot utólag közvetlenül indíthatóvá tehetjük.

Először nyissuk meg a <http://network-tools.com/default.asp?prog=ping> weboldalt. Az oldal közepén a beviteli mezőbe írjuk be a szerveret előtag nélkül, például *google.com*, és kattintsunk a *Submit* gombra. Mentsük új könyvjelzőként a *Könyvjelzők/Oldal hozzáadása a könyvjelzőkhöz* paranccsal vagy a *Ctrl+D* billentyűparanccsal. Ezután kattintsunk jobb egérgombbal az új könyvjelzőre, és válasszuk a helyi menüből a *Tulajdonságok* parancsot. Írjuk be a *Kulcsszó:* mezőbe a *ping* parancsot. Ezután váltsunk a *Hely* mezőre, és vigyük a kurzort az *End* billentyűvel a sor végére. Módosítsuk az oda beírt példaszervert a *host=* után erre: *%s*. Hagyjuk hatására a program itt később az indítással átadott értéket fogja használni. A jövőben a lekérdezéshez elég, ha beírjuk a címsorba például, hogy

ping google.com

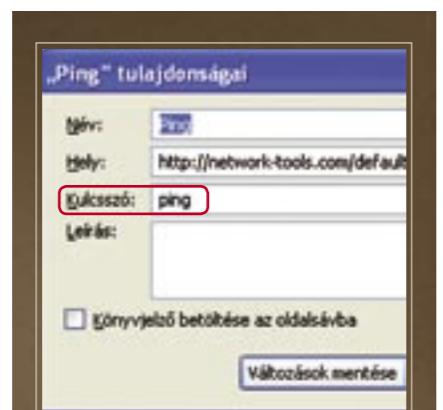
Hasonlóan működik a <http://www.tellurian.com/scripts/tools/ping.asp> weboldal is. **Megjegyzés:** Egyes webszerverek, bár elérhetőek, mégis time outot adnak vissza, mert lehet, hogy a szerver tűzfala blokkol-

ja a ping kérés ICMP csomagjait. Ilyenkor használhatjuk a <http://www.iwebtool.com/ping?domain=%s> weboldalt könyvjelzőként. Ez általában ICMP-tiltás esetén is működik, de csak öt lekérdezést enged meg óránként.

22 Internet
Médiaformátumok átalakítása
közvetlenül az interneten

E-mailben kaptunk egy zene- vagy videofájlt, amelynek a formátumával a lejátszónk nem boldogul. Hogyan lehetne a fájlt gyorsan egy támogatott formátumra konvertálni anélkül, hogy először speciális programot kellene telepítenünk?

TIPP Ha csak néhány fájl kell konvertálnunk, megspórolhatjuk egy erre specializált konvertálóprogram letöltését és telepítését. Helyette elvégeztethetjük a feladatot online, egy webszolgáltatással.

21 UTÓMUNKÁ A kulcsszó beállítása után a címsorból ellenőrizhetjük a szerver működését

22 ALAKVÁLTÓ Ezen az oldalon online tudunk médiaformátumok között konvertálni

Nyissuk meg a <http://media-convert.com/konvertieren/> oldalt. Hogy a weboldal rendesen működjön, engedélyezve kell, hogy legyen a böngészőnkben a JavaScript. Internet Explorerben ezt úgy ellenőrizzük, hogy megnyitjuk az *Eszközök/Internetbeállítások*-at. A *Biztonság* lapról az *Egyéni szint* gombra kattintva megjelenő listán az *Active scripting* beállítása *Engedélyezés* kell, hogy legyen. Firefoxnál kattintsunk az *Eszközök/Beállítások*-ra, váltsunk a *Tartalom* lapra, és tegyünk pipát a *JavaScript engedélyezése* elé.

Ha magyarul szeretnénk az oldallal kommunikálni, a felső „zászlósoron” kattintsunk a magyar színekre. Ezután nyomjuk meg a weboldalon fent, a beviteli mező melletti *Tallózás* gombot. Keressük meg a merevlemezen a forrásfájlt, és jelöljük ki. A weboldal automatikusan felismeri a *Bemeneti formátum*-ot. Lejjebb görgetve a *Kimeneti formátumhoz* most egy kombinált mezőt kapunk, amelyből vagy a célplatformot, mint Windows, DVD PAL, iPod, stb., vagy a kívánt fájlformátumot választjuk ki. Ettől a beállítástól függően megjelenik még néhány kiegészítő beállítás, amelyekkel például több egyedi fájl összeolvasztását, vagy éppen felosztását részekre, vagy a hangerő, képfelbontás, hang- és képminőség módosítását kérhetjük. Általában nincs szükség az alapértelmezés módosítására. Kattintsunk végül jobbra lent az *OK* gombra a konvertálás indításához.

Először a kiinduló fájl feltöltése következik. A folyamat előrehaladását követhetjük a weboldalon, az átalakítás automatikus. Végül kapunk egy linket a kész fájl letöltéséhez. Ez 24 óráig él, így akár egy barátunknak is elküldhetjük, hogy ő is letölthesse a fájlt. Vegyük figyelembe, hogy a szolgáltatást nem használhatjuk illegális fájlok szerkesztéséhez és terjesztéséhez. Egyébként az online szolgáltatás sok népszerű Office formátum konvertálására és PDF vagy PostScript fájlok előállítására is alkalmas.

Megjegyzés: Sok nagy fájl átalakítására kevésbé ajánlható ez a módszer, mivel a kiinduló fájlokat először fel kell tölteni, ami ADSL-kapcsolatnál jóval tovább tart, mint a letöltés. Nagy segítség viszont egy idegen számítógépen, mikor nem áll rendelkezésre más konvertáló eszköz, vagy semmit sem szabad telepítenünk.

23 Videokártya
Az új videokártya sem gyorsít az akadozó játékokon

Már nem tudtuk elviselni az akadozó versenyjátékokat középkorú Core 2 Duo számítógépünkön, ezért vettünk egy szolid középosztályú videokártyát, amilyen az nVidia GeForce 9600 GT, egy gigabájt memóriával. De a beépítése után sem állt be javulás.

TIPP A szükséges külső áramellátás valószínűleg kimaradt a számításokból. Az integrált alaplap videokártyának kiegészítő áramellátásra van szüksége ahhoz, hogy teljesítménye egészét tudja nyújtani. Kiegészítő áram nélkül automatikusan takarékra kapcsol. A mai tápokon ezért van egy PCI-Express áramcsatlakozó. Ha nincs, a videokártyához kellett, hogy kapjunk megfelelő adaptert a négy-pólusú meghajtó-csatlakozókhoz.

24 Webkamera
A webkamera akadályozza a Thunderbird-frissítést

Logitech webkamerát használunk a hozzá tartozó QuickCam szoftverrel. Mikor Thunderbirdhez telepíteni akarjuk az aktuális (2.0 verzióra) frissítést, a telepítő elakad egy végtelen ciklusban, és azt üze-

ni, hogy bizonyos fájlokat nem ér el, mert azokat más használja.

TIPP A háttérben bekapcsolódott QuickCam szoftver többek között az *nmozmp32.dll* rendszerfájlt is használja. Nyissuk meg *Ctrl+Alt+Del*-el a Windows Feladatkezelőt, és állítsuk le a QuickCam alkalmazást. Ezután a Thunderbird-update akadálytalanul le fog futni.

25 Merevlemez
Rendszerlemez cseréje újratelepítés nélkül

A Vista jelenti, hogy rendszerlemezünk az utolsókat rúgja, és a lehető leggyorsabban ki kell cserélni. Pedig végre annyira jól működik a rendszer, semmi kedvünk a Vistát és minden programot újratelepíteni.

TIPP Vége azoknak az időknek, amikor a lemezcseréhez drága programokra, mint például a Norton Ghost, volt szükség. A Vista mindezt már magától is tudja. Menjünk a Vezérlőpulton A *Rendszer és karbantartás*-ra, és alatta kövessük a *Biztonsági másolat készítése a számítógépről* hivatkozást. Válasszuk a *Számítógép biztonsági mentése* lehetőséget. A Vista most megkérdezi, melyik merevlemezre hová szeretnénk menteni. Lehetőségünk

23 ENERGIA A mai videokártyáknak szinte mindig szükségük van külön tápellátásra

24 NINCS AKADÁLY A webkamera szoftver leállítása után már frissíthetjük a Thunderbirdöt

van arra is, hogy mindent DVD-re írassunk, de jobb, ha egy külső USB-merevlemezre mentünk. →

A hónap hibája: Fritz nem akar faxot küldeni!

PROBLÉMA Az AVM saját programja, a Fritzfax, olvasónk gépén telepítés után megtagadja a szolgálatot. Bár minden más működik, B. úr úgy sejti, a FritzBox Fon WLAN 7050-ese lehet hibás, és a CHIP-tesztcentrumhoz fordul.

VIZSGÁLAT Nem tudjuk elhinni, hogy egy: valaki még faxolni akar, és kettő: ez ilyen nehéz! Újonnan telepítettünk egy számítógépet, és szereztünk egy FritzBox 7050-est a legújabb firmware-rel. Mindkettőt elindítjuk egy T-Com DSL-csatlakozáson. Most telepítjük a Fritzfax-szoftvert. Faxol, ahogy kell. Mi is hardverhibát feltételezünk, és megkérjük B. urat, küldje be FritzBoxát a szerkesztőségbe. Három nappal később nem csak a FritzBox, hanem a számítógépe is a laborasztalon van. Bekap-

csoljuk az összeállítást – és megbizonyosodunk a hibáról: Fritz nem faxol! A Box nem mutat kóros eltéréseket. Azonban a *FritzBox Internet* a *Fritzfax*-menüben a *Beállítások/ISDN* alatt ki van szürkítelve – ez egyértelmű utalás arra, hogy CAPI

FAXOLÁS FRITZCEL Az AVM ingyenes letöltésre kínált Fritzfax programja a FritzBoxhoz működő CAPI-t igényel

(Common ISDN Application Programming Interface) problémával van dolgunk.

MEGOLDÁS A FritzBox CAPI-jét kényelmesen, a csatlakoztatott telefonról egy billentyűkombinációval lehet ki- és bekapcsolni. A probléma orvoslásához tehát bezárjuk a *Fritzfax*-programot, és a #96*2* kombinációval kikapcsoljuk a CAPI-t, majd a #96*3*-gal ismét bekapcsoljuk. A *Fritzfax*-program újraindítása után minden hibátlanul működik. Az előzőleg kiszürkített menübejelölés is elérhetővé vált.

Az eredeti okot, amiért a FritzBox 7050 CAPI-je nem működött, nem sikerült kiderítenünk. A probléma megoldása azonban annyira egyszerű, hogy nem is múlik túl sok az ügyön, így inkább nem is foglalkozunk vele.

26 PROFI TIPP:

Fujitsu-Siemens notebookok újraélesztése

Régebbi notebookok hirtelen maguktól kikapcsolnak, vagy éppen nem hajlandók elindulni. A problémát gyakran az idő múlásával elégedő forrasztások okozzák. Tippünkből kiderül, miként orvosolhatjuk ezt a problémát.

■ Gyakran kapunk segélykérő leveleket olvasóinktól, akiknek a laptopja néhány év után energiaellátási problémákkal küzd. Ezt szinte mindig olyan, az áramellátásban részt vevő alkatrészek okozzák, amelyek az idők során kilazultak az alaplapon. Maguk az alkatrészek ritkán hibásodnak meg. A most következő tippben egy régi Fujitsu-Siemens Lifebook kilazult áramellátás-vezérlőjének példáján mutatjuk be, hogyan lehet egy ilyen javítást gyorsan és SMD-forrasztási ismeretek nélkül kivitelezni.

Bátorság nélkül nincs győzelem!

Tény, hogy a noteszgépeket általában nem az örökkévalóságnak tervezik, így áramköri elemeik is egy idő után tönkremennek, az illesztések kilazulnak, és így tovább. Megbízhatatlanná válik indításuk, és működés közben gyakran minden előzetes figyelmeztetés nélkül kikapcsolnak. Hogy bizonyosságot szerezzünk, vettünk egy ilyen meghibásodott Lifebookot, és megvizsgáltattuk a CHIP tesztcentrum notebook-szakértőivel. Az eredmény: a készülék tápellátás-vezérlője úgy kilazult, hogy először csak úgy tudtuk működésre bírni, ha egy ponton erősen lenyomtuk a billentyűzetet. Miután a notebookot szétszedtük, a laza illesztéseket hőlégfúvó pisztollyal újraforrasztottuk, és a készüléket újból összeszereltük, minden további nélkül elindult, és azóta is megbízhatóan működik.

Ehhez a profi tipphez most csak egy kis méretű keresztelű („csillagfejű”) csavarhúzóra, hőlégfúvó pisztolyra a barkácsboltból, egy kevés hővezető pasztra és némi bátorságra lesz szükség.

Kellékek:

- ▶ **Keresztelű csavarhúzó** A notebook szétszedéséhez
- ▶ **Hőlégfúvó pisztoly** A forrasztási helyek javítására
- ▶ **Hővezető paszta** A processzorhűtő visszaszereléséhez

1 Tünet: a notebook csak nyomásra indul el

Sok Lifebook csak akkor indul el, ha a bootolás kezdetén erőteljes nyomást gyakorolunk a billentyűzet alsó, bal szélére. Még rosszabb: ha a számítógép néhány másodperc múlva el is indul, később előfordulhat, hogy egyszer csak kikapcsol.

2 Csavarok kioldása

A notesz kinyitásához minden csavart ki kell csavaroznunk. Ne felejtjük el a csavarokat az akku alatt sem, amelyet ki kell szelnie. Még az optikai meghajtó fiókjában is rejtőznek csavarok. Notebook-szerte három különféle csavar fordul elő.

3 Borítók eltávolítása

A borítók helyenként egymásba vannak pattintva. Ilyenkor csak az óvatos húzás segít, de minden akció előtt először győződjünk meg róla, hogy valóban minden csavar ki van csavarozva. A széttört műanyagrészeket szinte lehetetlen pótolni.

4 Billentyűzet kiszabadítása

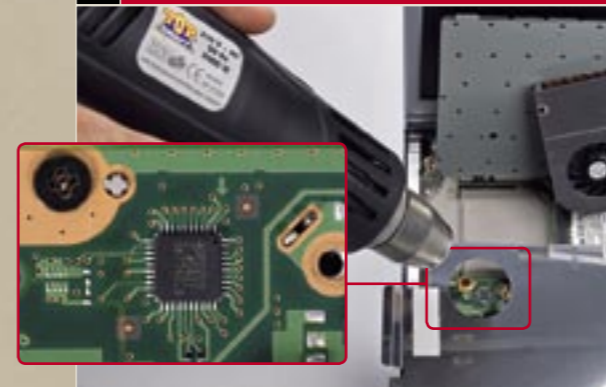
A billentyűzet keretét csak a kijelzőt egészen hátra döntve tudjuk eltávolítani. Ne felejtjük meg a két csavarról az optikai meghajtó fiókjában. Maga a billentyűzet kétoldali ragasztószalaggal van rögzítve. A lapkából nyugodtan hagyjuk a billentyűzetet.

5 Hűtőtest kiserelése

Hogy a hibás működésért felelős chiphez jussunk, ki kell vennünk a hűtőt. A kiemeléskor – és később a visszaszerelésnél is – ügyeljünk a fekete kábelre, amely a bal szélén merőlegesen lefelé fut.

6 Chipmelegítés

A chipet előbb maszkoltuk az eltávolított hőelvezető borítóval, hogy a szomszédos területeket ne tegyük ki feleslegesen hőnek. Fújassuk a chipet kétszer kb. egy másodpercig, öt-tíz centiméteres távolságból.

7 Több hővezetőpaszta felvitele

A processzorral hőelvezető ragasztóval vagy klaszszikusan pasztával vezetjük el a meleget. A hűtő visszahelyezése előtt még fel kell kennünk egy kis hővezető pasztát. Ha ragasztót használtuk, távolítsuk el, hogy a paszta hatni tudjon.

8 Összeszerelés és tesztelés

Most kezdjük fordított sorrendben az összeszereléshez. Ha minden sikerült, és noteszgépünk újból elkészült, újból megszakításmentes Windows-foglalkozásoknak örvendhetünk.

25 FEDÉLZETI ESZKÖZÖK A Vista mentésre szakosodott programjával könnyű a lemezcseré

Mielőtt nekikezdenénk a mentési folyamatnak, győződjünk meg róla, hogy a külső lemezen elég szabad tárhely van, és hogy NTFS-re van formázva. A biztonsági mentést elkészíthetjük egy második belső merevlemezre is, azonban a lemezek, amelyre a mentés történik, típus szerint feltétlenül alaplemeznek kell lennie, dinamikus meghajtókat a Vista nem fogad el célmeghajtóként, ezeket a Lemezkezelésnél át kell alakítani alaplemezzé.

Maga a mentés nem okoz gondot. A Vista 60 gigabájt telepítésünket kevesebb, mint 30 perc alatt a külső merevlemezre másolta. Miután a számítógépet ezután leállítottuk, következhetett a hibás adattároló cseréje. Utána indítsuk el a PC-t ismét a Vista telepítő DVD-jével.

A Vista-DVD-ről bootolás után elindul a Vista telepítőrutinja. Ha beírtuk a sorozatszámot, a Vista a partícióra kérdez, ahová települnie kell. Használjuk a felkínált beállításokat az új merevlemez partícionálásához és NTFS-re formázásához. A szektorról szektorra formázás nagyon sokáig tart, a gyorsformázás szinte mindig elegendő. Most szakítsuk meg a Vista-telepítést – és indítsuk el újból a PC-t a Vista-telepítő DVD-vel, azonban telepítés helyett válasszuk a számítógép javítását. A Vista nem talál sérült partíciót. Kattintsunk *Tovább*. A következő lehetőségek közül válasszuk *A teljes számítógép visszaállítása* (Complete PC) beállítást.

A program most a biztonságimentés-fájlokat fogja keresni, és meg is találja ezeket a csatlakoztatott külső meghajtón. Hagyjuk jóvá, hogy a Vista az adatokat felülírhatja a cél-meghajtón. További 30 perc múlva a portolás lezárul – és a Vista elindul az új lemezeiről, mintha mi sem történt volna. ■

MEGJELENÉS: NOVEMBER 19.

Tesztek és technológiák

Mind a Windows ellen

Mennyire jó valójában a Windows? Megmutatjuk a Windows mag erősségeit és gyengeségeit a Linuxszal és a Mac OS-sel szemben.

Gyakorlat

Még jobb WLAN

Bemutatjuk, hogyan állítsa be a hálózatát, és hogyan kezelje balesetmentesen a leggyakoribb nehézségeket. Tippek a magazinban, programok a DVD-n.

eeePC teszt

Az új minik

A netbookok a legolcsóbb netesgépek és mindenki szeretne egyet. Teszteltük a 10 legújabb, legfontosabb modellt.

Garantált védelem

Ez csak privát!

Ezek a vadonatúj biztonsági eszközök megóvják az összes adattolvajtól – a weben és a PC-jén egyaránt. Minden eszköz és egy teljes verzió a DVD-n.

A mobilszolgáltatók trükkjei

100% internet

A szolgáltatók gátlástalanul korlátozzák a forgalmat. Felfedjük, hogy mire kell figyelnie a mobilinternet vásárlásnál, és hogy miként cselezze ki őket.

IMPRESSZUM

SZERKESZTŐSÉG

Főszerkesztő: Harangozó Csongor
csharangozo@motorpresse.hu

Felelős szerkesztő: Kudella Magdolna
mkudella@motorpresse.hu

Szerkesztők: Csöndes Áron
acsondes@motorpresse.hu
Erdős Márton
merdos@motorpresse.hu
Györi Ferenc
fgyori@motorpresse.hu
Rosta Gábor
grosta@motorpresse.hu

Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt
zskohler@motorpresse.hu

Tervezőszerkesztők: Geiszt Csaba
Ulmer Jenő Gergely

Levél cím: 1590 Budapest, Pf. 279.

Telefon: 06-1-577-2600

Fax: 06-1-577-2690

Internet: www.chipmagazin.hu

Kiadó: Motor-Presse Budapest Lapkiadó Kft.
1113 Budapest, Nagyszőlős utca 11-15.

Ügyvezető igazgató

Motor-Presse International

Közép- és Kelet-Európa: Dr. Maïke Schlegel

Ügyvezető igazgató: Feitsner Caroline

HIRDETÉSFELVÉTEL

Hirdetési igazgató: Forgách Katalin

Hirdetésiigazgató-helyettes: Gál Tamás

Hirdetési koordinátor: Szőke Erika, 577-2637
eszoke@motorpresse.hu

Médiareferens: Bálint Sámuel, 577-2629
sbalint@motorpresse.hu

Marketing: Gajdos Barna

TERJESZTÉS

Varga Annamária, Törő István

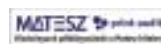
Telefon: 577-2631, 577-2635

Fax: 577-2690

E-mail: mpb@motorpresse.hu,
itelfozetes@motorpresse.hu

Internet: www.itmediabolt.hu

TERJESZTÉSI ADATOK

A CHIP magazint a Magyar Terjesztés-ellenőrző Szövetség (MATESZ) auditálja.

Terjeszti: Magyar Lapterjesztő Zrt.,
alternatív terjesztők

Előfizetésben terjeszti: Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága

Megjelenik havonta,
egy szám ára: DVD-vel: 1 995 Ft, CD-vel: 1 495 Ft

Előfizetési díjak:

1 éves: DVD-vel: 16 740 Ft, CD-vel: 12 540 Ft

Fél éves: DVD-vel: 9 570 Ft, CD-vel: 7 170 Ft

ELŐÁLLÍTÁS:

Nyomatás: Grafika Press Zrt.

Felelős vezető: Farkas Tamás, vezérigazgató

© The Hungarian edition of the CHIP is a publication of Motor-Presse Budapest Lapkiadó Kft. licensed by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany. © Copyright of the trademark "CHIP" by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany. ISSN 0864-9421

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk. A közölt cikkek fordítása, utánnymása, sokszorosítása az adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet. A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

Figyelmeztetés!

Tisztelt Olvasónk! Tájékoztatjuk, hogy a kiadványunkhoz csatolt lemez mellékleteket ingyenesen biztosítjuk az Ön számára. A mellékleteket az elérhető és rendelkezésre álló technikai eszközökkel a kiadás előtt gondosan ellenőriztük, ennek ellenére tartalmazhatnak olyan vírusokat vagy programhibákat, melyek felismerésére és kiszűrésére az ellenőrzés során nincs lehetőség. Felhívjuk figyelmüket arra, hogy a kiadó kizárja a felelősséget bármilyen következményért, illetve kárért (beleértve többek között a felhasználói és üzleti tevékenység félbeszakadását, információk esetleges elvesztését, kieső jövedelmet stb.), amely a csatolt mellékletek használatából vagy használhatatlanságából ered.

EXKLUZÍV TESZT **156** AZ ÚJ PHOTOSHOP

10 funkció, amit szeretni fog a CS4-ben

TOP10

A LEGJOBB **144** HARDVEREK

Noteszgépek, NAS-ok, WLAN-ok, nyomtatók,
okostelefonok – biztos tippjeink a tesztlaborból

TIPPEK KISVÁLLALKOZÁSOKNAK FIGYELJE MEG DOLGOZÓIT! **140**

Mire használják
gépeiket, merre
szörfölnek?
Mindent kideríthet.
Kémprogramok
a DVD-n.

MOZAIK

Hírek

Vadonatúj SSD meghajtók,
6x-os Blu-ray, HDTV monitor. 132

CÍMLAPSZTORI

Így működnek majd...

A holnapután autói 134

A legjobb tippek & trükkök

CP melléklet KKV-k részére 137

Vége a lazulásnak!

Figyelje meg dolgozóit 140

CP Top 10

A legjobb hardverek KKV-knak 144

HARDVER

TFT-k, merevlemezek, DVD-írók...

Újdonságok tesztje 148

Iphone-ok, Mac-ek, Ipodok...

Mennyire zöld az Apple? 152

SZOFTVER

Gyorsteszt

A hónap leghasznosabb szoftverei. . . 154

10 funkció, amit szeretni fog

Az új Photoshop 156

KOMMUNIKÁCIÓ

Hálójáró

Gmail sokkal biztonságosabban 158

TIPPEK, TRÜKKÖK

Digitális fotósuli

Játék a fényekkel. 160

Epson Négy új tintasugaras nyomtató

Az új készülékek otthonra és kisebb irodákba ajánlhatók. A Stylus SX100, SX600FW és Stylus PX700W elsősorban az otthoni felhasználóknak készült. Az SX100 a most bejelentett termékek közül a legolcsóbb (12 990 Ft-ba kerül), ennek ellenére lapolvasásra és fénymásolásra is alkalmas, tintapatronjai pedig színenként cserélhetők. A nagytetűvel, SX600E hálózati csatolóval, 2,5 colos LCD kijelzővel és beépített kártyaolvasóval érkezik, valamint faxolni is tud. Ez a típus az otthoni irodák igényeit képes tökéletesen kiszolgálni.

A Stylus Photo PX700W a komolyabb fotósok számára készült. Szintén tartal-

maz LCD kijelzőt és kártyaolvasót, valamint két önálló papírtálcát is. Ez utóbbi segítségével egyszerre kétféle médiumot is a gépben tarthatunk. A PX700W kényelmesen integrálható hálózati környezetbe is, lévén, hogy nemcsak vezeték, hanem WLAN összeköttetésre is felkészítették.

Az irodai felhasználók sem maradnak nyomtatónélkül, számukra készült a Stylus Office B40W, amely perccenként akár 38 oldalt is képes kinyomtatni, és szintén tartalmaz integrált hálózati vezérlőt. Az Epson állítása szerint a B40W-vel

készített nyomatok minősége eléri a lézernyomtatóval készült dokumentumokét, miközben a B40W jóval kevesebbet fogyaszt egy lézernyomtatónál.

Phion-M Bemutató az Informatikai Biztonság Napján

Kevesen tudják, hogy az innsbrucki székhelyű Phion AG a piacon jelenleg egyedülként olyan termékkel rendelkezik, amellyel más, biztonságos hálózati kommunikációban érdekelt cégek még nem. Ez pedig a hálózati forgalom biztosításáért felelős készülékek és szolgáltatások összessége, és ennek csak egy apró, de fontos része a Phion-M tűzfalcsalád. A közepes méretű cégekre szabott védelmi rendszer nem csak a hagyományos tűzfalak szolgáltatásait ismeri, de igen magas szinten a hálózati alkalmazásokat is felügyeli. A cég szerint a végpontok

biztosítása mellett komoly szerepet kell szánni a hálózati forgalmat felügyelő rendszereknek is (ezt a 2008. szeptember 24-én tartott ITBN-en is kiemelte), amely már egészen kicsi, néhány tíz főt foglalkoztató cégeknél is bevezethető.

A hálózati forgalom biztosításán kívül a kritikus hálózati eszközöket monitorozó és – megfélemlítő feltételek teljesülése esetén – adminisztráló keretszoftver legújabb verzióját is bemutatta, amely még a legnagyobb, több telephellyel rendelkező cégek esetén is jól kezelhető, centralizált felügyeletet tud biztosítani.

SuperTalent Megérkeztek a harmadik generációs SSD meghajtók

A SuperTalent bejelentette, hogy megkezdte a MasterDrive OX és PX sorozatú SSD meghajtók forgalmazását. Az OX sorozat MLC memóriachipekre épül és 32, 64, illetve 128 GB-os kapacitásban lesz elérhető. Természetesen SATA interfész került rájuk, így laptopba és asztali számítógéphe is könnyedén beépíthe-

tők. Az MLC lapkák alkalmazása ellenére a meghajtók gyorsak, a SuperTalent 150 MB/s-os olvasási és 100 MB/s-os írási sebességet ígér. A PX sorozat SLC chipeket használ, így valamivel gyorsabb, 170 MB/s-os olvasási és 130 MB/s-os írási sebességgel bír. Cserébe a meghajtók drágábbak és csak 32, illetve 64 GB-os kapacitásban érhetőek el. Cserébe viszont ezek a meghajtók drágábbak.

Lite-On Érkezik a 6x-os kombó meghajtó

A magas Blu-ray író árak miatt egyre több gyártó gondolja érdemesnek kombó optikai meghajtó forgalmazását. Legutóbb a Lite-On jelentette be ilyesfajta termék forgalmazását. Az iHES206 várhatóan 35 000 forintos áron kerül majd piacra, kb. fele annyiért, mint amennyit egy BD-íróra áldozni kellene.

Éppen ezért az iHES206 optimális választás lehet azon felhasználók számára, akik BD lemezek lejátszására is alkalmassá szeretnék tenni HTPC-jüket, viszont biztosak benne, hogy írni nem szeretnék majd ilyesfajta médiumra.

A SATA csatlakozóval szerelt belső meghajtó a BD-ROM és BD-R lemezeket 6x-os sebességgel olvassa. Írni a DVD-R és DVD+R lemezekre 16x-os, DVD-R DL, DVD+R DL és DVD+RW lemezekre 8x-os, DVD-RW 6x-os, DVD-RAM lemezekre pedig 12x-es sebességgel tudunk, így a Lite-On egysége gyakorlatilag semmivel sem lassabb, mint egy átlagos DVD-író.

Extraként az iHES206-ot felszerelték a LightScribe feliratkészítő technológiával, így az arra alkalmas DVD és CD lemezeket feliratozhatjuk is.

LG HDTV-monitor kombó decemberben

Az M94D sorozat kezdetben három tagot számlál majd. A 19, 20 és 22 colos termékeket a gyártó a prémiumkategóri-

ába pozicionálja, és elsősorban azokat a felhasználókat célozza meg, akik eddig helyhiány miatt nem vásároltak második vagy harmadik tévét a lakásba.

Valamennyi típus alapvetően monitorként funkcionál, de a beépített digitális tuner révén – a számítógép bekapcsolása nélkül – alkalmasak földfelszíni digitális (DVB-T) tévéadás vételére is. A kijelzők felbontása viszont csak HD Ready, mert a panelek a monitoroknál használt szabványokhoz igazodnak: a felbontás 1440x900 pixel a 19 colos és 1680x1050 pixel a 20, illetve 22 colos modellek esetében. A monitorokba

egyébként 5 ms-os válaszidővel bíró TN panelek kerültek, és a képminőséget az LG szokásos megoldásai, a DFC és az f-Engine javítják.

A monitortévék rengeteg bemeneti lehetőséget kínálnak: a D-Sub és DVI-D csatló mellett két HDMI, komponens és Scart bemenetet is használhatunk. Természetesen a monitorokba hangszóró is került, amely azonban szabad szemmel nem látható, köszönhetően a termékek dizájnos kialakításának. Az M94D sorozat három modellje decemberben került a boltokba, ajánlott fogyasztói árak egyelőre nem ismert.

Antenna Hungária November közepéig ismét fogható az m1HD adása

2008. október 6. és november 16. között ismét elérhető az M1 HD adása, a csatorna ideiglenesen visszakerült a budapesti kísérleti multiplexbe.

Az Antenna Hungária a Magyar Televízióval együttműködve immáron másodszor teszi elérhetővé az m1HD nagyfelbontású adását, miután a Pekingi Olimpiai Játékok alkalmával egész augusztusban fogni lehetett a nagyfelbontású adót. Akkor 30 napig volt elérhető az m1HD, most 40 nap áll majd rendelkezésére a felhasználóknak, hogy kipróbálják a HDTV-t.

Az Antenna Digital DVB-T szolgáltatása a legutóbbi információk alapján

2008. december 1-jén indul, ezért a mostani adás továbbra is csak tesztjelleggel üzemel. Az adó paraméterei azonosak a korábbival, így a videostream 1080i felbontású és MPEG-4 tömörítésű. Apró változás, hogy a multiplex a 38-asról átkerül az 51-es sávra.

További hír, hogy a jelenleg is futó MPEG-2 kódolású multiplexet (ami egyébként az m1, m2, ATV, Autómia adókat tartalmazza) viszont leállítja az Antenna Hungária, mert nem szeretné, hogy a felhasználók esetleg tévesen azt a következtetést vonják le csak MPEG-2-es tunert tartalmazó készülékeikről, hogy alkalmas a MinDig TV vételére.

NEC Két új prémium kategóriás monitor

A NEC Display Solutions két új, profi felhasználóknak szánt monitort vezet be MultiSync EA19M és EA241WM néven. Ezzel a gyártó profi termékcsaládját négytagúra bővíti (26 és 22 colos szélesvásznú változatok elérhetőek még).

Mindkét monitorba a jelenleg legjobb minőséget nyújtó S-PVA panel kerül, ennek ellenére a 24 colos változat ára (az amerikai árat átszámolva) nem túl vékony, éppen csak, hogy eléri a 100 000 forintot, feltéve, hogy az amerikai ár nem változik jelentősen.

A 16:10-es képarányú WA241WM 400 cd/m²-es fényerővel, 1000:1-es statikus kontraszttal és 5 ms-os válaszidővel bír. Az 1920x1200 pixeles panel betekintési szöge mindkét irányban 178-178 fok. A monitor DVI és D-Sub bemeneteket egyaránt kínál. A talp kialakításának következtében a panel forgatható és állítható magasságú, valamint portré módba is elforgatható (pivot). Az EA19M hagyományos, 5:4-es kialakítású, 1280x1024 pixeles felbontást, 250 cd/m²-es fényerőt és 1500:1-es statikus kontrasztot kínál.

Sanyo 12x-es sebességű BD lézer

Alighogy bejelentették az első 8x-os írási sebességre képes BD-írót, a Sanyo elkészült új kéklézerezes diódája prototípusával, amely segítségével vélhetően tovább gyorsítható majd az optikai meghajtók sebessége. Az új dióda a Sanyo jelenlegi zászlóshajójához képest kétszeres teljesítmény, 450 mW leadására képes. Ezzel nemcsak az írási sebesség gyorsítható fel 12x-es tempóra, hanem a kezelhető rétegek száma is nő: a kereskedelmi forgalomban kapható egységek akár négy adathordozó rétegre is írhatnak majd. 12x-es tempóval egyébként kb. 10 percig tart egy 25 GB-os korong felírása.

A dióda tömegtermelése várhatóan 2010-ben kezdődhet majd meg, ez után néhány hónapon belül kerülhetnek majd boltba az első meghajtók.

Gáz, villanyáram, üzemanyag a holnapután autói

Elképzelések alternatív meghajtású autókra

Az autóipar felfedezte a környezetvédelmet. Főleg, mivel az emelkedő üzemanyagárak érdekesebbé teszik az alternatív energiaforrásokat, mint a folyékony propán vagy a hidrogén. Bepillantottunk a gyártók fejlesztőlaborjaiba, hogy megtudjuk, mit hoz az autós jövő.

A Volkswagennek 2028-ban már csak kevésé fognak egy mai Golfra vagy Passatra hasonlítani. Lágyan ívelt formák, színek és fények, amelyek alkalmazkodnak a tulajdonos hivatáshoz, automata pilóta, radar és ultrahangos érzékelők. A Room család autó, a kisautó Up! és a sportosan suhanó Ego – mindez már most látható a www.volkswagen2028.com oldalon.

E futurisztikus társaság tagjai egy épp most lendületbe jött fejlesztés végeredményei. Ez egyszer azonban nem valamiféle intelligens autókra van a hangsúly, amelyek maguktól mennek, és állandó kapcsolatban vannak az internettel – a fejlesztőket jelenleg mindenekelőtt egy kérdés foglalkoztatja: mivel fogják meghajtani a jövő autóit? Egy kérdésben mind megegyeznek: a benzin és a dízel az autók jövőjében már alig fog szerepelni. A kizárólag elektromos meghajtású és más környezetbarát alternatívák, mint például az üzem-

anyagcellák, azonban még gyerekcipőben járnak. Ezért most egy átmeneti időszaknak kell következnie, az autógáz például rövidtávú és kedvező meghajtási módként áll a programban.

Ehhez jönnek két év múlva az első szériamodellek kombinált elektromos és benzinmotorral, amelyeket konnektorból lehet majd tankolni – az úgynevezett plug-in hibridek. Valamilyen elektromos meghajtást mint másodmotort a hibrid járművekben, amelyet fékezéskor maga a jármű lát el árammal, mint a Toyota Priusnál, addigra szinte minden gyártó a piacra akar vinni. A VW például egy sorozatgyártásra már alkalmas hibrid Golfon dolgozik.

A következő húsz évre szóló átmeneti időszakban azonban a különlegesen takarékos dízel- és benzinmotoros autókra is igény lesz, mint például egy olyan S-osztályú Mercedesre, amely 100 kilométeren csak 5,3 liter benzint fogyaszt. Egy kísérleti modell (F700) már fut belőle.

A CO₂-akadály

2012-től az EU-ban minden újonnan forgalomba helyezett járműnek már csak 130 gramm lehet kilométerenként a CO₂-kibocsátása, ez 100 kilométerenként 5,5 liter benzinnek vagy 4,9 liter dízelnek felel meg. A 15 leggyakrabban eladott autóból ezt ma csak hat modell teljesíti, a legkisebb motorral szerelt változatban:

1. VW Polo (legalább 108 gramm)
2. Ford Fiesta (legalább 116 gramm)
3. Ford Focus (legalább 124 gramm)
4. Opel Corsa (legalább 124 gramm)
5. Audi A3 (legalább 129 gramm)
6. Opel Astra (legalább 130 gramm)

Nissan Mixim: elektromosautó-tanulmány a Nissantól a videojáték-generációnak

Fiat Phylla: a koncepció autónak már 2010-ben futnia kell

cella:

adókedvezményén is múlik, amelynek még tíz évig érvényben kell maradnia. További előnye az alternatív technikának: az autógáz-értékesítéshez a benzinkutakat sem kell különösebben átépíteni. És egy gázzal hajtott autót szinte ugyanúgy kell vezetni, mint egy benzinest. A jelenlegi Chevrolet gázautóknál akár menet közben is át lehet állni benzin-meghajtásra, például ha a gáztank üres, és a következő autógáz-kút még messze van. A CO₂-kibocsátást a gázüzem majdnem 20 százalékkal csökkenti.

Az első nagyszériás elektromos autó: két év múlva az autópályákon lesz a Volt

A Chevrolet Volttal a közeli jövőre tervez az amerikai autógyártó. Két év múlva, 2010 végétől kell megjelenie a piacon az USA-ban az első nagyszériás elektromos autónak, röviddel utána pedig Németországban, ahol majd az Opel első villanyautója is debütál. Benzin-meghajtású kiegészítő motorjával („Range Extender”), amely az akkumulátorokat feltölti, a Volt akár 500 kilométert is meg fog tudni tenni egyvégtében. Mindeközben vegyes üzemmél csak 40 gramm CO₂-t bocsát ki kilométerenként, és kizárólagos árammeghajtással 100 kilométeren csak két eurónyi áramot használ. 160 km/h-s csúcsebességével és egy sportautó gyorsulásával a susogóan halk Voltnak világszerte meg kell hódítania a tömegpiacot. Kizárólag elektromos üzemeltetéssel az áramvonalas Volt, amely nagyjából akkora, mint egy Opel Astra, maximum 60 kilométert tesz meg egyvégtében. Ez nem túl nagy távolság, de a legtöbb ingázónak teljesen elegendő: az EU-ban az autók majdnem 75 százaléka naponta 40 kilométernél kevesebbet utazik.

Benzin és dízel: már csak két évnyi egyeduralom

Egy energiatakarékos, alacsony károsanyag-kibocsátású autó lehetőségeit már szinte minden gyártó felismerte. Csak a Toyota 1,5 millió darabot adott már el világszerte első hibrid-

Bizonytalanság: mi lesz a jövő meghajtása?

„Az ipar nem biztos benne, a jövőben milyen meghajtású autókra lesz igény. Ezért fejlesztenek tovább minden alternatív meghajtási módot” – mondja Jürgen Keller, a Chevrolet Németország ügyvezetője. Vállalata, amely mint az Opel, a General Motors konzernhez tartozik, az első egyike lesz, amely elektromos autót fog sorozatban gyártani. A Chevrolet, amely korábban a benzinés és nagy ürtartalmú motorral szerelt US-autók gyártójaként híressé vált, kedvező árú és környezetbarát autókra helyezte át a hangsúlyt. A cég már most is egyre több kisautót gyárt, mint az Aveo és a Spark, és minden jelenlegi modelljéhez, a felső középosztályba tartozó nagyautókhoz és a sok lóerős SUV-okhoz is kínál átalakítást gázüzemre. A felár kerek 2000 euró. Keller adatai szerint ma már minden tizedik Chevy-vásárló a gáztechnika mellett dönt.

A gázmeghajtás előnye kezenfekvőek: a benzinészek átépítése technikailag viszonylag egyszerű, az alternatív üzemanyag ma 3500 német benzinkútnál áll rendelkezésre (Magyarországon a kutak száma jelenleg 486), és manapság a benzin árának valamivel kevesebb, mint a felébe kerül. Ez persze az autógáz

A gyártók aktuális elképzelései

Volvo C30 Recharge: A Volvo családi autójának árammal hajtott változata 100 kilométert is el kell, hogy menjen egy elemfeltöltéssel. Ez az EU-ban ingázók többségének teljesen elegendő.
Info: www.volvocars.com

Chevrolet Volt: az első nagyszériás elektromos autónak 2010 végén kell az USA-n keresztülgurulnia, és nem sokkal később Európán is. A hatótávolság növelésére benzin üzemű áramgenerátorral lesz felszerelve.
Info: www.chevrolet.com

BMW Hydrogen 7: a bajor limuzin hidrogén-meghajtással közeledik, és már tesztfázisban van. A motor benzinnel is működik, ez biztosítja a hatótávolságot.
Info: www.bmw.com

modelljéből, a Priusból. Németországban 2020-ra akár egymillió forgalomba helyezett elektromos autóra is számítanak. A kizárólagos benzinmeghajtásnak már csak két év egyeduralmat jósolnak a tömegpiacon. Ugyanakkor: az elektrotechnika is csak akkor környezetbarát 100 százalékban, ha az áramot is környezetbarát módon állítják elő. Viszont egy villamoserőmű hatásfoka max. 60 százalék körül mozog – míg az autómotoroké csak 25 (benzin), illetve 45 (dízelt) százalék körül. Szóval mégiscsak használna valamit az árammal utazás.

Az elektromos autók sorozatgyártásánál a startpisztoly eldördülésére várakozók közt van a kétülékes Smart is. A kezdettől fogva e-mobilnak is tervezett városi robogónak 2010-ben Smart EV néven kell a piacra kerülnie. A Mitsubishi is 2010-től akarja i-EV négyülékes kisautóját forgalmazni, amelynek egy akkutöltéssel akár 160 kilométert is bírnia kell. És a C30 Recharge-dzsel a Volvo is tervbe vett egy árammeghajtású családi autót. A Nissan a futurisztikus háromülékes Miximmal akar pontokat szerezni.

Valamikor majd a Volkswagen első elektroautója, a Space Up! Blue is megéri a sorozatgyártásra. A dundi kisautó maximum négy személynek kínál helyet, elektromotor és egy magas hőmérsékletű üzemanyagcella fogja meghajtani, amely újratölti a jármű elemeit. Amitől ez még csak a jövő zenéje, az az üzemanyagcella.

Ehhez magas nyomás alatt álló hidrogénre van szükség, amelyből az elektromos energiát nyeri, és közben már csak tiszta vizgőzt ad le a környezetének. A speciális hidro-

gén üzemanyag előállításának magas energiaigénye azonban továbbra is megoldatlan környezeti probléma. Ha hagyományos EU-mixben, különböző erőműtípusokkal állítják elő, minden hidrogén-kilométer majdnem 200 gramm CO₂-kibocsátást okoz – annyit, mint ma már egy átlagos benzines jármű. A hidrogén csak ökoárammal előállítva jelentene valódi alternatívát.

A másik hidrogénes változat: a gázt egyszerűen elégetik, mint egy közönséges motorban. Az első járművek: az Opel hidrogén-Zafirája, egy hidrogén-meghajtású A osztályú Mercedes és a BMW Hydrogen 7 hosszú távokra való alkalmazhatóságát már tesztelik. Távolsági buszok is jól meghajthatók hidrogénnel, egy erre alapozott modellprojekt két éve folyik különböző európai nagyvárosokban, Németországban például Hamburgban.

A Fiat koncepciógombóca: a recyclingautó

A Fiat nemrégiben bemutatott jövőbeli modellje még mindenhogy nagyon „zöldnek” tűnt, de akár 2010-től is szállítható lehet: a gömbölyded Phylla olyan jármű, amely nem csak árammal hajtott, hanem a részei is teljes mértékben újrahasznosíthatók. Addig azonban az elektromos autók építőinek még egy gyakorlati problémát meg kell oldaniuk: szinte minden árammeghajtású autó zajtalanul közlekedik. A gyalogosok

nem fogják meghallani a halkán közeledő járgányokat. Így a gyártók már azzal is foglalkoznak, hogyan is kellene szólnia egy elektromos autónak a jövőben. Talán az internetről letölthető motorhang lesz a jövő új nagy üzlete... ■

Mi hajtja meg a ma és a holnap autóját?

Aktuális és jövőbeli meghajtási módok összehasonlítása

Benzin/dízelt (ma)

- ➖ Növekvő ár és csökkenő készlet
- ➖ Környezetkárosító
- ➕ Teljesen lefedett ellátás

Hibrid elektromos/benzines (ma)

- ➖ Magasabb beszerzési költségek
- ➕ Alacsonyabb fogyasztás
- ➕ Nagy hatótávolság és rendelkezésre állás

Autógáz/benzin-meghajtás (ma)

- ➖ Az átépítés költsége
- ➖ Még nem áll mindenhol rendelkezésre
- ➕ Sokkal alacsonyabb üzemanyagköltség
- ➕ 20 százalékkal kevesebb CO₂-kibocsátás

Csak elektromos meghajtás (kb. 2010-től)

- ➖ Alacsony hatótávolság
- ➖ Nincs megfelelően kiterjedt ellátóhálózat
- ➕ Magas hatékonysági fokozat

Hidrogén-áram-meghajtás 2010-től

- ➖ Magas energiaráfordítás az előállításnál
- ➖ Még nincs ellátóhálózat
- ➖ Behatárolt hatótávolság
- ➕ Nincsenek káros emissziók

A gyártók aktuális elképzelései

Toyota Prius III: már 2004 óta létezik a Prius harmadik generációja. Először nevettek a hibridautón, de régen az autórajongók kultautójává nőtte ki magát.
Info: www.toyota.com

VW Space UP! Blue: Még csak koncepcióautó, de a Volkswagen rajta van, hogy előbb-utóbb a Space Up! is az útra kerüljön. Ez lenne az első üzemanyagcellás VW-elektroautó.
Info: www.volkswagen.com

Smart EV: a városi törpe, amely már eleve úgy néz ki, mint egy elektromos autó, 2010-re végre valóban árammeghajtást kap. Eddig még csak néhány elektro-Smart jelent meg, Londonban.
Info: www.smart.com

IT a vállalkozóknak: így építse fel cége gépparkját

Mellékletünkben a kis- és közepes méretű cégek IT parkjának működtetéséhez és irányításához nyújtunk segítséget a megfelelő eszközök beszerzésétől azok tökéletes kihasználásáig. A következő oldalakon három fő témával foglalkozunk:

A gazdaság motorjai: a kkv-k

Állami segítség az IT-fejlesztéshez
Keresse meg az ország egész területén elérhető és a kis- és közepes vállalkozások számára kedvező lehetőségeket az IT-fejlesztéshez.

Állami segítség az IT-fejlesztéshez
Keresse meg az ország egész területén elérhető és a kis- és közepes vállalkozások számára kedvező lehetőségeket az IT-fejlesztéshez.

Állami segítség az IT-fejlesztéshez
Keresse meg az ország egész területén elérhető és a kis- és közepes vállalkozások számára kedvező lehetőségeket az IT-fejlesztéshez.

A kis és közepes vállalkozások az ország gazdaságának szempontjából is fontosak – ezért számíthatnak is némi támogatásra. A 138. oldalon található cikkünkben kiderül, **milyen támogatások vehetők igénybe** egy vállalkozás IT infrastruktúrájának bővítéséhez, és mik az ügylet buktatói.

Figyelje meg dolgozóit

Munkahelyi kontroll
Hogyan lehet az ország egész területén elérhető és a kis- és közepes vállalkozások számára kedvező lehetőségeket az IT-fejlesztéshez.

Munkahelyi kontroll
Hogyan lehet az ország egész területén elérhető és a kis- és közepes vállalkozások számára kedvező lehetőségeket az IT-fejlesztéshez.

A megfelelő munkaerő megtalálása fontos, ám nehéz feladat. Milyen jó is lenne biztosan tudni, hogy legújabb munkatársunk teljes erejével cégünkért dolgozik – nem pedig internetes társalgókban vagy aknakereső programban elmerülve tölti a munkaidő nagyját. Ha erre vágyik, elég követnie a 140. oldalon található cikkünk tanácsait, és szinte tökéletes ellenőrzés alá vonhatja irodáját.

TOP 10

TOP 10
A legfontosabb IT eszközök listája a vállalkozások számára.

TOP 10
A legfontosabb IT eszközök listája a vállalkozások számára.

A megfelelő IT környezet ki- vagy éppen átépítéséhez már többször adtunk tanácsokat. Ezúttal a szikár tényekre támaszkodtunk. A 144-147. oldalon található **toplistáinkba** a fontosabb irodai segédeszközök legjobbjaikat gyűjtöttük össze, tesztközpontunk adatai alapján. A táblázatok átláthatóak, így mindenki könnyedén kiválaszthatja a szempontjainak leginkább megfelelő eszközt.

www.mikro-hitel.hu: Az Országos Mikrohitel Program honlapján kereshetünk társaságunknak megfelelő hitelt

www.nfi.hu: A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség honlapján tájékozódhatunk a pályázatokról

A gazdaság motorjai: a kkv-k

Állami segítség az IT-fejlesztéshez

Kormányzati és európai uniós források vehetők igénybe a kis- és közepes vállalkozások informatikai fejlesztéseinek megvalósítására. A CP segít eligazodni közöttük.

Szerző: Mészáros Csaba

A magyarországi kis- és középvállalkozások (kkv-k) kulcsfontosságú szerepet játszanak az ország gazdasági életében, hiszen a bruttó hazai össztermék (GDP) felét ők termelik meg. A hazai vállalkozások messze túlnyomó többségét, 99,8 százalékát teszik ki, és náluk dolgozik az összes munkavállaló 70 százaléka. Mindezen adatok is alátámasztják, hogy a jelenlegi, globalizált világban egyre nagyobb a jelentőségük a kkv-knek, amelyekre jelentős feladat hárul mind a gazdasági növekedés fenntartása, mind a foglalkoztatottsági helyzet alakulása terén. Ugyanakkor a világkereskedelemben való egyszerű bekapcsolódást lehetővé tévő globalizáció nem csupán jótékony hatással van a kkv-kre, hanem komoly konkurenciát is teremt a korábban védett, hazai vizeken vitorlázó cégek számára, amelyek egyik pillanatról a másikra multinacionális cégekkel találják szembe magukat.

Informatikai fejlesztés nélkül nem megy

Ahhoz, hogy lépést tudjanak tartani a sokszor előnyösebb helyzetben lévő

vetélytársakkal, folyamatosan fejleszteniük kell informatikai infrastruktúrájukat, amelynek színvonala nagymértékben meghatározza versenyképességüket. Szakértők szerint a magyar kkv-k még mindig nem elég hatékonyak, ha a fejlettebb európai országok hasonló kaliberű cégeivel hasonlítjuk össze őket, s ennek fő oka, hogy nem vagy kevésbé veszik igénybe a korszerű informatikai és kommunikációs eszközöket.

Az ellenérzések leküzdésében segíthetnek a rendszerszállítók, amelyek világosan megfogalmazott ajánlatokkal és speciálisan a kkv-k igényeihez igazított megoldások kidolgozásával ösztönözhetik a cégeket a versenyképességük javítását célzó fejlesztések megvalósítására. A jelenlegi állapotból való kimozdulás irányába hat az a tény is, hogy a fiatalabb munkavállalók jó része magánéletében a legmodernebb informatikai eszközöket és kommunikációs technológiákat használja, s korszerű szemléletük befolyással bír a vállalatvezetésre. Ráadásul a bevezetendő új fejlesztések nem váltanak ki ellenérzést a körükben, hanem éppen ellenkezőleg: üdvözölni fogják azokat,

mint a munkájukat megkönnyítő és hatékonyabbá tevő megoldásokat. Ezek biztosítják számukra a versenyképesség szempontjából manapság olyan fontos mobilitást, amely lehetővé teszi az információkhoz való hozzáférést függetlenül attól, hogy hol tartózkodnak, és éppen milyen eszközt használnak.

Pályázható támogatások

A korszerű követelményeknek megfelelő informatikai és kommunikációs infrastruktúra kialakításához az akarat mellett rengeteg pénzre van szükség, amit nem mindig könnyű vagy éppenséggel lehetetlen saját forrásból előteremteni. Szerencsére számos kormányzati program létezik kifejezetten a kkv-k finanszírozási problémáinak megoldására támogatások és kedvező kamatozású hitelek formájában, amelyekhez a Magyar Állam mellett az Európai Unió nyújt jelentős összegeket.

Itt van mindjárt az Új Magyarország Fejlesztési Terv, amelynek legfontosabb célja a foglalkoztatás bővítése és a tartós növekedés feltételeinek megteremtése. Ennek érdekében hat kiemelt területen

indít el összehangolt állami és uniós fejlesztéseket: a gazdaságban, a közlekedésben, a társadalom megújulása érdekében, a környezet és az energetika területén, a területfejlesztésben és az államreform feladataival összefüggésben. A projekt alapjául szolgál, hogy Magyarország 2007 és 2013 között 22,4 milliárd eurós uniós támogatásban részesül annak érdekében, hogy felzárkózhasson a fejlett országokhoz. A vidékfejlesztési támogatásokkal mindösszesen mintegy 8000 milliárd forintra rugó összeg segíthet felszámolni azokat az akadályokat – többek között a technológiai lemaradást –, amelyek visszahúzó erőként gátolják az ország fejlődését.

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv részét képező Gazdaságfejlesztési Operatív Program többféle pályázati lehetőséget kínál a technológiai fejlesztésekhez felhasználható források elnyerésére. Így például a *Mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése* című pályázati konstrukció a növekedési potenciállal rendelkező mikro- és kisvállalkozások jövedelemtermelő képességének technológiai fejlesztésén, korszerűsítésén alapuló növelésére kínál pénzeszközöket. A pályázat meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 8,7 milliárd forint a 2008. évre. A forrást az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Magyar Köztársaság költségvetése társfinanszírozásban biztosítja. Azok a gazdasági társaságok, szövetkezetek és egyéni vállalkozók pályázhatnak, amelyek a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló, 2004. évi XXXIV. törvény alapján mikro- vagy kisvállalkozásnak minősülnek.

Az *E-kereskedelem és egyéb e-szolgáltatások támogatása* elnevezésű konstrukció célja a hazai kkv-k jövedelemtermelő képességének erősítése az információs és kommunikációs technológiai megoldások hatékony alkalmazása révén mind a vállalatközi üzleti folyamatokban, mind a vállalkozások által nyújtott szolgáltatásokban. A pályázható keretösszeg 2008-ban összesen 2 milliárd forint.

Kedvezményes hitelek

Nem csak technológiai fejlesztésekre fordíthatók a mikrofinanszírozó szervezeteken (vállalkozásfejlesztési alapítványokon és pénzügyi vállalkozásokon) keresztül igénybe vehető *Mikrohitel Programok*. Ezek célja a kereskedelmi

Jogi segítség

A folyamatosan változó jogszabályok, valamint a cégekkel és pályázatokkal kapcsolatos hírek rengetegében való gyors eligazodás és naprakész jártasság elengedhetetlenül szükséges a mai erős versenyhelyzetben való talpon maradáshoz. A ComPlex (www.complex.hu) előfizetéses alapon megvásárolható CD-i és a hozzájuk kapcsolódó internetes szolgáltatások segítségével fenntartható az állandó jól értesültség. A cég egyik legnépszerűbb terméke a ComPlex Jogtár, amelynek

adatbázisa több mint kétszázezernyi jogi dokumentumot és félszáz hivatalos lap valamennyi anyagát tartalmazza a legkülönbözőbb szempontok szerint kereshető formátumban.

A ComPlex Céghírek a Cégek Közöny adatain alapuló, havonta frissített cégadatbázis, amelynek révén részletes információk kaphatók az új és meglévő üzleti partnerekről. Az adó- és tb-jogszabályokat tartalmazza a Jogtárral együtt használható, annak adatbázisaira épülő kiegészítő ComPlex ADÓ-TB.

banki módszerekkel nem vagy nem a kívánt mértékben finanszírozható, de hitelképes, a 2004. évi XXXIV. törvény alapján mikrovállalkozásoknak minősülő cégek finanszírozási lehetőségeihez való juttatása. A Mikrohitel Programok keretében a 2007-2015 évekre összesen több mint 80 milliárd forint áll rendelkezésre. A beruházásra és forgóeszköz vásárlás céljára igényelhető Mikrohitel összegének felső határa 6 millió forint, maximális futamideje 5 év, a felszámított kamat pedig igen alacsony, jellemzően évi 8,5-9 százalék.

Itt említendő meg a mikrohiteliek finanszírozásából is részt vállaló európai uniós Jeremie (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises) program, amellyel Magyarországon több tízezer vállalkozást igyekeznek elérni 2007 és 2013 között. A kezdeményezésre elköltött mintegy 200 milliárd forint 85 százaléka az EU Strukturális Alapjaiból származik, a többi 15 százalék pedig magyar költségvetési forrás. A program keretein belül olyan pénzügyi konstrukciókat hirdetnek meg, amelyek a hazai kkv szektor finanszírozásához jutásának

megkönnyítését hivatottak elősegíteni. Sajátossága, hogy mozgósítja a programban résztvevő pénzügyi közvetítők saját forrásait is, mivel az akkreditáció feltétele megfelelő, a pályázati kiírásokban előírt saját erő biztosítása.

A mikrohitelreztésen túlmenően a Jeremie garanciaeszközök alkalmazásával növeli majd a kkv-k hitelhez jutási esélyeit. Az erre a célra befektethető forrás a tervek szerint összesen 80 milliárd forint lehet a hét év folyamán. A Jeremie először portfóliogaranciát kíván nyújtani a pályázati úton kiválasztott hitelintézeteknek. Ezzel előmozdítja a vállalkozások hitelre való ellátását úgy, hogy közben csökken a bankok kockázatvállalása. Ezáltal növekszik a hitelezési hajlandóság, s a garanciára szánt összeg értékének többszöröse mozgatható meg hitel formájában.

A program harmadik eleme kockázati tőkealapok létrehozása, illetve működésének magán és állami befektetők részvételével. Az e célra befektethető, jellemzően uniós forrás a jelenlegi tervek szerint összesen mintegy 60 milliárd forintot tesz ki. ■

progen
Mikrohitel Programok és Szolgáltatások

SAP Business One

Nyitási
1178 Budapest, Hunyadi u. 8/A
Telefon: 467-9100
Fax: 467-9101
E-mail: info@progen.hu

Munkatársak
• Pács • Devecser • Szeged

Nagy Machinátor sERP 3.0 és SAP Business One

Integrált vállalati nyitási rendszerek, kis- és középvállalatok teljes adminisztrációjának elvégzésére.

Modulok:

- Vevő- és exportanalitika • Szállító- és importanalitika
- Bankanalitika • Pénztáranalitika • Adó • Főkönyv
- Tárgyelőzések • Témaelszámolás • Bérszámfejtés
- Likviditásstervezés • Készletek • Rendelés-nyitvártartás
- Kiskereskedelem, számlázás • Speciális modulok • Webáruház
- Termelésirányítás • Mozgó értékesítés

www.progen.hu

„Egy átlagos munkavállaló munkaidejéből napi több mint 2 órát tölt el haszontalanul.”

Figyelje meg dolgozóit

Munkahelyi kontroll

Tényleg azt hiszi, cégének drága gépparkját kizárólag munkára használják alkalmazottai? Figyelje meg a PC-ket titokban ügyes trükkökkel és hasznos programokkal.

Szerző: Erdős Márton

Minden bizonnyal nem azért fizeti dolgozóit, hogy munkaidőben váljanak a pasziánsz vagy az aknakereső mestereivé, esetleg 8 órából 6-ban egy online csevegő szobában sajnáltságuk magukat, hogy milyen rossz is az ő dolguk a munkahelyen. Mivel az elsődleges munkaeszköz a legtöbb cégnél ma már a PC, nem akadály a megfigyelés titokban, vagy akár nyíltan is anélkül, hogy dolgozóink háta mögött állnánk egész álló nap.

Lemez mellékletünkön

irodai kemkedes.rar: Ingyenes keylogerek és monitorozó szoftverek biztonságosan elkülönítve

Boss Everywhere: A legismertebb monitorozó szoftver kiváló dokumentációval

Refog Employee Monitor: Profeszszionális monitorozó szoftver próbaváltozata

Powered Keylogger: Kémszoftver egyedi szolgáltatásokkal

Ardamax Keylogger: Az egyik legprofibb keylogger és képmentő kipróbálható változata

Crawler Parental Control: Eredetileg szülői felügyeletre szánták, de munkahelyen is jó hasznát vehetik

Rengeteg cikkünk szolt már arról, hogyan akadályozzuk meg az adatlopást, hogyan irtsuk ki gépünkről a kémprogramokat és hogyan derítsük ki, kik figyelnek minket a neten. Ezúttal szemléljük a másik oldalról a helyzetet, de persze nem adatlopásról lesz szó: a megfelelő szoftverek nem veszélyeztetik hálózatunk biztonságát, csupán a hatékony munka felügyeletét segítik elő, és adott esetben akár a cég belső információinak hatékony védelmére is alkalmasak. Cikkünkéből megtudhatja, hogyan monitorozza a céges hálózatra kapcsolt gépeket, melyek az erre alkalmas célszoftverek, és hogyan telepíthet ilyen rendszert egyszerűen a CHIP szoftvercsomagjával.

Kémkedés mesterfokon: hatékony, de legális kontroll

Alkalmazottaink munkája után kémkedni elsősorban elítélendőnek tűnik, pedig fontos lehet, hogy bizonyos fokú kontrollt gyakoroljunk felettük, cégünk hatékonyságának maximalizálása céljából. Az a dolgozó, amelyik a munkanap felében csak a wiwen lóg, netes flash játékokkal vagy aknakeresővel játszik, esetleg magánkapcsolatait ápolja msn-en, visszaveti a cég hatékonyságát, magyarul: csak viszi a pénzt. Még rosszabb a helyzet, ha az adott dolgozó valójában nem is játszik a gépen, épp ellenkezőleg – dolgozik, csak éppen a saját vagy konkurenssünk szakállára! Ráadásul a munkaadójaként még fizetnünk is kell napi 8 óras kikapcsolódásáért. A kémkedés, adatlopás elég durva szavak, ezért ezekkel

Munkahelyi kémkedés: 10 dolgozói tévhit

A dolgozók többsége hiszi, őt nem figyelik meg, vagy ha mégis, hát tudja, hogy járjon túl felettesei eszén. Mind tévednek: íme, a 10 leggyakoribb tévhit.

1. tévhit: „A cégem nem kémked utánam.” Ezt a szót soha nem fogják kimondani. „A hatékonyság érdekében, tanulmányokhoz stb. néha ránézünk a netes adatforgalomra” – kijelentés 99%, hogy teljes naplózást takar.

2. tévhit: „Ha a cégem kémkedne, azt látnám.” Ez korántsem biztos. Szerver oldalon is megvalósítható a megfigyelés, de rejtett szolgáltatás is futhat.

3. tévhit: „Az nem lehet gond, ha megnézek 1-2 ártatlan weboldalt.” Valóban nem, de ki tudja, a főnök mit tart ártatlannak, és mi az, amit nem.

4. tévhit: „Az e-mailezésem nem tartozik a főnökömré.” Pontosan, feltéve, hogy saját levélcímet és saját gépet használunk, egyébként a cég monitorozhatja az e-maileket. Legközelebb, ha munka közben szervezzük meg az esti sörözést, ne lepődjünk meg, ha este a főnökbe, vagy az IT részlegbe botlunk.

5. tévhit: „Webmaillel megkerülhetem a szűrést”. Ez sem igaz. Egy webmail más eszközöket igényel, de nem NASA technológiát. Sok helyen egyszerűen tiltják a webmailt.

6. tévhit: „Chateléskor biztonságban vagyok”. Erre se építsünk – a monitorozás alapjaihoz tartozik a chatnaplózás akár szerver, akár kliens oldalon.

7. tévhit: „Otthonról dolgozom, így bármit megtehetek.” Nem mindegy, ki biztosítja a PC-t és a netelérést. Amennyiben a netet a cég, a monitorozás gyerekjáték, ahogy távoli kliens ellenőrzése is egyszerű.

8. tévhit: „Bármit megtehetek, ha utána eltüntetem a nyomokat”. A törölt fájlok visszaállítása rutinfeladat, a monitorozó szoftverek pedig naplózhatnak minden fájlműveletet.

9. tévhit: „Állampolgári jogaim védenek a munkahelyen.” Jóri András, adatvédelmi biztos, valamint az ombudsman úgy fogalmaztak ezzel kapcsolatban: „a munkáltató nem gyűjthet titokban adatokat a dolgozóiról, ehhez az érintett megfelelő tájékoztatása és beleegyezése szükséges”. A hivatalos állásfoglalást dr. Székely Katalin bírónővel készített interjúnkban olvashatják – CHIP 2008/10, 96. oldal.

10. tévhit: „A begyűjtött adatokat nem használhatják fel ellenem.” Ha a szerződésben elfogadtuk a megfigyelés tényét, és így derül ki, megszegtek a cég szabályzatait, terhelő bizonyítékként felhasználhatóak a naplófájlok.

ON-LINE SZÁMLÁZÁS PROVIMAX SZOFTVEREKSEL

A Provimax szoftverei 1996 óta teljesítenek számlázási, raktárkezelési feladatokat a vállalkozásokban. A cég programjában az egyszerű szolgáltatás számlázástól a vonalkódos, gyáriszámos garancia kezeléssel egybekötött rendszerek is megtalálhatók. Az APEH Pénztárgéptechnikai Bizottsága által elfogadott és engedéllyel rendelkező vonalkódos pénztárgépes rendszert is készítettek Optima pénztárgéppel. A javasolt pénztárgépes rendszerek között megtalálható a teljes kompatibilitással bíró Micra pénztárgép, melynek digitális mérlegét is sikerült illeszteniük a rendszerbe.

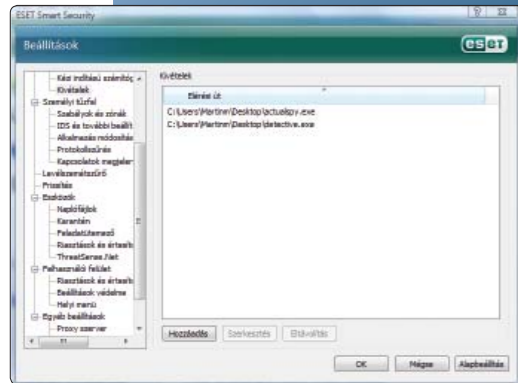
A cég az idei évben elindult az On-Line vásárlási lehetőségek támogatása felé. A Kereskedelmi Számlázó programsorozathoz kapcsolható WebKer program kommunikációs lehetőséget biztosít az Interneten működő áruházakkal. Komplex szolgáltatásra törekedve elkészült egy internetes áruházi keretrend-

szer is, mely pár egyszerű beállítás után azonnal munkába állhat. A kommunikációs program biztosítja a számlázó programban tárolt termékek adatainak (árak, készlet, stb.) automatikus frissítését, az internetről érkező rendelések rögzítését, és az új vásárlók adatainak felvételét. Az így rögzített rendeléseket a felhasználó áttekintés után gombnyomásra számlázhatja. Az Online munkatárs havi „bére” mindössze 8.400 Ft, mely tartalmazza a WebKer program és az internetes áruház havi díját is.

Részletes információk: www.provimax.hu Telefon: 06-1-470-0052 E-mail: provimax@provimax.hu

Védelem és kémkedés egyszerre: Hogyan telepítsünk kémszoftvereket?

Megbízható kémszoftver: Védelmi rendszerünknek meg kell „barátkoznia” az általunk telepített kémprogramokkal

A vírusirtóknak nem gond egy rejtett keylogger kiszűrése. Mivel a megfigyelés mellett a védelmünket nem szeretnénk feladni, fontos, hogy biztonsági szoftvereink „megbarátkozzanak” az

általunk telepített kémszoftverekkel. Minden védelmi szoftverben létezik egy fehérlista: az itt felsorolt programokra nem vonatkozik a védelmi szűrés, hiszen fals riasztást kapnánk.

Ha például a Boss Everywhere-t telepítenénk a kliensekre, a fehérlistába fel kell vennünk a Win32/BossEveryware trojan kártevőt, mint megbízható alkalmazást. Több rezidensként futó védelmi csomagot és kémszoftvert (pl. Spyware Terminator) a telepítés idejére ki kell kapcsolnunk, és csak a kivétel hozzáadása után aktiválhatjuk újra ezeket. Ne feledkezzünk meg a jelentéshez használt portok tűzfalon való engedélyezéséről, valamint a felhasználó jogainak megfelelő korlátozásáról sem. A legbiztosabb, ha a telepítést követően élesben is kipróbáljuk a megfigyelést a dolgozó és a felügyeletet végző oldaláról is.

nem is fogunk találkozni, a számítógépes felügyelet már sokkal barátságosabban hangzik, és jobban kifejezi, hogy itt nem egy illegális, személyes jogokat megsértő tevékenységről van szó. Azonnal felmerülhet a kérdés: a munkáltatónak vajon mennyi joga van ehhez, illetve mennyire is etikus a dolgozók munkájának ilyen szintű megfigyelése. A munkáltató nem hasznoszerzés céljából alkalmazza dolgozóit: bevételt akar és működő céget, amit pasziánszozással nem lehet elérni.

A megfigyeléshez azonban fontos néhány előírást betartani: a dolgozók szerződésében ki kell kötni, hogy a munkára biztosított hálózat, valamint számítógépek (és egyéb digitális eszközök) a cég tulajdonába tartoznak, így a velük végzett munka ellenőrzéséhez és a rajtuk tárolt adathoz is joga van a cégnek. A monitorozásról tehát megfelelő tájékoztatást kell nyújtani az érintett alkalmazottak részére.

Két iskola létezik a megfigyelés kommunikálására: A munkáltató akár már munkaerő-felvételkor nyíltan megmondhatja, a munkára biztosított PC-ken fut megfigyelő program, amivel számolniuk kell, és ezek eltávolítása, megkerülése vagy letiltása tilos.

A másik megoldás, ha a törvényes kereteket betartva, de a részleteket nem

nagyobbra verve közöljük a megfigyelés tényét, minden gépen előre elrejtjük a monitorozó szoftvereket, valamint a felhasználó PC-használati jogait úgy korlátozzuk, hogy az a munkában ne zavarja, de ne is férjen hozzá a rendszeren futó szolgáltatásokhoz, telepített programokhoz.

Felmerül még az a kényes kérdés: a tisztán munkához használt internetezés és programhasználat mellett mekkora szabadságot adunk dolgozóinknak (például kreativitás, aktivitás serkentése, szünet eltöltése stb.) a „fair play” keretein belül.

A nagy cégeknél bevett szokás, hogy a chat programok egy részét engedélyezik limitált használatra (pl. Msn, Skype, ICQ), valamint a híroldalak olvasását is. A legtöbb helyen tiltják azonban a webes levelezőket, az online bankolást, na és persze mindenféle közösségi oldalt, flashes játékot vagy videomesztót (és már a tűzfalon fennakad minden olyan webcím, amiben szerepel a free szó), ahogy az USB kulcsok és CD/DVD írás sem megengedettek.

A korlátozásnak és felügyeletnek többféle eszköze is van a felületes (már-már barátságos) megoldástól egészen a brutális, minden egyes billentyűre kiterjedő kontrollig.

Mire képesek a megfigyelő programok?

A megfigyelésnek, kémkedésnek rengeteg eszköze létezik az alapszintű szűrés-től egészen az agresszív, teljes kontrollig. A számítógépes hálózattól nagyban függ, milyen megfigyelést alkalmazhatunk: különálló gépek esetén a kliens oldalon kell megoldani a figyelést és naplózást, míg helyi hálózatba kapcsolt gépeknél központosíthatjuk egyetlen gépre.

Az első és legfontosabb lépés, hogy a gépeken a felhasználóktól el kell venni a rendszergazdai jogokat, hiszen ezzel képesek lennének kikerülni a megfigyelésre használt alkalmazásokat.

Kliens oldalon a teljes kontrollhoz meglehetősen brutális eszköz egy rejtett keylogger használata. Az apró program azonnal beépül a rendszerbe, és el is tűnik a felhasználó szeme elől – előhozni csak speciális billentyűkombinációval vagy paranccsal lehet. Az ilyen billentyűleütés-figyelők egy naplófájlba rögzítik az összes leütött billentyűt, ezzel megtudhatjuk, mit gépelt a dolgozó a chatablakba, milyen weboldalak címét írta be és még azt is, mik a jelszavai. A fejlettebb keyloggerek adott időközönként a log fájlt elküldik egy előre megadott e-mail címre, így akár némi távfelügyelet is megoldható. Hátrányuk, hogy a rengeteg adatból nehéz kiszűrni a szükséges információt (profibb alkalmazások rendszerezik és formázzák a mentett billentyűleütéseket), ráadásul egy egérrel és egy virtuális billentyűzettel megkerülhetőek. Hátrányuk továbbá, hogy azt nem tudjuk meg a log fájlból, milyen alkalmazások mennyit futottak, milyen dokumentumokat nyitott meg a felhasználó, ahogy chateléskor sem kapjuk meg a másik oldalon ülő szövegeit.

Egy másik, hasonlóan hasznos, leginkább a keylogger kiegészítéseként használható megoldás a képlöpő. Ez a szoftver ugyancsak elrejtőzik a felhasználó szeme elől, és adott időközönként készít egy képernyőmentést, amit el is küld egy központi e-mail címre, gépre vagy adatbázisba. A képek alapján gyorsan kideríthetjük, milyen alkalmazásokat futtattak dolgozóink, kikkel chateltek (és mit!), na és ki az a kávéautomata-fosztogató, akinél a képernyővédő a legtöbbet futott program.

Az ilyen egyszerűbb, akár ingyenesen is beszerezhető programok mellett léteznek többféle, professzionális program-

csomag a munkahelyi monitorozásra, ám ezek fizetősek. Ezek a billentyűleütésen és képernyőolapán felül naplózzák a teljes webhasználatot, az e-maileket, a nyomtatási listákat, teljes chatlogokat készítenek, és a legtöbb még szűrésre is alkalmas. A naplók feldolgozásában is kínálnak hasznos eszközöket, amik megkönnyítik a hatékony felügyeletet. Ilyen a kulcsszófigyelés, vagyis amikor egy dolgozó például leír egy általunk megadott szót vagy mondatrészt, ami hátrányosan érintheti vállalkozásunkat, a program azonnal riasztással jelzi ezt számunkra akár e-mailben, akár a központi gépen. Az ilyen programok, mint például a KGB Employee Monitor, a Spector Pro, az Employee Activity Monitor vagy az iMonitorPC. Ezek azonban meglehetősen drága, sokgépés licencre kialakított szoftverek, így számolni kell azzal, hogy a teljes körű monitorozás sok pénzbe kerül, igaz, cserébe egyszerűen használható, komplett csomagot kapunk támogatással és garanciával.

Az egyszerűbb, különálló szoftverek, mint például a keyloggerek ingyen is letölthetőek, de ezek telepítésekor vigyázni kell, hogy megérjenek a vírusirtó mellett (lásd keretes írásunkat az előző oldalán).

Aki megfigyelni ugyan nem kívánja dolgozóit, ám korlátozná a géphasználatot, annak is számtalan lehetősége adott ennek megvalósítására. A legegyszerűbb Windows XP Professional (vagy Vista) esetén a házi rend beállítása. Itt meghatározhatjuk, hogy az adott felhasználó mit tehet a géppel és mi tiltott. A tűzfalprogramban, vagy esetleg a routeren azt határozhatjuk meg, mely weboldalak töltődjenek be, és melyek legyenek letiltva, és lezárhatjuk a portokat, ezzel megakadályozva a P2P-t, chat programokat, online játékot.

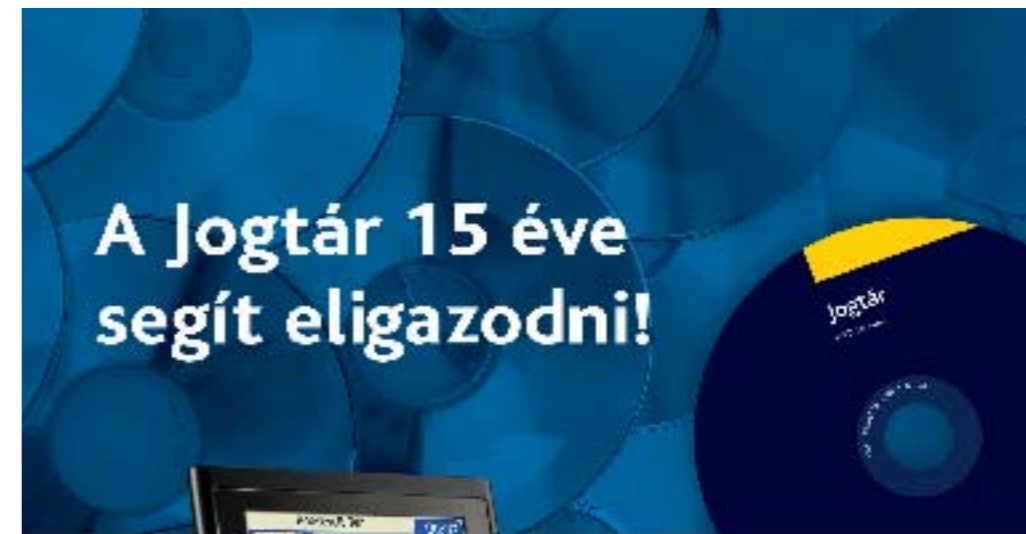
Egy másik, hasonlóan jó megoldás a gyerekfelügyelethez használt program használata, aminek fehér, illetve fekete listájával ugyancsak korlátozhatjuk a netés a géphasználatot. Az ilyen szoftverek ugyancsak aprólékos beállítási lehetőségeket kínálnak, ráadásul több közülük regisztráció után ingyenesen használható (pl. K9 Web Protection: www.k9webprotection.com). Az ugyancsak ingyenes Crawler Parental Control a net szűrése mellett fájlok, könyvtárak és programok, valamint a gépnél töltött idő korlátozására is használható, ráadásul

jelentést is küld e-mail címünkre, hátránya viszont, hogy nem rejtőzik el.

Automatikus távfelügyelet: Tudom, mit nevezek munkának

Nehéz, de nem lehetetlen egy már működő cégnél észrevétlenül, de legalábbis tapintatosan bevezetni a megfigyelést. Mivel célunk az, hogy a jó munkaerőt ne korlátozzuk, viszont minél hamarabb kiszűrjük a naplopókat, érdemes a megfigyelő rendszer telepítését köve-

tő napokban állandóan figyelni a beérkező naplókat, képernyőmentéseket és jelentéseket. Ezzel hamar meg tudhatjuk, melyik alkalmazottunk hozt hasznos cégünknek és melyik az, amelyik World of Warcraftozással üti el munkaidejét. Az állandó felügyelet rengeteg időt vesz el, ezért csak a rendszer bejárata alatt érdemes alkalmazni, ha már sikeresen kiszűrtek a gyenge munkaerőt, elegendő véletlenszerűen átnézni a folyamatosan készülő jelentéseket. ■

A Jogtár 15 éve segít eligazodni!

GARANTÁLT AJÁNDÉK!

Ha most rendel egy évre Jogtárt vagy kiegészítő jogi adatbázist, egy MIO MOOV 200 PNA navigációs készüléket kap.

Az akcióban megrendelhető kiadványok:

- Jogtár
- Jogtár Plusz
- HMJ
- Adó-TB
- Önkormányzat
- HR-Munkajog

Árnyékolt és azonos című kiadványok is megrendelhetők a jogtár.com honlapon. A jogtár Plusz és az Adó-TB kiadványok a jogtár.com honlapon is megrendelhetők. A jogtár Plusz kiadványok a jogtár.com honlapon is megrendelhetők. A jogtár Plusz kiadványok a jogtár.com honlapon is megrendelhetők.

Complex
Walters Kluwer csoport

A jogtár 15 éve segít eligazodni!

www.complex.hu
(40) 464-565

Vásárlási tanácsok

Operációs rendszer: Otthoni gépeknél lehet, hogy nem annyira tűnik lényegesnek, üzleti konfigurációknál azonban mindenképpen fontos az operációs rendszer is. A Vista Business, XP Professional nélkül érkező gépekre utólag kell majd ezt megvásárolnunk, ami bizony nem várt pluszkiadást jelenthet.

Garancia, biztonság: Ha minden nap ezzel a géppel dolgozunk, és ezen tároljuk érzékeny üzleti adatainkat is, nagyon fontos lehet, hogy baj esetén mire számíthatunk. A mozgásérzékelők által védett merevlemez, ujjlenyomat-olvasó, titkosító mind-mind nélkülözhetetlen lehet, mint ahogy a több éves, akár helyszíni kiszállást is magába foglaló világarancia is jól jöhet majd később.

NOTESZGÉPEK									
	Termék	Pontszám	Tájékoztató ár (Ft)	Ár/érték	CPU	Lapkakészlet	Mem. (MB)/HDD (GB)	Kijelző	Tömeg (kg)
1	Acer TravelMate 5730G-842G25N_3G	97	261 500	nagyon jó	C2D P8400	Intel GM45	2x1024/250	1280x800@15,4"	3,1
2	Lenovo R500 NP234HV	94	225 000	kiváló	C2D P8400	Intel GM45	2x1024/160	1280x800@15,4"	2,4
3	QWERTY IQ761TF	93	180 000	kiváló	C2D P8600	Intel GM45	2x1024/250	1280x800@15,4"	2,4
4	HP 6730b GB992EA	93	273 000	közepes	C2D P8400	Intel GM45	1x2048/160	1280x800@15,4"	2,9
5	Fujitsu-Siemens Esprimo V5505	89	187 000	nagyon jó	C2D T7300	Intel 965GM	2x1024/250	1280x800@15,4"	2,8
6	Toshiba Tectra A9-51E	88	240 000	Jó	C2D T7100	Intel 965GM	1x1024/160	1280x800@15,4"	2,9
7	Lenovo SL500 NRJ3ZHV	84	200 000	nagyon jó	C2D T5670	Intel GM45	2x1024/160	1280x800@15,4"	2,9
8	HP 550	81	145 000	jó	CD T5270	Intel 965GME	2x1024/160	1280x800@15,4"	2,6
9	Dell Vostro 1500*	75	248 000	gyenge	Athlon TK57	Radeon Xpress 1150	2x1024/160	1280x800@15,4"	2,9
10	MSI EX600X-415HU*	68	154 000	jó	Pentium DC 2370	Intel 965PM	3072/160	1280x800@15,4"	2,9

*operációs rendszer nélkül

1. Acer TravelMate 5730G

Bár nem a legolcsóbb konfiguráció, és elsősorban sokan talán drágának is érzik, az 5730G egy kiváló üzleti noteszgép, amelynek teljesítménye és kiépítése még jó pár évig lehetővé teszi majd a munkát. A beépített 3G-s adapternek köszönhetően az interneteléréssel sem lesz gondunk sehol.

www.acer.hu

+ Kiváló összehatás
- Üzemideje erős közepes

3. QWERTY IQ761TF

Hazai összeszerelésű ez a kiváló ár/érték arányú masina, amely ráadásul számítási teljesítményében is maga mögé utasítja legtöbb vetélytársát. Egyetlen hátránya, hogy kis cégről lévén szó, több éves világarancia és hasonló szolgáltatások nem elérhetőek mellé.

www.qwerty.hu

+ Villámgyors és olcsó
- Kevés hozzáadott érték

SZÍNES LÉZERNYOMTATÓK									
	Termék	Pontszám	Tájékoztató ár (Ft)	Ár/érték	Felbontás (dpi)	Bemelegedési idő (s)	Szöveg/fotó nyomtatás	Zajszint (max./stand by), dBA	Stand by fogyasztás (w)
1	OKI C5800n	84	144 800	közepes	1200 x 600	59	28/18 s	67,3/38	20,6/12,1
2	Xerox Phaser 6180N	82	128 000	közepes	2400 x 600	60	35/42 s	60/22,8	17,4/6,0
3	Samsung CLP-600N	74	66 500	kiváló	2400 x 600	45	47/26 s	61,5/29,4	27,8/24,8
4	HP Color LaserJet 2605dn	74	95 000	jó	2400 x 600	29	67/59 s	61,9/2	17,8/14,7
5	Konica Minolta magicolor 2530DL	74	52 000	kiváló	2400 x 600	55	41/31 s	66,0/28,0	12,7/8,2
6	Epson AcuLaser C1100N	74	115 000	közepes	2400 x 600	39	31/30 s	61,6/10	15,6/14,9
7	OKI C3400n	73	123 000	közepes	1200 x 600	53	39/19 s	65,3/36,5	15,1/10,7
8	Lexmark C530dn	72	114 000	közepes	1200 x 1200	80	36/171 s	60,6/44,3	26,5/22,2
9	Samsung CLP-350N	71	62 000	kiváló	2400 x 600	37	37/29 s	59,4/4,7	7,2/7,2
10	TallyGenicom 8108N	67	81 800	jó	1200 x 600	50	30/31 s	63,7/38,0	14,9/9,1

1. OKI C5800n

Ez a nyomtató kezes, olcsón üzemeltethető, villámgyors. Mivel az árát elsősorban a nyomtató sebessége határozza meg, a szokásosnál kissé magasabb az ára, ám ez hamar megtérül, ha a cégünk ki tudja használni teljesítményét. Terhelhetősége is magas.

www.okihu.hu

+ Alacsony nyomtatási költség
- Gyenge színes képek

3. Konica Minolta magicolor 2530DL

A színes lézerek kategóriájának kiemelkedő darabja, hiszen nem csak észvesztően alacsony árával, de a piacra az elsők között bevezetett nyomtatási technológiájának köszönhetően a színes képek minőségével is elismerést szerzett.

www.konicaminolta.hu

+ Nagyon jó képminőség
- Mérsékelt nyomtatási seb.

Vásárlási tanácsok

Felszereltség: Még akkor is érdemes hálózati csatlós nyomtatót választanunk, ha egyelőre nem akarjuk hálózatba kapcsolni azt. Gondoljunk arra, hogy egy későbbi bővítés igen költséges lehet. A multifunkciós nyomtatásnál már említett duplex egységre itt is figyeljünk, no meg a kellékanyagok, amelyek az alacsony árat gyorsan kompenzálják, ha sokat nyomtatunk.

Zajszint: Az erőteljes, folyamatos zaj nemcsak idegesítő, de hosszú távon akár meg is betegíthet. Ha a nyomtatót az asztalunkon szeretnénk elhelyezni, akkor még a boltban hallgassuk meg mennyire hangos, például a gyári bemutató oldal kinyomtatásakor. Ne feledjük, zajos helyiségben a nyomtató halkabbnak tűnik!

Vásárlási tanácsok

Felszereltség: A legelső dolog, hogy eldöntjük, milyen funkciókra van szükségünk. A fax funkció és a papír- és költségtakarékos duplex egység ebben a kategóriában utólag nem adható a nyomtatóhoz, erre csak magasabb kategóriában van lehetőség. Az integrált memóriakártya-olvasó nem létszükség, de hasznos.

Nyomtatási költségek: Ma már egyik gyártó sem engedheti meg magának, hogy játszadozzon az egy tonerkazettával nyomtatható színes oldalak számával, ezért elég, ha megnézzük a kellékanyagok árát, és a velük nyomtatható oldalak számát. Esetenként járulékos költségekre is számíthatunk, a nagyszervizek alkalmával cserélendő égetőmű vagy hulladéktartály miatt.

MULTIFUNKCIÓS SZÍNES LÉZERNYOMTATÓK									
	Termék	Pontszám	Tájékoztató ár (Ft)	Ár/érték	Nyomtatási/szkennelési felbontás (dpi/ppi)	Interfészek	Fax funkció	Szöveg/fotó nyomtatási sebessége	Méret (cm)
1	Lexmark X560n	84	224 000	gyenge	2400x600/600x600	USB 2.0, LAN, párhuzamos	FF	29/40 s	46x73x53
2	EPSON AcuLaser CX21NF	84	260 000	gyenge	600x600/600x600	USB 2.0, LAN	Színes	31/124 s	46x67x47
3	Brother MFC-9840CDW	83	238 000	közepes	2400x600/2400x1200	PictBridge, LAN, WLAN	Színes	38/39 s	53x52x54
4	EPSON AcuLaser CX11N	81	190 000	közepes	600x600/600x600	USB 2.0, LAN	-	31/123 s	46x67x47
5	HP Color LaserJet CM1312 MFP	80	84 000	kiváló	600x600/1200x1200	USB 2.0, PictBridge, LAN	-	73/101 s	44x41x45
6	Brother MFC-9440CN	78	195 000	közepes	2400x600/2400x1200	USB 2.0, PictBridge, LAN	FF	50/54 s	43x48x50
7	HP Color LaserJet 2840 MFP	77	171 000	közepes	600x600/1200x1200	USB 2.0, LAN	FF	67/169 s	50x57x54
8	HP Color LaserJet 2820 MFP	75	123 000	jó	600x600/1200x1200	USB 2.0, LAN	-	67/169 s	50x57x54
9	Lexmark X502n	74	106 000	jó	1200x600/1200x1200	USB 2.0, LAN	FF	29/85 s	47x53x44
10	OKI C3530MFP	74	240 000	közepes	1200x600/1200x600	USB 2.0, PictBridge, LAN	FF	39/53 s	45x52x55

1. Lexmark X560n

A Lexmark nagyobbik nyomtatója szinte minden téren meggyőző, szép és olcsó nyomtatásokat készíthetünk vele. Nyomtatási sebessége kiváló, ám másolás közben kissé komótos. Azoknak, akik csak egy régi számlázó programot engedhetnek meg maguknak, a klasszikus nyomtatóport segít.

www.lexmark.hu

+ Jól felszerelt, gyors
- Átlagos másolási sebesség

5. HP Color LaserJet CM1312 MFP

A HP megmutatja, hogyan is kell jó minőségű, energiatakarékos nyomtatót készíteni. A nyomtatási és másolási minőség példás, a fogyasztása pedig szédületesen alacsony. És ekkor az áráról még nem is beszéltünk. Fax nincs benne, de van szkennerek a nyomtatóban és e-mail funkció benne.

www.hp.hu

+ Alacsony ár
- Nincs benne fax modul

NAS MEREVLEMEZEK										
	Termék	Pontszám	Tájékoztató ár (Ft)	Ár/érték	Kapacitás (GB)	Méret [mm]	USB/eSATA	FTP/HTTP szerver	Fogyasztás (max)[W]	Írás/olvasás [MB/s]
1	Synology Disk Station DS107+	84	73 900	jó	500	219x61x162	3/1	+/*	19	22,7/14
2	Qnap Turbo Station TS-109Pro	79	79 400	jó	500	210x60x182	3/1	+/*	14,5	24,9/11,5
3	Synology Disk Station DS108J	78	62 900	kiváló	500	219x16x162	3/-	+/*	15,3	11,6/5,6
4	Netgear ReadyNAS Duo RND2150	78	99 800	közepes	500	219x100x133	3/-	+/-	17,7	17,4/10,3
5	Qnap Turbo Station TS-209Pro II	78	118 600	gyenge	1000	212x175x116	3/-	+/-	19,5	25,4/15,4
6	Synology Disk Station DS207+	74	101 800	közepes	500	220x88x160	3/1	+/*	27,6	35,5/11,5
7	D-Link DNS-323	66	52 000	jó	500	197x103x134	1/-	+/-	24,2	17,6/14,7
8	Freecom Network Drive	64	52 000	jó	500	212x115x38	-/-	+/-	14,8	6,8/6,5
9	Conceptronic Grab 'n Go NAS	64	76 900	közepes	2000	195x103x130	1/-	+/-	25,2	13,1/13,6
10	LaCie ZbigNetwork	63	76 900 Ft	közepes	1000	202x91x173	2/-	+/-	24,3	17,8/9,4

1. Synology Disk Station DS107+

A Synology meghajtója intuitív, könnyen átlátható kezelőfelülettel bír, és a tesztlaborban járt készülékek közül az egyik, ha nem a legtöbb szolgáltatást nyújtja. A rajta tárolt adatok FTP és http szerverről egyaránt elérhetők, belső oldalon pedig a munkát – többek között – a print szerver funkció is segíti.

www.synology.com

+ Könnyen konfigurálható
- Kicsit hangos

7. D-Link DND-323

A D-Link DNS-323 HDD nélkül is megvásárolható, így minden cég a saját igényeinek megfelelően szerelheti fel HDD-vel. A típus két SATA meghajtót fogad, amelyek akár RAID-1 tömbben is működhetnek. Így egy helyen tudhatjuk a fontos adatokat, és a biztonságukról is gondoskodunk!

www.dlink.hu

+ Két HDD-t kezel
- Az írás lehetne gyorsabb

Vásárlási tanácsok

Tárolókapacitás: Ha filmek és zenék is kerülnek a külső meghajtóra, vagy esetleg a NAS-t családi backup megoldásnak szánjuk, érdemes akár 1 TB-os adattárolót is választani. Ha a NAS két HDD-t kezel, nem baj, ha vásárlásnál az egyik fiók üresen marad, később könnyedén bővíthető.

Zajszint: Ha a NAS nem külön helyiségbe került, a zajszintet kezeljük kiemelten, hiszen egy folyamatosan zúgó ventilátortól gyorsan megfájdulhat az ember feje. Kerüljük a csak passzív hűtést használó modelleket, ezek idővel áldozatul esnek a magas hőmérsékletnek.

LAN: Kerüljük a 100 Mbit/s LAN vezérlővel szerelt NAS-okat, mert az ilyesfajta eszközök már egy kisebb irodában is szűk keresztmetszetet jelenthetnek.

Vásárlási tanácsok

Szolgáltatások: Az általános követelményeket, hogy legyen LAN és WLAN, mindegyik router tudja. Figyeljünk azonban arra, hogy a LAN portok gigabitesek legyenek, no meg arra, hogy a WLAN interfész legalább 802.11n szabványú legyen. Az USB port azért hasznos, mert segítségével az egészen egyszerű nyomtatót is megoszthatjuk külön PC üzembe állítása nélkül.

Teljesítmény: Ha a fenti szolgáltatások – gigabites LAN és N-es hálózat – teljesülnek, nagy különbséget nem fogunk érzékelni közöttük. Ha tehetjük, válasszunk a legújabb, DualBand szabványú routerek közül, ezek ugyanis elkerülik a más WLAN hálózatokkal való ütközést.

WLAN ROUTEREK										
	Termék	Pontszám	Tájékoztató ár (Ft)	Ár/érték	WAN	Ethernet sebesség	USB (nyomtató és háttértár)	LAN/WAN/cserélhető antenna	Adatátvitel (WLAN/LAN)	Fogyasztás (stand by/max.)
1	D-Link DIR-655	90	29 000	Jó	Ethernet	1 Gbit/s	•/•	4/1/•	83/1075 Mbit/s	5,5/5,6 W
2	AVM Fritz Box Fon WLAN 7270	81	45 000	Közepes	ADSL2+/Ethernet	100 Mbit/s	•/•	4/1/-	62/117 Mbit/s	7,8/8,1 W
3	TRENDnet TEW-633GR	78	24 300	Nagyon jó	Ethernet	1 Gbit/s	-/-	4/-/-	72/1044 Mbit/s	7,1/7,4 W
4	ASUS WL-500W	77	31 000	Jó	Ethernet	100 Mbit/s	•/•	4/2/•	62/175 Mbit/s	6,8/7,4 W
5	Netgear WNR854T	73	24 000	Jó	Ethernet	1 Gbit/s	-/-	4/-/-	55/1245 Mbit/s	6,1/6,2 W
6	SMC WBR14-N2	70	17 000	Kiváló	Ethernet	1 Gbit/s	-/-	4/-/•	101/119 Mbit/s	5,3/5,3 W
7	Belkin N1 Vision	69	32 000	Közepes	Ethernet	1 Gbit/s	-/-	4/-/-	59/1106 Mbit/s	11,3/12,0 W
8	Zyxel NBG-415N	68	33 000	Közepes	Ethernet	100 Mbit/s	-/•	4/1/•	75/179 Mbit/s	5,1/5,7 W
9	AirLive WN-5000R	66	14 250	Nagyon jó	Ethernet	100 Mbit/s	-/-	4/-/•	77/116 Mbit/s	6,0/6,5 W
10	Edimax BR-6504N	65	14 500	Nagyon jó	Ethernet	100 Mbit/s	-/-	4/-/-	80/117 Mbit/s	6,0/6,5 W

1. D-Link DIR-655

Ez a router minden olyan előnnyel rendelkezik, amely egy kisvállalkozás teljes értékű hálózati alapját adhatja. A gigabites LAN portokkal egy később integrált NAS sebessége is gyors lesz. Funkciói teljesek, vezeték nélküli sebessége nagyon jó, fogyasztása alacsony. Csalódni biztosan nem fogunk benne.

www.dlink.hu

- + Egyenletes teljesítmény
- VoIP-hoz külön készülék kell

6. SMCVBR14-N2

Az SMC routere kedvező árával és ehhez mért sebességével hívja fel magára a figyelmet. Szolgáltatásai átlagosak, USB port sincs rajta, cserébe viszont a LAN portjai is gigabitesek. Akkor érdemes ezt választani, ha a munkatársak és ügyfelek csak alkalmanként használják majd a nagy sebességű WLAN-t.

www.smc.com

- + Tudásához képest olcsó
- Nincs USB a nyomtatóhoz

Vásárlási tanácsok

Adatátvitel: Ha sokat akarunk netezni, és fontos számunkra a gyorsaság, mindenképpen HSDPA-képes készüléket válasszunk. Az ennél „gyengébb” modellekkel egy nem mobiltelefonra optimalizált weboldal megtekintése hosszú percekig is eltarthat, a levelek csatolmányainak megnyitására pedig nyugodtan el is felelkezhetünk.

Kamera, GPS: Ezek olyan extrák, amelyeket elsősorban egy üzleti telefonban nem gondolnánk hasznosnak – ám a fényképezőgép megfelelő programmal képes a névjegykártyák automatikus beolvasására, a GPS-szel pedig bárhol eltalálhatunk a megbeszélte találkozó helyszínére.

OKOSTELEFONOK										
	Termék	Pontszám	Tájékoztató ár (Ft)	Ár/érték	Hálózatok	HSDPA	Operációs rendszer	WiFi/GPS	Méret (mm)	Tömeg (g)
1	Nokia E90	91	180 000	Jó	850/900/1800/1900	3,6 Mbps	S60	•/•	132x57x20	210
2	Nokia E71	89	103 000	Kiváló	850/900/1800/1900	3,6 Mbps	S60	•/•	114x57x10	127
3	Samsung SGH-i780	84	106 000	Jó	900/1800/1900	3,6 Mbps	WM6 Pro	•/•	116x61x13	120
4	Samsung SGH-i900	82	137 000	Közepes	850/900/1800/1900	7,2 Mbps	WM6 Pro	•/•	112x57x13	122
5	HTC Touch Diamond	82	138 000	Közepes	900/1800/1900	7,2 Mbps	WM6 Pro	•/•	102x51x12	110
6	Nokia E61i	81	89 000	Jó	850/900/1800/1900	Nincs	S60	•/-	117x70x14	150
7	Sony Ericsson P1i	79	72 000	Jó	900/1800/1900	Nincs	Symbian/UIQ 3.0	•/-	106x55x17	124
8	Blackberry 9000	75	160 000	Gyenge	850/900/1800/1900	3,6 Mbps	BB OS	•/•	114x66x14	133
9	LG KS20	70			900/1800/1900	3,6 Mbps	WM6 Pro	•/-	100x58x13	93
10	HP iPAQ 914	67	111 000	Közepes	850/900/1800/1900	7,2 Mbps	WM6 Pro	•/•	113x64x16	146

1. Nokia E90

A legendás Communicator modern utódaként az E90-es is inkább minilaptopra emlíket. Széles kijelzőjének és teljes QWERTY billentyűzetének köszönhetően az internet és az e-mailek olvasása sem okozhat problémát, a HSDPA és WiFi kapcsolat pedig azt jelenti, hogy bárhol kapcsolatban maradhatunk irodánkkal.

www.nokia.hu

- + Igazi mobil iroda
- Nagy és nehéz

2. Nokia E71

Talán az egyik legcsinosabbra sikerült üzleti telefon az E71-es, amely nagyobb testvértől csak a gépelés tekintetében marad el: a kisebb méretek miatt ezzel nehezebben fogunk tudni rendes szöveget beírni. Ettől eltekintve azonban az E71 kiváló készülék minden üzletember számára.

www.nokia.hu

- + Elegáns és vékony
- Nehézkes billentyűzet

Vásárlási tanácsok

Funkciók: Egy kisebb cégnél elég, ha a mentésről, CD-re, illetve DVD-re írásról egyénileg gondoskodunk, ám a fájlok másolását mindenképpen automatizálnunk kell. Érdemes előbb válogatni, a szóba jöhető programokat mind kipróbálni ingyenes vagy shareware verzióban, és a legmegfelelőbbet megtartani. Nagyon fontos, hogy hálózati támogatással is rendelkezzen a program, és lehetőség szerint növekményes mentést (csak azt menti, ami változott) is tudjon készíteni.

Ár, támogatás: Nem vitás, az adatmentőt könnyebb megírni, köztük igen sok ingyenes programot találunk. Lehet, hogy még olyat is, amelyik éppen illeszkedik igényeinkhez, de éppen ezért ne csak az árat nézzük, néha még 24/7-es ügyfélszolgálat is igénybe vehető, ha fizetünk egy programért.

ADATMENTŐ SZOFTVEREK						
	Gyártó	Termék	Tájékoztató ár	Ár/érték	Jogállás	Info
1	Symantec	Norton Save & Restore 2.0	19 900 Ft	közepes	Teljes verzió	angol www.symantec.com
2	SecondBackup Corp.	Second Backup	35 USD	közepes	Shareware	angol www.secondbackup.net
3	Luis Cobian	Cobian backup	-	kiváló	Freeware	magyar www.cobian.se
4	Symantec	Norton Ghost 14	19 900 Ft	jó	Teljes verzió	magyar www.symantec.com
5	Acronis	Acronis True Image 11.0 Home	13 440 Ft	közepes	Teljes verzió	többnyelvű, magyar nincs www.acronis.eu

ADAT-HELYREÁLLÍTÓ SZOFTVEREK						
	Gyártó	Termék	Tájékoztató ár	Ár/érték	Jogállás	Info
1	Runtime software	GetDataBack (NTFS)	94 euró	jó	Teljes verzió	angol www.runtime.org
2	QueTek Consulting Corp.	File Scavenger	49 USD	jó	Teljes verzió	többnyelvű, magyar nincs www.quetek.com
3	LSOFT Technologies Inc.	Active Uneraser 3.0	49,99 USD	jó	Teljes verzió	angol www.uneraser.com
4	CONVAR EUROPE Ltd	PcInspector File Recovery	-	kiváló	Freeware	angol www.pcinspector.de
5	Christophe Grenier	PhotoRec 6.9b	-	kiváló	Freeware	angol www.cgsecurity.org

3. Adatmentő szoftverek Cobian backup

Erre az ingyenes és magyar nyelven is elérhető adatmentő programra leginkább az automatizált biztonsági másolatokat készítő jelző illik, hiszen a telepítés és beállítás után az általunk megadott könyvtárak tartalmáról készíti adott időközönként másolatokat.

www.cobian.se

- + Magyar nyelvű felület is van hozzá, ingyenes
- Egy nagyobb cégnél már kevésbé hatékony

1. Adat-helyreállító szoftverek GetDataBack

A FAT32 és NTFS partíciókhoz használt változatok mindegyike alkalmas adatmentésre, nem is akárhogy: a tucatnyi hasonló program közül ez az egyetlen, amely még az adat integritásának vitatható esetében is ment, több másolatot. A legjobb hatásokkal működő program.

www.runtime.org

- + Tudásához képest olcsó
- Más partícióhoz más változatot kell megvenni

ÜGYVITELI PROGRAMOK							
	Gyártó	Termék	Célcsoport (cégméret)	Felhasználási terület	Egyéni erősség	Modulok száma	Info
1	ProgEn Kft.	SERPA	kis-közepes	Általános	CRM, iratkezelő modul, online is elérhető	Nagyon sok	www.progen.hu
2	Roll-Soft Kft.	roLL-bUsInEss	kis-közepes	Ált., cégcsoportok, könyvtárirodák	Skálázható, online is elérhető rendszer	Nagyon sok	www.rollsoft.hu
3	Vector Kft.	VECTORY	kis-közepes	Ált., termelés, vendéglátás	nyílt szabványú rendszer, többregegy jogszolgáltatással	Nagyon sok	www.vector.hu
4	Winform Kft.	WinNER	közepes	Általános	internetes integráció, mobil üzletkötők támogatása	Nagyon sok	www.winner.hu
5	Microsoft	Microsoft Dynamics NAV	kis-közepes	Általános	Cégre szabott kezelői felület	Sok	www.microsoft.hu
6	Cobra Computer Kft.	CobraConto Win+	kis-közepes	Általános	SMS küldő modul	Sok	www.cobraconto.hu
7	rEVOLUTION	rEVOL EXPRESS	kis-közepes	Általános	Pénztárgép-kezelés, üzleti analitika	Sok	www.revolution.hu
8	Számadó Kft.	SZÁMADÓ (SzámRendszer)	kis-közepes	Általános	internetes integráció, tudásbázis alapú sűgő	Kevés	www.szamado.hu
9	SAP	SAP Business One	közepes-nagy	Általános	Gyártási, szerviztámogatási modulok	Nagyon sok	www.sap.hu
10	SCALA	Epicor iSCALA	közepes-nagy	Ált., multinacionális, vállalatok	Ügyfélkapcsolatok, ellátási láncok, projektek kezelése, vállalati portál	Nagyon sok	www.epicor.com/hu

1. SERPA

A ProgEn Kft. rendszerét kb. 1800 vállalat használja. Sokféle modulból áll össze a rendszer, és mivel nem régi fejlesztés, számos innovatív megoldást tartalmaz, például a mozgó értékesítés alrendszerét.

www.progen.hu

- + Különleges funkciók, kezes felhasználói felület
- Bizonyos szakterületeken nem hatékony

8. SZÁMADÓ

A Számadó Kft. programjait a KKV-k számára „dobozos” megoldásként SzámRendszer néven forgalmazza, míg a nagyvállalatoknak szánt változatok bérelhetők. A rendszer erőssége a pénzügyi és könyvelő modul.

www.szamado.hu

- + Interneten rendelhető „dobozos” verziók
- Nagyobb céghez az induló verzió nem elég

Vásárlási tanácsok

Ár: Az árképzés lehet komplett rendszerre vonatkozó vagy modulonkénti, függhet a munkahelyek és a feldolgozott bizonylatok évenkénti számától. Érdemes meghatározni egy jellemző konfigurációt, és arra megnézni az egyes versenyzők árait. Minden esetben ajánljuk a forgalmazóval, készítővel a kapcsolat felvételét, ők ugyanis a legtöbb esetben cégünkre szabott megoldást fognak kínálni.

Funkcionalitás: A programok minden esetben modul rendszerűek, ezeket külön-külön megvizsgálva kiderül, szükséges-e cégünk működéséhez vagy sem. Nem árt előre terveznünk, hiszen egy kisebb profilváltás után lehet, hogy az aktuális programunk már nem fogja kielégíteni az igényeinket.

ÚJDONSÁGOK

A 2,5 colos notebook merevlemez általában 5400-as fordulatszámot használnak (azért, hogy a fogyasztásuk minél kedvezőbb legyen), de van néhány olyan típus is, amelyek a 3,5 colos HDD-k esetében megszokott tempóval, 7200 rpm-mel pörögnek. Az egyik ilyen a Samsung HM251JJ.

A HDD két adattároló tányért használ, ezek összkapacitása 250 GB. Köszönhetően a megnövelt forgási sebességnek, folyamatos olvasásnál a lemez elején 89, a lemez végén 51 MB/s-os adatátviteli tempóval olvashatunk róluk, ami kitűnő eredmény. Az átlagos sebesség egyébként 72 MB/s körül alakul, ez annyi, mint kb. 1 évvel ezelőtt egy normál asztali merevlemez esetében. Hogy mégis eredetileg noteszgépbe szánt merevlemezről van szó, azt jól mutatja, hogy a HM251JJ elérési ideje 15,6 ms. Ez az eredmény 2-3 ezredmásodperccel lassabb, mint egy asztali HDD esetében,

Notebook merevlemez

Samsung HM251JJ

cp Forgalmazó: Samsung
labor Internet: www.samsung.hu
 Tájékoztató ár: 18 900 Ft

- + Nagy teljesítmény
- + Alacsony zajszint
- Egyelőre 250 GB a max. kapacitás
- Valamivel nagyobb fogyasztás

de ugyanennyivel gyorsabb, mint egy átlagos 5400 rpm-es notebook HD-nél.

A HDD SATA csatolófelülettel készül, így nemcsak hordozható számítógépekbe, hanem asztali konfigurációkba is könnyedén beépíthetjük. A fenti mérések alapján ennek van is értelme, mert sebességben kb. 15%-kal elmarad ugyan

a meghajtó a leggyorsabb asztali merevlemezektől, de cserébe sokkal halkabban működik, és 80%-kal kevesebbet fogyaszt. Nem ajánljuk viszont akkor, ha külső merevlemeztekba keresünk meghajtót, mert a sebességbeli többlet az USB interfész alacsony sávszélessége miatt nem realizálódik.

Az AMD-ATI legújabb GPU-családja kellemetlen meglepetésként érte az NVIDIA-t és kellemesként a felhasználókat: túl jól sikerült. A HD4850-es, középkategóriás GPU ugyanis olyan 3D-s teljesítményre képes, valamint olyan extra szolgáltatásokat kínál, hogy ezek alapján tavaly még az abszolút csúscategóriába tartozott volna. Az RV770-es GPU 800 általános célú shader proceszort tartalmaz, amelyek még 700 MHz-

cel hajtva is 1 TFLOPS-os teljesítményre képesek. Ezt egészítik ki az elődökhöz képest átdolgozott egyéb egységek (ROP, textúrázó egység, memóriavezérlő – lásd cikkünket a videochipek működéséről az 44. oldalon), valamint a 256 bites memóriabuszon kapcsolódó 512 MB GDDR3-as memória.

A Gigabyte több pontban is eltér a referencia kártyától. A legfeltűnőbb a megduplázott memóriamennyiség, ráadásul a tervezők azt a már bejáratott

trükköt sem alkalmazták, hogy gyengébb, lassabb chipeket használtak: az 1 GB memória effektív 2 GHz-en üzemel. A GPU órajele sem maradt érintetlen, ezt 625-ről 700 MHz-re pörgették fel gyárilag. A nagyobb órajelek és több memória mellett a hűtés is egyedi lett az R4850C-1GH kártyán. Tesztünkben a Zalman 2 foglalatú hűtőjének szélzaja ugyan egy kissé magasabb volt a referenciahűtéshez képest, cserébe azonban nagyobb hűtési teljesítményt kapunk, amire a tuning miatt is szükség van.

Az AMD Phenom 9950-nél végzett sebességteszt alapján a kártya minden játékot erőlködés nélkül futtat nagyobb felbontásokban is, így az Enemy Territory: Quake Wars még 4x-es élsimítás és 16x-os anizotrop szűrés mellett is 77 képkocka/s-mal futott 1680x1050-es felbontásban, a Crysis pedig High Quality beállításokkal 29 fps-t futott ebben a felbontásban, ami abszolút játszható sebesség. A kártya támogatja a Hybrid Graphics és CrossFire X technológiákat is, ahogy adott a hardveres HD dekódolás és a DVI-HDMI átalakító is.

Videokártya

Gigabyte R4850C-1GH

cp Forgalmazó: Gigabyte
labor Info: www.giga-byte.hu
 Tájékoztató ár: 43 990 Ft

- + Kiváló teljesítmény minden játékhoz
- + 1 GB GDDR3 és gyári tuning
- Egy kicsivel zajosabb hűtés
- Nem kapunk mellé teljes értékű szoftvereket

Egészen mostanáig sajnos nem készült olyan Intel integrált VGA, ami fejlett szolgáltatásokat és elfogadható 3D-t kínált volna. Az új G45-ös északi híd miatt ezért egy X4500 HD magot integrált az Intel, ami papíron nagyságrendekkel jobb elődjénél. Az ígéretek szerint ezzel már nemcsak, hogy használható, akár játékokra is alkalmas 3D-s teljesítményt, de az új kimeneti szabványok támogatását és hardveres HD videó dekódolást is kapunk. Adott még a DirectX 10 támogatás, az alacsony fogyasztás, az egységessített shaderarchitektúra és a HD-hez szükséges HDCP másolásvédelem is.

A tesztlaborunkban járt Intel G45-ös chipkészletre épülő microATX-es lapon több érdekességet és újdonságot is találtunk. A hátlapi kimenetek, a kis méret és a passzív hűtés alapján kiváló HTPC-s alap lehet a DG45ID, ráadásul minden LGA775-ös CPU-t támogat a lap. Az 5 SATA csatlakozót egy eSATA egészíti ki, és 12 USB-vel is gazdálkodhatunk, ám PATA csatlakozást már nem találunk régebbi optikai meghajtókhöz vagy

Alaplap

Intel DG45ID

cp Forgalmazó: FEFO
labor Info: www.intel.hu
 Tájékoztató ár: 24 990 Ft

- + Jól megépített lap sok csatlakozással
- + Minden LGA775-ös CPU-t támogat
- Nincs PATA, kevés BIOS beállítás
- A VGA kizárólag 2D-re használható

merevlemezünkhöz. A hátlapon adott egy DVI kimenet, valamint egy HDMI csatlakozás is, a hangról pedig egy Dolby Home Theater logót szerzett IDT HD audiokodek gondoskodik.

Tesztünk során az alaplap mindvégig stabil és átlagosan jó sebességű volt, de persze komoly tuning opciókkal felszerelt BIOS-ra vagy egyéb extra szolgáltatásokra ne számítsunk. Az X4500-as integrált VGA sajnos teljes kudarc: tökéletesen

alkalmatlan bármiféle 3D-s játék futtatására akár a legkisebb felbontás és részletesség mellett is. A 3DMark Vantage nem futott le, a régebbi 3DMark06 mindössze 1163 pontot mért, a Crysis a legrosszabb beállításokkal épp, hogy csak elindult, az Enemy Territory: Quake Wars pedig grafikai hibák miatt játszhatatlan volt. A HD lejátszással sem voltunk megelégedve, a driverek még mindig nem tökéletesek, bőven akadt eldobott képkocka.

A dizájnmonitorok kapcsán eddig nem sok mindenkinek ugrott be a Benq neve. A helyzet most megváltozik, mert a tajvani gyártó bemutatta a V sorozatot és annak legelső példányát, a V2400W-t. Mint ahogyan arra nevéből is következtethetünk, ez egy 24 colos megjelenítő, méghozzá nem is akármilyen: 62 mm-es vastagságával cikkünk készítésekor a legvékonyabb 24 colos monitor, meghökkentő, aszimmetrikus kialakítással. Szemből nézve a monitor

talpa nem középen, hanem kissé jobbra helyezkedik el, míg a másik oldalon a kezelőszervek törik meg a „harmóniát”, amint a gombok bal oldalt a káva szintje alá süllyednek.

A monitor belsőre sajnos sokkal inkább hétköznapi. Ára a szegmensben viszonylag kedvező, így nem csodálkozhatunk azon, hogy a V2400W TN panelt használ. Ennek fényereje 250 cd/m², kontrasztaránya 1000:1-hez, a válaszideje pedig szürkeárnyalatos váltás esetén 5 ms.

A paraméterek elsöre átlagosak, azonban az alacsony maximális fényerő biztos, hogy nem fog senkinek gondot okozni: optimális beállításnál ugyanis a TFT-k fényereje 120 cd/m² körüli. Azaz még így is van bőven tartalék arra az esetre, ha a monitorra világos helyiségben lenne szükség.

A panel karakterisztikája azonban meglepően jó! A fekete szín megjelenítésében a TN panelek között a Benq monitora egyértelműen az első, szinte ugyanazt produkálja, mint az egy évvel korábbi generációs S-PVA panelek. Ismerve, hogy két éve még mekkora különbség volt a TN és PVA panelek között, ez nagyon szép eredmény!

A V2400W válaszideje az Advanced Motion Acceleration segítségével (a menüből kapcsolható) 2 ms-ra csökkenthető, így a játékok esetében az utánhúzás minimalizálható. Sajnos az AMA nem tökéletes, bekapcsolása után utánhúzás helyett szellemképet kapunk.

A menü szép, színes és könnyen kezelhető, de ami még ennél is fontosabb, jól átgondolt, tartalmaz minden fontos opciót.

TFT monitor

BENQ V2400W

cp Forgalmazó: Benq Magyarország
labor Internet: www.benq.hu
 Tájékoztató ár: 91 900 Ft

- + Méretarány változtatási lehetőség
- + TN paneleshez képest nagyon jó fekete
- Vannak nála olcsóbbak is
- Nem elég robusztus dizájn

ÚJDONSÁGOK

Az APC Smart-UPS RT 3000 tulajdonságai ideálissá teszik a kisebb-nagyobb szerverszobák készülékeinek biztonságos áramellátására, bővíthetősége révén akár hosszabb távon is.

Kialakítása helytakarékos, az üzembe helyezéséhez legalább két ember szükséges, hiszen a benne lévő akkumulátorok, amelyekkel teljes terhelés, azaz 2100 W (3000 VA) mellett 14 perc, fél terhelésen 34 perc áthidalási időt biztosít. Ezt külső akkumulátor csomagokkal, amelyek szintén izléses házban helyezkednek el (SURT192XLBP), akár 8 és fél órára bővíthető teljes terhelés mellett.

Az áthidalási idő nem minden, a műszakilag is igényes, kettős konverziós rendszer kimeneti formája szinuszos, erre még akár egy otthoni HiFi készüléket is nyugodtan ráköthetnénk, minőségromlás nélkül. Az áramellátással biztosan nem lesz gondunk, már a beépített akkumulátorok is cserélhetők üzem közben, ehhez csak a beépített bypass

Szünetmentes tápegység

APC Smart-UPS RT 3000

cp Forgalmazó: APC Magyarország
Internet: www.apcc.com
labor Tájékoztató ár: 463 600 Ft

- + Nagyon jó műszaki paraméterek
- + Jól bővíthető áthidalási idő
- Nem csatlakoztatható LAN-ra
- Minden üzemmódban hangos

kell bekapcsolnunk. Így akkor is ellátja a rá bízott készülékeket, ha például túlterhelik. Az UPS már 40% terheléskor eléri a 90% hatékonyságot, 30% terhelés alatt hosszú távon nem érdemes üzemeltetni.

A Smart-UPS RT működési jellemzőit széleskörűen módosíthatjuk, így például a bekapcsolástól számított automatikus önteszt elvégzésének gyakoriságát, áthi-

daláskor a shutdown késleltetési idejét, a bypass bemeneti feszültséghez viszonyított kapcsolási szintjeit, vagy éppen a kimeneti frekvencia pontosságát.

A szerverszobában való üzemeltetés során roppant hasznos a mellékelt PowerChute Server Edition szoftver, ezzel a hibákról és a hálózati jellemzőkről kapunk alapos statisztikákat.

Az elmúlt időben igazi slágertermék lett a PNA – és ez nemcsak a kínálat bővülését, hanem ezzel párhuzamosan az árak komoly méretű csökkenését is magával hozta. Megérezte ezt a Garmin is, amely pedig sokáig szinte egyeduralkodó volt ezen a piacon, ám a távolkeleti gyártók hatására nekik is elérhetőbbé kellett tenniük termékeiket. Ennek köszönhetően immár a cég csúcsmo- delljei közé tartozó nüvi 860T is a megfizet-

hető kategóriába került – aminek igazán örülhetünk, hiszen a Garmintól minden gyártónak lenne mit tanulnia. A nagy érzékenysé- gű GPS vevővel, 480x272 pixeles 4,3"-es kijelzővel és microSD-kártyás bővíthet- tessel rendelkező PNA-ban teljes Európát lefedő térképet találunk, amely mellé megkapjuk még a hazai fejlesztésű Naviguide-ot is. Mivel ez utóbbi és a készülék is fel van készítve a TMC szolgáltatás használatára, a 860T képes mindig az aktuális közlekedési

helyzetnek megfelelően akár dinami- kusan is újratervezni az útvonalat. A nüvi kezelőfelületét legjobban a letisztult szóval jellemezhetjük: nagy, és érthető funkciójú gombok, semmi felesleges sallang – aki nem akar túl sok információt látni egyszerre, az élvezni fogja a Garmin szoftverét (persze ha többet akarunk tudni, erre is van lehetőségünk). A készülék működése gyors, az útvonal-, és ami igazán fontos, az újratervezés pilanatok alatt elkészül, ráadásul az előbbi- ekből akár többet is elmenthetünk.

Csúcskategóriás eszközről lévén szó, a 860-asba is bekerült pár olyan extra, amellyel az alsó kategóriás márkatársak nem dicsekedhetnek – esetünkben ez a hangfelismerés. Sajnos magyarul nem tud, de remekül használható angol (vagy francia, spanyol, olasz, esetleg német) kiejtésünk csiszolására. Segítségével akár menet közben is bemonthatjuk, hogy mit szeretnénk, a 860-as pedig engedelmeskedik. Az extrák között megtalálható az FM-adó is, amellyel a hangutasításokat az rádió- n keresztül is meghallgat- hatjuk.

PNA

Garmin nüvi 860T

cp Forgalmazó: Navigate Kft.
Internet: www.garmin.hu
labor Tájékoztató ár: 159 900 Ft

- + Mindent tud
- + Remek kijelző
- Beszédfelismerés nem tud magyarul
- Magas ár

Manapság a piacon kétféle web- kamerát találni: az egyik csoportba tartozók képesek HD felvételre, a másikba tartozók nem. A Geniustól az i-Look 325T személyében egy olyan típust kaptunk tesztelésre, amely a második csoportba tartozik, mégis tartogat egy meglepetést tulajdonosa számára.

De ne szaladjunk ennyire előre! Az i-Look 325T felvételi képességei alapján a belépő szintet képviseli, a videó- és képkalkotáshoz ugyanis ez a modell egy 640x480 pixeles CMOS érzékelőt használ. Bár a készülék optikája nem túl nagy, a webkamera beéri kevés fényvel is. Tesztjeink alapján akkor sem jön zavarba, ha este sötétben kell dolgoznia; ilyenkor a monitor fénye nyújt annyi világosságot, ami az elfogadható képkalkotáshoz kell. Sajnos a tervezésnél egy dologra nem figyeltek a mérnökök, a bekapcsolást jelző LED ugyanis annyira éles, kék fényvel ég, hogy muszáj letakarni.

A kamera videók esetén 640x480 pixeles képet tud előállítani, állóképek esetén viszont akár 2688x2016 pixeles

Webkamera

Genius i-Look 325T

cp Forgalmazó: Genius
Internet: www.genius.hu
labor Tájékoztató ár: 12 600 Ft

- + Könnyen kezelhető
- + Jó ár/érték arányú
- Kicsi a videofelbontása
- Hangos a motorja

részletességet is választhatunk. Ez természetesen interpolált, így nem tartalmaz valós információ-többletet, de jó szolgálatot tehet, ha a képméret növelésével nem akarunk utólag egy képszerkesztő alkalmazással bajlódni.

A kamera igazi érdekessége az, hogy önről képes mozogni. Két apró motor segítségével körben 360, fel-le irányban +/- 45 fokban mozgathatjuk. És ehhez ráadásul nincs is szükség szoftver-

re, hiszen a csomagolás egy távirányítót is tartalmaz. Persze a driver is tudja mozgatni a kamerát, ha az arckövető funkció aktív!

A Genius kamerájához a WebCam Mate alkalmazást és a CrazyTalk Cam Suite programokat mellékeli a gyártó, ezekkel készíthetünk videofelvételeket vagy akár állóképeket. A kamerához megkapjuk a CrazyTalk Avatar Creator programot is.

Blu-ray lejátszó ára a formátum- háború lezárulta után sem csökken a várt ütemben, a beígért olcsó, 50 000 forint körüli masinák még mindig nem érkeztek meg. A Samsung BD-P1500 ilyen környezetben kifejezetten jó vételnek számít a maga 80 000 forint körüli árával.

A lejátszó külsőre elég érdekes képet nyújt. Önmagában nincs baj a végtelenül egyszerű formával, azonban a Samsung

megújult tévédízajn- jához egyáltalán nem passzol – és igazán más gyártók termé- keivel sincs összhangban. Szerencsére a belső némiképpen kompenzálja ezt.

A BD-P1500 majdnem a legújabb technológiával van felruházva: az 1080p felbontású filmeket például képes natív módon a tévé felé továbbítani (24p), és HDMI 1.3 csatolója révén támogatja a Deep Color és HDMI-CEC technológiákat is. Az egyetlen gond vele az,

hogy csak a BD-Profile 1.1-et kezeli, így előfordulhat, hogy bizonyos lemezekkel néhány szolgáltatás, néhány extra nem lesz elérhető. A gyakorlatban egyelőre alig van olyan lemez, ami gondot okozhat, de ezek száma idővel minden bizonnyal növekszik majd.

A lejátszó a BD-ROM lemezek mellett a DVD-ROM, DVD-R és DVD-RW korongokkal egyaránt boldogul, és kezeli az Audio korongokat is. Sok extra formátumot viszont nem támogat, sem a JPEG, sem a DivX, sem az MP3 vagy WMA formátumú állományokat nem képes visszajátszani.

A lejátszó a HDMI kimeneten keresztül az 1080p, 1080i és 720p HD formátumokat is kezeli, a komponens (xxYCC) analóg kimenetet használva viszont csak az 1080i és 720p változatok használhatók. A hang tekintetében egyedül a DTS-HS dekóder hiányzik, minden más jelfolyamot a készülék képes feldolgozni. A tesztek során a kép- és hangminőséggel teljes mértékben elégedettek voltunk, a lemezkezelés azonban még mindig lassú, bár a tempó sokat javult.

Samsung BD-P1500

Blu-ray lejátszó

cp Forgalmazó: Samsung
Internet: www.samsung.hu
labor Tájékoztató ár: 81 990 Ft

- + 24p-s felbontás
- + Az ára már elfogadható
- Csak BD profile 1.1-et támogat
- Még mindig lassú a lemezkezelés

Mennyire zöld az alma?

Az Apple környezetvédelmi indexe

Az Apple innovatív, ez nem kérdés. A környezetvédelem területén azonban vannak még hiányosságai.

Az ütés talált. Mikor a Greenpeace környezetvédelmi szervezet 2006 augusztusában először jelentette meg a hightech-cégek ökorangsorát, az Apple került az utolsó helyek egyikére. Steve Jobs cége gyöngécske 2,7-et kapott a környezetvédelmi értékelő lehetséges tíz pontból. Kész image-katasztrófa az Apple-nek. A kritika minden oldalról záporozott – annál is inkább, hiszen az Apple általában szívesen adja elő magát, mint a haladásban élen járó, innovatív vállalat.

Hogy az Apple ebben a Greenpeace-tanulmányban mennyire rosszul szerepelt, az elsősorban PR-problémának tudható be. Hiszen a környezetvédő szervezet a kifogásolt termékeket akkoriban nem analizáltatta kémiaiilag, és a helyszínen, a gyárakban sem vizsgálta meg a gyártási eljárásokat. Ehelyett a rangsor magának a gyártónak a kiadott információira épült. Mivel az Apple addig alig adott ki tájékoztatást a termékei tartalmazta anyagokról, a bukás borítékolható volt.

A cég minderre némi késéssel reagált. Steve Jobs Apple-vezér csak 2007 májusában írt egy nyílt levelet, amelyben kifejtette az Apple környezetpolitikáját. Először is megállapította, hogy az Apple eddigi rossz környezetvédelmi image-ének az egyedüli oka abban keresendő, hogy elmulasztották a cég ez irányú fázisait elég hangosan világáig kürtölni. Ezen akar most változtatni, jelentette be.

Azóta üzemeltet a cég a weboldalain néhány információs oldalt a környezetvédelem és a környezettudatos gyártás témájában. Konkrét adatok közzétételén azonban a konzern itt is elzárkózik, elsősorban szándéknyilatkozatokat hoznak nyilvánosságra arról, hogy a jövőben mit akarnak jobban csinálni.

Steve Jobs: Mr. Apple javulást ígér

A nyílt levélben, amelynek a *Greener Apple* (Egy zöld alma) címet adta, Jobs néhány mérgező anyagot illetően világos kiszállási menetrendet deklarált. A legfontosabb sarokpontok:

- 2008 végéig el kell tűnnie az arzénnek az Apple kijelzőiből.
- „Amilyen gyorsan csak lehet,” minden kijelzőt higany nélkül kell gyártani. Hogy ez mikorra érhető el, az Apple szerint attól függ, mikor tudnak a beszállítók megfelelően nagy és kedvező árú LED-háttérvilágításokat szállítani.
- 2008 végéig a PVC-nek és a brómozott égésgátlóknak teljesen el kell tűnniük az Apple gyártmányaiból.

Ráadásul drasztikusan növelni kell a maga az Apple által újrahasznosított elektroszemét mennyiségét. A 2006-os évben az Apple saját adatai szerint már 6500 tonna elektroszemétet hasznosított újra. Ez, így a vállalat, megfelel az 1999-ben eladott összes Apple-termék súlyának 9,5 százalékának. Ezt az arányt akarják 2010-ig 28 százalékra felszárítani.

És a cég egy másik témában már most pozitívan emelkedik ki a konkurensok közül. Minden Apple-termék energiafelhasználása megfelel az Energy Star 4.0 környezeti szabvány irányelveinek, amelyek meghatározott felhasználási értékeket írnak elő. Sőt, minden külső tápegység teljesíti még a szigorúbb California Energy Commission előírásait is. Ezekhez az Apple szinte stréber módon messze a kötelező átállás előtt alkalmazkodott.

Részinformációk: csak falatonként

A gyártó adatközlése arról, hogy milyen veszélyes anyagokat használ termékeiben, még mindig kevésbé példás. Aki elég mélyre ás, azért talál néhány információmorzsát, amelyek sejtetik, hol zöld az Apple, és hol nem. Az Apple eddigi legkörnyezetbarátabb terméke például a

Ha az iPhone-ról van szó, a közlékeny Apple hírtelen szájjárat kap

Apple csúcstermékek öko-áttekintése

iMac: A felső osztályú iMacben 14 úgynevezett CCFL-lámpa gondoskodik a laposképernyő alapos megvilágításáról. Összesen 49 milligramm higanyt tartalmaz. Ha a megfelelő LED-lámpák olcsóbbak lesznek, az Apple át fog állni rájuk.
Értékelés: ■■

MacBook Pro: A háttérvilágítás higanymentes. Példás a táp 87 százalékos hatékonysága és az alu készülékház.
Értékelés: ■■■■

iPhone: A Greenpeace laborvizsgálatai brómot és antimont mutattak ki. A magas klórrány a fejhallgató-kábelben PVC-re utal.
Értékelés: ■■

iPod: USA-beli kiskereskedelmi bolthálózatán keresztül az Apple visszaveszi a régi iPodokat, és új iPod vásárlása esetén kedvezményt ad utánuk.
Értékelés: ■■■■

Mac Pro: A high-end számítógép úgy van felszerelve, mint egy szerver. Ez természetesen nyeli az áramot! A Mac Pro még alvó állapotban is 160 wattot használ fel. Ha rendszeresen meg van hajtva, ez majdnem 320 wattig felmegy. Huhh!
Értékelés: ■

Minőségértékelés: ■■■■■ nagyon jó; ■■■■■ jó; ■■■■ kielégítő; ■■■ még megfelelő; ■ hiányos

MacBook Air szubnotebook. A lapos laptop alaplapja mérgező brómozott égésgátló és PVC nélkül is kijön. A cég a könnyű építésű notebook kijelzőjénél is példás visszafogottságot tanúsított, az üveg már nem tartalmaz arzénvegyületeket. Még a dizájn is hozzájárul a környezetvédelemhez: mivel a ház teljes mértékben alumíniumból készül, néhány év múlva újrahasznosítható lesz. Ráadásul a karcsú, de nagyon is drága MacBook Air az Apple eddigi legtakarékosabb számítógépe – működés közben csak tíz wattot fogyaszt.

Ezek a fénypontok állnak szemben az olyan áramzabálókkkal, mint az Apple TV set-top box. A gyártó által megadott 35 watt helyett üzem közben 50 wattot is mértünk. És magyarázhatatlan, miért vesz fel a készülék alvó állapotban is kb. 25 wattot.

Mivel az Apple az iPhone 3G-nél sem adott meg pontos adatokat, a Greenpeace attól tart, hogy az új modell is tartalmazza ugyanazokat a mérgező anyagokat, amelyeket a környezetvédők már az első iPhone-okban ki tudtak mutatni.

A végkövetkeztetés árnyalt: bár az Apple szemmel láthatóan a helyes úton halad, nem tartja magát hozzá mindig következetesen – legalábbis ma még nem. ■

Amoba 1.4 • Játék – Ingyenes program

Még a legnagyobb munkában sem árt néha pár percre kikapcsolódnunk. Van néhány klasszikus játékprogram, ami éppen alkalmas a feladatra. Az egyik ilyen az Amoba, amelynek több változata is kering a neten. Többnyire mindegyik ingyenes, így az Amoba 1.4 Freeware is.

A végtelenül egyszerű, csupán 300 KB-os alkalmazás egyedül játszható, a számítógéppel mérhetjük össze tudásunkat. Jobb lenne, ha lenne hálózatos mód, mert ilyenkor a kollégát dögölhetnénk a földbe, meg persze a nyeresi esélyek is nagyobbak lennének, de ne legyünk telhetetlenek. A játék kezelésével biztosan senkinek nem lesz gondja, ugyanis új játékot szimplán az első × letétellel indíthatunk.

A beállítások között mindössze három opciót találunk, ám ezek roppant fontosak. Az elsővel a háttérzenét lehet kikapcsolni – ez mindenképpen ajánlott, mert a telepítő csomag kis mérete miatt csak néhány midi fájl került a repertoárba. A második és harmadik opció a játékmenet érdemben is befolyásolja, előbbivel négyfokozatú skálán a nehézségi szintet állíthatjuk be, utóbbival pedig a játékmező méretét, ami 15×15-ös, 20×20-as vagy 25×25-ös lehet.

CP labor Ajánlott: mindenkinek, aki szeret amóbázn

Rendszerkövetelmény: Windows 2000/XP/Vista

Tudásszint: ■■■ kezdő

MCEBrowser 2.2 • Segédprogram – Ingyenes program

Tegy fel a kezét az, aki használja a Vista Media Centert, és még nem gondolt arra, hogy mennyire jó lenne, ha nemcsak a multimédiás tartalmakhoz, hanem az internethez is hozzáférhetnénk az MCE segítségével. Nos, erre van lehetőség, és ráadásul nem is kell sokat konfigurálni vagy telepíteni! Mindössze arra van szükség, hogy egy apró modult, az MCE Browsert telepítsük a gépünkre. A 700 KB-os alkalmazás szinte teljes értékű böngészőfunkcióval ruházta fel az MCE-t, de természetesen a plugin nem saját modul tartalmaz, hanem csupán összeköttetést létesít az Internet Explorer és az MCE között. A modul értelemsze-

CP labor Ajánlott: mindenkinek, aki szokott Media Centert használni

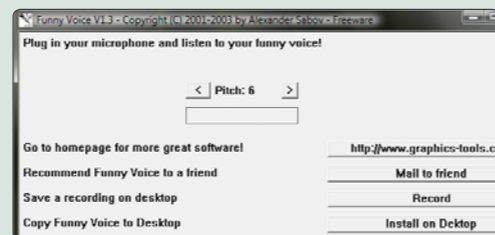
Rendszerkövetelmény: Windows Vista Home Premium/Ultimate

Tudásszint: ■■■ kezdő

Funny Voice V1.3 • Multimédiás program – Ingyenes

Mókás, ha valaki nem a saját hangján szólal meg, hanem mondjuk mély medvehangon, cincogó kisegékként, vagy a nagy klasszikus Darth Vaderként. A Funny Voice V1.3 segítségével pontosan ezt tehetjük meg, egyszerűen, telepítés és mindenféle konfiguráció nélkül.

A program egyetlen exe fájlból áll, és mindössze annyit csinál, hogy a mikrofon bemeneten keresztül érkező hang hangszínén változtat. Az így kapott stream természetesen egyből a hangszórókra kerül. A szoftver, ha úgy tetszik, transzparens, amit mondunk, azt azonnal halljuk is, de persze már nem a saját hangunkon.

Mindez persze akkor igazán buli, ha nem magunknak éneklünk, így a Funny Voice-ot elsősorban házibulik kellekeként tudjuk elképzelni. Persze akkor is remekül használható, ha saját szinkronstúdiót tervezünk nyitni.

A program kezdőképernyőjén a bemenet és kimenet kiválasztása mellett egy felvételkészítéshez használatos gomb is található, valamint egyetlen kattintással ajánlhatjuk az alkalmazást e-mailen keresztül barátainknak is. Az *Install on Desktop* lehetőség neve magáért beszél, ha rákattintunk, akkor az alkalmazás készít egy parancsikont az Asztalra, hogy mindig „kéznél legyen”.

A Start megnyomása után némileg változik a kezelőfelület, megjelenik egy csúszka, amivel a hangszínt változtatás mértékét állíthatjuk be. A választható tartomány mindkét irányban kellően széles, így csak az számít, hogy bírjuk rekeszizommal.

CP labor Ajánlott: házibuliba, a röhögés garantált

Rendszerkövetelmény: Windows XP/Vista

Tudásszint: ■■■ kezdő

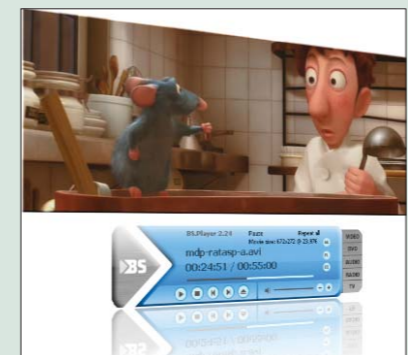
BSPlayer • Médialejátszó – Ingyenes program

A BSPlayer egyike azon ingyenes médialejátszóknak, amelyek (legalábbis az ingyenes változat képességeit figyelembe véve) nem tudnak többet a Windows Media Playernél, mégis sokan használják, mert a Microsoft lejátszójánál nagyságrendekkel gyorsabban működik.

A program számos beépített kodeket tartalmaz, de a DirectShow filtereket is tudja használni, így bármilyen videofájl lejátszhatunk segítségével. További előnye, hogy mindenféle kiegészítő nélkül kezeli a legtöbb feliratformátumot.

A BSPlayer amellett, hogy gyors, a rendszert sem terheli túlságosan. Ez akkor lehet fő szempont a program választásakor, ha gépünk olyan teljesítményű, hogy a nagyfelbontású fájlokat a Media Playerrel már éppen nem tudja lejátszani. Jó eséllyel a BSPlayerben nagy 2-3 fps többlet, így vele minden biztonnal sikerrel járunk. Az extra szolgáltatások listáját olyan lehetőségek gyarapítják, mint a képlomás lehetősége, vagy éppen a beépített szűrő-diagram, amivel az éppen játszott fájl belső információit fűrészszhetjük ki.

A BSPlayer egyébként háromféle verzióban is létezik, de a két komolyabb csomagért már fizetnünk kell. A Pro és Pro lite csomagok olyan extrákat nyújtanak, amire a legtöbb usernek nincs szüksége, ezért nem igazán ajánlottak. Egyedül a műsoros DVD lemezek kezelése hiányozhat, de ezzel könnyen együtt lehet élni.

CP labor Ajánlott: azoknak, akik le szeretnék cserélni a Windows beépített médialejátszóját

Rendszerkövetelmény: Windows 95/98/ME/2000/XP/Vista

Tudásszint: ■■■ haladó

EasyCleaner • Rendszerprogram – Ingyenes

A Windows Rendszerleíró adatbázisát sok alkalmazás használja, ezért mérete folyamatosan nő. Az alkalmazások rendszerint itt tárolják a legfontosabb beállításait. A gond csak az, hogy egy program eltávolításakor korántsem biztos, hogy a feleslegessé vált bejegyzések is eltűnnek. Néha direkt, néha véletlenül maradnak meg ezek, de ez igazából mindegy is, mert a lényeg az, hogy az ilyesfajta bejegyzések lassítják gépünket.

Kézzel a Registryből törölni életveszélyes, jobb, ha ezt a feladatot egy erre szakosodott programra, például az EasyCleanerre bizzuk. Az alkalmazás nemcsak egy dologhoz ért, összesen 16 feladatot végezhetünk el segítségével.

CP labor Ajánlott: azoknak, akik szeretnék rendben tartani a registryt

Rendszerkövetelmény: Windows 95/98/ME/2000/XP/Vista

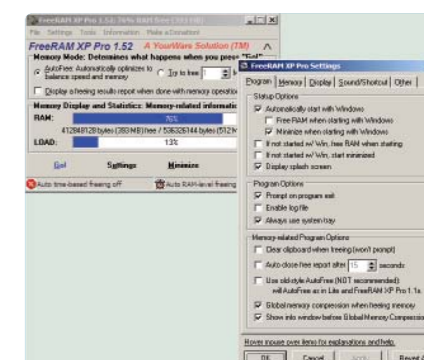
Tudásszint: ■■■ haladó

Az alapot a Registry megtisztítása jelenti. A folyamat teljesen biztonságos, mert a tisztogató hadművelet előtt készül egy biztonsági mentés, amelyet egy esetleges hiba esetén egyetlen kattintással visszatölthetünk. Emellett a program képes felkutatni azokat az állományokat, amelyek több példányban is megtalálhatók gépünkön, kitorölhetjük vele az MRU listákat, sütiket és előzményeket, módosíthatjuk a Windowszal elinduló programok listáját.

FreeRAM XP Pro 1.52 • Rendszerprogram – Ingyenes program

Azt, hogy számítógépünk mennyire gyorsan teszi a dolgát, alapvetően a processzor teljesítménye, valamint az határozzák meg, hogy a gépben mennyi az aktuálisan elérhető szabad memória-kapacitás. Kevés kivételtől eltekintve a programok nem tökéletesek, így előfordulhat, hogy kilépéskor nem szabadítják fel a teljes lefoglalt memóriaterületet – jellemzően a DLL fájlok ragadhatnak be.

Ha biztosak akarunk lenni abban, hogy mindig a lehető legtöbb memóriát biztosítjuk egy alkalmazás számára, használjuk a FreeRAM XP Pro-t! Ez a kis utility amellett, hogy a profik számára tucatnyi beállítási lehetőséget kínál, az alapbeállításokkal is megfelelően hatéko-

CP labor Ajánlott: azoknak, akiknek nincs sok memória a gépében

Rendszerkövetelmény: Windows 2000/XP

Tudásszint: ■■■ haladó

nyan működik, így azok is használhatják, akik nem jártasak az informatika világában. A FreeRAM XP Pro egy rezidens alkalmazás, indítás után betelepszik a tálcára. Ezzel rögtön egy plusz funkciót is kínál, lévén, hogy mutatja, mennyi a még felhasználható RAM kapacitás. A szoftver automatikusan teszi a dolgát, ha betelik a memória, a már nem használt területeket felszabadítja. Emellett arra is van mód, hogy kézzel indítsuk el a tisztítást, sőt, akár a vágólap tartalmát is törölhetjük.

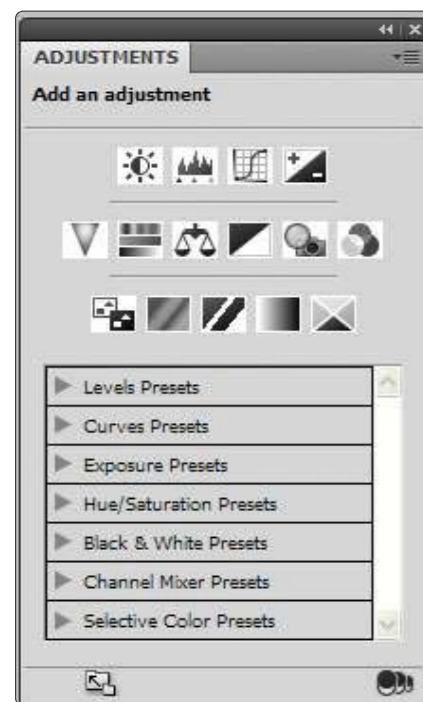
Új ruhában a király

Teszt: Photoshop CS4

Nincs olyan képszerkesztési feladat, amit a professzionális igények kielégítésére hivatott Photoshoppal ne lehetne megvalósítani. Cikkünkben megismerhetik azt a 10 legfontosabb újdonságot, ami miatt érdemes lehet továbbfejleszteni a legfrissebb, CS4-es változatra.

Szerző: Mészáros Csaba

Közel másfél évvel az előző változat megjelenése után ismét frissítette legismertebb termékét, a képszerkesztők koronázatlan királyának tekintett Photoshopt az Adobe. A fejlesztők szünni nem akaró lelkesedése folyamatos nyomás alatt tartja a potenciális vásárlónak tekintett grafikusokat, valamint hivatásos és igényes amatőr fotósokat: vajon az új szolgáltatások miatt megéri-e továbbfejleszteni a meglehetősen borsos árú program legfrissebb kiadására. A CP utánajárt, hogy a köteleességszerűen átfázonizott programfelületen túlmenően mivel igyekszik vonzóvá tenni magát a legújabb Photoshop.

Minden fontos fényképkorrigáló eszközt tartalmaz az Adjustments panel

1 Adjustments panel Összegyűjtötték benne a leggyakrabban használt fényképkorrigáló funkciókat, amelyeket a korábbi változatokban a legkülönbözőbb helyekről kellett összeválogatni. A gyors hozzáférhetőségen túlmenően az Adjustments paletta nagy előnye, hogy az eszközeivel elvégzett változtatások beállító rétegek segítségével hajtódnak végre, vagyis a szerkesztéseink nem avatkoznak be az eredeti képbe. Így tetszés szerint változtathatjuk a beállítási paramétereket a lehető legjobb eredmény elérése érdekében, be- és kikapcsolhatjuk a rétegeket, illetve törölhetjük a nem kívántakat, és bármikor visszatérhetünk az eredeti vagy egy korábbi állapothoz. A képkorrekcióhoz nagy választékban állnak rendelkezésünkre előre definiált beállítások. A Curves, a Hue/Saturation és a Black & White panelben lehetőségünk van egérrel módosítani egyes paramétereket. A kurzort a kép megváltoztatni kívánt pontjára visszük, majd az egér megadott irányú mozgásával változtathatunk a beállításokon, amelyek hatását azonnal látjuk.

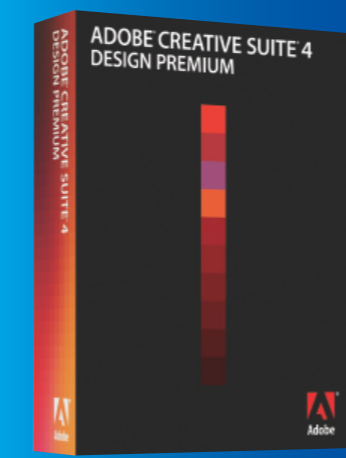
2 Tartalomtudatos méretezés Valóságos csodát hajt végre a Photoshop CS4 intelligens átméretezést megvalósító Content-Aware Scale funkciója. Amikor egy normál képarányú fotóból nyújtással panorámaképet hozunk létre, felismeri az előtérben álló emberi alakokat és tereptárgyakat, azok méretét változtatlanul hagyja, és csak a háttérteret szélesíti ki – mindezt emberi beavatkozás nélkül, teljesen automatikusan. Ugyanezt az eredményt korábban csupán igen hosszadalmas és bonyolult,

Creative Suite 4: hatékonyabb együttműködés

A Photoshop új változatának debütálásával egy időben, a cég eddigi talán legnagyobb termékibocsátása jegyében megjelentek az Adobe Creative Suite fejlesztői csomagként együtt ugyancsak megvásárolható különféle tervező programok – többek között az InDesign kiadványszerkesztő, az Illustrator vektoros rajzoló, az After Effects vizuálizálás-készítő, a Premiere Pro videoszerkesztő, a Flash Professional animációkészítő, az Acrobat Pro elektronikus publikáló és a Dreamweaver webszerkesztő – következő generációs kiadásai is.

A többféle összeállításban megvásárolható Creative Suite 4 kialakításakor nagy hangsúlyt fektettek a fejlesztők arra, hogy a különálló alkalmazások közötti együttműködés minél gördülékenyebb legyen: ennek érdekében szorosabbra fűzték a programokat összekötő kapcsolatokat, és egyszerűsítették a munkafolyamatok szervezését.

A munkacsoportok számára jó hír, hogy a nagyobb projektek hatékonyabbá tétele érdekében kibővítették a közös munkát segítő szolgáltatások körét. További fontos novum, hogy az új eszközöknek köszönhetően az egyre népszerűbb Flash-animációk minden korábbinál egyszerűbben illeszthetők be a tervezési projektekbe.

Képek nyújtásakor a Photoshop CS4 felismeri az előtérben lévő objektumokat, és csak a háttérrel húzza szét a kívánt méretre

nagy gyakorlatot igénylő műveletekkel – aprólékos kijelöléssel, kivágással, áthelyezéssel, retusálással – lehetett elérni. A tesztelés során többnyire igen jól működött a szolgáltatás, olyan képeknél azonban, ahol a megőrzött méretű tárgyak részletgazdag környezetben helyezkednek el, és nem válnak el egyértelműen a háttértől, előfordultak hibák.

3 Gördülékeny forgatás és zoomolás Az Adobe szerint szerényen csak „forradalmian újnak” nevezett Rotate View eszközzel (amely a Tools paletta alján a Hand eszközzel osztozik egy panelen) fokozatmentesen körbeforgathatjuk a vásznat, s így módon bármely szögből torzításmentesen tekinthetjük meg a munkánkat. A rendkívül látványos szolgáltatás igénybevételéhez az OpenGL technológiát támogató grafikus kártyával kell rendelkezünk.

Ugyancsak OpenGL-t igényel a munka eredményességét nagymértékben növelő, zökkenőmentes kicsinyítés-nagyítás (zoom) funkció, amelynek használatához be kell jelölnünk az Animated Zoom lehetőséget az Edit/Preferences párbeszédablak General lapján. Ezután nem kell mást tenni, mint a Zoom eszköz kiválasztása után a nagyítani kívánt pontra kattintani, majd lenyomva tartani az egérgombot a kívánt méret eléréséig.

4 Egyszerűbb képelrendezés A programablak tetején, a menüsortól jobbra lévő ikonok között találjuk a legördülő grafikus menüvel ellátott Arrange Documents gombot, amellyel a legkülönbözőbb elrendezésekbe csoportosíthatjuk a megnyitott képeket. Itt van mindjárt az alapértelmezésbeli konfiguráció, amelyben a képek egymást fedő lapokon foglalnak helyet, csakúgy, mint a webböngészőkben, és a fülekre

való kattintással váltogathatjuk őket. De természetesen egyetlen egérr kattintással egymás mellé és alá, mozaik formában, valamint egymás felett lebegő ablakokban is elhelyezhetjük a képeket.

5 Jobb nyerskép-feldolgozás A raw formátumú fotók előzetes szerkesztésére szolgáló Camera Raw plugin – amelyvel, kis túlzással, akár még a teljesen elfuserált felvételek is helyrehozhatók a Photoshopba való betöltés előtt – legfrissebb, 5.0-s változata további hasznos eszközökkel bővült. A legfontosabb ezek közül az Adjustment Brush, amelyvel a problémás területek legkülönbözőbb fogyatékosait – a rossz expozíciótól kezdve a gyenge színtelítettségen át az életlenségig – szüntethetjük meg megfelelően alkalmazott esetvonásokkal úgy, hogy a kép többi része változatlanul maradjon. Hasonló célt szolgál a Graduated Filter eszköz, amellyel fokozatos változtatások hajthatók végre a kijelölt képrületeken.

6 Mask panel Sokszor fordul elő, hogy csak bizonyos képrészletek szorulnak korrekcióra, amelyek pontos kijelölése a legnehezebb feladatok közé tartozik. Az új Mask panel lehetővé teszi a precíz kijelölést megvalósító pixeles és vektoros maszkok gyors létrehozását, illetve szerkesztését, valamint a maszksűrűség és a peremjellemzők beállítását akár nem összefüggő objektumok esetében is.

7 Rétegek automatikus igazítása Minden korábbinál pontosabb összeállításokat készíthetünk az Auto-Align Layers utasítással, amely lehetővé teszi hasonló tartalmú rétegek egymáshoz igazítását. Ezt a funkciót jó hatékonysággal használhatjuk ugyanolyan háttérrel rendelkező fotók egyes részeinek

cseréjére vagy törlésére, valamint közös részeket tartalmazó felvételek egyetlen panorámaképpé való egyesítésére.

8 Képek automatikus egyesítése Ugyanarról a témáról készült sorozatfelvételt egyesít egyetlen képpé az Auto-Blend Layers parancs. Így például, ha az egyes fotók fókusztávolsága más és más, az eredményül kapott kép mélységélessége igen kiterjedt lesz. Használható a funkció eltérő expozícióval ugyanabban a beállításban készült fotók minőséget javító összeolvasztására is. Az egyesítés során a Photoshop zökkenőmentesen vegyíti a színeket és árnyalatokat, továbbá automatikusan korrigálja az objektív torzításait.

9 Rugalmas Bridge A Photoshop képkezelő kiegészítője széles határok között konfigurálható program, amelyben mindig a legelőnyösebb elrendezésben jeleníthetjük meg a képeinket. A korábbi változatoknál fürgébb program új munkakörnyezetekkel igyekszik még hatékonyabbá tenni a munkát, és természetesen továbbra is lehetővé teszi az igényeink szerint kialakított elrendezések elmentését.

10 Megnövelt teljesítmény profioknak Az új Photoshop 64 bites változatban is megvásárolható, amellyel az ugyancsak 64 bites Windows Vista alatt kapcsolhatunk minden korábbinál magasabb sebességi fokozatba. Ez a képek szerkesztését igyekszik teljes egészében a memóriában végezni (nagy méretű állományok esetén ajánlott a minél több RAM), így nincs szükség a merevlemez virtuális tárolóként való használatára, ami jelentősen gyorsítja a működést. Márpedig a szoros határidőkkel és nagy képekkel dolgozó profiok számára ez életbevágóan fontos. ■

Érdekességek az interneten

Azokat a legérdekesebb weboldalakat mutatjuk be, amelyekre e hónapban bukkantunk napi több órás internetböngészés eredményeként.

Szerző: Gyarmati László

Weboldal-ajánló

A távközlési szolgáltatásokat könnyen össze lehet hasonlítani

A műsor párhuzamosan jelentkezik a tévében és az interneten

A legolcsóbb kommunikáció

Ha valaki sokallja kommunikációs költségeit, új szolgáltató vagy szolgáltatás után néz. A tarifák és ajánlatok útvesztőjében eddig könnyen el lehetett tévedni. Egy új weboldal ebben siet segítségünkre.

Kommunikációs csatornákat mindenki használ. Az újabb és újabb díjcsomagok, kedvezmények, akciók gyakorlatilag már követhetetlenek, így sokan le is mondanak arról, hogy váltsanak. Pedig havonta akár több ezer forintot is meg lehet takarítani. A telkopiac.hu arra vállalkozik, hogy összegyűjti, összehasonlítja és értékesíti a hazánkban elérhető távközlési szolgáltatásokat. Jelenleg több mint 3000 szolgáltatás található az adatbázisban, de ez folyamatosan bővül és változik, az aktuális ajánlatoknak és akcióknak megfelelően.

Az oldalnak van egyéni és üzleti felhasználóknak szánt változata. Mindkettőnek hasonló a felépítése, csak a kínált szolgáltatásokban van különbség. A keresési feltételeket több oldalon keresztül, egyszerű kiválasztásokkal adhatjuk meg. Az oldalkészítők úgy állították össze a kérdéseket, hogy ne legyen szükség komolyabb telekommunikációs ismeretekre igényeink megadásánál. A keresési beállításoknak megfelelő találati listában láthatjuk, hogy melyik szolgáltató, melyik szolgáltató-

sa felel meg elvárásainknak. Az egyes szolgáltatásoknak minden fontos adatát megtudhatjuk, részletesen elolvashatjuk az esetleges korlátozásokat, megkötéseket. Természetesen szerepel a listában a legfontosabb paraméter is, a szolgáltatás előfizetési díja. Alapértelmezésben a szolgáltatók neve szerinti rendezésben jelenik meg a lista, de ezt egy gombnyomással át tudjuk állítani ár szerinti rendezettségre.

Az oldal az információk összegyűjtésén és összehasonlításán kívül a szolgáltatók értékesítésére is vállalkozik. Ha megtaláltuk az igényeinknek és pénztárcánknak megfelelő díjcsomagot, akkor azt itt rögtön meg is rendelhetjük. Az

árak esetenként még alacsonyabbak is lehetnek, mintha ugyanazt az eredeti szolgáltatótól vásároltuk volna meg.

Filmajánlók az interneten

A különböző kommunikációs csatornák egyre jobban átfedik egymást. Egy hazai magazinműsor mostantól egyszerre jelenik meg a tévéhálózatokon és a világhálón. A filmszemle.hu internetes portál az egyik legrégebbi hazai mozifilmes weboldal. Az aktuális premierok és filmes hírek kívül már havi tévéműsorral is jelentkeznek, ráadásul egyszerre több kommunikációs csatornán. A magyar szinkronnal vagy felirattal ellátott filmajánlókat, werkfilmeket és sztárpletykákat tartalmazó műsor már az ország 55 tévéhálózatán elérhető, de a világ minden

tájérol meg lehet nézni az interneten keresztül. A műsrot több formátumban, akár teljes képernyős változatban is meg lehet nézni, és le lehet tölteni a filmszemle.hu oldaláról. Természetesen az archívumból a korábbi műsorokat is el lehet érni. Ezzel párhuzamosan a legnépszerűbb hazai és külföldi videomegosztó szájtokra is felferülnek az adások. A legtöbb helyen a teljes félórás műsor elérhető, ahol méret vagy időkorlátozások vannak, ott az első 10 perc látható.

Gmail még biztonságosabban

A hatalmas tárhely és a remek szolgáltatások miatt nagyon sokan használják elsődleges vagy tartalék levelezőnek a Gmailt.

Érdeklődés ebben a fiókban

Ez a funkció a jelen fiókban történt legutóbbi aktivitást mutatja, illetve minden jelenlegi párhuzamos aktivitást. [További információ](#)

Úgy tűnik ez a fiók nincs megnyitva másik helyen. Ennek ellenére előfordulhat, hogy van még olyan kapcsolat, mely nem lett kiléptetve.

[Összes másik kapcsolat kiléptetése](#)

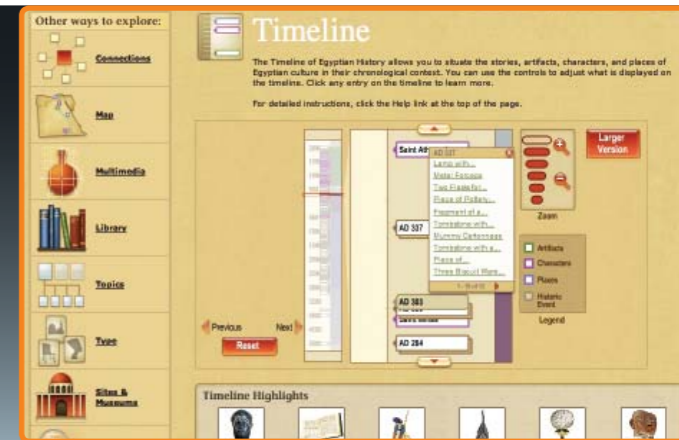
Legutóbbi tevékenység:

Hozzáférés típusa [?] (böngésző, mobiltelefon, POP3-fiók stb.)	IP cím [?]	Dátum/időpont (Az Ön időzónájában értendő)
Böngésző	80.5...*	8:31 (0 perce)
Böngésző	80.5...*	21:11 (11 órája)
Mobiltelefon	80.5...*	szept. 29. (1 napja)
Böngésző	80.5...*	szept. 27. (3 napja)
Böngésző	80.5...*	szept. 27. (3 napja)

* a jelenlegi kapcsolattal összefüggő tevékenység.

Ha gyanús belépések vannak a listán, változtassunk jelszót

Az idővonal nagy segítséget jelent az események, személyek és műalkotások elhelyezésére az időben

Kérdés azonban, hogy a webböngészővel bárhol elérhető levelezésünk megnyire van biztonságban.

Nagyon hasznos és kényelmes, hogy a világ bármely pontján, egy szállodából, netkávézóból vagy nyilvános hotpotról is le tudjuk kérdezni a Google Mail rendszerén keresztül érkezett leveleinket. Az azonban már kevésbé megnyugtató, hogy ilyenkor a böngészőbe be kell írni azonosítónkat és jelszavunkat. Egy idegen gép használatakor nem lehetünk biztosak benne, hogy nem rögzítik-e belépési adatainkat, amivel később azután könnyen bejelentkezhetnek a nevünkben, és elolvashatják esetleg bizalmas üzeneteinket. Ha ezt az adatlopást nem is tudjuk megakadályozni, azt legalább ellenőrizhetjük, hogy mikor és milyen IP-címről léptek be Gmail fiókunkba.

Az ellenőrzést úgy tudjuk elvégezni, hogy megnézzük a Gmail oldal legalján található információt a legutóbbi bejelentkezés időpontjáról és IP-címéről, majd az itt található *Részletek* linkre kattintunk. Ekkor egy felugró ablakban megjelenik a legutóbbi bejelentkezések listája, időponttal és IP-címmel. Azt is láthatjuk, hogy milyen eszközzel történt a bejelentkezés, például számítógépes böngészővel vagy mobiltelefonos alkalmazással. Az információk között láthatjuk, hogy mi a jelenlegi IP-címünk, így könnyen tudjuk azonosítani, ha idegen helyről léptek be postafiókunkba. Ha gyanús aktivitást találunk a listában, egy gyors jelszó-változtatással ismét biztonságossá tehetjük levelezésünket.

Az aktivitást mutató ablakban láthatunk még egy hasznos szolgáltatást. Mivel a Gmailnél egyszerre több helyről is be lehet jelentkezni, előfordulhat, hogy például munkahelyünkön a Gmailbe bejelentkezve hagyunk gépünket, és ez csak otthon jut eszünkbe. Ha nem szeretnénk, hogy esetleg munkatár-

saink is beleolvassanak levelezésünkbe, az aktivitást mutató ablakban az *Összes másik kapcsolat kiléptetése* gombra kell kattintani.

Kukorékoló számítógép

Annak ellenére, hogy már a legtöbb elektronikus eszköz képes ébresztőóraként is működni, érdemes kipróbálni a legújabb, weboldalról elérhető vekkert.

A Swiss Made logóval díszített online ébresztőt a *Kuku Klok*-ot (<http://kukuklok.com/>) két hatalmas panel segítségével állíthatjuk be. Az ébresztési időpont megadásánál segítségünkre van egy kis óra is, amelyik a pillanatnyi időt mutatja. A beállítás második lépése, amikor megadjuk, milyen hangra szeretnénk ébredni. Alapértelmezésként a kakaskukorékolás van beállítva, de választhatunk csengőórát, digitális órát vagy gitárszólót is. A hanghatásokat a *Preview sound* gombbal ellenőrizhetjük. Ha minden beállítást elvégeztünk, akkor a *Set Alarm* gombbal tudjuk élesíteni az ébresztőt. Ha erre akarunk ébredni, akkor természetesen nem szabad kikapcsolni a számítógépet és a hangszórókat. Internetkapcsolatra azonban a beállítás elindítása után már nincs szükség.

A leginkább játéknak jó online ébresztőt használhatjuk a hagyományos vekkert helyett is, de ideális megoldás, ha nem szeretnénk, hogy főnökünk szakítsa meg kis munkahelyi szunyókálásunkat.

Egyszerű, de a célunk tökéletesen megfelelő kezelőfelület

Virtuális utazás Egyiptomban

Az *Örök Egyiptom* honlap (www.eternegypt.org) látogatói eddig példátlan módon megnézhetik Tutankhamon virtuálisan rekonstruált sírját, amely pontosan úgy néz ki, mint amikor Howard Carter 1922-ben felfedezte a sírkamrát. A látogató eredeti állapotában tekintheti meg az alexandriai világitótornyot annak XIV. századi pusztulása előtt, de a Szfínx 2000 évvel ezelőtti arcát is megvizsgálhatja. A legmodernebb technológia segítségével élvezetekkel előtti állapotában láthatjuk Egyiptomot.

Aki a mai állapotot szeretné megnézni, az számos webkamerás és panorámakép közül választhat. Ezek olyan helyszíneket mutatnak be, mint a luxori Karnak templom, vagy az alexandriai Qait Bey.

Az *Örök Egyiptom* látogatóit interaktív térkép kalauzolja végig az ország kulturális örökségén, míg a Kapcsolatok funkció segítségével a látogatók felfedezhetik Egyiptom múltjának objektumai, helyei és fontosabb személyei közötti bonyolult kapcsolatokat. A honlap angol, francia és arab nyelven olvasható, és szükség esetén hangalámondással is használható.

A projekt létrehozói azokra is gondoltak, akik valódi utazás keretében jutnak el ezekre az ősi helyekre. Létezik egy mobiltelefonon vagy más internetelésre alkalmas hordozható eszközön elérhető idegenvezetés. Jelenleg 11 túrát találunk a kínálatban, többek között a luxori templomhoz és a gízai piramisokhoz. Minden túra kiválasztása előtt azt is láthatjuk, körülbelül mennyi ideig tart, amíg mindent alaposan megnézünk. A szolgáltatás segítségével a látogatók mobiltelefonjukon keresztül érthetik el az *Örök Egyiptom* honlapon található információkat a helyszíneken tett séta közben.

FÉNYEK

Játék a fényekkel

Digitális fotósuli

A mai látványra épülő világban jelentős szerepet kapnak a fények. Egy-egy különös megvilágítás, csillanás, fénycsóvák, fényugarak azonnal megragadják a tekintetünket. Sorozatunk aktuális részében ilyen egyedi fényhatásokat alkotunk.

Szerző: Szincsi László

Feladatunkban egy olyan látványos háttérképet szeretnénk alkotni, amelyben a feliratunk egy izzó fénynyalábból emelkedik ki.

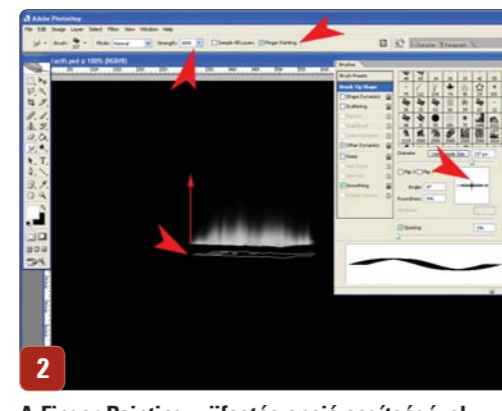
1 Készítsünk saját ecsetet
Első lépésben készítsünk egy fekete vagy egy kellően sötét háttérrel, amelyből majd ki fogunk emelkedni a fénylő karaktereink. Ezután a legfontosabbat kell megalkotnunk, az izzó fénynyalábot. Akkor néz ki látványosan egy ilyen fénycsóva, ha nem teljesen szabályos, s nem lehet észrevenni benne ismétlődéseket. A fényeknek általában van egy magja, amely a szélek felé folyamatosan elgyengül, elhalványodik. A Photoshop Smudge eszköze tökéletes megoldás lehet a számunkra, hiszen

segítségével el tudjuk mosni fényeinket. Olyan a hatása, mintha a frissen festett képünket keresztülhúznánk az ujjunkkal, és az adott irányba teljesen elmosódna. Így a fényeket elmosva, elmasza-

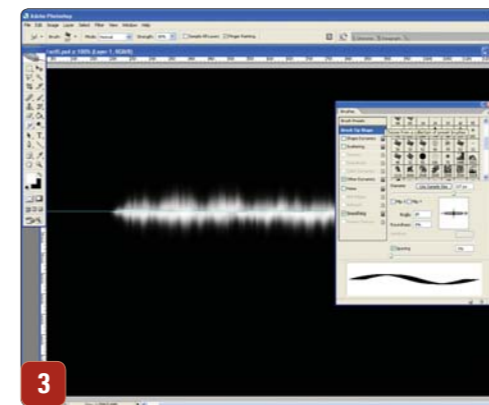
tolva érdekes hatást tudunk létrehozni. Alapértelmezésben a megrajzolt színeket tudjuk így elmosni, de mi most ezzel szeretnénk színezni, s egyben maszatolni is. Ezért be kell kapcsolni a Finger Painting,

1 A Smudge eszköz ecsetméretének az Oil Pastel Large mintát választottuk, amelyet összelapítunk

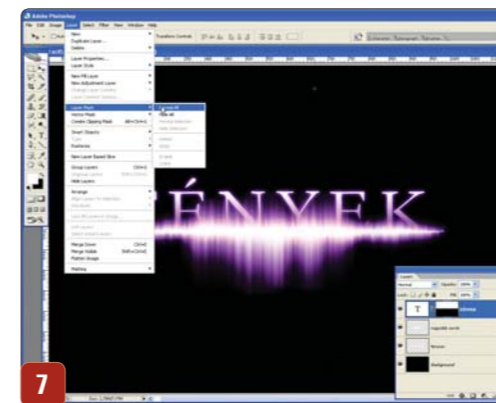

2 A Finger Painting, ujjfestés opció segítségével festhetünk is és maszathatunk egyszerre. A nyíl mutatja az ecset húzásának irányát

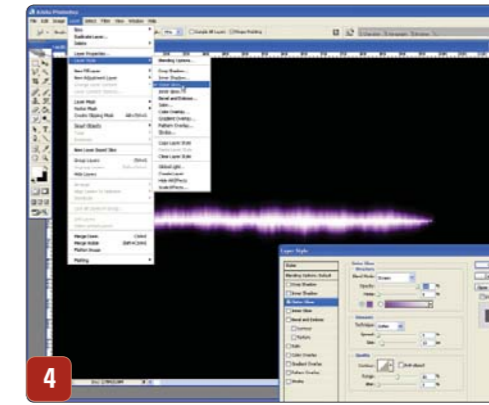

ujjfestés opciót, amelynek segítségével a beállított színnel festhetünk is és maszathatunk egyszerre. Mintha az ujjunkkal festenénk. A következő lépésben beállítjuk a képzeletbeli „ujjunk” alakját és méretét. Nyissuk meg a Windows/Brushes párbeszédablakot, s válasszuk ki egy foltszerű mintát, amely nekünk szimpatikusnak tűnik. Mi most az Oil Pastel Large mintát választottuk. A választásnál csak arra ügyeljünk, hogy ne legyen túl szabályos a mintázat. Ez most pont megfelel a számunkra. Az ecset tulajdonságai ablakban most összelapítjuk az ecsetünk alakját az eredeti méret 5-8 százalékára, hogy a majd megrajzolható fénycsóvánk minél sűrűbb lehessen, ugyanakkor mégsem egyeneslet.

2 Fessünk fényeket Az elkészült lapos ecsetünket mindjárt ki is próbálhatjuk az űrben. Hozzunk létre egy új réteget, amelyen elkezdjük a fénycsóvát megraj-

7 A felirat alsó részét maszkcsatorna segítségével mossuk a háttérbe

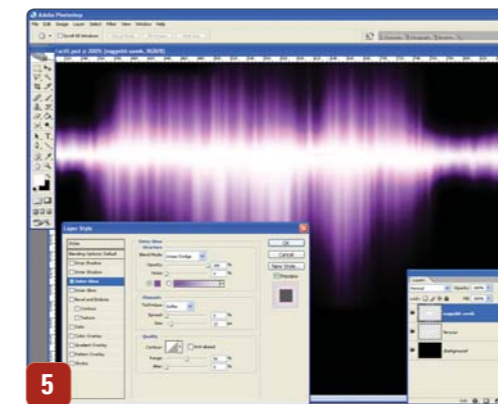

3 A Smudge eszközzel megrajzoljuk elemenként a fényeket

4 Az alapfényre illesztjük az Outer Glow szűrőt

5 Az Outer Glow szűrő áttűnését Linear Dodge értékre állítjuk, s megjelenik egy újabb érdekes színátmenet

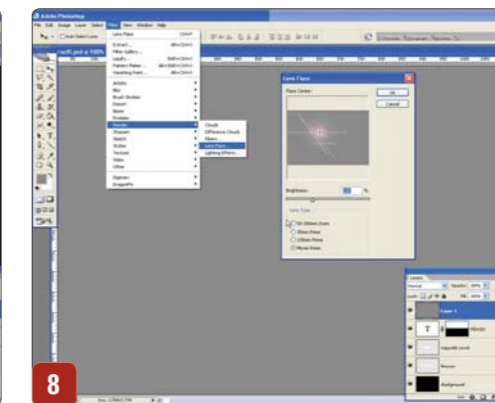
6 A feliratot az alapfény vonalára illesztjük

zolni. A fényugarakat vízszintesen akarjuk egymás mellé rajzolni, ezért érdemes egy segédvonalat a célterületre húznunk. Ne felejtjük el az ecset színét fehérre állítani. Kattintsunk a kép közepére, tartuk nyomva az egeret, és húzzuk felfelé. Azonnal láthatjuk az eredményt, az elmosódó fénycsóvát. Ha nem sikerül tökéletesen függőleges vonalat alkotni, akkor a lekattintás után nyomjuk meg a SHIFT gombot, és úgy végezzük a húzó mozdulatot. Így az adott irányba mindig egyenes lesz a húzás. Érdemes próbára rajzolatokat is készíteni. Ha már érez-

zük a ritmust, akkor megrajzolhatjuk az egymás melletti fénycsóvákat, amelyek természetesen összefüggően fognak kinézni. Ugyanígy alkotjuk meg a lefelé mutató fénycsóvákat is.

3 Körvonalfény A megrajzolt fénycsóvát most egy körvonalfényel látjuk el, a Photoshop beépített szűrői közül. A Filter/Outer Glow színszűrő párbeszédablakában beállíthatjuk a körülölelő fénycsóva színét, intenzitását és méretét. Most mi lilás árnyalatra állítottuk be, s 13 pixeles méretet választottunk.

8 A középső erőteljes fényhatáshoz a Lens Flare szűrőt használjuk

4 Eltérő intenzitás a középpont felé A fénycsóvákban nem mindenhol szeretnénk azonos intenzitást elérni. A széleken megjelenő fénycsóvákat kisebb, míg a közepén lévőket nagyobb intenzitással rajzoljuk meg. Ezért a középpont fényeink létrehozunk egy újabb réteget, amelyen az erősebb elmosódást alkalmazzuk. Most a Smudge ecsetünk Strength beállítás értékét változtassuk 95 százalék körüli értékre. A nagyobb érték nagyobb elmosódás értékeket eredményez. Ha

megrajzoltuk az intenzívebb fényeket, akkor ezen a rétegen is alkalmazzuk az előzőekben beállított *Outer Glow* szűrőt. A *Layer/Layer Style/Copy Layer Style* paranccsal másoljuk ki, majd egy *Paste* paranccsal illesztjük rá a rétegünkre. (Vagy a *Layer* palettán megjelenő kis szűrő ikonra kattintva, a *Shift* és az *Alt* nyomva tartása mellett vontasuk a kívánt rétegre.) Már csak egyetlen dolgot kell megváltoztatnunk, mégpedig a szűrő réteg áttűnését *Linear Dodge* beállításra. Ezzel a hatással egy plusz fény jelenik meg az intenzívebb fények körül.

5 A felirat A következő lépésben egy új rétegen elkészítjük a fehér feliratunkat, amelynek méretét a fénycsávunk méretéhez igazítunk. Ezután a felíratra is lemásoljuk a fényekhez készült *Outer Glow* lilás körvonalat. Lehet, hogy először nem látszik ugyanaz a hatás, mint a fények körül, de mindez csak az eltérő betűméretek és típusok miatt lehetséges. Ilyenkor kicsit korigálni kell a szűrőnk méretének értékeit.

6 A felirat áttűnése A betűnk még túl egyenletes hatású, ezért az alsó felén szeretnénk egy kicsit elmosni. Ezt a már jól ismert rétegmazsk segítségével oldjuk meg. A *Layer/Add Layer Mask* paranccsal létrejön a maszk, amelyen egy színátmenetet rajzolunk, a háttérbe mosva a betűnk alsó felét. Szerencsére a betű rétegen alkalmazott szűrő hatására is

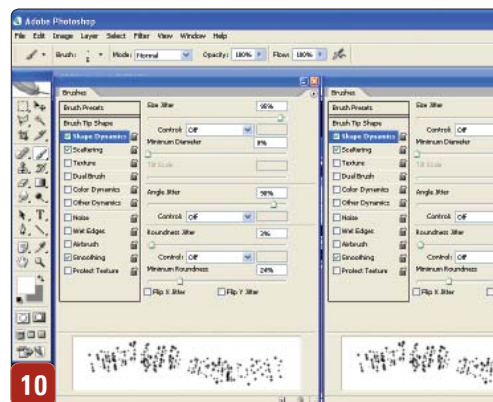

9 A vízszintes fények új rétegen helyezkednek el, de ugyanazt a szűrőt illesztjük rá

érvényes a rétegmazsk, így az élfények is lágyulnak.

7 A főfény elhelyezése Egy ilyen fénynyaláb mindig rendelkezik valamilyen középponttal, amely körül egy járulékos fény jelenik meg. Most szintén egy beépített Photoshop szűrőt alkalmazunk. Első lépésben hozzunk létre egy új réteget az eddigiek felett. Töltsük fel egy semleges 50%-os szürke színnel. Majd válasszuk ki a *Filters/Render/Lens Flare*, csillanás készítő szűrőt. Itt nem sok feladatunk lesz, kiválasztjuk a *Movie Prime* beállítást, valamint a fénycsávhoz illesztjük a csillanás méretét. Az OK után látjuk, hogy még az alatta lévő réteg nem látható, ezért a réteg átlátszóságát átállítjuk *Hard Light*-ra. Így megjelenik a sáv felett ez az újabb csillanás. Ezen a rétegen van néhány plusz csillanó vonal is, amelyek eltüntetéséhez, illetve lágyításához készítettünk egy maszk csatornát.

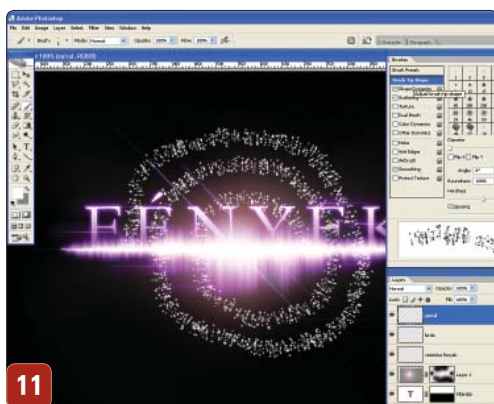
8 Fénycsíkok A fényhatás fokozásához apró kis fénycsíkokat készítünk, amelyek

10 A sugárirányú fénycsóvákhoz újabb ecsetbeállítókra van szükség

a betűnk vonalával párhuzamosan húznak el előttünk. Egy új rétegen rajzoljunk *Smudge* ecset segítségével ilyen elmosódó vékony fénycsávokat.

9 Plusz fények Utolsó lépésben a belső fénycsáv köré újabb apró fénycsóvákat alkotunk, amelyek úgy néznek ki, mintha a középpontból száguldó izzó anyagdarabkák repülnének felénk. A megoldáshoz az ecsetünk alakját kell újra definiálni. Válasszuk ki az 5 pixeles kis pontot a *Brushes* párbeszédablak *Brush Tip Shape* beállításainál. A *Shape Dynamics* és a *Scattering* ablakokat válasszuk ki. Itt beállíthatjuk, hogy a nyomva tartott egérmozgásnál, vagy rajztáblán való rajzoláskor hogyan jelenjenek meg folyamatosan ezek a kis pöttyök. Az ismétlődéshez 137%-ot állítottunk, de a többi paraméter beállítása is erősen függhet a képünk pixelbeli méretétől, ezért próbálkozzunk a szem számára optimális megoldás megtalálásával. Ezután egy új rétegen a középpont körül egy spirálvonalat rajzolunk a szórt pöttyeinkből. A *Filters/Blur/Radial Blur* szűrőt válasszuk ki, amely segítségével sugár irányban elmosuk a véletlenszerűen leszórt pöttyeinket. Az elmosás irányát állítsuk *Zoom*-ra. Az intenzitás értékét próbálkozással határozzuk meg. Ezzel a lépéssel elkészült alkotásunk. Az itt megismert technikákat ezután könnyedén alkalmazhatjuk újabb képeink elkészítésénél. ■

11 Egy spirálvonalban rajzoljuk meg a pöttyöket, amelyeket majd sugárirányban elmosunk

12 A Radial Blur szűrő hatása a pöttyökre